

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

మంగళ వారము, ఫిబ్రవరి 27, 2007

12 వ శా. స. IX స. వాల్యూం -- II నంబరు -- 3

శక సంవత్సరము - 1928, ఫాల్గుణం - 8

TUESDAY, THE 27th FEBRUARY, 2007

12 L.A. IX S. VOL-- II No. - 3

8 - Phalgun, 1928 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ శ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్లూనంద్ సింగ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. రాజ నదారామ్ శ్రీ ఎన్. అంజయ్య
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యానందం శ్రీ పి. సీతారాములు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె.ఎ.నర్సింహారాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీ కె. తులసీరాం శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. జగన్నాథరావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ శాసనసభ)
(తొమ్మిదవ సమావేశము : తొమ్మిదవ రోజు)
మంగళవారము, ఫిబ్రవరి 27, 2007
సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
 వాయిదా తీర్మానముల గురించి
2. జీరో అవర్
3. సంతాప ప్రతిపాదన
 ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసన సభ్యులు శ్రీ కె.వి. నారాయణరావు గారి మృతివట్ల
4. 2007-2008 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ
 (ఐదవ రోజు) (కొనసాగింపు)
5. ప్రభుత్వ తీర్మానము
 రైల్వే బడ్జెట్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాజెక్టులకు తగినన్ని నిధులు కేటాయించే
 విషయంలో వునః పరిశీలన చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుట గురించి
 (కొనసాగింపు)
6. 2007-2008 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ
 (కొనసాగింపు)

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి

MR. SPEAKER: Adjournment Motion notices have been received today. The Adjournment Motion given notice of by Sri B.C. Govindappa Garu and others regarding the alleged negligence of Daliths Welfare by the Government has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Dr. G. Vijaya Rama Rao Garu and others regarding implementation of Six Point Formula in all the Public Undertakings including the Electricity Department has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah Garu and others regarding establishment of Nodal Agency to monitor the expenditure under Special Component Plan and other issues relating to SCs., and STs., having no financial commitment has been disallowed.

Another Adjournment Motion given notice of by Sri Chada Venkat Reddy Garu and others regarding the alleged brutal Lathi Charge of the police on the students agitating against the death of a Nursing student due to ragging in Anantapur District on 23-02-2007 has also been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu regarding the failure of the Government in getting various projects in the State included in the Railway Budget has been disallowed.

The last Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddi Ramulu Garu regarding the filling up of all Irrigation Tanks in Metpalli Constituency with S.R.S.P's Third Flow Canal has also been disallowed.

(INTERRUPTIONS)

I am appealing to all Hon'ble Members. Tomorrow is the last day for the discussion on Budget. మీరు అడ్జర్నమెంట్ మోషన్స్ కు ఏ నోటీసులైతే ఇచ్చారో ఆ అంశాలమీద మీరు ఈరోజు బడ్జెట్ పై ప్రసంగంలో మాట్లాడవచ్చు. You know pretty well that these matters can be taken up in the Budget speech. Let us not waste our time, more so your time because you will be speaking today and you can raise up all these matters in the Budget discussion.

(Interruptions from Sri Chada Venkat Reddy)

That is enough. సభ్యులకు నామనవి ఏమిటంటే మీరిచ్చిన అడ్జర్నమెంట్ మోషన్స్ అన్నీ తిరస్కరించడం జరిగింది. ఈ రోజు మీరు మాట్లాడే అవకాశాలున్నాయి. దయచేసి ఆ విధంగా మీరు ఉపయోగించుకోండి.

(Interruptions from Sri Chada Venkat Reddy & Dr. G. Vijaya Rama Rao)

అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ కు ఒక ప్రాసీజర్ ఉంది. ఈ అంశాలు మీరు మీరు మాట్లాడే అవకాశాలున్నప్పుడు మరలా అడ్జర్మెంట్ మోషన్ అవసరముండదు. మీరు మాట్లాడడానికి స్కోప్ లేనప్పుడు అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ అనుమతించడం జరుగుతుంది. **These are the issues that you can take up during your Budget speech.** వెంకటరెడ్డిగారూ, మీరు చెప్పదలచుకున్నది బడ్జెట్ పై చేసే ప్రసంగంలో చెప్పండి. **Nobody will stop you. Immediately after completion of the question hour, you can raise all these issues in the Budget speech.** విజయరామారావుగారూ, మీరు కూడా బడ్జెట్ పై మాట్లాడే సందర్భంలో చెప్పండి. కొళ్ళన్ అవర్ తర్వాత మొదట మీరే మాట్లాడతారు. కిషన్ రెడ్డిగారూ, గూర్గారూ మీకు కూడా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం స్పందించిన తరువాత మీరు బడ్జెట్ పై చేసే ప్రసంగంలో ఇంకా వివరంగా మాట్లాడండి.

(Interruptions)

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి (హిమాయత్ నగర్): అధ్యక్షా, వనికీరాని మంత్రులున్నారు. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు కాపాడలేని మంత్రులున్నారు.

MR.SPEAKER:Question No. 7011 (81) has been postponed at the request of the Member.

మీరిచ్చిన ఆరు అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ ఆరు విషయాలకు సంబంధించినవే కానీ ఒక అంశానికి సంబంధించినవి కావు. ఆరు రకరకాల అంశాలపై ఉన్నాయి. **Why do you lose and waste your time. Please avail the opportunity.** నరసింహయ్యగారూ, నిన్న మీరు లేవనెత్తిన అంశంపై నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి చెప్పారు. మీరు స్పీకర్ మెంట్ కావాలంటున్నారు. **Government has said that after the reply by the Minister మీతో మాట్లాడి టైం ఫిక్స్ చేస్తామంటున్నారు. Already, it has been decided.** డిప్యూటీ చీఫ్ కమిషనర్ కాకుండా మీకు అంతకంటే ముఖ్యంగా బడ్జెట్ పై ప్రసంగం అయిన తరువాత చర్చకు చేపట్టనున్న అంశాలలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ మరియు మైనారిటీ వెల్ఫేర్ అంశాలన్నీ చర్చించాలని మనం నిర్ణయించాము. బడ్జెట్ డిమాండ్స్ లో మొదటి అంశంగా ఇవే చర్చకు చేపట్టడం జరుగుతుంది. రెండవది ఈ రోజు బడ్జెట్ పై చర్చలో సీపీఐ, సీపీఐ, టిఆర్ఎస్, బిజేపీ, జేపీ, సమాజ్ వాదీ పార్టీలకు ఈ రోజు మాట్లాడే అవకాశం ఉంది. మీకు ఏ అంశం ప్రాధాన్యమని తోచితే ఆ అంశంపై మాట్లాడండి. అందరూ ఒక్కొక్క బ్యానర్ పట్టుకొని నిలబడితే ఎలా? ఒక పద్ధతి ప్రకారం మీరు మాట్లాడే అవకాశాలున్న తరువాత ఈ అల్లరి ఎందుకు? **If you are serious you take it up.** దయచేసి ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరూ అర్థం చేసుకోవాలి. **This is not the procedure.** మీకు అనేక అవకాశాలున్నప్పుడు మీరు ఏ అంశంపై అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ ఇచ్చారో ఆ సమయాన్ని వివరంగా, సుదీర్ఘంగా ఈరోజు చర్చించే అవకాశం పెట్టుకొని మరలా నాముందు నిలబడి అంతరాయం కలిగించడం చేయడం బాగుండదు. **It is not proper.** మీకు ఆ అవకాశం లేనప్పుడు ఈ విధంగా చేస్తే ఫర్వాలేదు.

(Interruptions)

(At this stage, the Hon'ble Members belonging to C.P.I. (M), T.D.P., T.R.S. rushed to the Well of the House)

Are you serious of what you are talking? You have an opportunity and if you are serious enough, please take it up.

(Interruptions)

This is not proper. What is that you are trying to convey? If you do not have the opportunity then I would have appreciated you. But today itself you will get opportunity and why do you waste your time?

(Interruptions)

Even on your Statement, I have made it very clear. సర్పింహయ్య గారూ, ఈ సభ పరిస్థితిని కూడా మీరు గమనించాలి. నేను అధ్యక్షస్థానంనుంచి మీకు అప్పీల్ చేస్తున్నాను. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విషయంపై స్పందించారు. The Government has said that during the course of the session they will make a Statement also.

(At this juncture, Sri M.A. Gafoor, CPI(M) Member rushed to the podium and demanded opportunity to speak on their Adjournment Motion)

The Chief Minister has given certain Assurances to the House. After the reply by the Minister, the Government would make a Statement on the matter. మీకు చాలా సమయం ఇచ్చాను. మీకు ఇంతకంటే హామీ ఏమీ ఇవ్వాలి. మీరు స్టేట్మెంట్ కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ పై ప్రసంగంలో మీరు ఏమీ అడగాలనుకున్నారో అడగండి. మీరు అడిగిన తరువాత ప్రభుత్వాన్ని సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎం .వి.గఫూర్ (కర్నూలు): అధ్యక్షా, బడ్జెట్కు సంబంధంలేని అంశాలున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు మాట్లాడిన తరువాత మంత్రిగారి సమాధానం ఉంటుంది. After that also the Government has assured that if there is a need, the Government said that they would make a Statement on the matter.

ఉ.8.40

(Interruptions)

MR. SPEAKER: When I am trying to facilitate మీ అంశాన్ని చర్చించడానికి వీలైన మార్గం గురించి నేను చెబుతున్నాను, మీరు వినడం లేదు. For the entire House, I am telling you. “రోజయ్యగారు చెప్పిందే నేను వింటాను, స్పీకర్ చెప్పింది వినను” అంటే ఎట్లా? From the chair itself, I am telling you that after the reply by the Minister, the Government would react to it but not now.

(విద్యుత్ శాఖలో కూడా 610 జి.ఓ. అమలు చేయాలంటూ టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యులు వినాదాలివ్వసాగారు)

డా.జి. విజయరామారావు (స్టేషన్ ఘనపూర్) : సార్, ఈ రోజు రిజల్టు పెట్టబోతున్నారు.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు (సిద్దిపేట) : 200 ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి. రిజల్టు ఆపమనండి.

Mr.Speaker : Vijayarama Rao Garu, regarding your Adjournment Motion on Six Point Formula, I think that going by the order you will get first chance today to speak on the Budget.

(Interruptions)

Immediately, after the question hour you can take it up in the Budget Speech. Please listen to me. After completion of the question hour the Budget Speech will begin. While speaking on the Budget, you can put forth your demands.

(Interruptions)

The House is adjourned for ten minutes.

(Then the House adjourned at 8.43 a.m., for ten minutes)

(విరామనంతరం, సభ తిరిగి ఉదయం 9 గం .39 ని.లకు ప్రారంభమయింది.

అధ్యక్షస్థానంలో గౌరవ సభాపతి ఉన్నారు)

MR.SPEAKER: All the Questions, Short Notice Questions and also the notices received under Rule 74 and Rule 304 are postponed to a later date. చాడ వెంకటరెడ్డిగారూ, మీరు ఇచ్చిన అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ మీద I will ask the Minister for Home to convene a meeting wherein you can discuss the issue.

డా.ఎన్. జనార్దన రెడ్డి (నాగర్ కర్నూలు) : సార్, మేము కూడా ఇచ్చాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ మీద ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతారు.

డా.జి. విజయరామారావు : మా అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ సార్

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ దాని మీద కూడా ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతారు.

డా.పై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, నిన్నటి రోజున అసెంబ్లీలో రాఘవులు గారి నిరాహార దీక్ష గురించి మాట్లాడటం జరిగింది. ఎస్సీ, ఎస్టీ కమీషన్ ను రెండు మాసాల లోపల చేయడం జరుగుతుందని నిన్న చెప్పడం జరిగింది.

ఉ . 9 . 40

నిన్న సాయంత్రం మళ్ళీ సిపిఎం ఫ్లోర్ లీడర్స్ సర్పింహాయ్యగారు మరికొంతమంది మిత్రులు నా దగ్గరకు కూడా రావడం జరిగింది . మా ఆఫీసులో ఒక చిన్న మీటింగ్ లాగా ఏర్పాటుచేసి ఎస్సీ, ఎస్టీ కమీషన్ అసామెంట్ మెంట్ విషయంలో, మరి రాఘవులు గారు సీనియర్ నాయకుడు నిరాహారదీక్ష చేస్తుంటే even every effort would be made in this regard. సర్పింహాయ్యగారికి చెప్పడం జరిగింది . మీటింగ్ లో సజెషన్ చేస్తూ, 14 ఏప్రిల్ లోపల డా . బి ఆర్ అంబేద్కర్ గారి జన్మదినం లోపల ఈ కార్యక్రమం చేస్తే బాగుంటుందని చెబితే తప్పకుండా చేసే ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పడం జరిగింది . అట్లాగే వారు కోరిన మేరకు ఎస్సీఎస్టీ కాంసాసెంట్ కు సంబంధించి మహారాష్ట్రలో ఇంప్లిమెంటేషన్ బాగా జరుగుతున్నది అక్కడకు ఐదుగురు సభ్యులు కల అధికార బృందాన్ని శాసన సభ సమావేశాలు పూర్తి కాగానే పంపి ఏ విధంగా మొరాలిటీ జరుగుతున్నది ? మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఎడాప్ట్ బిల్ లిటీ ఏ విధంగా ఉంటుంది అనే విషయాలు పరిశీలిస్తాము మొత్తానికి ఎస్సీ. ఎస్టీ సబ్ కమిషన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ బాగా జరగాలి . అనే విషయంలో తప్పకుండా కృషిచేసే ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పడం జరిగింది . ఇంకా నిన్న మీటింగ్ లో, ఈ సంవత్సరం అంటే జరుగుతున్న సంవత్సరంలో ఎస్సీఎస్టీ సబ్ కమిషన్ కు పదహారు శాతం పైన మాత్రమే ఉందని వారు అంటే, 19 శాతం పైన ఉన్నదని అధికారులు సర్పింహాయ్యగారికి చెప్పడం జరిగింది . ఎక్కువ రావడానికి కారణం ఇప్పుడు చేస్తున్న ప్లాన్ కార్యక్రమాలు, ఇందిరమ్మ హౌసింగ్, ఇరిగేషన్ పనులు వీటిలో బాగా ఎక్కువగా ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ పెరిగిందనే విషయం చెప్పారు . వారికి కొన్ని అనుమానాలు ఉంటే దానిని నివృత్తి చేసుకోడానికి ఏర్పాటుచేస్తామని అధికారులు చెప్పారు .

దళితబాట గురించి మాట్లాడారు, దానికి సంబంధించిన కాన్సెప్ట్‌కు మాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు . దళితులకు సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా ఎవేర్‌నెస్, సెన్సిటివ్, వారిపట్ల వివక్షత ఎక్కడా జరుగకూడదు అనే భావనతో ఏప్రిల్‌లో జరిగే ప్రజాపథంలో జరిగే సమావేశాలలో దీనికి సంబంధించిన ఎవేర్‌నెస్, ఇంకా దళితులకు ఎటువంటి సమస్యలు ఉన్నాయో అవన్నీ చూచే విషయం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది . ఈ మూడు చెప్పిన తరువాత సరింహయ్యగారు , వారితోపాటు వచ్చిన మిగిలిన వ్యక్తులు పూర్తిగా సంతృప్తి చెందారు . రెండవసారి నిన్న ఉదయం ఇక్కడ నుండి మాట్లాడిన తరువాత , హౌస్‌లో చెప్పిన తరువాత ఉదయం కోసేరు రంగారావుగారు, మారెప్పగారు పోయి మాట్లాడినా శాటిస్‌ఫై కాకపోతే మళ్ళీ సాయంత్రం వచ్చారు . సాయంత్రం కోసేరు రంగారావుగారు, మారెప్పగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది . మళ్ళీ కావాలంటే వాళ్లు వస్తారు . నిరాహారదీక్ష విరమించే ఏర్పాటుచేయాలని చెబితే, ముందు మేము మాట్లాడుతామని చెప్పి, తరువాత వస్తామని అన్నారుట . ఈ రోజు హౌస్‌లో చెప్పించుకున్న తరువాత విల్‌డ్రా చేస్తామని అన్నారు . నిన్న చెప్పిన విషయం మళ్ళీ చెప్పడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు . ఎక్కడన్నా ఒక చోట ఏదన్నా సమస్య ఉంటే చెప్పండి . ఏదన్నా తక్కువ ఉంటే తప్పకుండా **we are all very much concerned** ఎక్కడ ఏ విధంగానయిన జరగవలసిన మేలుకి తక్కువ జరిగినా **This Government is committed for the welfare of the Scheduled Caste people.** ఆఫీసర్స్‌ను పంపి స్టడీ చేయించి మనకు సంబంధించిన ఎడాప్ట్‌మెంట్‌ని ని స్టడీచేసి ఆ స్పిరిట్‌తో పనిచేయడానికి ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు . **We are sharing the concern of everybody and we assure this august House that everything possible for the benefit of the Scheduled Caste people will be done.** ఎస్‌సిఎస్‌టి సబ్‌ప్లాన్‌కు ఎంత ఉందో, అంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము తప్ప తక్కువ ఖర్చుపెట్టే ప్రసక్తి లేదు .

(తెలుగుదేశం పార్టీ నుండి అభ్యంతరం తెలుపపాగారు)

MR. SPEAKER: It is not a regular discussion.

డా . వై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి : ఇంతకుముందు సక్రమంగా జరగలేదు, తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎస్‌సిఎస్‌టి సబ్‌ప్లాన్ చాలా తక్కువగా ఉంది . సంవత్సరం వారీగా ఇంతకుముందు ఏ విధంగా జరిగిందో ఏ ఒక్కరోజు మీరు చర్చకు అనుమతించినా మేము చర్చకు సిద్ధంగా ఉన్నాము . టీఆర్ఎస్ పార్టీకి సంబంధించిన మిత్రులు **they are talking about not implementing the G.O.Ms.No.610 in APTRANSCO and DISCOMs.** అని అన్నారు . నా దృష్టికి వచ్చింది . ఇంతకుముందే చీఫ్ సెక్రటరీగారితో మాట్లాడడం జరిగింది . దానికి సంబంధించి గిర్‌గిలానీ కమిటీ , 610 జివో ప్రకారం గవర్నమెంట్ కార్పొరేషన్‌లలో 610 జివో వర్తించాలి అని రూల్స్ లేవని అన్నారు . కనీసం స్పిరిట్ అయినా, లోయల్ లెవెల్ ఎంప్లాయిమెంట్‌లో కనీసం సబ్ ఇంజనీర్స్, ఇటువంటి వాటిలో

శ్రీ టి . హరీష్ రావు : గిర్ గ్లానీ కమిటీ రెకమండేషన్స్‌లో ఉంది .

డా . వై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి : ఉందని అంటే చీఫ్ సెక్రటరీగారు నాతో అన్నది, దీనికి సంబంధించి ఎపి డైరీ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌లో కూడా **the spirit of the Presidential Order is**

being implemented అని అన్నారు . మా ఉద్దేశ్యం వీలున్న చోట, లోకల్ ఎంప్లాయిమెంట్ లోకల్ పీపుల్ కు ఇవ్వాలి . ఏ జిల్లాకు సంబంధించిన ఎంప్లాయిమెంట్ ఆ జిల్లాకు పోతుంటే పెద్ద సమస్య ఉండకూడదు . దీనికి సంబంధించి ప్రస్తుతం డిస్కాం, ట్రాన్స్ కో జరుగుతున్న సబ్ ఇంజనీర్స్ అపాయింట్ మెంట్స్ I have asked them to keep on hold the spirit of the recommendations of the Girglani Commission being followed in A.P. Dairy Development Corporation. ఆ విధంగా ఫాలో కావడానికి ఏ విధంగానూ పెద్ద సమస్య ఉండకూడదు, ఆ విధంగా చేసి, ఈ రిక్రూట్ మెంట్స్ చేయించే ఏర్పాటుచేస్తాము .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య (నకిరేకల్) : మహారాష్ట్రకు అధికారులను పంపుతామని చెప్పండి .

మిస్టర్ స్పీకర్ : అదే చెప్పారు కదా? A team of officials will be deputed there. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని the best of the practices will be taken up. మనకు బడ్జెట్ ఉంది . అందులో మాట్లాడండి . Let that team go and come back. నర్సింహయ్యగారూ, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : సార్, ఏదన్నా ఏజెన్సీ ఏర్పాటుచేయమనండి .

ఉ.9.50 sm/bvr

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, ఎలాబరేటింగ్ గా చేయలేదని నర్సింహయ్య గారు, గవర్నర్ గారు అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అక్కడ మన కంటే బాగా ఇంప్లిమెంట్ అవుతోందని సమాచారం ఉంది కాబట్టి ఆఫీసర్లుతో ఒక టీమ్ ను ఈ శాసన సభ సమావేశాలు ముగియగానే పంపించి, అక్కడి పరిస్థితులను స్టడీ చేసి, ఎట్లా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు, మనకున్న పరిస్థితులలో ఎలా 'ఫిటిన్' అవుతుంది అనేది మానిటర్ చేసి, కేవలం చూచి రావడమే కాదు, స్టడీ చేసి మనకు చెబితే దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని తగు చర్య తీసుకుంటాము. దీనిని టీమ్ అంటారో, కమిటీ అంటారో, ఏది అయినా బెటర్ మానిటరింగ్ కోసం పంపిస్తాము. ఏర్పాటు చేస్తామని చెబుతున్నాం.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రానికి రైల్వే బడ్జెట్ లో చాలా అన్యాయం జరిగింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య : కిషన్ రెడ్డి గారూ, దయచేసి ఆందోళన పడవద్దు. నిన్న దేశానికి సమర్పించిన రైల్వే బడ్జెట్ లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు తగిన న్యాయం జరగలేదనే ఆవేదన పాలిటికల్ పార్టీస్ లోనే కాక ప్రజలందరిలో కూడా ఉంది. ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వానికి కూడా ఆ భావనే ఉంటుంది. దానికి సంబంధించి ఇంకా ఫరదర్ గా కోచ్ వర్క్ షాపు వస్తాయన్నారు. కనీసం వాటిల్లోనైనా ఆంధ్రప్రదేశ్ ను మరచిపోవద్దని కోరుతూ ఒక తీర్మానాన్ని డ్రాఫ్ట్ చేస్తున్నాము. తమరి అనుమతితో ఈ చర్య ముగిసేక తీసుకుందాము.

జీరో అవర్

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ (మేడ్చల్) : స్పీకర్ సర్, నిన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన రైల్వే బడ్జెట్లో మన రాష్ట్రానికి తీరని అన్యాయం జరిగింది. ఒకటి రెండు సంవత్సరాల నుంచి రైల్వే బడ్జెట్లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్కు తీరని అన్యాయం జరుగుతోంది. ఏ విధమైన పరిస్థితి అంటే ...

MR.SPEAKER: I have a suggestion. Any how, the Government is likely to move a resolution in this regard. ఆ విషయం మినిస్టరు గారు చెప్పారు. You all can participate during the course of the discussions. కిషన్ రెడ్డి గారు, మీరు అడ్జర్నుమెంటు మోషన్లు ఇచ్చారు. మినిస్టరు గారు రియాక్టు అవుతూ, దీనిపైన ఒక తీర్మానాన్ని మూవ్ చేస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : మేము చెప్పిన సజెషన్లను కూడా ఇన్కార్పొరేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. దాని కోసం ఎలాబరేట్ చేయదలచుకున్నాము. 32 కొత్త రైల్వే లైన్లు పెడితే అందులో ఒక్కటంటే ఒక్కటి కూడా మనకు ఇవ్వలేదు. ఏదో గరీబీ అంటూ సికిందరాబాదు నుంచి యశ్వంతపూర్కు, అది కూడా 3 రోజులకోసారి, అది తప్ప మరింకేం ఇవ్వలేదు. కేటాయింపులు చూస్తే ఎంత నిర్లక్ష్య ధోరణో అర్థం అవుతుంది. మునీరాబాద్ - కొత్తపల్లికి కేవలం ఒక లక్ష రూపాయలు కేటాయించారు. ఏదో బిచ్చం పెట్టినట్టు ఒక లక్ష రూపాయలు ఇచ్చారు. ఈ పరిస్థితులలో ఉంది రాష్ట్రం. మన రాష్ట్ర ప్రజలంటేనే ఒక నిర్లక్ష్య ధోరణితో రైల్వే పని చేస్తోంది.

ఖాజీపేటలో కోచ్ ఫ్యాక్టరీ కావాలని చాలా సంవత్సరాల నుంచి డిమాండు ఉంది. 5 కోచ్ ఫ్యాక్టరీలలో 3 ఇచ్చారు. ఇంకో 2 వచ్చే అవకాశం ఉంది. కోచ్ ఫ్యాక్టరీ ఖాజీపేటలో పెట్టాలని తీర్మానంలో పొందుపరచాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను. 30 మంది కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎం.పి.లు ఉన్నారు. వాళ్లు ఏం చేస్తున్నారు? ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంత పెద్ద రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరుగుతూ వుంటే కనీసం వీళ్లు సోయి, మాకు ఇది కావాలి అని చెప్పజాలని దౌర్భాగ్య పరిస్థితిలో కాంగ్రెసు పార్టీ ఉంది. ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్గా తీసుకోవాలి. తీర్మానం పెట్టడమే కాకుండా ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ను ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువెళ్లాలి. **Are we not part of this country.** ఇంత నిర్లక్ష్య ధోరణి రైల్వే బడ్జెట్లో కనిపిస్తావుంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ అనేది ఒకటి వుందని, దానికి కేటాయింపులు కావాలని చెప్పలేకపోతే, ఇది ఏ రకంగా వినే ప్రభుత్వం? సోనియా గాంధీ గారు చెబితే గాని నోరు తెరవరు, మేము చెబితే లెక్క పెట్టరు. ఈ నిర్లక్ష్య ధోరణి వల్ల రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ అన్యాయం జరుగుతోంది.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు : వారు ప్రస్తావించింది నోట్ చేసుకున్నాము. ఇప్పుడే ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు చెప్పారు తీర్మానం పెడతామని. తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. హరీష్ రావు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు హాస్లో ఉన్నారు. ఈ రోజు సిపిడిసిఎల్, ఎంపిడిసిఎల్ అనే రెండు సంస్థలు తెలంగాణాలో ట్రాన్స్ కో డిపార్టుమెంటులో ఉన్నాయి. సిపిడిసిఎల్లో 5 తెలంగాణా జిల్లాలు, 2 రాయలసీమ జిల్లాలు ఉన్నాయి. సిపిడిసిఎల్లో ఒక ఫైర్మన్, 4 మంది డైరెక్టర్లు ఉన్నారు. వీరిని ఎపాయింట్ చేసేది ముఖ్యమంత్రి గారే. ఈ 5 గురిలో ఒక్కరు కూడా తెలంగాణా వారు లేరు. నల్గొండ, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ - 5 తెలంగాణా జిల్లాలున్నాయి. అక్కడున్న బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లును చూస్తే, సిఎండి, సాయిప్రసాద్ గారు గుంటూరు జిల్లా వారు. డైరెక్టర్ ప్రాజెక్ట్స్, గులాం అహమద్ గారు కర్నూలు జిల్లా వారు. డైరెక్టర్ ఆపరేషన్స్ రవీంద్రరెడ్డి గారు నెల్లూరు జిల్లా వారు. డైరెక్టర్ హెచ్ఆర్డి శ్రీనివాసరావు గారు తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు చెందిన వారు. మరో డైరెక్టర్ రాజగోపాలరెడ్డి గారు కడప జిల్లా వారు. ఈ 5 తెలంగాణా జిల్లాలలో అర్హులు ఒక్కరు కూడా లేరా అధ్యక్షా? మరొకవైపు తెలంగాణాకు పెద్ద పీట వేస్తాము, సమన్వయం చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. తెలంగాణా వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి. బోర్డులోనే కాదు, తెలంగాణా విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా ఆంధ్ర ప్రాంతం వారిని బోర్డులోను, వి.సి.లుగా పెడుతున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మా వాళ్లు ఎవరూ రావడం లేదు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, మామూలుగా అయితే జీరో అవర్లో నోట్ చేసుకున్నాను అని చెప్పాలి. కాని ఒక విషయం చెప్పాలి. కడప యూనివర్సిటీ వి.సి. గారు వరంగల్ జిల్లాకు చెందిన రామచంద్రారెడ్డి గారు అని చెప్పదలచుకున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ పబ్లిర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

(శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ) : అధ్యక్షా, తమరు కూడా మా జిల్లాకు చెందిన పెద్ద మనిషి. ఈ సారి రైల్వే బడ్జెట్లో నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి 2 రైల్వే మార్గాలు వాడవల్లి, బసంపల్లి, మేళ్ల చెరువు, జగ్గయ్యపేట రూటులో రైల్వే లైను ఏర్పాటు చేస్తామని ఎప్పటి నుంచో చెబుతున్నారు. అక్కడ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు, స్టోన్ పాలిష్ ఇండస్ట్రీస్ చాలా ఉన్నాయి. పారిశ్రామికంగా, వ్యవసాయపరంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే, వాడవల్లి నుంచి జగ్గయ్యపేట వరకూ రైల్వే లైనును 3-4 నియోజకవర్గాలను కలుపుతూ వేస్తారని ఆశించాము. కేంద్రంలో అనేకమంది పార్లమెంటు సభ్యులున్నారు. మన రాష్ట్రం నుంచి మంత్రులున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, మన రాష్ట్రానికి, ముఖ్యంగా నల్గొండ నుంచి మాచెర్ల వరకూ, వాడవల్లి నుంచి జగ్గయ్యపేట వరకూ 2 రైల్వే మార్గాలను పెండింగులో ఉన్న వాటిని ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రధానంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుని, కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన వత్తిడి తీసుకు వచ్చి, ఈ 2 రైల్ మార్గాలను వేయాలని అందుకోరకు ప్రయత్నించాల్సిందిగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అలాగే వరంగల్ జిల్లాలో ఉన్న అజంజాహి మిల్సులో రైల్వే కోచ్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయాలని ఎప్పటి నుంచో ఆందోళన చేస్తున్నారు. దాని విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

ఉ . 10 .00

ఈ రైల్వే బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన తరువాత మన రాష్ట్రప్రజలు చాలా ఆసంతుష్టితో ఉన్నారు . ఎందుకంటే ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి మనకు కేటాయింపులు లేవు . గౌరవ

ముఖ్యమంత్రిగారు నీటి ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఏ విధంగా పదే పదే కేంద్రప్రభుత్వం పైన వత్తిడి తెచ్చి చేయిస్తున్నారో, అదే విధంగా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ఈ రైల్వే లైన్స్ విషయంలో, రైల్వే అభివృద్ధి విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి పెండింగ్లో వున్న రైల్వే లైన్స్ను మంజూరు చేసేవిధంగా కృషి చేయాలని నేను ఈ సభ ద్వారా కోరుతున్నాను .

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు : అధ్యక్షా, ఇప్పుడే ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారు చెప్పారు . ఇది సభ అభిప్రాయమే కాదు, ప్రజల అభిప్రాయం కూడా . గడచిన దశాబ్దాలుగా ఈ రాష్ట్రంలో పెండింగ్లో వున్న ప్రాజెక్టులు అభివృద్ధి చేయడానికి, మన అభిప్రాయం తెలియజేయడానికి ఒక తీర్మానం చేయాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తంచేశారు . విషయం అర్థం చేసుకున్నాము . వారి ఆవేదన అర్థం చేసుకున్నాము . తీర్మానం రూపేణా అది తీసుకుని రావడం జరుగుతుంది .

శ్రీ జి . దేముడు (చింతపల్లి) : అధ్యక్షా, ఏజెన్సీ మారుమూల ప్రాంతాలలోని గిరిజన గ్రామాలలో మంచినీటి సమస్య గురించి చెబుతున్నాను . ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడి సుమారు మూడు సంవత్సరాలవుతున్నా ఇంకా మారుమూల ప్రాంత గ్రామాలకు మంచినీటి సమస్య పరిష్కారం చేయలేకపోయారు . ఇదే అసెంబ్లీలో ఎన్నోసార్లు అడిగాము . ఏదో చేస్తామని మాటలు చెప్పారు తప్ప నిజానికి ఆ కార్యక్రమం జరగలేదు . మారు మూల ప్రాంతాలలో కలుషిత నీరు త్రాగడం వలన గిరిజనులు అనేక రోగాల బారిన పడి చనిపోతున్నారు అనే సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు . కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా గిరిజనులు ఈ కలుషితమైన నీరు త్రాగి అనేక రోగాలపాలై బాధపడుతున్నారని సర్వే కూడా చేశారు . అయినా ఇప్పటివరకు మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించలేదు . ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో ఆర్డబ్ల్యుఎస్ అధికారులు లేకపోవడం వలన ఈ సమస్య వస్తున్నది . అక్కడ జీవనదులు ఉన్నాయి, గ్రామీణీ ద్వారా ఆ నీళ్లు తేవడానికి అవకాశం ఉందని అనేకసార్లు అసెంబ్లీలో చెప్పాము . మునుగు నియోజకవర్గంలో రామప్ప చెరువు నుండి నీరు తెచ్చి, ఫిల్టర్ హాస్ పెట్టి నాలుగు మండలాలకు ఏ విధంగా ఇస్తున్నారో, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలకు కూడా గ్రామీణీ ద్వారా నీరు ఇవ్వాలి. నా నియోజకవర్గం బాగా అడవి, ఎత్తైన కొండలు ఉన్న ప్రాంతం, చాలా గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యం లేదు . అలాంటిచోట ఇటువంటి ప్రాజెక్టు పెట్టి గ్రామీణీతో తేగలిగితే కలుషితనీళ్లు త్రాగడం వలన రోగాలు ఏదైతే వస్తున్నాయో దానిని పరిష్కారం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది . ఇది ఇప్పటి సమస్య కాదు, దీర్ఘకాలంగా ఉన్న సమస్య . అక్కడ గ్రామీణీమీద నీళ్లు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది . ఆ విధంగా వచ్చే రోగాలు తగ్గించడానికి అవకాశం ఉంది . ప్రతి సంవత్సరం ఆ మారుమూల ప్రాంతాలలో మార్చి నెలలో వర్షాలు పడతాయి . అప్పుడు చెత్తాచెదారం కొట్టుకుని వస్తుంది . ఆ నీళ్లే డైరెక్ట్ గా త్రాగడం వలన చనిపోతున్నారు . ముందుగానే దానిపై చర్యలు తీసుకోవాలి . గత మూడు సంవత్సరాల నుండి కూడా ఈ సమస్య పరిష్కారం కావడంలేదు . కాబట్టి ఆర్ డబ్ల్యుఎస్ అధికారులను ఏజెన్సీ ప్రాంతాలకు వేసి గ్రామీణీ మీద మంచినీరు అందించే ఏర్పాటుచేస్తే కలుషిత నీళ్లు త్రాగడం వలన వచ్చే రోగాలను ముందుగానే అరికట్టే అవకాశం ఉందని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను .

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన విషయాలను నేను అర్థం చేసుకున్నాను . వారు ఏదైతే మూడు సంవత్సరాల నుండి పట్టించుకోవడంలేదని అంటున్నారు . దానికి ఇప్పుడు జవాబు చెప్పడం సమంజసం కాదు . మున్నెన్నడు లేని విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము .

ఏజెన్సీ ప్రాంతానికి సెనరేట్ ప్యాకేజీ ద్వారా విశాఖ ఏరియాలో ఇటీవల ఒకటి ఫైనల్ కుడా చేయడం జరిగింది . వారు చెబుతున్న సమస్య ఏదైతే ఉందో దానికి తప్పకుండా పరిష్కారం అన్వేషిస్తాము .

SRI AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayanagutta): Mr. Chairman, Sir, this issue is pertaining to the Hon'ble Minister for Higher Education. Because of the new regulations framed by the Government, the Urdu Medium Junior Colleges and the Degree Colleges in the State are on the verge of closure. On account of the issuance of the G.O. Ms.No. 471 by the Government of the day, for one particular section for example in Arts, the total strength of the students is supposed to be 30 and for the Science it is supposed to be 40 and if the students are lesser than the prescribed strength, those sections are supposed to be closed. However, as per the new regulations framed by the State Government, if the strength is less or 10 or 12 students in a section, then parallel classes would be conducted for these sections. But, if we look at the passing out the students in Telugu medium, it is about more than 11 lakhs while it is about 20000 in Urdu medium every year, out of which, if 10000 Urdu medium students go for higher education i.e. Intermediate, how can we expect to have the strength of 40 or 50 students in each section. In view of the orders issued by the Government, it is not possible to have Urdu medium sections particularly in districts like Nalgonda, Mahabubnagar, Nizamabad, Karimnagar, Adilabad, Sanga Reddy in Medak District and Kachiguda in Hyderabad , as a result of which, the colleges in these districts have already been closed and during the current academic year, four more colleges are going to be closed. Therefore, through you, I request the Government to appoint the Lecturers on part-time / contract basis wherever there is lesser strength i.e. 10 or 12 students in each Urdu medium section in the Junior Colleges particularly in the these districts, thus safeguard the interests of the minority students in pursuing their higher studies and avoid the drop outs.

Further, I would like to bring to the notice of the Government that as far as the Degree Colleges are concerned, it is a very sad state of affairs that due to non-availability of text books, the percentage of passing out the students is just 7% . The Government is very keen in printing the text books for the Telugu medium as also for the Hindi medium, but when it comes to the Urdu medium, a lot of discrimination is being shown particularly for printing the subjects like Science and Mathematics. Therefore, I urge upon this Government to kindly entrust the responsibility of printing the Urdu medium text books to the Urdu Academy so that they can print and arrange to supply the required books to the minority students well within the time so as to enable them to pursue their higher studies.

Besides this, I request the Government to kindly fill the vacant lecturer posts which are lying vacant for the last so many years. i.e. 26 in Junior Colleges and 9 in Degree Colleges, as immediately as possible. Though I have given a representation to the Government in this regard six months back, no action has been taken so far.

While concluding, I once again request the Government to kindly look into the points raised by me and by initiating necessary immediate action, please save the Urdu speaking students from losing their bright career.

శ్రీ పిన్నమనేని వెంకటేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఉర్దూ మీడియంపైన గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయం ప్రభుత్వం తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తుంది. విషయం నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా పరిశీలిస్తానని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. Further, I assure the Hon'ble Member that I will also convene a meeting in this regard with the concerned.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : సార్, పత్రికా స్వేచ్ఛకు సంబంధించిన జివో నెం. 938 విషయంలో ప్రభుత్వం మాకు తెలియకుండా జివో ఇచ్చింది, నేను అందులో సంతకం చేయలేదు, మా చీఫ్ సెక్రటరీకి సంబంధం లేదు, మా మంత్రులకు సంబంధం లేదని చెప్పి, మొన్నటిరోజు సభలో తెలియజేసి, జివోను ఉపసంహరించుకుంటున్నట్లుగా ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఇటీవల పత్రికలలో, ఈ జివో విషయంలో కొంతమంది క్రిందిస్థాయి ఉద్యోగస్థులను బలిపశులను చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుంది అనే విషయం వస్తున్నది. ప్రభుత్వం యొక్క పొరబాటు, అణచివేత ధోరణి, నియంతృత్వ విధానం ఈ రోజు ఉద్యోగస్థులపైన తోసివేసి చేతులు కడుక్కోవడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. రాజకీయ కక్షసాధింపు చదరంగంలో ఉద్యోగస్థులపై బురదజల్లి, నేరాన్ని అమాయకులపై నెట్టివేసే ఆలోచన సమంజసం కాదు. ఉద్యోగస్థులను బలిపశువులను చేయకూడదని నేను కోరుతున్నాను.

ఉ.10.10

ఈ జి.ఓ., నియంతృత్వ ఆలోచనకు అద్దం పడుతుంది. నిరంకుశ విధానాలకు అద్దం పడుతోంది. సభ జరుగుతున్నప్పుడు పాలసీ విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకోవడం, జి.ఓ., రద్దు చేయడం సభా హక్కులకు భంగం కలిగే విధంగా ఉంది. ఈ రోజు కూడా ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఇందులో ఉన్న భాషకి అభ్యంతరం తప్ప ఉత్తర్వులో ఉన్న భాషానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏ రకమైన క్షమాపణ చెప్పి దిశలో లేదు. ఇది పూర్తిగా నియంతృత్వ ఆలోచనకి అద్దం పడుతుంది. ఈ పత్రికా స్వేచ్ఛ పరిరక్షణ కోసం ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందా, లేదా? ఈ ఉత్తర్వు ద్వారా ప్రభుత్వం పత్రికా స్వేచ్ఛకి నష్టం కలిగిస్తుందా, లేదా అనేది ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రాజ్యాంగబద్ధంగా ఉన్న పత్రికా స్వేచ్ఛను నవాలు చేసే విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన ఉంది. ఈ ప్రొసీడింగ్స్ ఏ విధంగా జరిగింది. ఎవరెవరు సంతకం చేశారు. ఈ ఫైల్స్ తమ దగ్గర పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తుల వివరాలు ఈ ప్రజానీకానికి తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఉత్తర్వు నెం:938 ఎవరి ద్వారా వచ్చింది, ఎలా వచ్చింది, దానికి

సంబంధించిన ఫైల్స్ ఎలా ఉన్నాయి, మొదలైనవన్నీ సభా సమక్షంలో ఈరోజు అఖిల వక్ష నాయకుల సమక్షంలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లికర్: మిత్రులు ఉత్తర్వు నెం:938 గురించి మాట్లాడారు. నోట్ చేసుకున్నాను. ఈ విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యం. వెంకటరమణ(తిరుపతి): ఈ రోజు రాష్ట్రంలో గ్రామాల నుండి లింక్ రోడ్ల అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ముఖ్యంగా మార్కెట్ యార్డ్లకి అవసరం ఉంది. రైతులు తమ ఉత్పత్తులను మార్కెట్ యార్డ్లకు తీసుకువెళ్లడానికి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. గతంలో లింక్ రోడ్ల కోసం మార్కెట్ యార్డ్ నిధులు వాడే వారు. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వహయాంలో దీనిని బ్యాన్ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం అదే విధంగా కంటిన్యూ అవుతోంది. గత సంవత్సరం ఈ సంవత్సరం పడిన అధిక వర్షాల వల్ల గ్రామాలలో రోడ్ల పరిస్థితి చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. మార్కెట్ యార్డ్ నిధులను ఈ లింక్ రోడ్ల కోసం వినియోగించాలని కోరుతున్నాను. రైతుల ఉత్పత్తులను మార్కెట్ యార్డ్లకు తీసుకువెళ్లడానికి సౌకర్యంగా ఉంటుంది కాబట్టి ఈ విషయాన్ని పరిశీలించాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బొత్తా సత్యనారాయణ: సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. పరిశీలించి తెలియచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె. వెంకటరావు (సత్తుపల్లి): తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. మా ఖమ్మం జిల్లాలో కొత్తగూడెం - సత్తుపల్లి నుండి కొవ్వూరు రైల్వేకి దాదాపు గత 20 సంవత్సరాల నుండి పోరాటం జరుగుతోంది. 36 శాతం ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఉంది. అదేకాకుండా, 60 లక్షల బొగ్గు అక్కడి నుండి రవాణా అయ్యే అవకాశం ఉంది. వ్యవసాయం, హార్టీ కల్చర్ ఉత్పత్తులను అటుగా తరలించే అవకాశం ఉంది. తప్పకుండా మా ప్రాంతానికి ఈ రైల్వే లైన్ త్వరగా కేటాయించాలని ముఖ్యమంత్రిద్వారా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్తో మాట్లాడి తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. ఇప్పుడే ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ చెప్పారు, అసంతృప్తి వ్యక్తం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు (మెట్పల్లి): ఇది రైల్వే బడ్జెట్ కి సంబంధించింది. కరీంనగర్, నిజామాబాద్ రైల్వే లైన్ కి సంబంధించింది. గత 60 సంవత్సరాల నుండి పెండింగ్ లో ఉంది. కరీంనగర్, జగిత్యాల, కోరుట్ల, మెట్పల్లి, ఆర్కూరు, నిజామాబాద్ వరకూ దానిని ఇందులో ఇంక్లూడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కరీంనగర్ - నిజామాబాద్ లైన్ చాలా కాలం నుండి పెండింగ్ లో ఉంది. తప్పకుండా దీనిని ఇంక్లూడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము.

సంతాప ప్రతిపాదన

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ కె. వి. నారాయణరావుగారి మృతిపట్ల

చైర్మన్: ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ కె. వి. నారాయణరావుగారి మృతిపట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియచేస్తున్నది

శ్రీ కె.వి. నారాయణరావుగారు 1936 సంవత్సరం జూలై 15వ తేదీన కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ తాలుకా ఎలమర్రు గ్రామంలో జన్మించారు. వీరు 1983-85 మరియు 1985-89 సంవత్సరాలలో ఆదిలాబాద్ జిల్లా సిర్పూర్ శాసనసభ నియోజక వర్గం నుండి శాసనసభకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు 1954లో సర్సిల్వ్ మిల్లలో పని చేశారు. 1977లో సిర్పూర్ పేపర్ మిల్ల కార్మిక సంఘం అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు. వీరు వ్యవసాయ సహకార మార్కెట్ కమిటీ అధ్యక్షులుగా పనిచేశారు. వీరు 1985లో ప్రభుత్వ చీఫ్ విప్ గా పనిచేశారు. వీరు తమ నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు.

వీరు 2007 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 25వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 71 సంవత్సరములు.

వీరి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ప్రార్థిస్తూ, రెండు నిమిషములపాటు మౌనం పాటిద్దాము.

(సభ రెండు నిమిషములపాటు మౌనం పాటించడం జరిగింది)

డా. ఎన్. జనార్దనరెడ్డి: స్పీకర్ గారికి ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చాము. అది ఏమయింది?

చైర్మన్: తమరు అడిగారు. స్పీకర్ గారు ఇప్పుడు లేరు. వారి కన్సిడరేషన్ లో ఉంది. వారు రాగానే అవుతుంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ నుండి కొందరు సభ్యులు లేచి ప్రీవిలేజ్ మోషన్ గురించి మాట్లాడసాగారు)

ఆ విషయం తరువాత మాట్లాడదాము. ఇందాకే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి మళ్ళీ ఇక్కడ ఇలా మాట్లాడితే ఎలా? దానికి సమయం ఉంది. మీ రిక్వెస్ట్ అలాగే ఉంది. ప్రతీ దానికీ ఇలా అయితే ఎలా? మీరందరూ ముందుగా కూర్చోండి. స్పీకర్ వచ్చిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటారు. ప్రీవిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయడంలో అభ్యంతరం లేదు. స్పీకర్ గారు ఏమి నిర్ణయిస్తారో దయచేసి అంతవరకూ ఓపికతో ఉండండి.

(అంతరాయం)

ఉ.10.20

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మామూలుగా ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చే ప్రొసీజర్ మనకు తెలియంది కాదు. వివిధ సభ్యులు ప్రీవిలేజ్ మోషన్స్ స్పీకర్ గారికి ఇవ్వడం జరిగింది. స్పీకర్ గారు పరిశీలన చేసిన తరువాత, వారు వారి నిర్ణయం చెప్పేటప్పుడు, సభ్యులు మాట్లాడడానికి అనకాశం ఉంటే, మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఉంటే మాట్లాడడం సాంప్రదాయం. నోటీసు స్పీకర్ గారి పరిశీలనలో ఉండగానే మాట్లాడాలని అనడం ఏరకంగానూ న్యాయం కాదు. మీరు స్పీకర్ గారితో మాట్లాడినప్పుడు ఆయన I will look into it అని ఒప్పుకొన్నారు.

ముందు స్పీకర్ గారి పరిశీలన కానీయండి. మిగిలిన ఐదారు ప్రీవిలేజ్ మోషన్స్ కూడా ఉన్నాయి. అన్ని చూసే వారు విచారించిన తరువాత మాట్లాడుకుందాము. దయచేసి ఇప్పుడు టి.ఆర్.ఎస్. శాసనసభ్యునికి బడ్జెటు పై మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి

డా. ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :- రూల్ పాజిషన్ చెప్పతాను. వారు రూల్ ని మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారు.

ఛైర్మన్ :- మీరు లేవగానే అవకాశం ఇవ్వాలా. మీరు రూల్ కోట్ చేయాల్సిన పనిలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య :- రూల్ మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారని వారు అంటున్నారు. అది కరెక్టు కాదు. Privileges లో Question of privilege 148 చదవండి. నేను ఏమీ మిస్ లీడ్ చేయలేదు. "The Member may with the consent of the Hon'ble Speaker raise a question of involving breach of privilege..." దయచేసి గుర్తు పెట్టుకోండి. స్పీకర్ గారి కన్సెన్ట్ లేనప్పుడు మాట్లాడడానికి వీలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ) :- అధ్యక్షా, రోశయ్య గారు మాట్లాడిన దానిపై కొంత వివరణ ఇస్తాను. ఈ శాసనసభలో శాసనసభాధిపతి అనుమతి లేకుండా ఏదైనా జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇదేదో ఈ రూల్ కి ప్రత్యేకమైనట్లు చెప్పతున్నారు. ఈ వుత్తకంలో మొదటి పేజీ నుండి చివరి పేజీ వరకు మొదటి లైన్ లో ఏమి ఉంటుందంటే, With the consent of the Speaker దీనిని ఎవరూ డిస్పైన్ చేయలేరని వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. స్పీకర్ అనుమతి ఎప్పుడు వస్తుంది? మేము ఏమి రెయిజ్ చేశామనేది సభ ద్వారా, స్పీకర్ గారి దృష్టికి తీసుకు వెళుతున్నాము. అది మా హక్కు. దానిని అలా చేయాలా, వద్దా అన్నది స్పీకర్ గారి ఇష్టం. Dr.N.Janardhana Reddy is trying to bring it to the notice of the House.

ఛైర్మన్ :- నేను చెప్పే విషయాన్ని మొదట వినండి. స్పీకర్ గారు వచ్చిన తరువాత, దీని విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొంటారు. నేను రిజక్టు చేయడం లేదు. నేను రిజక్టు చేస్తే ఇవన్నీ కోట్ చేయాల్సి ఉంటుంది. నేను రిజక్టు చేయలేదు కాబట్టి అది అలాగే ఉంది.

2007-2008 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ

చర్చ

(ఐదవ రోజు)

(కొనసాగింపు)

శ్రీ కె. ప్రతాపరెడ్డి (చేర్యాల) :- అధ్యక్షా, బడ్జెటుపై మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్య గారు, ఆర్థిక మంత్రిగా 12వ పర్యాయం బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టారు. 12 పర్యాయాలు బడ్జెటుని ప్రవేశపెట్టిన ఘనత మన దేశంలో ఈయన ఒక్కరికే దక్కిందని అనుకొంటున్నాను. రోశయ్య గారికి ఈ సందర్భంగా నా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో తెలంగాణ అంశం ప్రాధాన్య అంశంగా వచ్చింది. దాదాపు 50 సంవత్సరాల నుండి అన్ని రంగాల్లో వివక్షకు గురైన తెలంగాణ ప్రజలు, ప్రత్యేక తెలంగాణతో అయినా న్యాయం జరుగుతుందని అనుకుంటున్నారు. 2004వ సంవత్సరంలో జరిగిన ఎన్నికల్లో, ఈ మధ్య జరిగిన కరీంనగర్ పార్లమెంట్ ఉప ఎన్నికల్లో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రాధాన్యత స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది తెలంగాణను ప్రజలు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో కోరుతున్నారు. వైశాల్యంలోనూ, జనాభాలోనూ, ఖనిజ సంపదలోనూ ఆదాయ వనరుల్లో అగ్రగామిగా ఉన్న తెలంగాణని గత పాలకులు మోసం చేశారు. ఇప్పటికైనా తెలంగాణ ప్రజల ఆశలు, ఆకాంక్షలను ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుందని ఆశించాము. మేధావులు, అనుభవజ్ఞులు, పెద్దలు రాష్ట్ర ప్రజల అవసరాలను, ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రజల అవసరాలను గుర్తించారని అనుకున్నాము. మేము అభినందించే రోజయ్య గారు, తన 2007-08వ సంవత్సరం రాష్ట్ర బడ్జెటు ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలను నిరాశ పరిచారు. తెలంగాణ ప్రజల అభివృద్ధి సంక్షేమం పూర్తిగా గుర్తించలేదని విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రాభివృద్ధికి తన సంపదను అందించిన తెలంగాణ ప్రాంతం నుండి రాష్ట్రానికి వస్తున్న ఆదాయం ఎంత? ఈ ప్రాంత మూడు కోట్ల ప్రజల అవసరం ఎంత. ముకుమ్మడి బడ్జెట్ కేటాయింపులో, తెలంగాణకు కేటాయిస్తున్న వాటా ఎంత? ఎత్తైన ప్రాంతాలతో, క్షామపీడిత ప్రాంతాలుగా నిరంతర కరువుతో అలమటిస్తున్న మా తెలంగాణ నేలలో పారించే త్రాగునీరెంత. ఇందుకు కేటాయించిన నిధులు ఏమయ్యాయి. ఈ విషయాలపై స్పష్టంగా చెప్పడం లేదు. రాష్ట్రాన్ని సర్వతోముఖాభివృద్ధి చేస్తున్నాను, సంక్షేమ రాష్ట్రంగా తీర్చి దిద్దుతున్నామని ఈ దేశంలో రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శంగా చేస్తున్నామని పాలకులు చెపుతున్న మాటలు అవాస్తవాలు. పెద్దలు రోజయ్య గారు 2007-08 సంవత్సరం బడ్జెటుని 19.2.2007 సోమవారం నాడు రూ.81 వేల కోట్లతో ప్రవేశపెట్టారు. ఆయన చతురతతో తయారు చేశారే కానీ, అభివృద్ధి సూచిక కాదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన నాల్గవ బడ్జెటు ఇది. అమార్కస్టేషన్, వివేకనాంధుడు, జేమ్స్ పంటి వ్యక్తుల వ్యాఖ్యలు ఊటంకించి మరీ ప్రసంగించారు. దాదాపుగా రూ.81వేల కోట్ల భారీ బడ్జెటు ఇది. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే 20 వేల కోట్లు అధికంగా ఉంది. ఆస్తులను అమ్మడం ద్వారా, అప్పులు తేవడం ద్వారా, ప్రజల నెత్తిన పన్నులు వేయడం ద్వారా, ఆదాయ మార్గాలు అన్వేషిస్తూ, ఈ ప్రభుత్వం 2007-08వ సంవత్సరానికి గాను పెట్టిన బడ్జెటును తెలంగాణ వ్యతిరేక బడ్జెటుగా చెప్పక తప్పదు. బడ్జెటులో రూ.20వేల కోట్ల మిగులు చూపించారు. రెవెన్యూ లోటు చూపిస్తూనే, బడ్జెట్లో మిగులు చూపించారు. ఇది ఎంతవరకు సమంజసమని ఆర్థిక మంత్రి గార్ని అడుగుతున్నాను. దాదాపు కొన్ని వేల కోట్ల, అప్పు చూపిస్తూ, మిగులు బడ్జెటు చూపించడం తగిన పద్ధతి కాదని తెలియజేస్తున్నాను. అప్పు తగ్గించుకొని, బడ్జెటులో చూపించిన ప్రకారం ఖర్చు చేసి, మిగిలినది బడ్జెట్లో చూపిస్తే ప్రభుత్వ తీరు మెరుగైందని భావించవచ్చు. ఈ ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటుని చూస్తే, కేటాయింపులు వందల వేల కోట్లుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆచరణలో మొత్తం ఖర్చు చేసిన దాఖలాలు కనిపించడం లేదు. 2005-06లో ప్రణాళిక కేటాయింపులు రూ.17694 కోట్లు. సవరించిన అంచనాలకు వస్తే రూ.17645 కోట్లకు తగ్గింది. చేసిన ఖర్చు చూస్తే రూ.14503 కోట్ల మాత్రమే. అంటే సుమారు రూ. 3వేల కోట్లకు పైగా ఖర్చు చేయకుండా 2005-06వ సంవత్సరం బడ్జెటులో మిగిలారు. 2006-07వ సంవత్సరంలో బడ్జెటు అంచనా రూ.63,525 కోట్లు కాగా, సవరించిన అంచనా ప్రకారం రూ.61552 కోట్లు. దీంతో ఎంత ఖర్చు చేశారో మరొక రెండు నెలల్లో తెలుస్తుంది. సుమారు రెండు వేల కోట్లు సవరించిన అంచనా ప్రకారం కేటాయించిన బడ్జెటులో నుండి తగ్గించారు. ఇటువంటి వైఖరి దేనిని సూచిస్తుందని అడుగుతున్నాను. బడ్జెటులో సవరించిన దాదాపు రెండు వేల కోట్లను ఎట్లా ఖర్చు చేస్తారో, రాబోయే రోజుల్లో తెలుస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో విద్యా, వైద్యం తదితర రం

గాలకు నిధులు పెంచినట్లు చెప్పడం అన్యాయం. 2006-07 సంవత్సర బడ్జెటుతో పోలిస్తే, ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు తగ్గినట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. వ్యవసాయ రంగానికి వస్తే, గత సంవత్సరం ప్రణాళికలో కేటాయించిన అప్పులు 3.99% ఉంది. ఈ సంవత్సరం అది 3.99%నికే తగ్గింది. అంటే 0.60% కేటాయింపులు తగ్గాయి.

గృహనిర్మాణ రంగంలో చాలా ప్రగతి కనిపిస్తోంది. దాదాపు 325 కోట్లు గత బడ్జెటులో కంటే పెంచారు. కానీ గత బడ్జెటులోని సొమ్ము నేటి వరకు పూర్తిగా ఖర్చు చేయలేదు. ఈ 325 కోట్లు గృహ నిర్మాణం కోసం, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఖర్చు చేసి, బీద ప్రజలకు గృహాలు ఇస్తే బాగుంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.10.30

గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలో ప్రణాళికా కేటాయింపులు గత సంవత్సరం 7.84 ఉంటే ఈ బడ్జెటులో 5.5 శాతం నీటి పారుదల రంగానికి నిధులు బాగా పెంచినట్లు చెబుతున్నారు. గత సంవత్సరం ప్రణాళికా పెట్టుబడి 43.84 శాతం ఉంటే ఈ సంవత్సరం 39.47 శాతానికి తగ్గింది. విద్యుత్ శాఖ ప్రణాళికా కేటాయింపులు 3.95 శాతం నుంచి 3.32 శాతానికి తగ్గింది. దాదాపు రూ. 230.75 కోట్లు మాత్రమే ఉంది. పరిశ్రమలు తదితర శాఖలలో ప్రణాళికా కేటాయింపులు 1.45 శాతం ఉంటే, ఇప్పుడు 1.39 శాతానికి తగ్గింది. అదే విధంగా సాధారణ విద్యకు ప్రణాళికా కేటాయింపులు గత బడ్జెట్లో 6.09 శాతం ఉంటే, ఈ బడ్జెట్లో 5.52 శాతానికి తగ్గింది. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రణాళికా కేటాయింపులు 0.33 శాతం నుండి 0.26 శాతానికి తగ్గింది. వైద్య రంగ ప్రణాళికా కేటాయింపులు 3.29 శాతం నుంచి 2.96 శాతానికి తగ్గింది. అదే విధంగా వాటర్ సప్లయ, శానిటేషన్ లకు గతంలో 2.83 శాతం ఉంటే ఇప్పుడు 1.96 శాతానికి తగ్గింది.

ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీలకు కేటాయింపులు 9.63 శాతం ఉంటే అది ఇప్పుడు 5.7 శాతానికి తగ్గింది. వైద్య ఆరోగ్య శాఖకు రూ.2,496 కోట్లు కేటాయిస్తే అందులో రూరల్ హెల్త్ కేటాయింపులు రూ.500 కోట్లు మాత్రమే. గ్రామీణ ప్రాంతంలో పాస్టిక ఆహార లోపం, పేదరికాల వల్ల ఒక పూట కూడా తిండి దొరకని పరిస్థితిలో చాలా మంది ప్రజలు ఉండటంతో వారు అనారోగ్యానికి గురై మరణిస్తున్నారు. వారికి మందులు, వైద్య సౌకర్యాలు అందడం లేదు. అనేక పి.హెచ్.సి.లలో వైద్యుల కొరత ఉంది. ఈ విధంగా రూ.500 కోట్ల కేటాయింపులు చేస్తే, పేదల ఆరోగ్యానికి ప్రభుత్వం వైద్యంపై ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకుందో తెలుస్తున్నది. మామూలుగా వచ్చే వ్యాధులే కాకుండా ఈ మధ్య గ్రామీణ ప్రాంతాలలో డెంగ్యూ, చికెన్ గున్యా మొదలైనవి వస్తున్నాయి. ఇటువంటివి వచ్చిన చోట్ల ఎమర్జెన్సీగా రోగులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఎక్కువ మొత్తం నిధులు అక్కడ కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది.

తెలంగాణలో అనేక గ్రామాలలో త్రాగునీటి సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉంది. త్రాగునీటిలో ఫ్లోరైడ్ ఉండటం వల్ల ఆ నీరు త్రాగడంతో పేద ప్రజలు అనారోగ్యాలకు గురవుతున్నారు. పంటలు పండేటప్పుడు కూడా ఫ్లోరైడ్ ధాన్యంలో కలవడంతో ప్రజలు అనారోగ్యం పాలై హాస్పిటల్స్కు పోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతున్నది. నల్గొండ జిల్లాలో చూసినట్లయితే వందలాది గ్రామాలలో మానవ మనుగడ చాలా కష్టంగా ఉంది. ఎందుకంటే అక్కడ పండే ధాన్యంలో కూడా ఫ్లోరైడ్ కలుస్తున్నది. అక్కడ వారి మానవ జీవితం చాలా ప్రమాదకరంగా ఉంది. సాగునీటి కోసం రూ.80 వేల కోట్లు బడ్జెటులో ఇచ్చారు. ఇక్కడ కనీసం ఒక్క శాతం

కూడా కేటాయించలేదు. కేవలం రూ.796 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ కేటాయింపులు పెంచవలసిన అవసరం ఉందని మీ ద్వారా ఆర్థిక మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెట్లో రూ.25.01 కోట్లు నికర నిధులుగా ఉండగలవని ఆర్థిక మంత్రి అంచనా వేశారు. దీనిని కట్ చేయకుండా ఆ నిధులను ఖర్చు చేస్తారా? లేక ఇందులో కూడా మిగులు ఉంటుందా అని మంత్రి గారిని నేను తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. బడ్జెటులో వచ్చే ఆదాయం చూస్తే, శాంక్షన్స్ నిధుల కింద సుమారు రూ.9 వేల కోట్లు కేటాయించారు. ఈ రూ.9 వేల కోట్లు ఎక్కడ నుంచి వస్తాయని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. తెలంగాణా భూములు అమ్మడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఆదాయం సమకూర్చుకోవడం గురించి టీఆర్ఎస్ చాలా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నది. పాలకులు 5 ఏళ్లకు ఒకసారి అధికారంలోకి వచ్చేవారు. వారు ఆస్తులను సంరక్షించడమే చేయాలి గాని, హరించే వారు కాదని అనేకసార్లు న్యాయస్థానాలు తమ తీర్పుల్లో పేర్కొన్నాయి. న్యాయస్థానాల తీర్పు వక్కన పెట్టి, ఈ ప్రభుత్వాలు భూములు అమ్మడాన్ని మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. జంట నగరాల పరిసర ప్రాంతాలలోని భూములను, స్థలాలను ప్రభుత్వం ఈ విధంగా అమ్ముతున్నది. దాని ద్వారా వస్తున్న ఆదాయాన్ని తమ ప్రభుత్వ ఆదాయంగా తీసుకోకుండా ఈ ప్రాంతానికి ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. మీరు వేరే విధంగా చేస్తే ఈ విషయాన్ని టీఆర్ఎస్ మిగతా ప్రతిపక్షాలన్ని కూడా అడ్డుకుంటాయని, అట్టేక్కు చేస్తున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణా భూముల అమ్మకం ద్వారా ఖజానాకు ఈ సంవత్సరం రూ.9 వేల కోట్లు సమకూర్చుకోవాలనుకుంటున్న ప్రభుత్వ ఆలోచన విరమించుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. తెలంగాణా భూములను అమ్మడం ద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని ఆ ప్రాంత అవసరాలకు ఖర్చు పెట్టకుండా వేరే ప్రాంతాలకు తరలించడాన్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణా ప్రాంతానికి జరుగుతున్న అనేక అన్యాయాలలో ఇది ఒకటి. బడ్జెటులో ఆదాయాన్ని పెంచుకోడానికి మొత్తం సమిష్టి రాష్ట్ర వ్యాప్త ఖర్చులు చేయడానికి ఈ తెలంగాణా భూములే వచ్చాయా అని నేను అడుగుతున్నాను. గతంలో పరిపాలించిన పాలకులు భావి తరాల అవసరాల కోసం ఈ భూములను వినియోగించుకోవాలని చెప్పారు. ఒకవేళ వారు కూడా తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం కోసమే ఈ భూములను ఉపయోగించుకుని ఉంటే ఈ నాడు భూములు ఉండేవి కావు. ఇక్కడ ఉన్న సామాన్య మానవుడు కాని, పేదలకు భూములు ఎలాంటి చేయడానికి భూములే ఉండేవి కావు.

అధ్యక్షా, భవిష్యత్ తరాల కొరకు మనం భూములను నిలువరించవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ అమ్మకాలే కాకుండా రీసేల్ ఛార్జీలు కూడా పెడుతున్నారు. దాదాపు రూ. 1250 కోట్ల ఈ రీసేల్ ఛార్జీల పెంపకం వల్ల ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ బడ్జెట్ను పెంచుకోవాలని చూస్తున్నది. ఈ విధంగా చేస్తే, సామాన్య మానవుడు గృహం కట్టుకునేందుకు ప్లాట్ కొనడానికి ధరలు పెరగడం వల్ల వారు కొనుక్కునే స్థితి లేకుండా పోతున్నది. మధ్య తరగతి పేదలు కనీసం ఇంటి స్థలాలను కొనుక్కునే పరిస్థితి కూడా లేదు. కాబట్టి ఈ రీసేల్ ఛార్జీలు ఇప్పటికే చాలా పెరిగాయి. ఈ సంవత్సరం దానిని పెంచకూడదని కోరుతున్నాను.

బడ్జెట్లో నిధులు పెంచడం కోసం రోజయ్య గారికి ఎక్సైజ్ స్టాక్ మాత్రమే దొరికిందా అని అడుగుతున్నాను. కాంగ్రెసు పార్టీ ఎలక్షను మేనిఫెస్టోలో అంచెలంచెలుగా మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలు చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. దాని ద్వారా ప్రజలు ఓటు వేశారు. తమను గెలిపించడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని మరిచిపోయి, ఎక్సైజ్ ఆదాయాన్ని గత సంవత్సరం రూ.3047 కోట్లు ఉంటే ఈ సంవత్సరం రూ.4,025 కోట్లకు పెంచుకోవాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఎక్సైజ్ ఆదాయం పెంచడం అంటే త్రాగుడు

వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం కాదా? కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత ఎక్సైజ్ ఆదాయం రూ.1914 కోట్లు మాత్రమే. మరి ఈ సంవత్సరం ఈ ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయాలని ఆశించడం అన్నది ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ప్రజలను ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్నదో స్పష్టం చేస్తున్నది. పన్నుల ద్వారా ఈసమయం రూ.31,399 కోట్లు ఉందని, మద్య పానం ద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం ఉందా అని అడుగుతున్నాను.

రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి వధంలో వుత్తుల ద్వారా పురోగమింపచేస్తామని ఆర్థిక మంత్రి అంటున్నారు. అప్పుచేసి, పప్పు కూడు తినడం ఏ విధంగా వృత్తి పెరుగుదల సంకేతమో పెద్దలు తెలియజేయాలి. చంద్రబాబు నాయుడు గారి పాలనలో 2003-04 సంవత్సరంలో రాష్ట్ర అప్పులు రూ.53,696 కోట్లు. మరి ఈ రోజు 2007-08లో రూ.86,464 కోట్లు అప్పులకు చేరింది. 4 సంవత్సరాలలో దాదాపు రూ.33 వేల కోట్ల అప్పులు పెరిగాయని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రజల తలసరి అప్పు రూ. 10,455 కి చేరింది. ఎక్కువసార్లు బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టిన ఘనత సంపాదించిన ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్య గారు మన రాష్ట్ర తలసరి అప్పు తగ్గే విధంగా చర్య తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. అప్పుల విషయంలో చూస్తే 2006-07వ సంవత్సరంలో చేసిన అప్పులు రూ.7,881 కోట్లు. తీర్చిన అప్పులు రూ.4,534 కోట్లు. అంటే కొత్తగా చేసిన అప్పులు 61 శాతం. పాత అప్పులకు సరిపోయింది. ఈ సంవత్సరం చేయవలసిన అప్పు దాదాపు రూ.12,269 కోట్లు. తీర్చవలసిన అప్పులు రూ.7,751 కోట్లు. అంటే, 63 శాతం అప్పులు తీర్చడానికి, 37 శాతం ఇతర పనులకు అవుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వ హయాములో అప్పుల భారం 23 శాతం పెరిగింది. 80 శాతం మీరు పెంచారని గత ప్రభుత్వం వాళ్లు చేసిన అప్పులను విమర్శించారు కదా? మరి మీరు వారిని విమర్శించడం కంటే అంతకంటే ఎక్కువ అప్పులు చేయడం ఎంతవరకూ సమంజసమని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ప్రజల జీవన స్థితిని చూస్తే, తెలంగాణా పల్లెలలో పేదలు 40 శాతం మందికి ఒక పూట తిండి దొరకడం లేదు.

ఉ.10.40

రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి సూచన ప్రకారం తలసరి ఆదాయం 23,153 రూపాయలు. ఇందులో ధనవంతుల ఆదాయం వున్నది. పేద వాళ్ల ఆదాయం వున్నది, మద్యతరగతి వాళ్ల ఆదాయం వున్నది, అదే విధంగా బిలోపాపర్టీలైన్ వాళ్ల ఆదాయం వున్నది. బిలో పాపర్టీలైన్ ఉన్న వాళ్ల ఆదాయం ఎంతో చెప్పాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మానవ అభివృద్ధి సూచిక ప్రకారం మన రాష్ట్రం ఏ స్థానంలో ఉన్నదో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. బడ్జెట్లో వివిధ రంగాలలో పరిస్థితి చూస్తే కేటాయింపులు బాగా ఉన్నప్పటికీ ఇది ఒక అంకెలగారిడీ తప్ప వాస్తవంగా తగిన విధంగా అన్ని రంగాలలో న్యాయం చేకూరలేదని నేను భావిస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం గత 3 సంవత్సరాలలో నీటిపారుదల మీద ప్రత్యేక దృష్టి సారించిందని చెప్పుకుంటుంది. మన దేశ స్థూల జాతీయ ఆదాయం 9 నుంచి 10 శాతం ప్రతిసంవత్సరం పెరగాలంటే వ్యవసాయ రంగంలో 3 శాతం పెరుగుదల ఉండాలి. కాని గత పంచవర్షప్రణాళిక చూసుకుంటే 1.7 శాతంగా వున్నది. రాష్ట్ర పరిస్థితి కూడా అదే మాదిరిగా వున్నది. గత ప్రభుత్వం కంటే వ్యవసాయ రంగంలో కాని నీటిపారుదల రంగంలో కాని ఈ ప్రభుత్వం ముందు వున్నది. వ్యవసాయ రంగంలో నీటిపారుదల రంగంలో ఎక్కువ పెట్టుబడులు పెడుతూ వ్యవసాయదారులకు ఏ మాత్రం తక్కువ లేదని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం నీటి రంగానికి వ్యవసాయ రంగానికి పెద్ద పీట వేసింది ఇది తప్పకుండా మేము హర్షిస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఇరిగేషన్లో కాని వ్యవసాయ రంగంలో కాని నిధులు చాలా తక్కువ కేటాయించి వ్యవసాయం

బక్కచిక్కిపోయే విధంగా పేద ప్రజలు రైతులు మొత్తం స్వస్థపోయే విధంగా గత ప్రభుత్వం చేసింది. అయితే వ్యవసాయ రంగానికి, నీటి రంగానికి పెద్ద పీట వేసినప్పటికీ నిధులు కేటాయింపు ఎక్కువ కనిపిస్తున్నప్పటికీ ఆచరణలో ఎక్కడ కూడా ఫలితాలు కనిపించడం లేదు. తెలంగాణాలో నీటిపారుదల రంగానికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించామని ప్రతిసారి సంబంధిత మంత్రులు చెబుతూనే వున్నారు. కాని తెలంగాణాలో కొత్తగా సాగులోకి వచ్చిన భూమి కనిపించడం లేదు. ప్రాజెక్టులు ఆనకట్టలు లేకుండానే కాలువలు త్రవ్వతున్నారు, పైవులైన్లు వేస్తున్నారు. కాలువల్లో పిచ్చి మొక్కలు మొలుస్తున్నాయి తప్ప నీళ్లు కనిపించడం లేదు. నీటి కేటాయింపులు లేకుండానే ప్రాజెక్టులు కడితే ప్రయోజనం ఏమిటి? కృష్ణా, గోదావరి జలాల్లో తెలంగాణా వాట ఎంత చెప్పమంటే చెప్పడం లేదు ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతానికి కృష్ణలో ఎంత వాటా ఇస్తున్నారు, గోదావరి జలాల్లో ఎంత వాటా ఇస్తున్నారు చెప్పాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా ప్రాజెక్టులకు బచావత్ బ్రీబునల్ కేటాయించిన నికర జలాలను రాయలసీమ ప్రాంతానికి తీసుకొనిపోతున్నారు. ఈ మధ్య సోతిరెడ్డిపాడు హెడ్ రెగ్యులేటర్ సామర్థ్యాన్ని పెంచారు. కృష్ణ జలాల్లో తెలంగాణాకు 68.5 శాతం వాటా లభించాల్సి వుండగా కనీసం 10 శాతం నీరు కూడా దక్కడం లేదు. కృష్ణ పరివాహక ప్రాంతంలో తెలంగాణాలో నిర్మించిన ఏ ప్రాజెక్టుకు కూడా పూర్తి ఆయకట్టు సాగు నీరు అందడం లేదు. ఆర్డిఎస్ వంటి ప్రాజెక్టుల క్రింద కాలువలు శిథిలం అవుతున్నా కాని వాటిని రిపేర్ చేయడం లేదు, నిధులు కేటాయింపు లేదు. సోతిరెడ్డిపాడు బహిరంగ చర్చ సందర్భంగా కృష్ణానదిలో అపారంగా మిగులు జలాలు ఉన్నట్లు నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారు చెప్పారు. మిగులు జలాలు బాగా ఉన్నాయి కాబట్టి రాయలసీమ ప్రాజెక్టులకు 150 టిఎంసీలకు పైగా తరిలిస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఏ రకమైన సాగునీటి కేటాయింపులు లేకున్నా రాయలసీమ ప్రాజెక్టులకు వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రతి ఏటా కేటాయిస్తున్నారు. కృష్ణలో అపారంగా మిగులు జలాలు ఉన్నట్లయితే 17 శాతం కూడా ప్రాజెక్టుల క్రింద సాగునీటి వసతి లేని తెలంగాణా జిల్లాలో అదనంగా 150 టిఎంసీలు ఎందుకు ఇవ్వరని అడుగుతున్నాను. కృష్ణలో మిగులు జలాలు ఉన్నట్లయితే ఆ మిగులు జలాలపై హక్కు నూటికి నూరు శాతం పరివాహక ప్రాంతంలో ఉన్న తెలంగాణాకు వుంటుంది. పెన్నానది పరివాహక ప్రాంతం అయినటువంటి రాయలసీమ ప్రాంతానికి కృష్ణ జలాల్లో ఎలాంటి హక్కులు లేవని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. అయితే తెలంగాణా అవసరాలు తీరిన తరువాత కృష్ణ మిగులు జలాలు ఇతర ప్రాంతాలకు కాని రాయలసీమకు కాని మళ్ళిస్తే మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఏటా 14 లక్షల మంది వలసపోతున్న మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అన్ని అనుమతులు ఉన్న భీమా ప్రాజెక్టు గత 15 సంవత్సరాల నుండి నిర్మాణ దశలోనే వున్నది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరాల పరిపాలనలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 4 సంవత్సరాల పరిపాలనలో ఈ ప్రాజెక్టుకి నిధులు కేటాయింపు చాలినంత చేయడం లేదు. గతంలో చేసిన ఖర్చు 257 కోట్ల రూపాయలు, ఈ సంవత్సరం కేటాయింపు 474 కోట్ల రూపాయలు, గతంతో పోలిస్తే ఎక్కువ అయినప్పటికీ రాసున్న రెండు సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసి నీళ్లు ఇస్తామన్న సందర్భంగా నిధులు సరిపోవని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం భీమా ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయాలంటే మరొక వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఏ అనుమతులు లేని ఎలాంటి నీటి కేటాయింపులు లేని పోలవరం ప్రాజెక్టు 1400 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో ఇప్పటికే దాదాపు 70 శాతం పైగా ప్రాజెక్టుల ద్వారా సాగు అవుతుంది. 70 శాతం సాగు నీటి వసతి ప్రాంతంలో ఏ అనుమతులు లేని పోలవరం ప్రాజెక్టుకి 1400 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి 5 శాతం భూమికి సాగునీటి వసతిలేని మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అన్ని అనుమతులు ఉన్న భీమా ప్రాజెక్టుకి 474 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం అన్యాయం. తెలంగాణా ఆంధ్ర రాష్ట్రం లో కలవడంవల్ల మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నుమారు

20 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటి వసతి కోల్పోయింది. తెలంగాణాను ఆంధ్రలో కలపకపోయివుంటే గత 4 దశాబ్దాలుగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రతి ఏటా వంటలు పండేవి. ప్రతి ఏటా సుమారు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ఆదాయాన్ని సమైక్య రాష్ట్రంలో ఉన్నందున మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వాసులు నష్టపోతున్నారు. నిజాం ప్రభుత్వం తదనంతరము బూరుగుల రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వం కృష్ణా నదిపై తలపెట్టిన అప్పర్ కృష్ణ, భీమా, తుంగభద్రలలో లెవెల్ చానల్లు నిర్మించినట్లయితే ఈ నష్టం జరిగి ఉండేది కాదు. సమైక్య రాష్ట్రంలో ఉన్నందున ఈ ప్రాజెక్టులు మాకు దక్కలేదు. ఫెర్రెస్ అన్యాయానికి బాధ్యత పాలకులు బాధ్యత వహించాలని ఇప్పటికే జరిగిన తప్పులు సరిదిద్దే ప్రయత్నం చేయాలని, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ప్రాజెక్టులైన భీమా, నెట్టింపాడు, కల్వకుర్తిలకు కనీసం ఈ బడ్జెటులో 3 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుత కేటాయింపులు 1434 కోట్ల రూపాయలు రాబోయే 2 సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టుల క్రింద సుమారు 6 1/2 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు ఇస్తామని ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే పలుసారు ప్రకటించి ఉన్నందున రెండు సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి చేయాలంటే ఈ బడ్జెటు అదనంగా మరో 1500 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెటులో ఎవెంజర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎంత కేటాయించింది స్పష్టతలేదు. 2005-06 కేవలం 147 కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళికా వ్యయం క్రింద చూపింది, సొరంగం ఏర్పాటు, ఫీల్డు చానల్లు నిర్మాణం తదితరం కలిపితే సుమారు 2 వేల కోట్ల రూపాయలకు పైగా ప్రాజెక్టుపై ఖర్చు చేయవలసి వుండగా ప్లాన్ ఎవంట్ ఒక్క రూపాయి కూడా ఈ బడ్జెటులో చూపించిన దాఖలాలు లేవు, ఈ ప్రాజెక్టు కేటాయింపులపై వివరణ ఇవ్వాలని చెప్పి మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఉ.10.50

అధ్యక్షా, ఇరవయ్యిండు సంవత్సరాలుగా నిర్మాణ దశలో వున్న ఏయంజర్., ప్రాజెక్టు ద్వారా నిర్ణీత మూడు లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు ఎప్పటివరకూ నీళ్లు ఇస్తారో తెలపాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. సొరంగం డయాను పెంచడానికి 30 రోజులలో శ్రీశైలం వరద నీటిని ఈ ప్రాజెక్టు కోసం తరలించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటనేవి ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, జంట నగరాల సాగునీటి కొరకు కృష్ణా నది నుండి ఫేజ్-1, ఫేజ్-2 ద్వారా నీటిని సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. అయితే జంట నగరాలకు ఫేజ్-1,2 ద్వారా వస్తున్న నీళ్లు సరిపోవు కాబట్టి ఫేజ్-3 ద్వారా త్రాగునీరు అందివ్వాలని, తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే హైదరాబాదులో కృష్ణా నది పరీవాహక ప్రాంతము వుంది కాబట్టి ఈ త్రాగునీటి జలాలను ఈ ఫేజ్ ద్వారా అందివ్వాలని కోరుతున్నాను.

గోదావరి జలాల విషయానికి వస్తే తెలంగాణకు సంబంధించి జలాల వినియోగంలో గత యాభై సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రభుత్వాలు విఫలమవుతున్నాయి. ఏటా మూడు వేల టియంసి.,ల నీరు గోదావరి నుండి సముద్రంలో కలుస్తుంది. ఆ నీటిలో పదిహేడు శాతం సాగు నీటిని తెలంగాణకు ఇవ్వాలనే చిత్తశుద్ధి ఈ ప్రభుత్వ పాలకులకు లేదని తెలుస్తుంది. 1951వ సంవత్సరంములోనే ప్రాణహిత, పెన్ గంగ, ఇచ్చంపల్లి వంటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి ప్రణాళికా సంఘం అనుమతి ఇచ్చినా, వాటిని నిర్మించలేదు. గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతములో ఇరవైకి పైగా ప్రాజెక్టులు గత ఐదు దశాబ్దాల నుండి పెండింగ్ లో వున్నాయి. ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం జిల్లాలలో భారీ, మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తే 70,80 శాతం భూమికి సాగునీరు అందించవచ్చు. వెండి,

గుల్పాక్, హల్దీసాగర్ ప్రాజెక్టులను రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని అధికారంలోకి వచ్చిన రోజునే ముఖ్యమంత్రి ప్రజలకు హామీ ఇచ్చారు. ఈ మూడింటితోబాటు దేవాదుల ప్రాజెక్టును రెండు సంవత్సరాలలోపలనే పూర్తి చేసి సాగు నీరు తెలంగాణా ప్రజలకు అందిస్తామని చెప్పి ముఖ్యమంత్రి హామీ చెప్పారు. కాని ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ఏ ఒక్కటి కూడా పూర్తి కాలేదు. ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టి దాదాపు మూడు సంవత్సరములు పూర్తి అయినా, ఈ ప్రాజెక్టులను స్పీడ్ చేసి కనీసం రానున్న ఐదు, ఆరు నెలల్లో కాని, ఒక సంవత్సరములో కాని సాగునీరు అందిస్తామనికీ ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు. మూడి చేతల ప్రభుత్వం అని తరచూ మంత్రులు అంటున్నారు. మీది కోతల ప్రభుత్వమో, చేతల ప్రభుత్వమో ప్రజలు గమనిస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. గోదావరి జలలాసు తెలంగాణాకు ఇచ్చే సదుద్దేశ్యం ఈ ప్రభుత్వానికి వుంటే ఇచ్చుపల్లి, ప్రాణహిత, లోయర్ పెన్ గంగ వంటి ప్రాజెక్టులకు ఈ బడ్జెట్లో చాలినన్ని నిధులను కేటాయించి వుండేది. ఒక్క పోలవరం ప్రాజెక్టుకే 1400 కోట్ల రూపాయల వరకు నిధులను కేటాయించారు. గోదావరి జలాలను ఉపయోగించుకొనే ప్రాజెక్టులన్నింటికీ కలిపి దాదాపు 1700 కోట్ల రూపాయలను మొదట్లో కేటాయించింది. దానిని ఈ మధ్యనే మరలా మూడు వందల కోట్ల రూపాయలు పెంచి, రెండు వేల కోట్ల రూపాయలుగా చేశారు. తెలంగాణాలోని గోదావరి బేసిన్లో నిర్మాణంలో వున్న ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి కావాలంటే కనీసం ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలైనా చాలవు. గత 50 సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ పెండింగ్లో వున్నాయి. దాదాపు మూడు వేల టీయంసి.,ల నీరు గోదావరి నుండి వృధాగా పోతున్నప్పుడు తెలంగాణా ప్రజలకు ప్రయారిటీ ఇచ్చి ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సాగునీటి బడ్జెట్లో తెలంగాణాకు పెద్దపీట వేశామని చెబుతున్న ప్రభుత్వం ఆచరణలో కేటాయించిన డబ్బు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. తెలంగాణా ప్రాజెక్టుల కొరకు డబ్బు కేటాయించడం ఒక్కటి సరిపోదు. కేటాయించిన డబ్బు మొత్తం ఖర్చు చేసి, దాని ఫలితాలను తెలంగాణా ప్రజలకు అందించినప్పుడే ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి కనిపిస్తుంది. గత బడ్జెట్లో నల్గొండ జిల్లాలోని ప్రాజెక్టులకు 1100 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ కేటాయించారు. కాని ఇప్పటి వరకూ ఖర్చు చేసింది దాదాపు 400 కోట్ల రూపాయలను మించలేదని తేలింది. తెలంగాణా ప్రాజెక్టుల పరిస్థితి ఈ విధంగా వుంది. అంకెల గారడీతో పంట పొలాలకు నీళ్లు పారవు, రైతుల కడుపు నిండదని ఈ ప్రభుత్వం గ్రహించాలని చెప్పి కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భముగా చొక్కారావు ఎత్తిపోతల పథకంను ఈ గోదావరి నదిపై కడుతున్నారు. ఫేజ్-1,2,3 అని మూడు భాగాలలో ఈ ప్రాజెక్టును నిర్మించాలని తలపెట్టింది. గత సంవత్సరం ఏప్రిల్ లోనే ఫేజ్-1 ద్వారా రైతులకు సాగునీరు అందిస్తామని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. పోయిన సంవత్సరం ఏప్రిల్లో కాదు, ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్కు కూడా ఫేజ్-1 ద్వారా సాగునీరును ప్రజలకు అందిస్తుందా, లేదా అని మీద్వారా చెప్పాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఫేజ్-2 ద్వారా జనగామ చేర్యాల ప్రాంతములోని రైతులకు సాగునీరు అందిస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. హామీ ఇచ్చిన ప్రకారంగా టెండర్లు పిలిచి, పనులను కాంట్రాక్టర్లకు అప్పజెప్పింది. రెండు సంవత్సరములు గడిచినప్పటికీ ఇప్పటివరకు కూడా ఎక్కడీ పనులు అక్కడీ వున్నాయి. రానున్న ఈ సంవత్సరం చివరికో, లేక వచ్చే సంవత్సరం మార్చికల్లా ఫేజ్-3 ద్వారా జనగాం-చేర్యాల ప్రాంత రైతులకు సాగునీరు అందించాలని కోరుతున్నాను. కాంట్రాక్టు ఒప్పందములో కూడా అదే వుంది. బడ్జెట్ కేటాయంపులు సరైన విధంగా లేవు. దాదాపు 600 కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఈ ఫేజ్ కు అలాట్ చెయ్యాలి. దాదాపు రెండువేల కోట్ల రూపాయలతో నిర్మాణం అయ్యే ఈ ప్రాజెక్టుకు 600 కోట్ల రూపాయలను అలాట్ చేస్తే గాని, ఈ సంవత్సరములో నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి లేదని దీని ద్వారా తెలుస్తుంది. జనగాం-చేర్యాల ప్రాంతము

సముద్రం కంటే ఎత్తైన ప్రాంతము కాబట్టి వీలైనంత తొందరలో ఒప్పుకున్న ప్రకారంగా, అగ్రిమెంట్ చేసిన ప్రకారంగా సాగునీరు అందివ్వాలని మీద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఈనాడు తెలంగాణా జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ సమస్య ఎక్కువగా వుంది. నీరే లేదంటే, వున్న నీటిలో ఫ్లోరైడ్ వున్నందు వలన ఈ నీటిని త్రాగిన మధ్య తరగతి, బీద ప్రజలున్న గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. అనారోగ్యానికి గురై అవస్థల పాలౌతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, గ్రామీణ సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గోదావరి నదీ జలాల ఫిజ్-2కి సంబంధించి రిపోర్టు ఇచ్చినప్పుడు, సర్వే చేసినప్పుడు రెండు టీయంసి.,ల నీరు త్రాగునీటి కొరకు కేటాయించడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రెండు టీయంసి.,ల నీరు మొత్తం దాదాపు 70 శాతం గ్రామాలకు ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా త్రాగునీరు అందించే అవకాశం వుంది. మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే కనీసం మూడు వందల కోట్ల రూపాయలు అయినా ఈ త్రాగునీటి క్రింద కేటాయించి, వరంగల్ జిల్లాలో వున్న 70 శాతం గ్రామాలకు, బీద ప్రజలకు ఫ్లోరైడ్ లేని నీటిని అందివ్వాలని చెప్పి కోరుతున్నాము. అదే విధంగా ఫ్లోరైడ్ సమస్య తీరాలంటే వరంగల్ ఒక్కటి కాదు. తెలంగాణాలోని జిల్లాలన్నింటిలో కూడా ఇదే సమస్య వుంది. ముఖ్యంగా ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ సమస్య చాలా ఎక్కువగా వుంది. అక్కడ మానవుని మనుగడ చాలా ప్రశ్నార్థకంగా వుంది. ఎందుకంటే పండిన పంటలో, ధాన్యంలో కూడా ఫ్లోరైడ్ ఎక్కువగా వుండడం వలన, ఫ్లోరైడ్ పంటలు తినడం వలన, ఫ్లోరైడ్ నీళ్లు త్రాగడం వలన ప్రజలు అనారోగ్యం పాలౌతున్నారు. బీద, మధ్య తరగతి ప్రజలు హాస్పిటల్ ఖర్చులు భరించలేరు కాబట్టి తప్పకుండా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకొని ఫ్లోరైడ్ లేని నీళ్లు నల్గొండ జిల్లా వాసులు త్రాగే విధంగా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఛైర్మన్ : చివరి ఐదు నిమిషాలు ప్రతాపరెడ్డి గారూ.

శ్రీ కె. ప్రతాపరెడ్డి : నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ సమస్య తీరాలంటే దాదాపు 200 టీయంసి.,ల కృష్ణా జలాలు నల్గొండ జిల్లాకు త్రాగునీటి కొరకు కేటాయించాలని చెప్పి కోరుతున్నాను. సాగునీటి రంగములో 1956 నాటి దుస్థితి నేటికీ కూడా కొనసాగుతుంది. ఈ 50 సంవత్సరముల నుండి ఏ మాత్రం కూడా సాగునీటి ద్వారా సొలం పారే భూమి పెరగలేదు. ప్రాజెక్టుల క్రింద సాగునీరు అందే భూమి 1956నాడు, ఈ రోజు కూడా 10 లక్షల ఎకరాలు తెలంగాణాలో మించలేదు. నాగార్జున సాగర్, శ్రీరాంసాగర్ వంటి ప్రాజెక్టుల క్రింద మొత్తం ఆయకట్టు ఎంత జరిగిందో, కడెం, నిజాంసాగర్, ఘన్పూర్, ఆసికట్ వంటి ఇతర మధ్య తరగతి ప్రాజెక్టుల క్రింద అంతే తగ్గింది. ఈ 50 సంవత్సరాలలో సాగించిన ప్రగతి తెలంగాణా విషయంలో శూన్యమని చెప్పకతప్పదు. సాగునీటిని అందించడంలో ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాల మధ్య కొనసాగుతున్న వ్యత్యాసాలు ఈ ప్రభుత్వ పాలనలో మరింత తీవ్రతరం అవుతున్నాయి. ఒక్క టీయంసి., నీటితో ఆంధ్ర ప్రాంతములో మూడు వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తున్నారు. అదే ఒక టీయంసి., నీటితో తెలంగాణా ప్రాజెక్టుల క్రింద వున్న భూములకు పదిహేను ఎకరాల నుండి ముప్పయి వేల ఎకరాలను సాగుచేయాలనడం ఎంతవరకూ సమంజసం అధ్యక్షా. ఈ ప్రాంతం పట్ల ఎంత వివక్షత వుందో దీని ద్వారా తెలుస్తుంది. పారే కాలువల ద్వారా ఆంధ్ర ప్రాంతములో సాగునీరు అందిస్తే నీటి తొట్లతో తెలంగాణాలో తుంపర సేద్యం చేసుకోవాలనడం వివక్షతకు సాక్ష్యం. తెలుగు గంగకు ఒక నీటి, దేనాదులకు మరొక నీతా అధ్యక్షా. రాష్ట్రం మొత్తంలో ఒకే విధానం వుండదా? ప్రాంతాలకు ఒక విధానం అంటే ఎలా న్యాయమవుతుంది. ఒక టీయంసి., వాల్టర్ ద్వారా ఆంధ్ర

ప్రాంతములో మూడు వేల ఎకరాల పొలం పారినప్పుడు, తెలంగాణాలో కూడా అదే విధంగా ఒక టీయంసి., వాటర్ ద్వారా మూడు వేల ఎకరాల పొలం పారే విధంగా ఇవ్వాలి. డ్రిప్ ఇరిగేషన్ ద్వారా దేశాలు అభివృద్ధి అవుతున్నాయనడం వాస్తవం కాదు. తుంపర, బిందు సేద్యాలు సత్ఫలితాలు ఇవ్వడం లేదని సాక్షాత్తు హోం మంత్రిగారు తమ రిప్లయ్లో చెప్పారు. వీటి గురించి ఈ మధ్యనే నేను పేపర్లో కూడా చదివాను. దానిలో స్పష్టంగా చెప్పారు. ఎక్కడా కూడా ఈ తుంపర, బిందు సేద్యాలు విజయవంతం కాలేదు. దీని ద్వారా తోటల పనులు పూర్తి కాలేదు, పొలాలు పారలేదని చెప్పి వారు చెప్పారు. దానిని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని నేను ఈ రోజున దేవాదుల పథకం వరంగల్ జిల్లాలో, ముఖ్యంగా నా నియోజక వర్గము చేర్యాలలో వచ్చిందని నేను ఎంతో సంతోషించాను. కాని బిందు సేద్యం ద్వారా అక్కడ వ్యవసాయం జరగదు, రైతులకు న్యాయం జరగదు అధ్యక్షా. మాకు కూడా కనీసం మూడు వేలు కాకున్నా ఒక్క ఎకరానికి ఐదు వేల టీయంసి.,ల చొప్పున అయినా వాటర్ను కేటాయించాలని చెప్పి ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.11.00

అధ్యక్షా, తెలంగాణాలో అనేక ఎత్తిపోతల పథకాలకు రూపకల్పన చేస్తున్నారు. వీటి నిర్వహణకు విద్యుత్ను ఎక్కడి నుండి ఇస్తారో ప్రభుత్వం చెప్పలేదు. ఈ సంవత్సరము విద్యుత్ కోసం ప్లాన్ బడ్జెట్లో కేవలం 230 కోట్ల రూపాయల కొద్ది డబ్బును మాత్రమే కేటాయించడం చూస్తే ఎత్తిపోతల పథకాలకు అవసరమైన విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలను ఈ ప్రభుత్వం నిర్మించలేదని స్పష్టమవుతుంది. తెలంగాణాలో నాలుగింట మూడు వంతుల వ్యవసాయం కేవలం బోర్లు, బావుల పైన ఆధారపడ్డారు. కరెంట్ లేనిదే నీళ్లు లేవు. ఈ బోర్లు, బావులకు కనీసం రోజుకు ఏడు గంటలు కరెంట్ ఇస్తున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణాలోని ఎత్తిపోతల పథకాలకు, బిందు సేద్యానికి అవసరమైన కరెంట్ ఎలా ఇస్తారో చెప్పాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

మీడియం, మైసర్ ఇరిగేషన్ రంగం గురించి ఆలోచిస్తే ఈ రంగములో నిర్లక్ష్యం కొనసాగుతుంది. 80 వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్లో మీడియం, మైసర్ ఇరిగేషన్కు దాదాపు పదహారు వందల కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. తెలంగాణాలో సహా, రాష్ట్రంలోని వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలన్నీ వ్యవసాయం పైన ఆధారపడ్డాయి. ఈ మధ్యతరహా, చిన్న నీటి పారుదల శాఖ పైన, ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతము చిన్న, నీటిపారుదల మీద ఆధారపడి వుంది. ఈనాడు కాదు, గతంలో నిజాం కాలంలో గాని, కాకతీయ రాజుల కాలంలో గాని తెలంగాణా ప్రాంతాల యొక్క నీటి వసతి గురించి వారు బాగా పరిశీలించి గొలుసు చెరువులను నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. దాని ద్వారా వరద నీరు మొత్తం ఈ తెలంగాణా ప్రాంతములోనే వుండి దాదాపు ఈ రోజు వరకూ మూడు వేల టీయంసి.,ల నీరు గోదావరి వద్ద వృధాగా పోతున్నాయి. అవి పోకుండా వుండి, తెలంగాణా ప్రాంతములోని వుంటే, ఇక్కడి గ్రామాలలోని పొలాలలో నీరు పారితే ఈ రోజున మంచిగా పంట పండేది. ఈ రోజున తెలంగాణా ప్రాంతము యొక్క నీటి వనరుల మీద మేము చాలా శ్రద్ధ చూపిస్తున్నాము, ఎక్కువ నీటి వనరులను ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతుంది. మూడు సంవత్సరములు పూర్తి అయినప్పటికీ చిన్న నీటి పారుదల విషయంలో తెలంగాణా క్రింద ఈ ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం నిధులు కేటాయించడం లేదు. అన్ని చెరువులు నిజాం రాజుల కాలంలో నిర్మించినవి. కాకతీయులు నిర్మించినటువంటి ఈ గొలుసు చెరువులు, గొలుసు కుంటలు దాదాపు ఒక లక్షకు పైగా వున్నాయి. అవన్నీ ఈ రోజున శిథిలావస్థలో వుండి కట్టలు తెగిపోయి, పూడికతో చెరువులు నిండిపోయినవి. అదే విధంగా ఫీడర్ ఛానల్స్ మొత్తం కూడా చెడిపోయి, మొత్తం రిపేరు కావలసిన అవసరమున్నది. అదే విధంగా డిస్పూయ్ లైన్స్ కూడా చెడిపోయాయి. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా దాదాపు 6500 కోట్ల రూపాయలను ఈ

దేవాదులకు వెచ్చిస్తున్నారు. దేవాదులకు ఫేజ్-3 రావడం లేదని ఈ మధ్యనే నిన్ను, మొన్నటి పేపర్లో చదివాను. మరి దేవాదులకు ఫేజ్-3 వస్తుందా, లేదా అనే విషయం తెలియజెప్పాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ దేవాదుల పథకంనకు 6500 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు పెట్టిన తరువాత దానికి సరైనటువంటి కరెంటు ఇస్తేనే ఆ ప్రాజెక్టు విజయవంతం అవుతుంది. అంతేగాకుండా బిందు సేద్యం అని అంటున్నారు. బిందు సేద్యంతో వ్యవసాయం నడవదు. కాబట్టి ఈ 6500 కోట్ల రూపాయలను తెలంగాణా మొత్తానికి చిన్న నీటి పారుదల శాఖకు కేటాయిస్తే తెలంగాణా లోని అన్ని గ్రామాలలోని, అన్ని జిల్లాలలోని చెరువులను, కట్టలను రిపేరు చేసి, పూడిక తీసి రిపేరు చేస్తే ఎంతో భూమి తెలంగాణాలో సాగవుతుంది. గతంలో మనకు అనుభవం వుంది. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే చిన్న నీటిపారుదల విషయాల గురించి, చెరువుల రిపేరు గురించి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మన్ : 45 నిమిషాలు పూర్తి అయింది.

శ్రీ కె. ప్రతాపరెడ్డి : ఇంకా చాలా వుంది, నాకు ఇంకొక 45 నిమిషాల సమయం కావాలి. ఎక్కువ గ్రేస్ టైం మించకుండా నాకు ఇచ్చిన టైంలోపల పూర్తి చేస్తాను. అధ్యక్షా, ఈ మధ్య పేపర్లో చదివాను. రానున్న ఏప్రిల్ నెలలో దాదాపు 900 కోట్ల రూపాయలను ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి లోన్ తీసుకొని చిన్న, చిన్న రిపేర్ల గురించి అలాంటి చిన్నామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. అదే విధంగా వాటికి మీటర్లు పెడతామని కూడా అన్నారు. గ్రామీణ ప్రజలకు వసతులను కల్పించడంలో ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు. ముఖ్యంగా సాగునీటి, త్రాగునీటి విషయంలో. కానీ ప్రపంచ బ్యాంకు లోన్ ద్వారాకానీ లేదా, మరొకలోన్ ద్వారానో తెలంగాణా ప్రజలకు ఇన్వెస్ట్మెంట్ పెట్టి సాగునీరు అందిస్తామని, లేదా ఏదైనా వసతులు కల్పిస్తామని అంటే వెంటనే పెట్టుబడి పెట్టకముందే ఏదో రకంగా తెలంగాణా ప్రజల నుండి తిరిగి వసూలు చేసుకోవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. ఇది ఎంత అన్యాయం? రైతులందరూ బక్కచిక్కిపోయి, వ్యవసాయం జరుగక నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అప్పుల పాలౌతున్నారు. ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. వలసలు పోతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో నీళ్లు ఇవ్వక ముందే, రిపేర్లు చేయకముందే వాటికి మీటర్లు పెడతామని ఆనడం సమంజసం కాదు. సాగునీటి విషయంలో తెలంగాణా ప్రజలకు హక్కు వుంది. చిన్న నీటి పారుదల విషయంలో చెరువుల ద్వారా వాడుకొని, వంట పొలాలు పండించుకోడానికి వారికి హక్కు వుంది. కాబట్టి ఏలాంటి మీటర్లు పెట్టకుండా రానున్న వరల్డ్ బ్యాంకు లోను 1900 కోట్ల రూపాయలు తెలంగాణాలోనే ఖర్చు పెట్టి, గొలుసు చెరువులు, కుంటలు అన్నీ కూడా రిపేరు చేయాలని చెప్పి కోరుతున్నాను.

ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాల గురించి వస్తే గత ఎన్నికల సందర్భముగా కాంగ్రెస్ పార్టీ దాదాపు రెండు లక్షల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల ఖాళీలను అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే సర్వీసు కమీషన్ ద్వారా గాని, డియన్సి., ద్వారా గాని సెలక్షన్ చేసి నిరుద్యోగులను ఆదుకుంటామని చెప్పింది. కాంగ్రెస్ మ్యానిఫెస్టోలో ఎలక్షన్ ముందు వుంది. చాలామంది యువకులు ఉద్యోగాలు లభిస్తాయనే ఆశతోనే ఆనాడు తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి బలపరచిన వ్యక్తులను బలపరిచారు. తెలంగాణాలో గెలిపించారు. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. కేంద్రములో కూడా కాంగ్రెస్ వచ్చింది. ఈ రోజున ఇచ్చిన హామీలు చూస్తే ఈ మూడు సంవత్సరాలలో కనీసం రెండు వేల మందికి కూడా ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేదు. అరకొరగా సర్వీసు కమీషన్ నోటిఫికేషన్ల ద్వారా వంద, రెండు వందల మందికి నియామకాలు చేపడుతున్నారు. బడ్జెట్ కేటాయింపులో మన రాష్ట్రంలో వన్నెండు లక్షల మంది ఉద్యోగస్తులు వున్నారు. వీరు ఇచ్చిన రెండు లక్షలను కూడా కలుపుకొని

బడ్జెట్లో వన్నెండు లక్షల కొరకు కేటాయింపులు చేస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఈ రెండు లక్షల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయకుండా వారి బడ్జెట్ను ఇతర రంగాలకు మళ్లించుకున్నారు. ఈ చర్య నిరుద్యోగుల పొట్ట కొట్టింది. యూనివర్సిటీలో డిగ్రీలు, పీజీలు చేసి, పిహెచ్.డి.,లు చేసి ఉద్యోగాలు లేక యువకులు చాలామంది రోడ్డున పడుతున్నారు. ఈ బడ్జెట్లో రెండు లక్షల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేస్తామని చెప్పి, ఏలాంటి ప్రస్తావన చేయలేదు. ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేస్తే, దాదాపు 80 వేల ఉద్యోగాలు తెలంగాణ ప్రాంతములో లభిస్తాయి. ఈ రెండు లక్షల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేస్తే, దానిలో దాదాపు 800 ఉద్యోగాలు తెలంగాణ ప్రాంత యువకులకు లభిస్తాయి. ఒక లక్షా, ఇరవై వేల ఉద్యోగాలు ఆంధ్ర ప్రాంతములోని నిరుద్యోగులకు లభిస్తాయి. ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ రెండు లక్షల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య జరిగిన టీచర్స్ రిక్రూట్మెంట్లో దాదాపు రెండు వేల నియామకాల కొరకు డిఎస్సీ., పరీక్ష నిర్వహించింది. మరి కొన్ని జిల్లాలలో అయితే ఎంతవరకూ న్యాయంగా ఈ నిర్వహణ జరిగిందనేది మీకు తెలుసు. ఎన్నో అవకతవకలు జరిగాయి. ఎన్నో అక్రమాలు జరిగాయి. ఒక జిల్లాలో డిప్యూటీ డీఈఓ.,ను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

ఉ.11.10

నిరుద్యోగులైన బీదవారికి వారి మెరిట్ ప్రకారం ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి గాని దీంట్లో అక్రమాలు, అన్యాయాలు చేసి పాలకులు, అధికార పార్టీలో ఉన్న వారు వారి సొంత వారికి ఉద్యోగాలు ఇప్పించుకోవడం ఎంతవరకు న్యాయమని అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు నీతులు చెబుతోంది. ఈరోజు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో బిఇడి శిక్షణ పొందిన విద్యార్థులను నియమిస్తున్నారు. అదే ప్రైవేటు పాఠశాలల్లోనైతే శిక్షణ పొందిన బిఇడి వారిని మాత్రమే నియమించుకోవాలని ఇటీవల విద్యాశాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ప్రైవేటు స్కూల్స్లో చదివే విద్యార్థులకు, వాటి యాజమాన్యాలకు ఒక నీతి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వున్న ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే మధ్య తరగతి, పేద విద్యార్థులకు ఒక నీతియా? డిఎస్సీ ద్వారా 20 వేల టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేయడానికి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి పరీక్షలు నిర్వహించినా ఇంతవరకు ఫలితాలు ప్రకటించలేదు. వెంటనే ఆ 20 వేల టీచర్ పోస్టులకు సంబంధించిన ఫలితాలను ప్రకటించి, ఆ ఉపాధ్యాయులను ఆయా పాఠశాలలకు ఎలాంటిమెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ పోస్టులను భర్తీ చేసిన తర్వాత ఇంకా విద్యార్థులను నియమించే అవసరమైతే తీసుకోండి. ఈ విద్యార్థులందరినీ వ్యవస్థ ఈనాటిది కాదు, గత ప్రభుత్వం నుంచీ వస్తోంది. శిక్షణ పొందిన టీచర్లను ప్రభుత్వం నియమించలేని పరిస్థితుల్లో ఎమర్జెన్సీ క్రింద ఆయా గ్రామాల్లోని పాఠశాలల్లో విద్యార్థులను నియమించి విద్యా బోధన చేయడం జరుగుతోంది. వీరిని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బడుగు, బలహీన వర్గాల పిల్లలు చదివే ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోనే నియమించడం జరిగింది. వీరికి ఎక్కువ క్వాలిఫికేషన్ కూడా లేదు, వీరికి ఇస్తున్న వేతనం కేవలం వెయ్యి రూపాయలే. ఈరోజు మనం గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద ఒక కుటుంబానికి రోజుకు రూ. 200 ల చొప్పున నిర్ణయించాం. వారంతా అన్సెక్యూర్డ్ లేబర్. అటువంటి వారికే రోజుకు రూ. 200 లు ఇస్తున్నప్పుడు, కష్టపడి చదువుకుని పాఠశాలల్లో పేద పిల్లలకు చదువు చెబుతున్న విద్యార్థులకు వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వడం ఏమిటి? వారికి రోజుకు రూ. 40 లు ఇవ్వడం ఎంతవరకు న్యాయం? తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో విద్యార్థులను నియమించవలసి వస్తే వారికి కూడా శిక్షణ ఇచ్చి నియమించాలని కోరుతున్నాను. ఎపాయింట్మెంట్లు చేయకముందే వీరికి టీచర్ ట్రెయినింగు ఇచ్చి పోస్టింగ్ ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా వారికి ఇచ్చే వేతనాలను కూడా పెంచాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక 610 జీఓ విషయానికి వస్తే, అది ఎంత నత్త నడక నడుస్తోందో వేరే చెప్పనవసరం లేదు. పోలీసు శాఖలో స్థానికేతరులైన 42 మంది సిబ్బందిను బదిలీ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఇటీవల ఒక జీఓ జారీ చేసింది. ఆ జీఓ. ప్రకారం 42 నూపర్ న్యూమరరీ పోస్టులను క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. దానికి దాదాపు రూ. 18 కోట్లు అవసరమవుతుంది. ఈ రూ. 18 కోట్లను ఖర్చు చేయలేక ఆ జీఓ ను అమలుచేయడం లేదు. 610 జీఓ ను అమలు చేయడానికి బడ్జెటులో నిధులేమీ కేటాయించలేదు. దీన్ని బట్టి 610 జీఓ ను అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వానికి ఎంత చిత్తశుద్ధి ఉందో అర్థం అవుతోంది. 610 జీఓ ను అమలు చేయాలంటే స్థానికేతర ఉద్యోగులను వారి ప్రాంతాలకు పంపడానికి నూపర్ న్యూమరరీ పోస్టులను క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. 610 జీఓ అమలు చేయడానికి ఎలాంటి ఎక్స్ పెండిచర్ అవసరం లేదని రెండు రోజుల క్రితం నేను పేపర్లలో చదివాను. స్థానికేతరులను వారి సొంత స్థలాలకు పంపాలంటే నూపర్ న్యూమరరీ పోస్టులను క్రియేట్ చేసి పంపాలి, ఎందుకంటే వారికి అక్కడ పోస్టులు లేవు కాబట్టి. అలాంటి పోస్టులను క్రియేట్ చేయాలంటే బడ్జెటు కావాలి. తప్పకుండా వాటికి సంబంధించి బడ్జెటు కేటాయించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 500 కోట్లు కేటాయించి ఈ జీఓ అమలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గిర్ గానీ నివేదిక ప్రకారం అన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో కూడా ఈ 610 జీఓ ను అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మానవాభివృద్ధి చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి యుఎన్ డిపి మానవాభి వృద్ధి నివేదికను విడుదల చేస్తుంటుంది. ఈ రిపోర్టులో ప్రతి దేశానికి ఒక ర్యాంకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మన దేశం అభివృద్ధి చెందుతోంది, ఇంకా అభివృద్ధి చెందవలసిన అవసరం, అవకాశం వుంది. ఆర్థికంగా మనదేశం ముందడుగులో ఉన్నా సాంఘికపరంగా విద్యా, ఆరోగ్య విషయాలలో వెనకబడి వుంది. 2001 లో ప్రణాళికా సంఘం మానవాభివృద్ధి రిపోర్టును ఇచ్చింది. ఈ నివేదికలో ముఖ్యమైన 15 రాష్ట్రాలకు 1991 - 2001 మధ్య ర్యాంకులు ఇచ్చింది. అందులో మన రాష్ట్రం 9 నుంచి 10వ స్థానానికి పడిపోయింది. దీనికి కారణం - గత ప్రభుత్వం ప్రాథమిక విద్య, ఆరోగ్య విషయాలను విస్మరించి ఇన్ ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మీద దృష్టి సారించడం జరిగింది. మన రాష్ట్రం మానవాభివృద్ధిలో అభివృద్ధి సాధించాలంటే రాష్ట్ర స్థూల ఆదాయం పెంచడంతోబాటు ప్రాథమికవిద్య, ఆరోగ్య విషయాల మీద కూడా దృష్టి సారించాలి. ప్రాథమిక విద్యకు గత సంవత్సరం ప్రణాళిక కేటాయింపులో 6.09 శాతం కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం 5.52 శాతానికి తగ్గింది. గత బడ్జెటులో మొత్తం రూ. 594 కోట్లు మాత్రమే దీనికి కేటాయించారు.

2007-08 వార్షిక బడ్జెటులో గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే, కేటాయింపులు తగ్గాయి. రాష్ట్ర పథకాలలో 16కోట్లు మాత్రమే పెంచడం జరిగింది. బయట నుంచి సేవలందించే ప్రాజెక్టులు/ ఎక్స్ పోర్టులలో ఎయిడెడ్ ప్రాజెక్టులు గణనీయంగా తగ్గించబడ్డాయి. కుటుంబ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు కేటాయింపులు బాగానే ఉన్నాయి. జనాభా నియంత్రణ చేయడం చాలా అవసరం. Total Fertility Rate ను 2.0 కు తేవడం అవసరం. ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ పథకాలు మెరుగుపరిస్తే శిశు మరణాలను (Infant Mortality Rate) కూడా తగ్గించవచ్చు. ఈవిధంగా చేస్తూ, మన రాష్ట్ర మానవాభి వృద్ధి ఇండెక్స్ ను పెంచుకుని ముఖ్యమైన 15 రాష్ట్రాల స్థానంలో మన స్థానాన్ని మెరుగుపరుచుకోవచ్చు.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం సాగునీరు తర్వాత గృహ నిర్మాణానికి పెద్ద పీట వేసింది. దీన్ని మా టిఆర్ఎస్ పార్టీ తరపున హర్షిస్తున్నాం. గత సంవత్సరం ఈ రంగానికి కేటాయించిన నిధులు పూర్తిగా ఖర్చు పెట్టలేదు.

ఈ సంవత్సరం దాదాపుగా రూ. 4700 కోట్లు కేటాయించారు. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే కేటాయింపులను గణనీయంగా పెంచడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలలో అన్ని గ్రామాలలో పక్కా ఇళ్లు ఉండాలని ఆలోచన చేయడం హర్షించదగినది అయినప్పటికీ ఈ పథకాన్ని చాలా చిత్తశుద్ధితో అమలు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. డబ్బులు కేటాయించిన విధంగానే మౌలిక సదుపాయాలు కూడా పెంచుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈరోజు లబ్ధిదారులకు ప్రయోజనం కలిగే విధంగా గృహ నిర్మాణం చేపట్టాలంటే హౌసింగ్ డిపార్టుమెంటులో స్టాఫ్ను పెంచవలసిన అవసరం వుంది. గత మూడు సంవత్సరాలలో మా అనుభవం ప్రకారం సరైన స్టాఫ్ లేక ఎలాంటి చేసిన ఇళ్లు సగం కూడా పూర్తి కాలేదు. కావున మౌలిక సదుపాయాలు పెంచాలి, అదే విధంగా స్టాఫ్ను పెంచడానికి కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మెడికల్ కాలేజీల విషయంలో తెలంగాణాకు ఘోర అన్యాయం జరిగింది. చెప్పాలంటే అసలు నాకు మాటలు రావడం లేదు. మెడికల్ కాలేజీల ఏర్పాటు విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం చాలా వివక్షత చూపిస్తోంది. 1956 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుంచీ తెలంగాణాలో ఏ ప్రభుత్వమైనా సరే, ఒక్క మెడికల్ కాలేజీని కూడా ఏర్పాటు చేయలేదు. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం తెలంగాణాలో మూడు మెడికల్ కాలేజీలున్నాయి. అవి ఒకటి - ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ, రెండు - గాంధీ మెడికల్ కాలేజీ, మూడు - కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీ. ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ నిజాం కాలంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. గాంధీ మెడికల్ కాలేజీ 1956 కు ముందు, నిజాం పరిపాలన తర్వాత హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. అలాగే కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీని 1956-57 ప్రాంతంలో అక్కడి philanthropists /స్వచ్ఛంద సేవకులు ఏర్పాటు చేసి, వారే 25 సంవత్సరాలు నడిపించి ప్రభుత్వానికి ఆప్పజెప్పారు. ప్రభుత్వపరంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఒక్క మెడికల్ కాలేజీ కూడా ఏర్పాటు కాలేదు. మెడికల్ కాలేజీల విషయంలో తెలంగాణాకు ఘోర అన్యాయం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు మన రాష్ట్రంలో మూడు మెడికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నామని ప్రకటించారు. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో ఒకటి, మరొకటి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, ఇంకొకటి ప్రకాశం జిల్లాలో ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఒక్కొక్క కాలేజీకి 50 సీట్లతో రూ. 50 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. గత 50 సంవత్సరాల నుంచి తెలంగాణాలో ఒక్క మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేయని ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఆదిలాబాదులో రూ. 50 కోట్లు కేటాయిస్తూ 50 సీట్లతో ఏర్పాటు చేస్తామంటే అది ఎంతవరకు న్యాయమని అడుగుతున్నాను. ఈ మధ్యన ముఖ్యమంత్రిగారు కడప లో యుద్ధ ప్రాతిపదికన 50 సీట్లతో రూ. 300 కోట్లు ఖర్చు చేసి మెడికల్ కాలేజీని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చాలా సంతోషం, కడపలో ఎందుకు పెట్టారని మేము అడగడం లేదు. అయితే అదే వేగంతో, అదే యుద్ధ ప్రాతిపదికన మా తెలంగాణాలో కూడా 50 సీట్లతో రూ. 300 కోట్లు కేటాయించి ఖర్చు చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రాయలసీమలోని నాలుగు జిల్లాల్లో నాలుగు మెడికల్ కాలేజీలున్నాయి. ఇంకొక కాలేజీ ఈ మధ్య కాలంలో తిరుపతిలో ప్రోజెక్ట్ చేశారు. రాయలసీమలో నాలుగు జిల్లాలకు నాలుగు, ఐదో కాలేజీ కూడా రాబోతున్నా మాకు అభ్యంతరం లేదు. అదే పద్ధతినే మా తెలంగాణాలో ఉన్న పది జిల్లాలకు పది మెడికల్ కాలేజీలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి పార్టీ తరపున డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

తెలంగాణా జిల్లాల మధ్య చిచ్చు పెట్టి, తెలంగాణా ప్రజలను అనైక్యతకు గురిచేసి, తద్వారా తెలంగాణా అంశాన్ని బలహీన పరచాలని ఈ ప్రభుత్వం కుట్ర వస్తుతోంది. యూనివర్సిటీల పేరిట మహబూబ్ నగర్-నల్గొండ జిల్లాల మధ్య కొట్లాట పెట్టింది . అదే విధంగా ఐఐఐఐ విషయంలో ఆదిలాబాదు-మెదక్ జిల్లాల మధ్య తగవు పెట్టింది. ఈరకంగా ప్రభుత్వం కుట్రతో తగవులు పెడుతోందనే విషయాన్ని తెలంగాణా ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటున్నారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు మన దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దాదాపు 62 శాతం మంది ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతమంతా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బతుకుతోంది. అదే విధంగా ఈ వ్యవసాయ అనుబంధంగా అనేక కుల వృత్తులు, చేతి వృత్తులున్నాయి.

ఉ.11.20

30లక్షల కుటుంబాలకు పైగా చేతి వృత్తుల మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారిని పట్టించుకోవడం లేదు. ఎన్నో కుల వృత్తులున్నప్పటికీ గీత కార్మికులు, చేనేత కార్మికులు, గొర్రెలు, మేకలు పెంచుకునే వారికి తగిన ఎంకరేజీమెంట్ ఇవ్వడం లేదు. 18 రకాల వృత్తులున్నప్పటికీ ఈ మూడు రకాల వృత్తులను మాత్రమే ప్రభుత్వం పట్టించుకుంటుంది. వేరే వృత్తుల వారిని కూడా పట్టించుకొని సరైన కేటాయింపులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు పాదయాత్ర చేసినప్పుడు ఆకలికెకలతో అనువులు బాసిన గీతకార్మికులను ఆదుకుంటామని హామీ ఇచ్చారు. వారిని ఇంతవరకు ఆదుకోలేదు. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రు.99కోట్లు కేటాయించారు కాని ఇంతవరకు ఖర్చు చేయలేదు. చేనేత కార్మికుల సంక్షేమానికి మాత్రం రు.24కోట్లు ఖర్చు చేసింది. 18 రకాల ప్రధాన వృత్తుల వారు ఈ ప్రభుత్వ పాలనలో ఆకలికి అలమటిస్తూ పల్లెలు వదలి పట్నాలకు వలసపోతున్నారు. ఈ వృత్తిదారులను ఆదుకోవాలి. ఆ వృత్తులను ప్రోత్సహించడానికి సరైన పథకాలు రూపొందించి తగినంత బడ్జెట్ కేటాయించి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గ్రామీణాభివృద్ధి విషయంలో ఆదర్శగ్రామాల పేరిట ఇందిరమ్మ పథకం అమలు చేస్తున్నారు. దానిని స్వాగతిస్తున్నాము. గ్రామాలలో మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించడమే ఈ పథకం లక్ష్యం . ఇది మంచి పథకం అయినప్పటికీ ఆచరణ చిత్తశుద్ధితో చేస్తేనే మౌలికసదుపాయాలు లభిస్తాయి. ఈ పథకంలో ఇళ్లు లేని వారికి ఇళ్లు, ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్లు , డ్రెయినేజి, డ్రింకింగ్ వాటర్, లింక్రోడ్డు, పవర్ కనెక్షన్లు, ఐసిడిస్, న్యూట్రీషన్ మొదలైన అంశాల గురించి శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. కాని దీనిలో హౌసింగ్ గురించి, పెన్షన్లు గురించి, ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకుని అమలు చేస్తున్నారు. కాని డ్రెయినేజి, లింక్రోడ్డు, ఐసిఎస్, పవర్ కనెక్షన్స్ గురించి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఒక సంవత్సరానికి మూడవ వంతు చొప్పున మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. ఇప్పటికే 1/3 గ్రామాలు అయిపోయాయి. కాని ఆ గ్రామాలలో డ్రెయినేజి, శానిటేషన్, లింక్రోడ్డు పూర్తి చేయకుండానే మరల 1/3 గ్రామాలు టేకప్ చేస్తున్నారు. ఎనిమిది అంశాలను తుచ తప్పకుండా అన్ని గ్రామాలలో అమలు చేయాలి. గత ప్రభుత్వంలో టిఆర్ఎస్ తరపున కోరాము. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో , ఎలక్షన్లు ముందు కూడా కోరాము. తెలంగాణాలో ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీలు కరెంటు బిల్లులు కట్టలేక అప్పులపాలై చీకటిలో మగ్గుతున్నారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ కుటుంబాలకు ఒక బిల్లుకు ఉచిత కరెంటు ఇవ్వాలని కోరాము.

జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకంలో 90 శాతం నిధులు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి, పది శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ఈ పథకంలో ఏమేమి పనులు చేపట్టాలో చాలా క్లియర్ గా ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 365 రోజులు ఒకే పని చేయడానికి కుదరదు.

(అంతరాయం)

గ్రామీణ ఉపాధి పథకంలో ఏమి పనులు చేయాలో ప్రభుత్వం చాలా క్లియర్ గా విశదీకరించింది. అయినప్పటికీ కలెక్టరు నుండి, ప్రభుత్వం నుండి మంజూరు కావలసిన అవసరం ఏమి ఉంది? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిరుపేదలు ఎప్పుడు పనిచేయడానికి ముందుకు వస్తే అప్పుడు, ఏ పని వీలైతే ఆ పని చేసే విధంగా అన్ని పనులు చేయడానికి ఉపాధి హామీ పథకంలో వీలుంది. ...

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్: కంక్లాడ్ చేయండి. ఇది గిన్నెస్ బుక్ రికార్డు కాదు. దీనికి టైము, వద్దతి ఉంది.

శ్రీ కె. ప్రతాపరెడ్డి: తెలంగాణ రైతులను ఆదుకోవాలంటే వారు పండించిన పంటకు కనీస మద్దతు ధర కల్పించాలి. తెలంగాణలో ఆత్యహత్యలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. వాటి నివారణను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి. వాటి నివారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రు.800 కోట్లకు పెంచింది. దానిని రు.1000కోట్లకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. కమర్షియల్ బ్యాంకు ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకు ఎక్కువ శాతం నిధులు రావడం లేదు. పిఎసిలకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇచ్చిన వాటిలో రు.3365కోట్లు అయితే రంగారెడ్డి మిసహా తెలంగాణ రైతాంగానికి రు.700 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. తెలంగాణలో ఎక్కువగా జొన్నలు, రాగులు, ఆముదాలు, సజ్జలు, పప్పుధాన్యాలు పండిస్తారు. వాటికి సంబంధించి ఎక్కువ పరిశోధనలు చేసి ఎక్కువ దిగుబడులు వచ్చే విధంగా సలహాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. పాడిపరిశ్రమ, పశుపోషణపై ఈ ప్రభుత్వం వివక్షత చూపిస్తుంది. డెయిరీ పరిశ్రమను కాపాడాలి. డెయిరీ ప్రతి మండలంలో ఫెడరేషన్ ద్వారా మిల్క్ కలెక్షన్ సెంటర్లు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలు బాగుపడాలంటే, అన్ని రంగాలు అభివృద్ధి చెందాలంటే పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందం ప్రకారం ఈ రాష్ట్రంలో వివిధ రంగాలలో పనులు చేస్తున్న పన్నులు, ఆదాయం లెక్కలు వేరుగా చూపి ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి అయిన ఖర్చులో తీసి వేసి తెలంగాణ నుండి వచ్చిన ఆదాయాన్ని తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలకు ఖర్చు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడే వారికి న్యాయం జరుగుతుంది.

ఉ.11.30

ఈ రోజు రాష్ట్రాని వచ్చే ఆదాయంలో దాదాపు 60 నుంచి 65 శాతం తెలంగాణ ప్రజలే ఇస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఎక్స్ యిజ్ ఆదాయంలో కూడా 60 నుంచి 65 శాతం వరకు తెలంగాణ ప్రాంతం నుండే వస్తున్నది. ఆ రకంగా తెలంగాణ ప్రాంతం నుండే ఎక్కువ ఆదాయ పనరులు వస్తున్నాయి కాబట్టి తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎక్కువ నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు కేటాయించాలి. తెలంగాణ ప్రాంత సమస్యల పరిష్కారానికి ఈ సంయుక్త రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా న్యాయం జరగదు. అందుకే మీ ద్వారా నేను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల సమస్యల పరిష్కారానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఒకటే మార్గం. అందుకే ఇప్పటికైనా ఈ అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేయాలని మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

చైర్మన్: ఈ రోజు ఇక్కడ శాసనసభ సమావేశ మందిరం ప్రక్కన పర్మింగ్ లంచ్ అరేంజ్ చేశారు. ప్రెస్ వారి కోసం శాసన సభ ఆవరణలోని ఒకటవ కమిటీ హాలు వెనుకవైపు అరేంజ్ చేయడం జరిగింది. దయచేసి అందరు సభ్యులూ దీనిని వినియోగించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి (ఇందుర్తి): అధ్యక్షా, పెద్దలు రోజయ్య గారు తన అపార అనుభవంతో 12వ శాసనసభకు నాలుగవసారి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఇంకా అయిన ఎన్నిసార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతారన్నది తరువాత విషయం. వారు ఈ వయసులో మొత్తంమీద బడ్జెట్ కు సంబంధించిన ఎక్స్ సైజ్ చేసి ప్రభుత్వ విధి, విధానాలకు సంబంధించి రూపకల్పన చేయడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేశారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అయితేగౌరవ ఆర్థిక శాఖామాత్యులు, పెద్దలు రోజయ్య గారు రు. 81 వేల కోట్ల భారీ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. అయితే ఇక్కడ నేను ప్రధానంగా అభిప్రాయపడింది కేటాయింపులు కాదు. ప్రభుత్వ విధానాల అమలు ముఖ్యమనేది నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈ రోజున ఈ బడ్జెట్ ను ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే ఈ సంవత్సరం కూడా గత సంవత్సరం లాగానే భారీ లక్ష్యాలతో అంచనాలు వేసుకొని, భారీ ప్రణాళిక రూపొందించుకొని రు. 61 వేల కోట్లతో బడ్జెట్ పెట్టారు. అయితే ఆ బడ్జెట్ ను ఒకసారి పరిశీలిస్తే ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసింది ఎంత? చేయకుండా వైఫల్యం చెందింది ఎంత? ఇంకా ఖర్చు చేయాల్సింది ఎంత అనేవి తేలాల్సి వుంది. అంతేకాకుండా మొదటి సంవత్సరం..... అంటే 2005-06 లో దాదాపు రు. 50 వేల కోట్లతో బడ్జెట్ రూపొందించుకొని అందులో రు. 9299 కోట్లు ఖర్చు చేయలేదని కాగ్ నివేదికలోనే స్పష్టంగా పేర్కొనడం బడ్జెట్ విధి విధానాలకు అద్దం పడుతున్నది. అంటే ఈ రకంగా కేటాయింపులు చేయడమనేది ఎంత ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంటున్నదో అమలు వల్ల ప్రజల అవసరాలు తీర్చడం అనేది కూడా అంత ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంటున్నది. అందువల్ల అమలు అవుతున్నదా లేదా అనేది నేను ప్రధానంగా చెప్పదలచుకున్నాను. అసలు ఈ రు. 81 వేల కోట్ల బడ్జెట్ కు నిధులు సమకూర్చుకోవడానికి రోజయ్య గారు గట్టి ప్రయత్నం చేశారు. పన్నులు వడ్డించబోమంటూ, వడ్డిస్తానని మాట పరసకైనా చెప్పకుండా ప్రభుత్వమే పరోక్షంగా చట్టం తన పని తాను చేసుకుంటూ పోతుందన్నట్లుగా ట్యాక్సెస్ ను వడ్డించే ఆలోచన చేశారు. తాగేవాడే కట్టిది తాళ్లపన్ను అని తెలంగాణాలో ఒక సామెత ఉన్నది. పన్నులు వేసి వచ్చే ఆదాయాన్ని ఒకేసారి రు. 25,256 కోట్ల నుండి రు. 31,399 కోట్లకి పెంచారు. ఎలా సమకూర్చుకోవాలి? అది కూడా ఇన్ డైరెక్ట్ గా చెప్పారు. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజుల ద్వారా రు. 2500 కోట్ల నుంచి రు. 3750 కోట్లకి భారం వేసి సామాన్యుల నడ్డి విరిచారు. దీనితో భూముల ధరలు పెరిగేరిస్థితి ఉంటుంది. అలాగే సామాన్యుడు సొంత ఇంటిని కాని, సొంత ఇంటి కోసం స్థలం సమకూర్చుకోవడం కాని గగనకుసుమం అవుతుంది. అలాగే మోటార్ వాహనాలపైన పన్ను, వ్యాట్ ను అధికంగా చూపి ప్రజలపైన భారం పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలను ఒకసారి పరిశీలిస్తే తమ ప్రతి శాఖలో ఆదాయాన్ని సమకూర్చుకోవడం కాని, అట్టిదానిని ఖర్చు పెట్టే సామర్థ్యం కాని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లుగా కనపడడం లేదు. అంకెల గారడీయే పైచేయిగా కనపడుతున్నది. వివిధ శాఖలకు కేటాయింపులు, ప్రజలకు అందచేసే ప్రక్రియ కనుచూపుమేరలో కనపడడం లేదు. అయితే రోజయ్య గారు మాత్రం తమ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత అమర్త్యసేన్ గారి స్ఫూర్తితో బడ్జెట్ ప్రతిపాదిస్తున్నామని, పేదరికంలో అణగారిన వారికి ఆర్థిక వృద్ధిలో భాగస్వామ్యం కల్పించాలని, ప్రభుత్వ సేవలు విస్తరించడానికి, సామాజిక భద్రతనను పెంపొందించడానికి ఉపయోగించాలని, అప్పుడు మాత్రమే ఆర్థిక సంస్కరణలు నిజమైన సమ సమాజాన్ని స్థాపించడానికి, పేదరికాన్ని నిర్మూలించడానికి తోడ్పడుతుందన్న ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త అమర్త్యసేన్ వ్యాఖ్యలు మా ఆర్థిక భావనకు స్ఫూర్తి అన్నారు. ఈ బడ్జెట్

పరిశీలిస్తే బడుగు, బలహీనవర్గాలకు కూడు, గుడ్డ, నీడ, విద్య, వైద్య నదుసాయాలకు కేటాయింపులు శాస్త్రీయ దృక్పథంతో చేయలేదనేది అర్థమవుతున్నది. దీనికి సంబంధించిన అంశాలు పరిశీలించాల్సిన అవసరమున్నది. రు. 81 వేల కోట్ల బడ్జెట్‌ను చూస్తే దాదాపు సగానికి సగం ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకు పోతుంది. అయితే ఇక్కడ పరిస్థితి చూస్తే ఏ దేశంలో అయినా మానవ అభివృద్ధి..... అంటే..... హ్యూమన్ డెవలప్‌మెంట్, సామాజిక సంస్కృతి, ఆర్థికాభివృద్ధిపైన ఆధారపడి వుంటుంది. దీనిని సాధించాలంటే ప్రజలందరికీ ఏవైనా సంక్షేమ అవసరాలు ముఖ్యంగా అవసరం. ఈ ప్రభుత్వం కొంతమేరకు ఆ దిశలో ఆలోచిస్తున్నది. మేం కాదనడం లేదు. హరితాంధ్రప్రదేశ్ సాధిస్తామని చెబుతున్నది. జలయజ్ఞం ద్వారా ప్రాజెక్టులు నిర్మించి వాటి ద్వారా లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించి సస్యశ్యామలం చేయడం మా దిశ అంటూ సర్కార్ అసంబద్ధంగా ఉంటున్నది. దానికి అవసరమైన పద్ధతుల్లో అప్పులు తీసుకురావడానికి ఉవ్విళ్ళూరుతున్నది. గత ప్రభుత్వ కాలంలో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నారని పదేపదే చెబుతున్నది. అయితే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసినది రు. 14,397 కోట్లు మాత్రమే. కాని అప్పుల పరిస్థితి ఒకసారి పరిశీలిస్తే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత..... అంటే 2003-04 నాటికి రు. 53,296 కోట్లు అప్పులు వుండగా ఇప్పుడు అవి రు. 86,464 కోట్లకి పెరిగాయి.

ఉ. 11.40

దాదాపు 34 వేల కోట్ల రూపాయలు పెంచబడ్డాయి. సగటు మనిషి పైన పది వేల రూపాయల అప్పు పడుతుంది. అయితే ఉత్పాదక రంగానికి పెట్టిన ఖర్చు చూస్తే అప్పులో సగం భాగం ఉంటుంది అనేది అర్థం అవుతుంది. ఈ రకంగా ఉత్పాదక రంగానికి పెట్టడం ద్వారా ఆదాయం వస్తుందని మా ఉద్దేశ్యం. ఆ రకమైన పద్ధతులలో ఉత్పాదక రంగం పైన ఖర్చు పెట్టాలని మేము కోరుతున్నాము. 2006-07 సంవత్సరానికి 7903.9 కోట్ల రూపాయలున్న ఉన్న ద్రవ్య లోటు 2007-08 సంవత్సరానికి 8620.69 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. ఇది ఏ మాత్రం ఆరోగ్యవరమైన పరిణామం కాదు. జలయజ్ఞాన్ని కొందరు ధన యజ్ఞం అంటున్నారు. మా పార్టీ జలయజ్ఞం కాన్సెప్ట్‌ను గతం నుండి సమర్థిస్తుంది. మరింత వేగంగా పనులు పూర్తి చెయ్యాలని కోరుకుంటుంది. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో జరుగుతున్న లోపాలను ఎత్తి చూపుతున్నది. కల్వకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, వెలిగొండ, పులిచింతల, తోటపల్లి బ్యారేజ్ నిర్మాణాలలో లోపించిన నాణ్యతా ప్రమాణాల గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం, దానిపైన పరిశీలన జరిపించడం, చర్యలు తీసుకోవడం, ప్రెజర్‌జే చెయ్యడం, మాఫి చెయ్యడం గురించి పదే పదే ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాము. ప్రాజెక్టులు శాశ్వతంగా ఉండేవి కాబట్టి నాణ్యతాప్రమాణాలలో లోపాలు జరగకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉందని మేము ఒత్తిడి చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారికి పదే పదే చెబుతున్నప్పటికీ, అప్పుడప్పుడు ఈ నాణ్యతా ప్రమాణాల విషయంలో సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. కాంట్రాక్టర్లు లోపభూయిష్టంగా స్వార్థంతో తప్పులు చేస్తున్నారు, నాణ్యతా లోపాలు ఉన్న పరిస్థితులు మనకు కనబడుతున్నాయి. ఈ మధ్యనే తోటపల్లి స్పిల్ వే దగ్గర గోడకూలిపోవడం నిదర్శనం. జలయజ్ఞం అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగినటువంటిది, ప్రాముఖ్యత కలిగినటువంటిది. ఈ ప్రభుత్వంలో 2006-07లో పది వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు, ఎంత ఖర్చు చేశారని అడుగుతున్నాను. మాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం జనపరి ఆఖరివరకూ 5647.59 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. మిగిలిన 4400 కోట్ల రూపాయలు రెండు మాసాలలో చేస్తారా? ఫిబ్రవరిలో ఎంత అవుతుంది, మార్చిలో ఎంత అవుతుంది అనేది నేను అడగదలచుకున్నాను.

అధ్యక్షా, కేటాయింపులు చేసినా, ఖర్చు పెట్టలేకపోవడం వల్ల, అనుకున్న లక్ష్యాలను అధిగమించలేకపోవడం వల్ల ప్రజలకు ఏ రకంగా జవాబు చెప్పగలం అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 2007-08 సంవత్సరానికి 13 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించామని చెబుతున్నారు. చిన్నవి, పెద్దవి కలిపి 43 ప్రాజెక్టులు మన రాష్ట్ర ప్రగతిలో ఉన్నాయి. ఎంత ఖర్చు పెట్టగలుగుతామనేది గత అనుభవాలు చెబుతున్నాయి. కొన్ని ప్రాజెక్టులను రెండు సంవత్సరాలలో, మరికొన్ని ప్రాజెక్టులను అయిదు సంవత్సరాలలో టైం బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ ద్వారా పూర్తి చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నా అలాంటి నమ్మకం ఏమీ కనబడడం లేదు. ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ ప్రాధాన్య క్రమంలో నిర్మించాలని చెబుతున్నాము. గోదావరి జలాల వినియోగం పై గత ప్రభుత్వం నుండి నిర్లక్ష్యం చేస్తూనే వచ్చారు. గోదావరి జలాల వినియోగానికి సంబంధించి గతంలో ప్రత్యేక ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటుచేసినా అది నిర్లక్ష్యం గురయ్యింది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో, గోదావరి జలాల మీద ఆధారపడి, నిర్మించబడుతున్న ప్రాజెక్టులు, శీఘ్రంగా, వేగంగా నిర్మించవలసిన అవశ్యకత ఉందని వదే వదే చెబుతున్నాము. ఈ మధ్య దుమ్ముగూడం ప్రాజెక్టుకు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు చేశారు, సంతోషం. ప్రాణహిత చేపెళ్లకు సంబంధించి కూడా కేటాయింపులు చేస్తే బాగుంటుందని వదే వదే చెప్పాము. దాని గురించి ప్రస్తావన లేకపోవడం విచారకరం. అలాగే ఇచ్చంపల్లికి సంబంధించి ప్రస్తావన రాలేదు. మిగతా ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి, ఈ గోదావరి జలాల వినియోగానికి సంబంధించి తెలంగాణలో ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చినతరువాత ప్రాజెక్టుల మీద బాగా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారని చాలా మంది చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం. ఆంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాల కంటే ఎక్కువ పెడుతున్నారు. అవును ఇక్కడ నిర్లక్ష్యం గురయ్యింది. ఇక్కడ ప్రాజెక్టులు టేకప్ చేశారు, అవి జరుగుతున్నాయి. అందుకే ఈ ప్రాజెక్టుల కాన్సెప్ట్ను బలపరుస్తున్నాము, మంచి పరిణామంగా గుర్తిస్తున్నాము. అందువల్ల మిగతా ప్రాజెక్టులు టేకప్ చేసి, స్పీడ్ చేసి తెలంగాణలో ఉన్నటువంటి గోదావరి జలాల వినియోగ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ఎత్తిపోతల ద్వారా చేసే ప్రక్రియను స్పీడ్ చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాము. ఈ మధ్య భూ నిర్వాస సమస్య అక్కడక్కడా గందరగోళంగా సాగుతుంది. మంచి ప్యాకేజీ ఇస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతుంది. ఇంత కంటే మంచి ప్యాకేజీ ఇంకెవరిస్తారు, దేశంలోనే ఇది మంచి ప్యాకేజీ అని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. కాదనడం లేదు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న ప్యాకేజీ చూస్తే ఇది మంచి ప్యాకేజీ. ఎస్.ఇ.జెడ్లు వచ్చినతరువాత, రియల్ ఎస్టేట్ పుంజుకున్న తరువాత, ధరలు విఫరీతంగా పెరిగిన తరువాత ఎకరానికి రెండు లక్షల రూపాయలంటే తక్కువని మేము అనుకుంటున్నాము. మూడు లక్షల రూపాయలు కోవాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు. మిడ్మానేరుకు సంబంధించిన రైతులయితే, మాని రెండు వంటలు వండే పొలాలు, మంచి వంటలు వండే భూములని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. చాలా చోట్ల భూ నిర్వాసను అనుకుంటున్నామని ప్రజలకు తెలియజేస్తుంది. సర్వం కోల్పోయిన రైతుల పట్ల ఈ ప్రభుత్వం ఉదారంగా వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇమ్మడి, ఉమ్మడిగా పెరిగిన ధరవరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్యాకేజీకి సంబంధించి ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలంటే భూములను స్వాధీనపరచుకోవాలి, నిర్వాసను సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రణాళిక లోపాలు, పారదర్శకత లోపించడం, నాణ్యత ప్రమాణాలు దిగజారడం వంటి కారణాలు కలిసి ప్రభుత్వ లక్ష్యాలకు తీవ్ర విఘాతం కలిగిస్తున్నాయి.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం అన్నపూర్ణగా పేరు గాంచినది. రైతులు ఆత్మహత్యల పాలవుతున్నారు. వ్యవసాయం అవసాన దశకు చేరుకున్నది. 15 ఎకరాల రైతు కూడా నాకు అబెండర్ ఉద్యోగం ఇస్తే బాగుండును అనుకుంటున్నాడు. ఎందుకంటే, వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కావడం లేదు. ఎంత కష్టపడ్డా ఫలితాలు రావడం లేదనుకుంటున్నారు. దీనికి సంబంధించి విశ్లేషణ జరపవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుల

సంక్షేమం ప్రధాన ధ్యేయంగా పేర్కొంటున్నప్పుడు, గమనం ఎటు వైవని ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. గత మూడేళ్లుగా వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి లెక్క చూస్తే 2005-06 బడ్జెట్లో 2.73 శాతం కేటాయించారు, 2006-07 లో 2.89 శాతం, 2007-08 లో 2.64 శాతం బడ్జెట్లో కేటాయించారు. వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ శాఖలకు కేటాయింపులు తగ్గించబడ్డాయి. అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోయిన రైతులను ప్రభుత్వం ఎక్కడ ఆదుకున్నదనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి ఉంది. సేవఫల్ సాంపిల్ సర్వే ఆర్గనైజేషన్ నివేదిక ప్రకారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎనభై రెండు శాతం రైతులు అప్పులలో కూరుకుపోయారు. అంటే, వందకు ఎనభై రెండు శాతం రైతుల అప్పులకు రుణ విముక్తి కొరకు ఏ చర్య తీసుకుంటుందో ఈ బడ్జెట్లో లేదు.

అధ్యక్షా, మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో సహకార సంఘాలకు సంబంధించి కరువు వచ్చినప్పుడు రీషెడ్యూల్ చేసుకున్నాము. వడ్డీని కూడా అసలులో కలిపి రీషెడ్యూల్ చేసుకున్నాము. ఈరోజున కేంద్రప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలో 16 జిల్లాలలో ఒక ప్యాకేజీని అమలుపరచాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. దాని ద్వారా 1650 కోట్ల రూపాయలు మాఫి చేస్తామని అన్నారు. అయితే, గతంలో ఎంతైతే వడ్డీని అసలులో కలిపామో దానికి ఇది వర్తించడం లేదు. దానికి వర్తించకపోతే దాదాపు అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొచ్చాము, అన్ని రైతు సంఘాలను కూడా కలిపాము. తీవ్ర కరవుకాటకాలకు నిలయంగా ఉన్న తరుణంలో రీషెడ్యూల్ చేసినప్పుడు అసలుతోబాటు వడ్డీని కలిపి చేశారు. దీనికి రైతులు వూర్తిగా నష్టపోతున్నారు, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వడ్డీ మాఫిలో సగం భరించాలని ఉంది, దానికి కూడా ఈ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు లేవు. అలాగే, ఈ ప్రభుత్వం జయతి ఫ్యాషన్ కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సిఫార్సులలో ఎన్ని అమలు చేశారని అడుగుతున్నాను. సన్నకారు, చిన్నకారు రైతుల సంక్షేమానికి సంబంధించి చూస్తే బడ్జెట్లో ప్రతిపాదనలు లేదు. కౌలు రైతులకు ఎలాంటి రక్షణ లేదు, ఇన్సూరెన్స్ లేదు, అప్పులు పుట్టడం లేదు. వసుపు, వత్తి, మిర్చి రైతులకు గిట్టుబాటు రావడం లేదు. వసుపు క్వింటాల్ కు నాలుగు వేల రూపాయలుంటే 1600 రూపాయలకు కూడా ఎవరూ కొనే పరిస్థితిలో లేరు. నిజామబాద్ జిల్లా రైతులు జాతీయ రహదారిని దిగ్బంధం చేశారు. ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా నేను చెప్పనక్కర లేదు. చర్చకు కూడా వచ్చింది. హెచ్చుతగ్గులు విఫరీతంగా ఉన్నాయి, మద్దతు ధరలు, గిట్టుబాటు ధరలు లేవు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలైన మార్కెట్, ఎఫ్.సి.ఐ, సి.సి.ఐ ఇవన్నీ కలిపినా పది శాతం కూడా కొనడం లేదు. సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూప్స్ కొంత కొన్నాయి.

ఉ.11-50

ఈ సంవత్సరం పరి ధాస్యం కొన్నాయి. గత సంవత్సరం మొక్కజొన్న కొన్నారు. ఏదేమైనా జయతీఫ్యాషన్ కమిషన్ సిఫార్సులను కూడా చిత్తశుద్ధితో అమలుచేయవలసిన అవసరముంది కానీ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు చేయలేదని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి గుర్తుచేస్తున్నాను. ఆ కమిషన్ ధరల స్థిరీకరణకు అనేక సూచనలు చేసింది. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీలో రైతుల ఆత్మహత్యల నివారణలో భాగంగా ధరల స్థిరీకరణకు 500 కోట్ల రూపాయలతో ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేయాలని, సకాలంలో మార్కెట్ జోక్యం చేసుకొని రైతాంగానికి మద్దతు ధర లభించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని సిఫారసు చేశారు. ఆ సిఫార్సులను ప్రభుత్వం కూడా ఆమోదించింది. కానీ ఇప్పటికీ ఆ దిశలో చర్యలు తీసుకోలేదు. అలాంటి ధరల స్థిరీకరణ నిధులు ఏర్పాటుచేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. రైతులు పండించిన పంటను కొనడానికి మార్కెట్ కు అదనంగా నిధులు, సిబ్బంది పెంచవలసిన అవసరముంది. విత్తనాలకు సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వ సంస్థలే విత్తనాలు, క్రిమినోసోరక మందులు,

ఎరువులు రైతులకు అందించాలి. కానీ దీనికి సంబంధించి బడ్జెట్లో ప్రస్తావన లేదు. అలాగే విత్తన చట్టం, కల్తీ, నాసిరకం విత్తనాలను అరికట్టడానికి విత్తన చట్టం తీసుకరావలసిన అవసరముంది. కేంద్రం ఈ విషయంలో జాప్యం చేస్తే మన రాష్ట్రమైనా చట్టం తీసుకరావడానికి అవకాశముందని చెబుతున్నాను.

పంటల బీమా పథకానికి సంబంధించి 250 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించామన్నారు.

(బెల్)

గత సంవత్సరం ఈ పథకానికి 400 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి ఈ సంవత్సరం 250 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఎలా సరిపోతుందని అడుగుతున్నాను. గతంలో కంటే ఇప్పుడు కరవుకాటకాలు, ఇతర సమస్యలున్నాయి. కానీ ప్రభుత్వం ఈ విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకొంటే మంచిది. పంటల బీమా పథకంలో సమూలమైన మార్పులు తీసుకరావాలనీ, అలాగే గ్రామాన్ని ఒక యూనిట్గా తీసుకోవాలని, రైతులు చెల్లించే ప్రీమియం ఉదాహరణకు ప్రత్తి పంట విషయంలో 7.5 శాతం ఉంది. దీనిని 2.3 శాతానికి తగ్గించాలి. కానీ బడ్జెట్లో పంటల బీమా పథకానికి తక్కువ కేటాయింపులు చేశారని మీద్యారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. చిన్న, సన్నకారు రైతుల చెల్లించవలసిన ప్రీమియం చెల్లింపు విషయంలో యాభై శాతం కొనసాగించాలి. పంట నష్టాలకు సంబంధించి కూడా బడ్జెట్లో కేటాయింపులు చేయలేదు. దానికి కూడా కేటాయింపులు చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. జయతీ ఫూడ్ కమిషన్ చాలా స్పష్టంగా వారి రిపోర్టులో పేర్కొన్నారు. వ్యవసాయ విస్తరణాధికారులకు సంబంధించి ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో చాలా తక్కువ ఉన్నారు. కనీసం 10,600 పోస్టులు అవసరమని చెప్పారు. కానీ మన దగ్గర 2800 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. ఇందుకోసం అరవై మూడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని స్పష్టంగా చెప్పారు. దీనిని ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదు. ప్రభుత్వం రైతు చైతన్య యాత్రలు, పౌలంబడి కార్యక్రమాలకు 41 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టామని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వ ప్రచార యాత్రలుగా ఉపయోగపడుతుంది తప్ప రైతులకు ఉపయోగపడడంలేదు. మనం సమావేశాలకు వెళ్లినప్పుడు సమావేశం ముగిసిన వెంటనే ఎక్కడివారు అక్కడికి వెళ్లిపోతున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ మేం చూస్తున్నాం, మీరు కూడా చూస్తున్నారు.

రైతుల ఆత్మహత్యల నివారణకు బడ్జెట్లో వంద కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఈ మొత్తం ఏమాత్రం సరిపోదు. ఇక సహకార సంఘాలు బలోపేతం చేస్తామంటున్నారు కానీ 4610 సంఘాలను 2940కు కుదించారు. ఒకవైపున ఈ సహకార సంఘాలలో బకాయిలు రాబట్టుకొనే ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరముంది. ఈ బడ్జెట్లో ఈ శాఖకు ఏమీ ప్రాధాన్యతనివ్వకుండా గత ఏడాది కేటాయించిన మొత్తాన్నే ఈ ఏడాది కూడా సహకార సంఘాలకు కేటాయించారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, కరవు కాటకాలు, వరదలు, వడగండ వలన రైతులకు అపార పంట నష్టం వాటిల్లింది. అటువంటి సందర్భంలో రైతులకు సహకారం అందించడానికి బడ్జెట్లో ఎక్కువ కేటాయింపులు అవసరం. ఎమ్.ఎస్. స్వామినాథన్ కమిషన్ సిఫార్సు చేసినట్లుగా వ్యవసాయ రిస్క్ ఫండ్ను ఏర్పాటుచేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. కానీ దీని ప్రస్తావన బడ్జెట్లో లేదు. ఆ విధంగా ఎందుకు ఆలోచించలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అలాగే మొత్తం వ్యవసాయ భూమిలో అరవై శాతం మెట్ట వ్యవసాయం ఉన్న మన రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటికీ దీనిని అభివృద్ధిపరచడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఎక్కడా కనిపించడంలేదు.

రైతులకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు కల్పించడంలో నిఫలమవుతున్నారు. జయతీ ఫూడ్ కమిషన్ సిఫార్సుల్లో భాగంగా అగ్రికల్చరల్ టెక్నాలజీ మిషన్ను ముఖ్యమంత్రిగారు చైర్మన్గా, సోమయాజులుగారు

వైస్-ఛైర్మన్ గా ఏర్పాటుచేశారు. ఆ టెక్నాలజీ మిషన్ ను ఏర్పాటుచేసి ఇప్పటికి ఏడాది అయింది. టెక్నాలజీస్ లేకుండా టెక్నాలజీ మిషన్ ఎలా పనిచేస్తుందని అడుగుతున్నాను. టెక్నాలజీ ఉంటే టెక్నాలజీ మిషన్ పనిచేస్తుంది. దానికి సంబంధించిన వారు ఎవరూ లేరు. గత సంవత్సరం ఇందుకోసం 7 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు కానీ ఈ సంవత్సరం అసలు కేటాయించలేదు. ఈ కమిటీ పరిస్థితి ఏమిటి? వాటిని అమలుపరచడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారని అడుగుతున్నాను.

అలాగే గొర్రెలు, మేకల బీమా పథకానికి 18 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఇది హార్షించదగ్గ విషయమే. గొర్రెలు, మేకల పెంపకందార్లకు సంబంధించిన సమస్యలు చూస్తే, వాటికి వస్తున్న రోగాలు చూస్తే ఈ మొత్తాన్ని 50 కోట్ల రూపాయలకు పెంచితే బాగుంటుంది. బంజరు భూములు, బీడు భూములను అభివృద్ధి చేయడానికి సహాయ చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందని మీద్వారా కోరుతున్నాను. అలాగే పశువులకు సంబంధించి పశువైద్యశాలలు తగ్గిపోతున్నాయి. రాష్ట్రంలో పశు సంపద కూడా తగ్గిపోతున్న పరిస్థితులున్నాయి. ఈ విషయమై చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముంది.

హార్డికల్చర్ కు సంబంధించి మెట్ట ప్రాంతాలలో మెట్ట పంటలకు సంబంధించి హార్డికల్చర్ విశ్వవిద్యాలయాన్ని తాడేపల్లిగూడెంలో ఏర్పాటుచేయుటకు నిర్ణయించారు. దీనిని నేను వివాదాస్పదం చేయదలచుకోలేదు. నిజంగా చెప్పాలంటే హార్డికల్చర్ విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించుటకు అనువైన ప్రాంతం నల్గొండ. ఎందుకంటే ఇక్కడ రీసెర్చ్ సెంటర్ కూడా ఉంది. తెలంగాణా జిల్లాల్లో హార్డికల్చర్ కూడా ఉంది కాబట్టి ఇక్కడే పెడితే సముచితంగా ఉంటుంది. లేదా అదనంగా అయినా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను.

రిజర్వ్ బ్యాంకు గైడ్లైన్స్ ప్రకారం బ్యాంకు రుణాల్లో వ్యవసాయ రంగానికి 18 శాతం రుణ సౌకర్యం రైతులకు కల్పించవలసి ఉంది. కానీ రైతులు వారి లోన్లకు గ్యారెంటీ ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. బడ్జెట్ లో పద్నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు రైతులకు రుణంగా ఇప్పిస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ఈ మొత్తం అడ్జస్ట్ మెంట్ కే సరిపోతుందా, ప్రైవ్ లోన్స్ ఎంతవరకు వస్తాయనే ప్రశ్న నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల పరపతి అవసరాలు లెక్కించిందా? సెల్ఫ్ ఆఫ్ పైనాన్స్ ప్రకారం మన రాష్ట్ర రైతులకు నలభై వేల కోట్ల రూపాయలు అవసరం. కానీ దానిలో మూడవ వంతు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. క్రెడిట్ గ్యూవ్ ఎంత ఉన్నది. ఈ సంవత్సరమైనా నాలుగు శాతానికి రైతులకు రుణాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? గతంలో రైతులకు సహాయంకోసం ఏర్పాటుచేసిన హెల్ప్ లైన్లు, రుణాల మారబోరియం వల్ల రైతులకు ఎంతవరకు ప్రయోజనం చేకూరింది? రుణాలు రీపెడ్యూల్ చేసి సకాలంలో రుణాలపై వడ్డీ మాఫీ చేయకపోతే రైతులు భారీగా నష్టపోతారు. ఈ ప్రభుత్వం రైతు సంక్షేమ ప్రభుత్వమని చెప్పుకుంటున్నందున ఇలాంటి సమస్యలకు సంబంధించి పరిష్కారం చూపడానికి తక్షణం స్పందించవలసినదిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

విద్యకు సంబంధించి చూస్తే ప్రస్తుత సంవత్సరం బడ్జెట్ లో అసగా 2006-07లో 6669 కోట్ల రూపాయలు ఉంటే 10.8 శాతం అసగా 2007-08 సంవత్సరంలో 7,794 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అంటే కేటాయింపులో ఎక్కువ కనబడుతున్నప్పటికీ పెంపు శాతం 9.62 మాత్రమే. పర్సెంటేజీ చూస్తే తగ్గించినట్లు కనిపిస్తుంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో విద్య ప్రైవేటీకరణకు గురైంది. ప్రైవేట్

సంస్థలు, కార్పొరేట్ సంస్థలు విద్యారంగాన్ని శాసిస్తున్నాయి. ప్రాథమిక విద్యకు వస్తే అనేక గ్రామాల్లో పాఠశాలలు లేవు. ఉన్నా ఉపాధ్యాయులు లేరు. ఉపాధ్యాయులున్నా వారు స్థానికంగా ఉండరు. ప్రస్తుతం విద్యా వాలంటీర్ల వ్యవస్థ నడుస్తున్నది. దీనిపై ప్రభుత్వ అజమాయిషీ లేదు. అక్షరక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదట ఉన్నప్పటికీ అక్షరాస్యతలో జాతీయ సగటుకంటే వెనుకబడి ఉన్నందున మనమందరం ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో వదవ తరగతి చదివిన తరువాత చదువు మానివేసిన వారి శాతం 63.61 ఉంది. అంటే పిల్లలను చదివించలేని స్థితిలో తల్లిదండ్రులున్నారని అర్థమవుతుంది. అలాగే 70 శాతం పాఠశాలలకు త్రాగునీరు, విద్యుత్ సౌకర్యం, మూత్రశాలలు లేవు. ఇంత దుర్భర పరిస్థితుల్లో ప్రాథమిక విద్య ఉందని అర్థమవుతున్నది. వీరు ఆర్థికాభివృద్ధిలో, విద్యాభివృద్ధిలో ఎలా భాగస్వాములవుతారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 63.67 శాతం మంది విద్యార్థులు డ్రాపౌట్స్ అవుతున్నారు. వారు ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు వెళ్లడంలేదు. ఈ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని చక్కదిద్దవలసిన అవసరముంది. విద్యారంగానికి ఈనాడు కేటాయింపులు అరకొరగానే ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని జూనియర్ కళాశాలల పరిస్థితి చూస్తే ఇంకా 500 జూనియర్ కళాశాలలు ఉండవలసిన అవసరముంది. ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక డిగ్రీ కళాశాల ఉండాలన్న అవసరముంది. కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితులను చూస్తే జూనియర్ కళాశాల విద్య పూర్తిగా కార్పొరేట్ రంగంలో కొనసాగుతున్నది.

మ 12.00

మొత్తం కార్పొరేట్ పాఠశాలలే కొనసాగుతున్న పరిస్థితి గురించి నేను చెప్పనక్కర్లేదు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో చూశాను. ఒక్క ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల మాత్రమే ఉంది. అంటే ఇవ్వాలి కొనగలిగిన వాడికే విద్య అందు బాటులో ఉంది. అంటే విద్యను కార్పొరేట్ రంగం నుంచి విముక్తి చేసి పేద, మధ్య ప్రజల బాలబాలికలకు విద్యను అందించే ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మౌలిక సదుపాయాల కొరకు కేవలం రు.30 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇది ఏ మాత్రం సరిపోదు అని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. విద్యను బోధించడానికి ఉపాధ్యాయులు లేరు. 2006 డి.ఎస్.సి ఫలితాలు వచ్చినా నియామకాలు చేసుకోలేని పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాము. 23 వేల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. మనం వారికి ఖర్చు చేయలేము కాబట్టి బడ్జెట్ మిగిలిపోతుంది. ఇవ్వాలి వివిధ శాఖలలో కూడా రెండు లక్షల ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. భర్తీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాము. అనేక సమస్యలు పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిపోతున్న పరిస్థితి అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇలాంటి విషయాలపైనే ఆలోచించాలి. మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి సంబంధించి చూస్తే 1 నుంచి 5 వ తరగతి వరకు పెడుతున్నాము. వక్క రాష్ట్రం అయిన తమిళనాడులో 10 వ తరగతి వరకూ కూడా పెడుతున్నారు. వారు అక్కడ మంచి విధానం అవలంబిస్తున్నారు. ఇద్దరు వర్కర్స్ ను, ఒక సూపర్ వైజర్ ను పెట్టి ఎవరి ప్రమేయం లేకుండా సక్రమంగా వారు అమలు చేస్తున్నారు. విద్యార్థికి రెండు రూపాయలు ఇచ్చి ప్లాస్టిక్ పాత్రలని నిర్ణయం చేశాము. అది ఎంతవరకు సరిపోతుంది? ఈ మధ్య 50 పైనలు పెంచారు. అది సాధ్యమా? కనీసం మూడు రూపాయలైనా పెంచాలి. అలాగే వారికి వంట పాత్రలు మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మార్చి ఆ రకంగా సక్రమంగా అమలు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తే మంచిదని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:- కనీకూడ చేయండి. టైమ్ కూడా చూసుకోండి.

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి:- ఇలా అయితే ఎలా అధ్యక్షా, నేను సగం కూడా చెప్పలేదు. మాలాంటి వారు మూట్టాడకపోతే ఎలా? నేను ప్రజా సమస్యలు చెబుతున్నాను.

వారికి కేటాయింపులు చాలక తీవ్ర ఇబ్బందుల పాలవుతున్నారు. ఈ దిశగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలి. రు.50 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇవి సరిపోవు. కనీసం ఇంకా అదనంగా రు.10 కోట్లు తరగతి గదులకు కేటాయించాలి. ఇటువంటి మౌలిక సదుపాయాలకు కేటాయింపులు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు కేటాయించిన కేటాయింపులు ఏమాత్రం సరిపోవు.

వైద్యానికి సంబంధించి రోజయ్య గారు పెద్దలు వారే ఈ ఆర్థికశాఖామాత్యులుగా ఉన్నారు. అనేకసార్లు ఫ్లోర్ లీడర్ల సమావేశం పిలిచారు. మేము అనేక సలహాలు ఇచ్చాము. ఇవ్వాలి వైద్య రంగం పూర్తిగా నిర్వీర్యం అయిపోతున్న దిశలో ఉంది. పేదవాడికి వైద్యం అందే స్థితిలో లేదు. కార్పొరేట్ వైద్యం మొత్తం విచ్చలవిడిగా అయిపోయి పేదవారి రక్తాన్ని నీళ్లలాగా తాగుతున్న పరిస్థితి ఉంది. కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ కు పోతే మొత్తం అప్పులపాలవుతున్న దశలో ఉంది. మంత్రి గారు కొంత ప్రయత్నం చేశారు. ఇంకా డాక్టర్ల నియామకాలు 1100 వరకు చేయాలి. 6578 మంది ఎఎన్ఎమ్లను నియామకం చేయాలి. ఈ నియామకాల ప్రక్రియ కొనసాగుతుంది అని చెబుతున్నారు. ఇది ఎప్పటివరకు పూర్తి అవుతుంది అనే ప్రశ్న మీ ద్వారా ప్రభుత్వం ముందు ఉంచుతున్నాను.

అలాగే రాష్ట్రంలో 21916 గ్రామ పంచాయతీలలో ఆరోగ్య కమిటీలు వేశామని వైద్య సలహాలకు అడ్వయిజరీ కమిటీలు వేశామని చెబుతున్నారు. ఈ అడ్వయిజరీ కమిటీలు ఎక్కడ కూడా పని చేస్తున్న పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. ఈ అడ్వయిజరీ కమిటీలకు సంబంధించి కూడా పరిశీలించాలి. మళ్ళీ యూజర్ ఛార్జెస్ వసూలు చేసే పరిస్థితి ఉంది. మళ్ళీ ప్రభుత్వానికి అప్రతిష్ట వస్తుంది అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో ప్రతిఒక్కరికి రు.1.50 లక్షలు అమలవుతుందని చెబుతున్నారు. పేదవారికి ఉపయోగపడే నిర్ణయం. మొత్తం 2726 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించామని చెప్పారు. శాతం పరంగా చూస్తే 2006-2007 లో 3.39 శాతం అయితే 2007-2008 సంవత్సరంలో 3.37 శాతం మాత్రమే ఉంది. ఏదైనా కొంత మెరుగైన పరిస్థితులలో ఈ కేటాయింపులు ఉన్నాయి అనేది నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వందలాది కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినా సామాన్యడికి వైద్యం అందించే విధంగా దృష్టి పెట్టాలి. శ్రీకాకుళం, ప్రకాశం, ఆదిలాబాద్ వంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు వైద్య సౌకర్యాలు మెరుగుపరచడానికి మూడు వైద్య కళాశాలలు ప్రతిపాదించినా వాటి నిర్మాణానికి రు.300 కోట్లు అవసరం కాగా కేవలం రు.100 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ అరకొర కేటాయింపులతో ఏమి ప్రయోజనం అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఈ కేటాయింపులు సరిపోవని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో గున్యా, డెంగ్యూ, మలేరియా లాంటి వ్యాధులు ప్రబలి మూడు కోట్ల మంది ప్రజలు అవస్థల పాలైనారు. వాటి నివారణ గురించి ఒక ప్రత్యేకమైన విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇందిరమ్మ ఆదర్శ గ్రామాలకు సంబంధించి కాన్సెప్ట్ మంచిదని చెప్పి మా సార్టీ అభిప్రాయ పడుతున్నది. ఇది ఒక రకంగా నీడి లేని వారికి ఒక రకంగా పేదరికంతో అల్లాడుతున్నటువంటి వారికి అందరికీ ఉపయోగపడుతుంది. గతంలో అయితే ఇల్లు కావాలంటే ఎమ్.ఎల్.ఏ దగ్గరకో, ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ దగ్గరకో, మినిస్టర్ దగ్గరకో పోవలసిన పరిస్థితి ఉండేది. అలాంటి పరిస్థితి లేకుండా అందికీ ఇల్లు అని ఇందిరమ్మ కాన్సెప్ట్ మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. అయితే దీనికి సంబంధించిన కేటాయింపులు కూడా రు.4793.73 కోట్లు చేశారు. ఇది మంచిదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. 2006-2007 సంవత్సరంలో 17 లక్షల 65 వేల ఇళ్లు నిర్మిస్తామని ఒక లక్షలంగా పెట్టుకున్నాము. అయితే ఈ రోజున చూస్తే పాక్షకంగా పూర్తి అయిన గృహాలు 15 శాతం,

పూర్తి అయినవి 12 శాతం, బేస్మెంట్ లెవల్లో 48 శాతం, ఇంకా ప్రారంభించబడనివి 25 శాతం ఉన్నాయి. అంటే మన కాన్సెప్ట్ ప్రకారంగా మార్చి ఆఖరునాటికి ఈ సంవత్సరం పూర్తి అవుతుంది. 25 శాతం మంది ఇంకా ప్రారంభించని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. బేస్మెంట్ లెవల్లో 48 శాతం ఉన్నారు. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సీరియస్ గా ఇళ్ల నిర్మాణం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మేము కాదనడం లేదు. ఇ.జి.ఎస్ క్రింద 3250, వ్యక్తిగత మరుగుదొడ్లు 2750 అలాగే హెచ్.జి.ఎస్ ద్వారా ఆరు వేల రూపాయలు, పది వేల రూపాయలు అప్పు ఇచ్చే ప్రక్రియ చేస్తున్నారు. అయినా ఈ రోజున స్టీలు ధర పెరిగిన తరువాత సిమెంట్ ధర పెరిగిన తరువాత అలాగే లేబర్ సెంట్రీంగ్ ధర పెరిగిన తరువాత, లేబర్ ఛార్జెస్ పెరిగిన తరువాత ఇది ఒక రకంగా ధర లన్నీ పెరిగిన తరువాత ఇది సరిపోయే పరిస్థితి లేదు. అందువల్లనే ఇళ్లు కావాలని కోరుకుంటున్నారు. అడుగు తున్నారు. తిరుగుతున్నారు. కానీ ఇల్లు కట్టుకోవాలని నిండైన అశ ఉన్నప్పటికీ యూనిట్ కాస్ట్ సరిపోయే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల యూనిట్ కాస్ట్ ను కనీసం రు.50 వేలకైనా పెంచకపోతే ఇల్లు పూర్తి అయ్యే పరిస్థితి లేదు అని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నారు. అలాగే ఈ రోజున కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టారు. ప్రతి ఇందిరమ్మ గ్రామం అయితే లింక్ రోడ్డు వస్తుందని, బి.టి. రోడ్డు వస్తుందని అన్నారు. ఇవ్వాలి 1500 జనాభాకు తక్కువ ఉంటే వచ్చే పరిస్థితి లేదు. నాబార్డ్ గైడ్ లైన్స్ అంగీకరించడం లేదనే కారణంతో ఆగిపోతున్నాయి. అలాగే ఐసిడి ఎస్ బిల్డింగ్స్ మంజూరైనా కూడా వాటిని చేపట్టడం లేదు. విద్యుత్ కనెక్షన్స్ కు సంబంధించి కూడా మందకొడిగా సాగుతున్నాయి. ఇక్కడ మాత్రం ఒకటి చెప్పేదేమంటే వృద్ధులకు, వితంతువులకు, వికలాంగులకు పెన్షన్స్ మాత్రం ఈ ప్రభుత్వం సక్రమంగా అమలు చేస్తున్నది. కానీ దారిద్ర్యరేఖకు దిగువున ఉన్న వారికి మాత్రం అధికారులు కొంత వేధింపులు చేస్తున్నారు. ఎస్.సి లకు, ఎస్.టి లకు, బి.సిలకు పేదవారికి మీకు కొడుకులు ఉన్నారు కాబట్టి మేము ఇవ్వము అంటున్నారు. కొడుకులు కూడా కూలి చేసుకునే వారు పేదరికంలో ఉన్న వారైతే మరి కొడుకులు ఉంటే ఇవ్వము అనే నిబంధన అడ్డుగోడగా నిలుస్తుంది. ఈ నిబంధనల వల్ల కొంత ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితి ఉంది. దీనిని కూడా ఆలోచన చేస్తే మంచిది. రు.200 లు ఇవ్వడం మంచిది. ఇంకా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. మేము ఇంకా వీలైతే పెంచుతాము అన్నారు. పెంచే ఆలోచన చేస్తే మంచిది.

మ. 12.10

ఇంకా ఎక్కువ మందికి యివ్వాలి కాబట్టి వచ్చే సంవత్సరం పెంచవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

సంక్షేమానికి సంబంధించి ఒకటి, రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. యస్.సి, యస్.టి, బి.సి, మైనారిటీస్ గురించి చర్చ జరుగుతోంది. నిన్న, ఈరోజు, యస్.సి, యస్.టిలకు సంబంధించి జనాభా ప్రాతిపదికన కేటాయింపులు జరిగినా ఖర్చు కావడం లేదని, అమలుకావడం లేదని జనరల్ డిస్కంపెన్స్ జరుగుతోంది. జనాభాలో 16.2 శాతంగా వున్న యస్.సిలకు, 6.4 శాతంగా వున్న యస్.టిలకు జనాభా నిష్పత్తిలో, అంతకంటే ఎక్కువగా కూడా కేటాయింపులు చేస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కానీ కేటాయింపులు అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. అమలుకు సంబంధించి ఒక నోడల్ ప్లాజిన్స్ ని ఏర్పాటు చేసి తద్వారా అమలుచేసే ప్రక్రియ చేపట్టవలసిందిగా మేము చెబుతున్నాము.

స్కాలర్షిప్స్ కు సంబంధించి రెన్యూవల్స్ అయిపోయినాయి. కానీ ఫ్రీషర్స్ కు అందడం లేదు. వారు పరీక్షలకు పోబోతున్నారు. నేను జూనియర్ కాలేజ్ వార్షికోత్సవాలకు పోతే తమకు స్కాలర్షిప్స్ అందలేదని

అక్కడి నిద్యార్థులు అడుగుతున్నారు. అందువల్ల ఫ్రెవర్స్కు జాప్యం లేకుండా ఎప్పటికప్పుడు ఉపకార వేతనాలు యిచ్చే ప్రక్రియ చేస్తే మంచిది. స్కాలర్షిప్స్ను సకాలంలో వీరికి యిస్తే ఉపయోగపడుతుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. యస్సీలకు సంబంధించి రు. 600 కోట్లు స్కాలర్షిప్స్ కోసం కావలసి వుండగా రు. 450 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. వసతిగృహాలకు రు. 50 కోట్లు యిన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, మౌలిక సదుపాయాల కొరకు యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చిన విషయం మా దృష్టికి వచ్చింది. వసతిగృహాల్లో అరకొరగానే వసతులు వున్నందున వాటిని సక్రమంగా తీర్చిదిద్దేందుకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

కాస్మెటిక్ ఛార్జెస్ కోసం చేసిన కేటాయింపుల అమలు కూడా సరిగా లేదు. పెరిగిన ధరలను దృష్టిలో వుంచుకొని కాస్మెటిక్ ఛార్జెస్ పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. బిసిలకు సంబంధించి రు. 500 కోట్లు కేటాయించవలసి వుండగా రు. 214 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. వీరి విషయం ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మహిళా సంక్షేమానికి సంబంధించి ప్రపంచబ్యాంక్ పథకాల నుండి, యితర పథకాల నుండి కొంత పెనులుబాటు కనబడుతోంది. సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూప్స్ ద్వారా పాపలా వడ్డీకి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆర్థిక సహాయం అందిస్తోంది. దాన్ని మేము తప్పుపట్టడం లేదు. ప్రధానంగా అప్పులు తీసుకొని ఖర్చు పెట్టడం కాకుండా గ్రామీణ కుటీర పరిశ్రమల లాంటి కొత్త కొత్త పథకాలకు రూపకల్పన చేసి మారిన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మహిళలు కొత్త రకమైన వృత్తులు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. చైనాలో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మహిళలకు ప్రత్యేక పథకాలలో శిక్షణ యిచ్చి ఆర్థికంగా వారి కాళ్లపై వాళ్లు నిలబడే ప్రక్రియ మొదలైనట్లుగా మా డెలిగేషన్ ద్వారా మేము తెలుసుకున్నాము. ఇక్కడ కూడా ఆ రకం పద్ధతులను అమలుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం . ' ఇందిర ప్రభ ' కు సంబంధించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ పథకం క్రింద భూములను డెవలప్ చేసే విషయానికి సంబంధించి కొన్ని విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. ఎసయిన్డ్ ల్యాండ్స్ అభివృద్ధికి రు. 550 కోట్ల అంచనాతో నిరుపేద యస్సీ, యస్సీలకు ఇందిర ప్రభ ద్వారా డెవలప్ చేసి యివ్వడం మంచిదే.. ఆ భూములు పడావ్గా వుంటున్నాయి. ల్యాండ్ పర్చేజ్ ద్వారా వీరికి కొన్ని యిచ్చినా ప్రయోజనం లేదు. ఈనాడు రు. 200 కోట్లు కేటాయించగా కొంతవరకు మాత్రమే నిధులు ఖర్చయినాయి. రు. 92 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. కానీ 50 శాతం నిధులు కూడా ఖర్చు కాలేదు. 1 లక్షా 79 వేల 709 ఎకరాలు అభివృద్ధి చేయవలసి వుండగా 50 శాతం నిధులతో 1 లక్షా 29 వేల 352 ఎకరాలు అభివృద్ధి చేశారు. దీని కాలవ్యవధి కూడా మార్చి వరకే వుంది. ఇంకా రు. 108 కోట్లు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం వుంది. నిధులు మురిగిపోయే ప్రమాదం వున్నందున దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కాలవ్యవధిని మరొక సంవత్సరం పెంచి సిబ్బందిని పెంచి తప్పకుండా అమలుచేయడానికి వూసుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఒక్క ఎకరం భూమి పంచకపోయినా ఈ ప్రభుత్వం 4 లక్షల 37 వేల ఎకరాల భూమిని పంచినట్లుగా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో రోశయ్య గారు చెప్పారు. ఎస్సెన్మెంట్ యాక్ట్ 1977ను అనుసరించి 44 లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచిన పరిస్థితి వుంది. దాదాపు 10 లక్షల నుండి 15 లక్షల ఎకరాల దాకా భూమి అన్యాయాంతం అయినట్లు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. ప్రభుత్వం మూడు మాసాల్లో భూములను స్వాధీనం చేసుకొని పేదలకు పంచుతామని ఈ సభలో చట్టానికి సవరణ తెచ్చి హామీ యివ్వడం జరిగింది. ఆ కాన్సెప్ట్ను మర్చిపోకుండా అన్యాయాంతం అయిన ఎసయిన్డ్ ల్యాండ్స్ను తిరిగి యస్సీ, యస్సీ, పేదలకు యిచ్చే ప్రక్రియను తప్పకుండా కొనసాగించవలసిన అవసరం వుంది. దానికి సంబంధించి ఈ

బడ్జెట్లో కొన్ని కేటాయింపులు చేయవలసిన అవసరం వుంది. కానీ తగినంతమంది సర్వేయర్స్ లేరు, సిబ్బంది లేరు. నా సలహా ఏమంటే భూ సేకరణకు సంబంధించి జిల్లా స్థాయిలో డెవ్లప్మెంట్ కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో ఒక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేసి , తగిన సిబ్బందిని నియమించి ఎప్పటికప్పుడు సమీక్ష చేసి విధానం పెడితే తప్ప ఎసయిన్డ్ ల్యాండ్స్ గురించిన సమాచారం రావడం కష్టం . దీనికి సంబంధించి చర్యలు తీసుకోకపోతే మరీ యిబ్బందికరం . భూసంస్కరణల చట్టంలో భాగంగా 1982లో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది, తెల్ల కాగితాల మీద డ్రాసుకునేవి చెల్లవు అంటూ. ఆ తీర్పు ప్రకారం చూస్తే ఈనాటివరకు మన రాష్ట్రంలో ఈనాటి వరకు దాదాపు 2293 కేసులు, 1 లక్ష 36 వేల 138 ఎకరాల భూమికి సంబంధించి కోర్టుల్లో వున్నాయి. గత 25 సంవత్సరాలుగా కోర్టుల్లో కేసులు పెండింగ్లో వుంటే మనం ఏమి చేస్తున్నట్లు అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. భూముల సమస్యకు సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా దృష్టిని సారించాలి.

(బెల్)

భూసంస్కరణలకు సంబంధించి, ఇందిర ప్రభ భూములకు సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని చర్యలు తీసుకోవాలి.

నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీకి సంబంధించి పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. డిసెంబర్లో జరిగిన శీతాకాల సమావేశాల్లో కూడా ఈ విషయంపై నేను మాట్లాడాను. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. అడ్డు అదుపు లేకుండా ధరలు అడ్డగోలుగా పెరిగాయి. సామాన్యుడి నడ్డి విరిగి కోలుకోలేని పరిస్థితి . పప్పుల ధరలు, నూనెల ధరలు పెరిగాయి. కూరగాయల ధరలు, యితర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రిగారి ఉత్తర్వుల మేరకు దాడులు చేస్తూ వుంటే పెద్ద వ్యాపారస్థుల దగ్గర, టోకు వ్యాపారస్థుల దగ్గర కోట్ల రూపాయల విలువైన పప్పు నిల్వలు బయటపడ్డాయి. నిఘా విభాగం నిద్రపోతున్నది. పౌర సరఫరాల విభాగం పనికిరాకుండా పోయిందని చెప్పాము. ప్రభుత్వం పట్టించుకుంటే ఆశించిన మేరకు ఫలితాలు వస్తాయని అర్థం అవుతోంది. పౌరసరఫరాల విభాగం ద్వారా, చౌక డిపోల ద్వారా పంపిణీ చేసే వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడమే కాకుండా నియంత్రణ చేయాలి. బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూస్తే గతంలో 1.24 కోట్ల తెల్ల కార్డులు వున్నప్పుడు రు. 720 కోట్లు కేటాయింపు కాగా, తదుపరి స్థానిక సంస్థలు ప్రజలు ఒత్తిడి చేయగా తెల్ల కార్డుల సంఖ్యను 1.57 కోట్లకు పెంచినా ఈ సంవత్సరం కూడా రు. 720 కోట్లు మాత్రమే బడ్జెట్ కేటాయించారు. పెరిగిన తెల్ల కార్డులకు అనుగుణంగా కేటాయింపులను కూడా పెంచాలి. లేనిచో కార్డులను యిచ్చిన వారందరికీ రేషన్ ఏవిధంగా యివ్వగలరు? దీనికి ఆర్థిక మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. బోగన్ కార్డుల ఏరివేతకు సంబంధించి ఐఆర్ఐయస్ విధానం ప్రవేశపెట్టారు. కొన్ని చోట్ల అసలైన లబ్ధిదారులను కూడా తొలగిస్తున్నారు. అందువల్ల ఏరివేతలో పౌరదర్శకతను పాటించి లబ్ధిదారులకు అన్యాయం జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వుంది. ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థకు సంబంధించి జిల్లా స్థాయిలో సమావేశాలు రెగ్యులర్గా జరగడం లేదు. మండల స్థాయిలో మూడు మాసాలకు ఒకసారి జరగవలసిన సమావేశాలు, క్రింది స్థాయిలో చౌక డిపోల స్థాయిలో జరగవలసిన సమావేశాలు జరగడం లేదు.

మ.12.20

ఈరోజు కిరోసిన్ ఆయిల్ బ్లాక్ మార్కెట్కు తరలిపోతున్నది. అది సామాన్యులకు అందకుండా పోతున్నది. కిరోసిన్ ధర తక్కువుగా ఉంది, డీజిల్ ధర ఎక్కువుగా ఉంది. కాబట్టి ఈ వ్యత్యాసాన్ని పూడ్చుకోవడానికి బ్లాక్ మార్కెట్కు తరలిపోతున్నది. ఈ విధంగా నిత్యావసర వస్తువులైన బియ్యం, కిరోసిన్ను

ప్రజలకు సక్రమంగా అందించడానికి చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

ఎక్స్ట్రాకు సంబంధించి పన్నుల రూపంలో ఈ సంవత్సరం రూ.3641 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. అంటే ఈ సంవత్సరం కంటే వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో 700 కోట్ల రూ.లు అధికంగా ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. మద్యం అమ్మకాలు నియంత్రిస్తామని, బెల్టు షాపులు రద్దు చేస్తామని, దళల వారీగా మద్య నిషేధాన్ని అమలు చేస్తామని అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ ప్రభుత్వం ఈరోజు మద్యపానాన్ని పోషిస్తూ, తన ఆదాయాన్ని పెంచుకునే మార్గాల్ని అన్వేషిస్తోంది. మద్యం లైసెన్సుల ఫీజుల ద్వారా 2004-05లో రూ. 1914 కోట్లు వస్తే, 2005-06లో రూ. 2684 కోట్లు ఆదాయం వచ్చింది. 2007-08లో రూ. 3421 కోట్లు ఆదాయం వస్తుందని అంచనా వేశారు. అంటే ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తర్వాత దాదాపుగా రూ.1500 కోట్ల ఆదాయాన్ని ఎక్స్ట్రా రంగం నుండి పెంచుకోవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తున్నట్లుగా అర్థమవుతోంది. అంటే ఒక ప్రక్క పేదవాడు తన ఆదాయంలో సగ భాగాన్ని మద్యానికి వెచ్చించి, కుటుంబాన్ని చిన్నాభిన్నం చేసుకుని, అనారోగ్యంపాలవుతుంటే, మరో ప్రక్క ఈ ప్రభుత్వం తన ఆదాయాన్ని పెంచుకునే విధంగా ఆలోచిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఇది దురదృష్టకరమైన ఆలోచన అని నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక గీత కార్మికుల విషయానికి వస్తే, వారి బ్రతుకులు చితికిపోతున్నాయి. ఆర్థిక స్థితులు బాగుండటం లేదు. 767 జి.ఓ. ద్వారా ప్రభుత్వం కల్లు నిషేధించింది. జంటనగరాల్లో ఉన్న కల్లు దుకాణాల్ని పునరుద్ధరించాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తాటిఈత వనాల్ని పెంచడానికి కనీసం పది ఎకరాలైనా ప్రత్యేకంగా కేటాయించాలి. చనిపోయే గీత కార్మికులకు ప్రభుత్వం చెల్లించే ఎక్స్ గ్రేషియా సరిగా అందడం లేదు. మీరు, మేమూ అందరం చూస్తున్నాము. కాబట్టి దీని గురించి ఎక్స్ట్రా శాఖకు కేటాయించే బడ్జెట్లో అడ్వాన్స్ గా నిధులు కేటాయించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. రెండు లక్షల రూ.ల ఎక్స్ గ్రేషియాను వృద్ధ గీత కార్మికులకు ఇవ్వాలి.

చేనేత కార్మికుల సంక్షేమం కొరకు బడ్జెట్లో ప్రత్యేకంగా రూ. 150 కోట్లు కేటాయించారు. గత సంవత్సరం రూ. 99 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే పెరిగిన నిధులన్నీ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా మంజూరు అయ్యే పథకాల ద్వారా వచ్చేదే తప్ప, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా చేసింది ఏమీ లేదు. ఉత్పత్తి అయిన వస్త్రాలకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యం విస్తృతపరచాలి. 50 ఏళ్లు దాటిన కార్మికులకు ఇచ్చే వృద్ధాప్య ఫింఛను పెంచాలి. వారికి ఆరోగ్య బీమా కల్పించాలి. చేనేత కార్మికులు తమ వస్త్రాలను విక్రయించుకోవడానికి టెక్స్టైల్ పార్కులను ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో ప్రతిపాదించినా, కేటాయింపులు పెంచలేదు. అట్లాగే రుణ సౌకర్యానికి సంబంధించి కూడా ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు చేయలేదు. సంక్షోభంలో ఉన్న చేనేత పరిశ్రమను రక్షించకపోగా, వివిధ పథకాల కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా మంజూరు అయిన నిధుల్ని గత ప్రభుత్వం దారి మళ్లించి, చేనేత కార్మికులకు అన్యాయం చేసింది. అందుకే ఆనాడు 50 మంది చేనేత కార్మికులు ఆకలిచావులకు గురయ్యారు. అయితే ఇప్పుడు కూడా అప్పుడప్పుడు ఆత్మహత్యలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రకటించినా, అమల్లో కొన్ని నిబంధనలు అడ్డుగోడలుగా నిలిచాయి మొన్న గవర్నర్ గారి అడ్రెస్ కు ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయ్ ఇచ్చిన సందర్భంగా హామీ ఇచ్చారు. ఆ దిశగా చేనేత కార్మికుల్ని ఆదుకోసేందుకు పూనుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

అలాగే ప్రధానంగా నేను చెప్పింది, సుప్రీంకోర్టు తీర్పుననుసరించి కేంద్ర ప్రభుత్వం 15-8-1986లో జారీ చేసిన 450 ఉత్తర్వు ప్రకారం 11 రకాల వస్త్రాల్ని రిజర్వేషన్ చట్టం నుండి మినహాయింపు ఇచ్చినందు వల్ల పవర్లూమ్స్ వారు వస్త్రాల్ని పవర్లూమ్స్ మీద ఉత్పత్తి చేయడం వల్ల, చేనేత బట్ట పోటీని తట్టుకోలేక క్షీణదశకు చేరుకుంది. అందువల్ల దానిపైన కూడా దృష్టి పెడితే బాగుంటుందని చెప్పి తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి జెన్కో ద్వారా తప్పనిసరిగా 9600 మె.వా. విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేస్తామని ప్రభుత్వం ఒక మంచి మాట చెప్పింది. అది మంచి నిర్ణయం. అయితే గత ప్రభుత్వం కూడా ఈ విధమైన ఆలోచన చేసి ఉండి ఉంటే, ఇప్పుడు ఈ ఇబ్బంది వచ్చి ఉండేది కాదు. ఇప్పటికైనా సరైన ప్లానింగ్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు మనం పీక్ పీరియడ్లో అంటే ఫిబ్రవరి నెలలో ఉన్నాము. మీకు తెలుసు, మార్చి, ఏప్రిల్ వదో తేదీ వరకు పంటలు ఆఖరి దశలో ఉంటాయి. అయితే ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఇప్పటికే ప్రభుత్వం స్పందించి, రూ.1150 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి అయినా విద్యుత్ను కొనుగోలు చేసి, రైతుల్ని ఆదుకొంటామని చెబుతోంది. అయితే ఇప్పటికే కరెంట్ కోత సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. కాబట్టి ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం సీరియస్గా రెవ్యూ చేసి, ఎప్పటికప్పుడు రైతులకు ఇబ్బంది కలుగకుండా, కోత దశకు చేరుకున్న పంటలు ఎండిపోకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని ఇప్పటికే ప్రభుత్వం కలెక్షర్లను ఆదేశించింది. చాలా చోట్ల ట్రాన్స్ఫార్మర్లు కాలిపోవడం లేకపోతే, వాటియొక్క సామర్థ్యాన్ని ఇంప్రూవ్ చేయకపోవడం వల్ల మోటార్లు కాలిపోవడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఈ సమస్యల నివారణకు ప్రభుత్వం సీరియస్గా చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను. సరే, ట్రాన్స్కోలో చాలా ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటి భర్తీ కొరకు చర్యలు తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కాబట్టి ఈ విషయమై వెంటనే ప్రభుత్వం స్పందించాలని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక పంచాయితీరాజ్ కు సంబంధించి స్థానిక సంస్థల విషయమై, 2006-07 లో రూ. 2980 కోట్లు, 2007-08లో రూ. 2848 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించారు. అంటే ఈ సంవత్సరం తగ్గించారు. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా స్థానిక సంస్థలకు 29 అంశాల్ని అప్పగించాలి. గత ప్రభుత్వ హయాంలో దీనికొరకు అనేక పోరాటాలు జరిగాయి. ఇప్పుడు కూడా పోరాటాలు జరుగుతున్నాయి. ఎం.పి.టి.సి.లకు సంబంధించి ఈ మధ్య కొన్ని సమస్యలు వస్తే, పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని పరిష్కారం చేశారు. అందులో ముఖ్యమైనది రూ. 750 గౌరవ వేతనం ప్రకటించడం. దాని కొరకు బడ్జెట్లో కేటాయింపు కూడా చేశారు. సంతోషం. అయితే, ఈ గౌరవ వేతనం అమలు విషయం ఎంత దూరం పోతుందంటే, మళ్ళీ సర్పంచులు, జెడెపిటిసీలు కూడా మాకు ఎందుకు ఇవ్వరు అని అడగవచ్చు. అటువంటి అనేక పరిణామాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. నేను తమరి ద్వారా అడిగేదేమిటంటే, స్థానిక సంస్థలను పరిపుష్టం చేసేందుకు గాను కేరళ, కర్ణాటక రాష్ట్రాల మాదిరిగా బడ్జెట్లో ఎక్కువగా కేటాయింపులు చేస్తే సమస్యలు ఉండవు. గ్రామాల్లో అంతర్గత రహదార్లు, మురుగు కాల్వలకు సంబంధించి మౌలిక సదుపాయాల సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. వాటి గురించి కూడా పరిశీలిస్తే బాగుంటుంది.

మున్సిపాలిటీలకు సంబంధించి మేము మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిని కలిసి మెమోరాండం కూడా ఇచ్చాము. ఈరోజున ఆరు నెలలుగా మున్సిపాలిటీ సిబ్బందికి జీతాలు లేవు. దాదాపుగా 65 కోట్ల రూ.ల బకాయిలు

చెల్లించవలసి ఉంది. కాబట్టి బడ్జెట్లో తగిన మొత్తంలో కేటాయింపులు చేసి, మున్సిపాలిటీ సిబ్బంది యొక్క జీతాలు సక్రమంగా చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్ల విషయానికి వస్తే, 31 ఎస్.ఇ.జెడ్లను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. అయితే వీటి విషయంలో కొన్ని చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే రైతులకు ఉపయోగపడే, సేద్యం చేసుకుంటున్న భూముల్ని తీసుకుంటే రైతు నష్టపోతాడు. ఇప్పటికే వ్యవసాయ భూమి క్రమంగా తగ్గిపోతున్నది. వ్యవసాయ భూమి తరిగిపోతున్నది. కాబట్టి చెట్లు, కొండలు, ఎత్తైనా ప్రాంతాలు వంటి వేస్ట్ ల్యాండ్లో ఎస్.ఇ.జెడ్లను ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఎస్.ఇ.జెడ్లను ఏర్పాటు చేసే వారికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎక్సైజ్ డ్యూటీ, కస్టమ్స్ డ్యూటీ తగ్గిస్తోంది. రాయితీలు ఎక్కువగా ఇస్తున్నారు. కాబట్టి, స్థానికులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించే విధంగా ఎస్.ఇ.జెడ్ల యాజమాన్యాల దగ్గర నుండి గ్యారంటీ తీసుకుని, స్థానిక నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగాలు లభించే విధంగా చూడాలి. ఇటువంటి విషయంలో మనం కాంప్రమైజ్ కావలసిన అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో మా పార్టీ ప్రధానంగా కోరేది--వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడే భూముల్ని తీసుకుని, రైతులకు అన్యాయం చేసే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం వ్యవహరించడానికి వీల్లేదని మేము ప్రధానంగా అభిప్రాయపడుతున్నాము.

మ.12.30

అఖరుగా నేను అభిప్రాయపడేది, గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సంబంధించి ఈ వేళ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం వచ్చే చాలా మందికి పని దొరుకుతోంది. ఒక రకంగా ఇది వారికి వరప్రసాదం లాంటి పథకం. దానిని చెక్ చేసుకుంటూ, సక్రమంగా అమలు పరచే దానికి పూనుకోవాలి. చెక్ అంటే, వారికి జాబ్ చార్జ్ ఇచ్చాము. 15 రోజులకు ఒకసారి కంప్యూటర్ గా అవేర్నెస్ తీసుకురావాలి. 15 రోజుల తర్వాత పని ఇవ్వకపోతే భృతి ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. సమస్యలు ఉన్నాయి. వాటిని పరిష్కరించే దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటూ, ప్రధానమైనవి అనేక సమస్యలు ఉన్నప్పటికీ సమయం అయిపోయిందని మీరు మా వైపు చూస్తున్నారు. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

చైర్మన్ : మీరు చెప్పినవి అన్నీ ముఖ్యమైన విషయాలే. అప్రధానమైనవి ఏవీ లేవు.

ఇప్పుడు గౌ. ముఖ్యమంత్రి గారు 2007-08 రైల్వే బడ్జెట్ మీద ఒక తీర్మానం ప్రవేశ పెడతారు.

ప్రభుత్వ తీర్మానము
రైల్వే బడ్జెటులో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాజెక్టులకు
తగినన్ని నిధులు కేటాయించే విషయంలో
పునః పరిశీలన చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుట గురించి
(ఆమోదించబడినది)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, నిన్న లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టబడిన 2007-08 రైల్వే బడ్జెట్ లో మొత్తం మీద ఛార్జీలు పెరగకుండా, ప్యాసింజర్స్ కు అనుకూలమైన బడ్జెట్ గా సెకండ్ క్లాస్ ఫిర్ కొంత తగ్గించినప్పటికీ మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి కొన్ని జరగవలసిన మేళ్లు జరగలేదనే పరిస్థితి ఉంది. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి చాలా ప్రాజెక్టులు, కొత్త రైళ్లు ఇవన్నీ అడగటం జరిగింది. కాని కొన్ని ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులకు 2006-07లో రూ.94 కోట్లు కేటాయింపులు ఉంటే, వచ్చే సంవత్సరం రూ.127 కోట్లు కేటాయింపులు చేశారు. గేజ్ కన్వర్షన్ లో ధర్మవరం- పాకాల కు కొత్తగా రూ.85 కోట్లు ఇచ్చారు. డబ్లింగ్ కు 2006-07లో రూ.15 కోట్లు ఉంటే, వచ్చే సంవత్సరం రూ.100 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. కొత్తగా కాకినాడ-కోటిపల్లికి రూ.5 కోట్లు, కరీంనగర్- నిజామాబాదుకు రూ.20 కోట్లు, నంద్యాల-ఎర్రగుంట్లకు రూ.15 కోట్లు, కాకినాడ-పితాపురానికి రూ.5 కోట్లు, మాచెర్ల-నల్గొండకు రూ.5 కోట్లు, దేవులవారిపల్లె-కృష్ణపట్నంకు రూ.10 కోట్లు, గద్వాల-రాయచూరుకి రూ.18 కోట్లు, జగ్గయ్యపేట-మేళ్లచెరువుకు రూ.10 కోట్లు, కోటిపల్లి-సర్పాపురంకు రూ.2 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. గుంతకల్లు-కల్లూరు గేజ్ కన్వర్షన్ ఈ సంవత్సరం పూర్తి చేసి, గుంతకల్లు-కల్లూరు సెక్షనులో కొత్త రైళ్లు ఏర్పాటు చేసే కార్యక్రమం చేపడుతున్నారు. ధర్మవరం-పాకాల సెక్షనులో రూ.85 కోట్ల ఇచ్చారంటే మొత్తం రూ.277 కోట్లు కావాలి. సుమారుగా 2 సంవత్సరాలలో ఇది పూర్తయ్యే అవకాశం ఉంది.

మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి, ఇంకా చాలా కావలసిన కార్యక్రమాలు, కొత్త రైళ్లు అడిగేము. అవి ఎక్కువగా ఈ బడ్జెట్ లో ఇవ్వలేకపోయారు. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అసెంబ్లీ తీర్మానం ద్వారా మరిన్ని మేళ్లు ఈ రాష్ట్రానికి చేయాలని, అడిగిన విషయాలు కూడా పెండింగులో ఉన్నాయని ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడుతున్నాను.

Sir, I beg to move:

"That this House resolves to congratulate the Government of India for presenting a pro-poor and passenger friendly Railway Budget for 2007-08.

However, this House, records its serious concern that Andhra Pradesh State has not been given its due in this Budget in respect of new lines, funds for on-going projects, introduction of new trains etc.,

This House therefore resolves to request Government of India to re-examine and allocate sufficient funds for various projects for Andhra Pradesh State. This House further resolves to request the Government of India to sanction a **Coach Factory** and expansion of existing Electric Loco Shed at **Kazipet** and also to sanction a **Concrete Sleeper Depot and Electric Multiple Unit (EMU) Depot at Bitragunta."**

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : ప్యానల్ స్పీకరు గారూ, ఈ రోజు బీరో అవర్లో రైల్వే బడ్జెట్లో మన రాష్ట్రానికి జరిగిన అన్యాయం గురించి మా పార్టీ తరపున మేము ప్రస్తావన తీసుకువచ్చాము. ప్రభుత్వం కూడా ఒక తీర్మానం రూపంలో రావడం సంతోషం. అయితే ఒక్క విషయం మాత్రం సీరియస్గా అబ్జెక్షన్ చెప్పదలచుకున్నాను. తీర్మానంలో మొదటి వాక్యం - "This House resolves to congratulate" అని అన్నారు. అలా ఏదైతే చెబుతున్నారో, అది తీరని విచారం తెలియజేస్తున్నది అనే పదాలను సబ్జెక్టులో చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చాలా సీరియస్ అంశం. దేశంలో ఇంత పెద్ద రాష్ట్రం మనది. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి, ఇది మొదటిసారి కాదు. గత 3 సంవత్సరాల నుంచి కేంద్రంలో యు.పి.ఎ. గవర్నమెంటు వచ్చేక రైల్వే మినిస్టరు గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వచ్చేసరికి ఇక్కడ జరుగుతున్న ప్రాజెక్టులకు కేటాయింపులు చేయకుండా, ఇక్కడ ఎలాంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టకుండా పక్షపాత ధోరణితో వ్యవహరిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఆర్థిక వ్యవస్థలో రైల్వేల పాత్ర చాలా కీలకమైనదని నేను ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. కమ్యూనికేషన్ సిస్టం చాలా ఇంపార్టెంట్ రోల్ ప్లే చేస్తున్నది. గూడ్స్, పాసింజర్స్ మూవ్మెంటు విషయంలో రైల్వేలు చాలా కీలకమైన భూమిక వహిస్తున్నాయి. అటువంటి రంగానికి మన రాష్ట్రంలో నరైన కేటాయింపులు తెచ్చుకోకపోవడం చాలా దౌర్భాగ్యం. చాలా దురదృష్టకరం. కనుక ఈ హౌస్ ఖచ్చితంగా తీవ్ర నిరసన తెలియజేయాలి. అదే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తన బాధ్యతను గుర్తు చేయాలి. ఆ విధమైన పద్ధతులలో తీర్మానం ఉండాలని ఖచ్చితంగా చెప్పదలచుకున్నాను. ఒకసారి ఆలోచించండి.

హైదరాబాదులో జరుగుతున్న ఎంఎంటిఎస్ గురించి ప్రస్తావన లేదు. ఖాజీపేట కోచ్ ఫ్యాక్టరీ గురించి గాని, ఈ ప్రాజెక్టులకు నేను ఉదయం చెప్పినట్లు, ఎంతో వెక్కిరించినట్లు, మునీరాబాద్- కొత్తవల్లికి లక్ష రూపాయలు కేటాయించారు. అది కాగితాలకు, టైపింగ్ ఖర్చులకు కూడా సరిపోదు. వెక్కిరిస్తున్నట్లు కేటాయింపులు చేశారు. కనుక దీని పైన సీరియస్గా ఉండాలని దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఈ యొక్క అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేయడమే నిజంగా బాధాకరమైన విషయం. కేంద్రంలో బడ్జెట్ కేటాయింపుల కోసం ఈనాడు రైల్వేలో మనకు కావలసిన వాటా కావాలని హౌసులో తీర్మానం చేసే పరిస్థితి రావడమే అందరకూ తలపంపులు తెచ్చే పరిస్థితి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తన బాధ్యతలను ఈ రోజు హౌస్ ద్వారా తెలియజేసే పరిస్థితి రావడమే తీరని బాధాకరం. ఇది కేంద్రం బాధ్యతా రాహిత్యం. అదే విధంగా కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చేక, మీ ఎంపిలు, మినిస్టర్లు అక్కడ ఉన్నారు. పక్కనున్న తమిళనాడు రాష్ట్రంలో నిధులు తీసుకుపోతున్నారు. మీరేం చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు.

కనుక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎప్పుడు కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చినా, రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరుగుతూనే ఉంటుంది . ఆ విధమైన అన్యాయం రైల్వేలో కూడా జరిగింది . ఏదైతే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన అభినందన అనే పదం తీసివేసి, తీవ్ర నిరసన తెలియజేయాలి . **The way they introduced the Railway Budget** - ఆ విధంగా ప్రాజెక్టులు చేయకుండా అన్యాయం చేసినందుకు నిరసన తెలియజేస్తూ వాళ్ల బాధ్యతను గుర్తెరిగే విధంగా , బాధ్యతతో వ్యవహరించే విధంగా ఈ తీర్మానం, ఒక హెచ్చరికగా ఉండాలి తప్ప ఏ మాత్రం వదల కూడదనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను .

చైర్మన్ : ఈ తీర్మానంపై పెద్ద చర్చ అవసరం లేదు . మీరు ఎవరూ మాట్లాడవద్దండి దయచేసి . ఇప్పుడు సిఎం గారి రిజల్యూషన్లో,

"However, this House, records its serious concern that Andhra Pradesh State has not been given its due in this Budget in respect of new lines, funds for on-going projects, introduction of new trains etc.,"

ఇంత క్లియర్ గా ఉన్న తరువాత మీరు శాటిస్ ఫై కాలేదంటే ఏముంది దీనిమీద ? ఏముంది దీనిలో ? ఎందుకు మాట్లాడాలి ? ప్రతిదాని మీద మాట్లాడాలా ? నాకు అర్థం కాదు ఏమి పద్ధతి ఇది ? ఏమిటండీ ఈ పద్ధతి ? ఈ పద్ధతి పోవాలి . ప్రతిదానికి ప్రతినబ్బక్కు వన్ మ్యాన్ ఆర్మీ టు మ్యాన్ ఆర్మీలాగా ఏమిటి ఈ పద్ధతి . సరే చెప్పండి .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య (నకిరేకల్) : అధ్యక్షా, నేను తమరిద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ, ఇంకా కొన్ని అదనపు అంశాలు

డా . జి . విజయ రామారావు : సార్, ప్రోటోకాల్ ప్రకారం నా తరువాత వారికి ఇవ్వాలి సార్ . మీరు ఎంతసేపు పద్ధతి మీద కామెంట్ చేస్తారు .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : సార్, మీరు తలపండిన మేధావులు మీకు అర్థం కాని సమస్యలు ఉండవు . దీనిని బలపరుస్తూనే, దీనికి ఉన్న ప్రాధాన్యతలను హైలైట్ చేయడం ప్రయోజనం సార్ . మీకు పాశ్చాత్యదేశాలలో ఉన్న పరిస్థితి బాగా తెలుసు . 30 మంది పైన మన ఎంపిలు ఉండి, లెఫ్ట్ పార్టీ మద్దతు ఉండి కేంద్రంలో ప్రభుత్వం ఉంది . ఇది ఒక మెగాసిటీగా తయారవుతుంది . అవుటర్ రింగ్ రోడ్ వేస్తున్నాము . ట్రైన్ ఫెసిలిటీస్ బాగా పెరగడం వలన కొన్ని లక్షల కార్ల వలన వచ్చే పొల్యూషన్ తగ్గిపోతుంది . ఇది పాశ్చాత్యదేశాలలో చూస్తున్న పరిస్థితి . మనదేశంలో ఇది లేకపోవడం దురదృష్టం,, మనం ఎంతో పైకి పోతున్నాము, మన హైదరాబాద్ లో ఇది రాకపోవడం బాధాకరం . పొల్యూషన్ నివారించడానికి ఇది చేయాలి . మన జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు రామన్నపేట నుండి ఎక్కడచూచినా ఈ లైన్స్ కు సంబంధించి తగిన వసతి లేదు . రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ నివారించాలంటే ఇంటర్ సిటీకి సంబంధించి ఇతరరైళ్లను ప్రవేశపెట్టడం వలన ప్రయోజనం ఉంటుంది . ఇవన్నీ నెరవేర్చడంలో, మరి ముఖ్యమంత్రిగారి రిజల్యూషన్ మేము బలపరుస్తూ, ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ వెళ్లాలని కోరు

తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ను ఇంత చిన్నచూపు చూస్తున్నారు . వార్త సేవర్లో కూడా అతి హీనంగా చెబుతున్నది, ఆంధ్రప్రదేశ్కు పెద్దటోపీ అని , అందుకని డెలిగేషన్ వెళ్లాలి . ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా ఇబ్బంది ఉండేది కాదు . ల్యాండ్ పార్టీలు సపోర్ట్ చేస్తున్నాము . కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంపీల మెజారిటీ ఉంది . మా వాటా లేకుండా ఇంత హీనంగా చూడడం సరైనది కాదని గుర్తు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది . గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కోచ్ ఫ్యాక్టరీ, తమకు నాకంటే బాగా తెలుసు . అజాంజోహీ మిల్స్ స్థలం రెండు మూడు వందల ఎకరాలు వరకు భారత ప్రభుత్వానిది ఉంది . దానికి సంబంధించి భూమికి ఖరీదు ఉండదు . దానికి సంబంధించి ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ వల్లో మనం అడుగుదాము . మీరు ఇవ్వండి . ఇవ్వకపోవడం వలన అజాంజోహీ మిల్ మూతపడింది . ఆనెస్టాల్ మెంట్ కొరత తీరుతుంది, తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన అన్యాయం కొంత అరికట్టగలుగుతారు అని చెప్పడానికి వీలుంటుంది . ఆ రకంగా ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ తీసుకుని పోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ రిజల్యూషన్ ను బలపరుస్తున్నాను .

చైర్మన్ : నేను కూడా చైర్ తరపున ముఖ్యమంత్రిగారికి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను . ఇది కన్సిడర్ చేయండి . ఒక డెలిగేషన్ వెళ్లి మినిస్టరుగారిని కలవడానికి ప్రయత్నం చేయండి .

(సిపిఐ, టిఆర్ఎస్ పార్టీల గౌరవసభ్యులు తమకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయనంత ఆయన ముందుకు వచ్చి , రిజల్యూషన్ పెట్టి, సీరియస్ సిట్యుయేషన్, మనకు కస్పరన్ అని ఇంత అన్నాకూడా మనకు తృప్తి లేకపోతే ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు . ఈ రిజల్యూషన్ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించడం జరిగింది .

శ్రీ ఎస్ . ఉదయభాను (జగ్గయ్యపేట) : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ 2007-08 సంవత్సరం బడ్జెట్ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి దర్పణం పడుతుంది . ఈ బడ్జెట్ ద్వారా ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతలను ప్రతిబింబింపజేస్తుంది . రాజకీయ దురంధరులుగా పేరుగాంచిన గౌరవనీయులు, పెద్దలు రోశయ్యగారు ఎంతో సమకూర్చి తన అపారమైన అనుభవాన్ని రంగరించి ఈ బడ్జెట్ ను అసెంబ్లీలో ఆమోదంకోసం ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆయనను మనం అంతా అభినందించాలి . ఈ రాష్ట్రానికి దళ, దిశ నిరేఖించుతూ, ప్రగతిపథంలో శరవేగంతో వయనిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఒక హరితాంధ్రప్రదేశ్ గా తీర్చిదిద్దాలని

(సిపిఐ, టిఆర్ఎస్ పార్టీల గౌరవసభ్యులు తమకు అవకాశం ఇవ్వాలని పదేపదే కోరసాగారు)

చైర్మన్ : ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించామని ప్రయత్నించాను . మీరు ఏదన్నా నూచనలు ఇస్తే ఇవ్వండిగానీ అనవసరంగా మాట్లాడవద్దు . ఒక్క నిమిషం కంటే ఎక్కువ ఇవ్వను .

డా . జి . విజయ రామారావు : సార్ . తీర్మానం సందర్భంగా కొంతమందితో , ఒక వక్షంతో మాట్లాడించి మిగతా వక్షాలకు అవకాశం ఇవ్వకపోవడం చాలా బాధాకరం .

చైర్మన్ : ప్రతి సభ్యుడు, ప్రతిపక్షం, విపక్షం, స్వపక్షం అని అదేపనిగా మాట్లాడుకుంటూ సోతే నడవదు . ఇక ముందు నడవదు .

డా . జి . విజయ రామారావు : నడుస్తుంది సార్ . ఈ సభలో నడుస్తుంది . సార్, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంలో ఇందులో మొదటి వాక్యం తప్ప..... మా అభిప్రాయం చెప్పవద్దా ?

చైర్మన్ : నూచన మాత్రమే చేయాలి . చెప్పండి .

డా . జి . విజయ రామారావు : సార్ . మొదటి వాక్యాన్ని చూచి కేంద్రప్రభుత్వం మేము ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కేటాయించిన కేటాయింపులు సక్రమంగా ఉన్నాయి . ఎక్కడా సొరబాటు జరగలేదని మొదటి సెంటెన్స్ చూచి ఈ కాగితం బుట్టదాఖలు చేసే అవకాశం ఉంది . మొదటి సెంటెన్స్, వారిని అభినందించే అవకాశం ఎక్కడా లేదు . రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పత్రికలు, మేధావివర్గాలు, అన్ని రాజకీయపార్టీలు కాంగ్రెస్ తో సహా , కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షులు కేశవరావుగారు కూడా నిన్న ప్రవేశపెట్టిన రైల్వే బడ్జెట్ సందర్భంగా అసంతృప్తి వ్యక్తం చేస్తున్న సందర్భంగా మనం వారిని అభినందిస్తే, ఇందులో మార్పులు చేర్పులు చేసే అవకాశం ఎక్కడ ఉంటుంది సార్ ?

చైర్మన్ : పేదవాళ్లకు న్యాయం చేశారు అని కూడా అనకూడదా ? బడ్జెట్ గురించి ప్రతివారు మాట్లాడుతున్నారు . దానికి మనం ఏమి చేస్తాము .

శ్రీ కె రోశయ్య : అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో ఒక మాట మనవిచేస్తాను . శాసనసభలో చేసే తీర్మానాలు హుందాగా చేద్దాము . డిమాండ్స్ పైన అనేక సార్లు ముఖ్యమంత్రిగారు పదే పదే కేంద్రప్రభుత్వానికి ఇదివరలో ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ వెళ్లి కలిసిన సందర్భం ఉంది . మనం ఎంపిలు వెళ్లి ప్రధానమంత్రిని కలిశారు . ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము . ఈ పార్టీ ఆ పార్టీ అని కాదు . ఈ రోజు ఉదయం కూడా మీ అందరి భావన చూచి గవర్నమెంట్ కూడా దానితో ఏకీభవించి మనం హుందాగా, దయచేసి విజయ రామారావుగారు అర్థం చేసుకోండి . ఫర్ ప్రెజెంటింగ్ అన్నాము తప్ప ఫర్ హెల్పింగ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ అనలేదు .

మ.12.50

For helping Andhra Pradesh అనలేదు. ఫర్ ఇంక్లాడింగ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాజెక్ట్స్ అనలేదు. దయచేసి దీనిని ఇంతగా చేయవద్దు. Pro-poor అనే మాట వాస్తవం. Passenger friendly అనే మాట వాస్తవం. రెండింటిని వెంటనే ఎంతో సీరియస్ గా చేశారు. However, this House records its serious concern. వ్యక్తులు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలు వేరు. శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించేటప్పుడు కొంత హుందాగా ఉండాలి. మన ప్రాజెక్టులను తీసుకుంటే, ఉదాహరణకు మెట్రోపాలిటన్ గురించి చెప్పారు. అది కూడా ఇన్ క్లూడ్ చేయాలన్నారు. చాలా చెప్పారు. ఇవన్నీ కూడా విడి విడిగా ప్రభుత్వానికి మనం తగు సమయంలో చేద్దాము. శాసనసభను అర్టీ పెట్టుకునే సంస్థగా మార్చవద్దు. మనం హుందాగా ఉండి మన డిమాండ్ మనం చేసేటట్లు ఉండాలి. పిటీషన్ గా ఎం.ఆర్.ఓ., దగ్గర వెళ్లి చెప్పడం

కాదు. అలా మార్చవద్దని అంటున్నాను. తరువాత బిజినెస్ కి సోదాము. ఈ తీర్మానం అప్రాప్రియేట్ గా ఉంది. అందరి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా డ్రాఫ్ట్ చేశాము. తరువాత బిజినెస్ కి సోదాము.

చైర్మన్: ఇంత క్లియర్ గా ఉంది. దీనిని సి.యం., గారు కొంచెం సరళంగా చెప్పారు తప్ప వేరే ఏమీ లేదు.

(అంతరాయం)

డా. జి. విజయ రామారావు: ఆంధ్రప్రదేశ్ గురించి అన్నారు. దేశం మొత్తం మీద సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో...

(అంతరాయం)

చైర్మన్: ఉపన్యాసం ఎందుకు? ఏదో చాట భారతం చెబితే ఎలా? ఎవరు వింటారు? దయచేసి బడ్జెట్ కి వెళదాము. ఇలా మాట్లాడితే ఎలా?

డా. జి. విజయ రామారావు: ఇలా మాట్లాడితే ఎలా? గంటల సేపు శాసనసభ నడవడం ఎందుకు? ఈ ప్రతిపక్షం ఎందుకు?

చైర్మన్: ఉదయమే దేవేందర్ గాడ్ గారు సూచన చేశారు. దాని మీద వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు. న్యాయంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చేసిన దానిని అన రాదు. However, this House records its serious concern that Andhra Pradesh State has not been given its due in this Budget in respect of new lines, funds for on-going projects, introduction of new trains, etc. అని ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువచ్చినా తృప్తి పడలేదంటే ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేము. దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి. Let us behave in a dignified manner and proceed with the other business.

(అంతరాయం)

డా. జి. విజయరామారావు: ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రులతో, ప్రధాన మంత్రితో సమావేశమవుతూ ఉంటారు. రాష్ట్రానికి సంబంధించి Coach Factory and expansion of existing Electric Loco Shed at Kazipet సంవత్సరాల తరబడి అనెక బడ్జెట్ లోనూ రాలేదు. ఈ సారయినా అఖిల పక్షాన్ని తీసుకువెళ్ళయినా, ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ వెళ్ళయినా ఆంధ్రప్రదేశ్ కి న్యాయం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తేవాలని ప్రభుత్వానికి డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు నుండి తీవ్ర అభ్యంతరాలు)

SRI KOMIREDDI RAMLU : One man army, two man army, what is this comment? You must withdraw that. Is this the way the House should be conducted? We are not here by your mercy.

చైర్మన్: వెంకటరెడ్డిగారూ ఇప్పుడు మీరు మాట్లాడండి. అన్నింటికీ ఒక రెజల్యూషన్ చేశాము. ..

(అంతరాయం)

నేను మాట్లాడేటప్పుడు మధ్యలో మాట్లాడవద్దు. నేను మాట్లాడిన తరువాత మాట్లాడండి.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు: ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పినదానికి అభినందించవచ్చా? వద్దంటే చెప్పండి.

ఛైర్మన్: ప్రజాస్వామ్యంలో అభినందించవద్దని చెప్పడానికి నేను ఎవరిని? నేను వెంకటరెడ్డిగారితో మాట్లాడుతూ ఉంటే మధ్యలో ఇది ఏమిటి? మధ్యలో కామెంట్స్ ఏమిటి?

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు: వన్ మ్యాన్ ఆర్మీ టూ మెన్ ఆర్మీ ఈ కామెంట్స్ ఏమిటి?

ఛైర్మన్: ఆయన చెప్పింది ఎవరికైనా అర్థమవుతోందా? నాకయితే అర్థం కావడం లేదు. రాములుగారు నేను మిమ్మల్ని మాట్లాడనిస్తాను. కూర్చోండి.

డా. బి. విజయరామారావు: వన్ మ్యాన్ ఆర్మీ టూ మెన్ ఆర్మీ అన్నప్పుడు ఫెయిర్ ద్వారా వారు హ్యూమిలియేట్ అయ్యారట....

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్: వారు మాట్లాడడానికి అవకాశం అడగలేదు. నేను ఇవ్వలేదు.

(అంతరాయం)

మీరు కాంగ్రెస్ పార్టీలో పార్టీ. అసోసియేట్ మెంబర్. రెండు అధికారాలు రావు మీకు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో సభ్యుడు. మీకు వన్ లేదు, టూ లేదు, ఆర్మీ లేదు. మీ సీట్లో మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: రెజల్యూషన్ మీద మాట్లాడతాను. వేరే విషయం మాట్లాడను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన రెజల్యూషన్ ని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. దీనిలో అనేక సంవత్సరాలుగా పెండింగ్ లో ఉన్న కోచ్ ఫ్లాక్టర్... ఇటువంటివి కొన్ని ఉన్నాయి. బిట్రగుంట దగ్గర ఎలక్ట్రికల్ యూనిట్ ఇవన్నీ మంచి అంశాలు ఇక్కడ జోడించారు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినవి లేవు. ఈ బడ్జెట్ లో వాటికి సంబంధించి కేటాయింబాలని పొందుపరచారు. ఇందులో కాంట్రావర్షియల్ లేదు. మేము ఏకీభవిస్తున్నాము. మా అభిప్రాయం ఏమంటే, ఈ రెజల్యూషన్ ఏకాభిప్రాయ సాధనకు సంబంధించిన రెజల్యూషన్. దీని ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఆల్ పార్టీ డెలిగేట్స్ ఢిల్లీకి వెళ్లి ప్రధానమంత్రి, రైల్వే మంత్రిని కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ కి న్యాయబద్ధంగా రావలసిన కేటాయింపు రావడం లేదని చెప్పాలి. (కం)

మ. 1.00

ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ వెళితే బాగుంటుంది. మా పార్టీ తరపున మనవి చేయడానికి మిమ్మల్ని అడిగామే తప్ప, ఎదో సమయం వృధా చేయడానికి అడగలేదు. మీరు దీన్ని అంగీకరిస్తే మంచింది.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం రైల్వే బడ్జెట్ లో రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగిందని ఇదే సభలో చర్చించాము. ముఖ్యమంత్రి గారు గత సంవత్సరం తీవ్రమైన అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేసి, మాకు అన్యాయం జరిగిందని అన్నారు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఎమ్.పి.లు కూడా కేంద్ర మంత్రి దగ్గర నిరసన వ్యక్తం చేశారు. ఈ సంవత్సరమైనా న్యాయం జరుగుతుందని అనుకున్నాము. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఈ సంవత్సరం(2007-08)కూడా రైల్వే బడ్జెట్ లో, రైల్వేల ఆధునీకరణ నిమిత్తం కానీ, నూతన రైల్వేలైన్స్ వేసే విషయంలోకానీ, రైల్వే స్టేషన్స్ విస్తరణ విషయంలో కానీ, రైల్వే కోచ్ ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించిన విషయాల్లో కానీ మన రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు, ఢిల్లీ నుండి గల్లీ దాకా మేమే ఉన్నాం, మాకు తిరుగులేదు, రాష్ట్రానికి పండగ, అన్ని ప్రాజెక్టులకు నిధులు ఏరులై ప్రవహిస్తాయని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి వచ్చి మూడు సంవత్సరాలు కావస్తున్నా మన రాష్ట్రానికి ఆవగింజంతైనా నిధులు రాలేదు. గత రెండు మూడు సంవత్సరాల అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఈ సంవత్సరమైనా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాల్సి ఉండేది. గతంలో రైల్వే బడ్జెట్ ను 'బీహారీ మార్కు' బడ్జెట్ అని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. ఈసారి కూడా బీహారీ మార్కే రైల్వే మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, మన రాష్ట్రానికి రావాల్సిన బడ్జెట్ విషయంలో ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాను. అవసరమైతే అమ్మ సోనియమ్మ గారి యొక్క సహకారం తీసుకోవాల్సి ఉండేది. మీరు ప్రధాన మంత్రి గారితో ఎందుకు చెప్పించుకోలేదు. బడ్జెటు ప్రజెంట్ చేసిన తరువాత, మేమందరం అడిగితే తీర్మానం చేస్తున్నారు. ఇది నవ్వులాట కాదు. ఇదేదో తీర్మానంతో పోయేది కాదు. ప్రజలు చూస్తున్నారు. ప్రజలు అన్ని విషయాలను గ్రహిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. మన రాష్ట్రం నుండి కేంద్రంలో 8 మంది మంత్రులు ఉన్నారు. 32 మంది ఎమ్.పి.లు ఉన్నారు. వీరేమి చేస్తున్నారు. ఎన్.డి.ఏ. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏరకంగా మేము ప్రాజెక్టులు తెచ్చామో ఆలోచించండి. కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరకు, అవసరమైతే అన్ని పార్టీల వారం కలిసి వెళ్లి మన ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన బడ్జెట్ తెచ్చుకోవాలి. మీరు తేలేకపోతే, మీకు చేత కాకపోతే, మీరు విఫలమైతే మీము మీతో వస్తాము. మీకు సహకరిస్తాము.

(అంతరాయం)

చైర్మన్ :- బయట ఉపన్యాసాలకు సభలో మాట్లాడేటప్పుడు కొంత తేడా ఉండాలి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు పెట్టిన రిజల్యూషన్ లోని మొదటి పేరా తీసివేయాలి.

చైర్మన్ :- నోముల నర్సింహయ్య గారు మొదలే చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గార్ని రిక్వెస్ట్ చేశారు. నేను కూడా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నానని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- మిత్రులు కిషన్ రెడ్డిగారు చాలా ఆవేదనపూర్వకంగా మాట్లాడారు. వారి పార్టీ సరిపాలన చేసినప్పుడు ఎన్నో ప్రాజెక్టులు తెచ్చామని అన్నారు. ఇవన్నీ అప్పుడే వచ్చి ఉంటే మనం నేడు వారిని అర్ధించే వారమే కాదుకదా. నితీష్ కుమార్ గారు రైల్వే మంత్రిగా ఉండి, బడ్జెట్ ప్రజెంట్ చేసినప్పుడు ఇది ' బీహారీ బడ్జెట్ ' అని దేశమంతా అన్నదా, లేదా. ఆయన మంత్రిగా ఎవరికాలంలో ఉన్నారు. వాద ప్రతివాదాలకు ఇది సమయం కాదు.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- నేను ఛాలెంజ్ చేస్తాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- మీతో ఛాలెంజ్ చేసే వయస్సు నాది కాదు. మీరు యువకులు.

(అంతరాయం)

కిషన్ రెడ్డి గారు యువకులైనంత మాత్రాన ఊరకే తొడ కొట్టడం, ఛాలెంజ్ మీద ఛాలెంజ్ వద్దండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- మీరే ఛాలెంజ్లు చేశారు. చేతులు నరుకుతానన్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య :- నేను ఛాలెంజ్ చేశానా. నేను చేతులు నరుకుతానన్నానా. మీరు శాసనసభ రికార్డులను వక్రీకరించి మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. నేను చెయ్యి తీస్తానన్నాను. అది పట్టుకొని నువ్వు చేతులు నరుకుతానన్నావు, నువ్వు చేతులు నరుకుతానన్నావు అంటున్నారు. ఏమీ మాటలండి ఇవి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా నాకు మైక్ ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఛైర్మన్ గారు ఒక మాట చెప్పారు. కానీ మీరు మాట్లాడుతూ ఏమంటున్నారు. 'మీకు చేత కాకపోతే,' చేతకాకపోతేనా మాట్లాడడానికి. కిషన్ రెడ్డి గారు మనం చేసుకొనే తీర్మానం చాలా హుందాగా, శాసనసభ గౌరవాన్ని పెంచుకొనే విధంగా చేసుకొందామని చాలా మర్యాదగా చెప్పాను. దీంట్లో వినాదాలు అక్కరలేదని చెప్పాము. మీరు ఉదయం మెన్షన్ చేయగానే, ముఖ్యమంత్రి గారు, ప్రభుత్వం సృందించి తీర్మానం తీసుకు వస్తే దానిపైన ఇంత రసాభాస చేయడం, ఈ రకంగా మాట్లాడడం గౌరవప్రదం కాదు.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్ :- కిషన్ రెడ్డి గారు ఒకటి అర్థం చేసుకోవాలి. ఆయన పెద్దాయన ఎదో అంటే, అంతకంటే తీవ్రంగా అనాలనా.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- ఈ శాసనసభలో అందరికంటే ఎక్కువగా రోశయ్య గార్ని గౌరవించేది నేనే.

(అంతరాయం)

రోశయ్య గారు నేను తొడ చరచలేదు. నేను ఒక్క మాట కూడా అనలేదు. ఇది రాష్ట్రానికి సంబంధించిన 8 కోట్ల ప్రజల సమస్య. రోశయ్య గారంటే నాకు గౌరవం ఉంది. సభలో నేను ఎప్పుడు సమస్యపైనే మాట్లాడుతాను తప్ప వేరే మాట్లాడను. నేను ఎవర్ని విమర్శించడం కాదు. రైల్వే బడ్జెటుపై టి.వి. పేపర్స్ లో ఎంత నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నారో చూడండి. ఆ నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నానే తప్ప మరొకటి కాదు.

SRI K OMIREDDI RAMLU : I fully support the Resolution moved by the Hon'ble Chief Minister. Nobody can say that this Budget is not pro-poor and passenger friendly. As far as the first sentence is concerned, we must congratulate the Hon'ble Union Minister for Railways and the Government of India for presenting the pro-poor and passenger friendly Budget. However, as far as Andhra Pradesh is concerned, we did not get certain funds. But the Chief Minister took the initiative and told that he will take the delegation and he will speak to the Railway Minister and the Government of India to get more funds. For this, the Resolution has to be supported by all and it also got to be passed. There should not be any objection. As far as the Railway Budget is concerned, it is definitely pro-poor and passenger friendly. Sir, an amount of Rs.20 crore is given for Metpally Railway line, Karimnagar. Medak railway line has not been included in the Budget. I request that this may be included in the Budget.

In this connection, I would like to appeal to Sri T.Devender Goud. He should also support this Resolution because this is the only Budget which has happened to be pro-poor and passenger friendly. Till now, it had never happened. We must also congratulate the Railway Minister and the Government of India for presenting the pro-poor and passenger friendly Budget.

CHAIRMAN : There is one amendment given notice of by Sri G. Kishan Reddy.

SRI G. KISHAN REDDY : Sir, I beg to move:

"That the following para be deleted.

This House resolves to congratulate the Government of India for presenting a pro-poor and passenger friendly Railway Budget for 2007-08."

CHAIRMAN : Motion moved. The question is:

"That the following para be deleted.

This House resolves to congratulate the Government of India for presenting a pro-poor and passenger friendly Railway Budget for 2007-08."

(PAUSE)

The motion was negatived and the amendment was lost.

CHAIRMAN : The question is:

"This House resolves to congratulate the Government of India for presenting a pro-poor and passenger friendly Railway Budget for 2007-08.

However, this House, records its serious concern that Andhra Pradesh State has not been given its due in this Budget in respect of new lines, funds for on-going projects, introduction of new trains, etc.

This House therefore resolves to request Government of India to re-examine and allocate sufficient funds for various projects for Andhra Pradesh State. This House further resolves to request the Government of India to sanction a **Coach Factory** and expansion of existing Electric Loco Shed at **Kazipet** and also to sanction a **Concrete Sleeper Depot** and **Electric Multiple Unit (EMU) Depot** at **Bitragunta.**”

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Resolution was Passed.

2007-2008 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ

చర్చ

(కొనసాగింపు)

శ్రీ ఎస్. ఉదయ భాను : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 2007-08 వార్షిక బడ్జెటు ఈ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి దర్శణం పడుతున్నది. మన ఆర్థిక మంత్రి గౌరవనియులు శ్రీ రోశయ్య గారికి ఉన్న అపారమైన అనుభవంతో, శ్రమకోర్చి రాజకీయ దరంధరుడు అనే పేరొందిన ఆయన ఈ బడ్జెటుకు రూపకల్పన చేసి దానిని ప్రవేశ పెట్టినందుకు మనసారా వారిని మనం అభినందించాలి. అదే విధంగా మన రాష్ట్రానికి ఒక దశ దిశ నిర్దేశించి ప్రగతి పథంలో శర వేగంతో పయనిస్తూ ఉన్న తరుణంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ను హరితాంధ్రప్రదేశ్గా తీర్చిదిద్దిన ఘనత, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారి కృషికారణం . ఆ విధంగా వారు చేసిన కృషి సందర్భంగా మనం ప్రతి ఒక్కరం వారిని కొనియాడాలి. ముఖ్యమంత్రి గారి సుదీర్ఘమైన పాదయాత్ర ద్వారా ఆ తర్వాత జరిగిన ఎన్నికల ద్వారా ఇచ్చిన వాగ్దానాలను ఒక్కొక్కటిగా వారు ఇప్పుడు అమలు చేస్తూ, ఈ రాష్ట్రాన్ని హరితాంధ్రప్రదేశ్ దిశగా తీసుకువెడుతూ ఉన్నారు. జలయజ్ఞం స్ఫూర్తిదాతగా రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాలలోనూ వారు ముందుకు తీసుకువెళ్లారు. సాక్షాత్తు మన దేశ ప్రధాని , ఆర్థిక తత్వవేత్త అయిన మన్మోహన్ సింగ్ గారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి, ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చూసి ముగ్ధుడై ఆంధ్రప్రదేశ్ను ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని పదే పదే చెప్పిన మాట మనమందరం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఈ విషయం మనందరకూ తెలుసు. ఈ విషయంలో అంతటా ప్రశంసాజల్లులు కురిపించిన విషయం ప్రతిపక్షాల వారికి కూడా తెలుసు. అదే విధంగా ఈ రోజు అన్ని వర్గాల వారికి అందుబాటులో ఉండే విధంగా ఈ బడ్జెట్ను రోశయ్య గారు ప్రవేశ పెట్టారు. ముఖ్యంగా ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త, నోబుల్ బహుమతి గ్రహీత శ్రీ అమర్త్యసేన్ విధానాలను స్ఫూర్తిగా తీసుకుని, రోశయ్య గారు ఈ బడ్జెట్ను ప్రవేశ పెట్టారు. మాననీయుడు, యువతరానికి స్ఫూర్తి ప్రదాత, విశ్వ ప్రఖ్యాత విధాత స్వామీ వివేకానంద చూపిన బాటలో యువకుల, విద్యార్థుల, నిరుద్యోగుల సంక్షేమం కోసం శ్రీకారం చుట్టడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాకముందు రాష్ట్రంలో ఉద్యోగులకు బీతాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉండేది. గత 3 సంవత్సరాల నుంచి, ఈ రోజు ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగై ఇంతవరకూ ఒక్కసారి కూడా ఓవర్ డ్రాఫ్టులకు వెళ్లకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని చక్కని ఆర్థిక క్రమశిక్షణతో ఈ నాటి ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకుపోవడం జరిగింది. ఆనాడు ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితి, ఈనాటి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి, ఆర్థిక క్రమశిక్షణ చక్కదిద్దబడి, ఇప్పుడు మన రాష్ట్రం సుభిక్ష స్థితికి చేరుకుంది.

బడ్జెట్ ప్రతి ఏటా భారీ స్థాయికి పెంచినప్పటికీ రెవెన్యూ లోటు, ద్రవ్యలోటు కూడా నేడు తగ్గుముఖం పట్టడం ఇందుకు నిదర్శనం గా మన కళ్లముందు కనిపిస్తున్నది. ఈ విజయాన్ని ఎవరు అవునన్నా, ఎవరు కాదన్నా ప్రతి ఒక్కరూ కూడా ప్రతిపక్షాలు సైతం ఒప్పుకునే తీరాలి. ఇది గారడీ కాదు. జమ్మిక్కు కాదు. రాబడి నిధుల పంపిణీ సమతుల్యం చేసి, ఆర్థిక క్రమశిక్షణకు కట్టుబడి ఉండటమే వారి విజయ రహస్యం అని అందరూ గ్రహించాలి. ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో బడ్జెట్ గతంలో కన్నా రెవెన్యూ లోటు, ద్రవ్యలోటు తగ్గుముఖం పట్టడాన్ని మనం గమనించవచ్చు. భారత దేశంలో ఇటువంటి పరిస్థితులు ఏ రాష్ట్రంలో కూడా లేవు అన్నది మనకెంతో గర్వ కారణం. రెవెన్యూ లోటు, ద్రవ్యలోటు తగ్గడం జరిగింది. 2003-04లో రూ.2,961 కోట్లుగా ఉండే రెవెన్యూ లోటు 2005-06కి కనిష్ట స్థాయికి అంటే రూ.64 కోట్లుకు తగ్గించడం జరిగింది. రూ.2,961 కోట్ల నుంచి, రూ.64 కోట్లకి ఒక్క సంవత్సరంలో రెవెన్యూ లోటు తగ్గించబడింది. ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత బాగుందో ఒకసారి ఆలోచించాలి . దీనికి రాజకీయ చిత్తశుద్ధి, ఆర్థిక క్రమశిక్షణ ఉండాలి. ఈ ప్రభుత్వానికి ఆ రెండూ ఉన్నాయని వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

అదే విధంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుండాలంటే ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ లను కూడా పరిశీలించాలి. ఈ రోజు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిలో ప్రణాళికా విధానాన్ని నియంత్రించి, ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెంచేందుకు మనం కృషి చేస్తున్నాము. అందుకు మనందరం ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభివందించాలి. గతంలో ప్రణాళికా వ్యయాన్ని నియంత్రించేవారం కాదు. ప్రణాళికా వ్యయాన్ని తగ్గించకుండా ఆ వ్యయాన్ని బడ్జెట్ లో పెట్టేవారు కాదు. ఈనాడు ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుంది. రోజయ్య గారు తమ అపూర్వమైన అనుభవాన్ని జోడించి, చక్కటి ప్లాను, నాన్ ప్లాన్ చేసినందుకు, అదే విధంగా వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.30,018 కోట్లు ప్రణాళికా బడ్జెట్ ను మనం కేటాయించుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా 2006-07లో గత సంవత్సరం ప్రణాళికా అంచనా రూ.19,557 కోట్లు ఉండగా రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరంలో అది 53 శాతం, అధికంగా అనగా రూ.30,018 ప్రణాళికా బడ్జెట్ కేటాయించడం జరిగింది. బడ్జెట్ మొత్తం లో చాలా ఎక్కువ శాతం అని మనం గ్రహించాలి.

అదే విధంగా రాష్ట్రంలో అనేక సాగునీటి ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తున్నాము. అనేక గృహ నిర్మాణ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను కనీ వినీ ఎరుగుని స్థాయిలో వ్యయం చేస్తూ ఆర్థిక క్రమశిక్షణను పాటిస్తూ, మనం ఈ రోజు ఆ రెండిటిలోనూ సమతుల్యత సాధించాము. ఈ ప్రభుత్వానికి మాత్రమే ఇది సాధ్యం అయింది. 3 సంవత్సరాలలో ఒక్క రోజు కూడా ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ కు వెళ్లకుండా ఉన్నది ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే. అది మన ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఆర్థిక మంత్రి గారికి మాత్రమే సాధ్యం అయింది.

మ. 1.20

రాష్ట్రంలో ఎక్కడ కూడా ఒక్క రూపాయి కొత్తగా పన్నులు పెంచకుండా అనవసర వ్యయాన్ని తగ్గించి పన్నులు ఎగవేత నివారించడం ఈ ప్రభుత్వం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం . గత 3 సంవత్సరాలలో చూస్తే పన్నులు వసూళ్లు 18 శాతం పైగా పెరిగింది. గతంలో సరిగా పన్నులు వసూలు అయ్యేవి కావు. ఇవాళ చక్కటి ఆర్థిక క్రమశిక్షణతోటి కొత్తగా ప్రజల మీద పన్నులు వేయకుండా రావలసిన పన్నులను సక్రమమైన పద్ధతుల్లో అన్ని చోట్ల కంప్యూటరీకరణచేసి సిబ్బందిని ఎక్కువ చేసి 2003-04లో 13,806 కోట్ల రూపాయలు పన్నుల ఆదాయం కాగా అది 2006-07లో రెట్టింపు అయి 28,256 కోట్ల రూపాయలకు చేరుకోగలదని అంచనా. అదే సరళిలో 2007-08 సంవత్సరానికి 24 శాతం వృద్ధితోటి 31,398 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రాగలదని భావిస్తున్నాము. రాష్ట్రంలో పన్నుయేతర ఆదాయం కూడా గణనీయంగా పెరిగింది. అందులో

ముఖ్యంగా మైన్లు అండ్ జువలజీ ఖనిజ ఆదాయం కూడా బాగా వృద్ధిలోకి తీసుకొని రాగలిగాము. 2005-06 సంవత్సరంలో 1062 కోట్ల రూపాయలు, దేశంలో ఖనిజ ఆదాయం మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా వున్నది. 2007-08 సంవత్సరంలో సుమారు 1750 కోట్ల రూపాయలు ఖనిజాల నుంచి ఆదాయం రాగలదని మనం అంచనా వేస్తున్నాము. అదనంగా ఆదాయం వచ్చే ఖనిజ సంపదకి మనం ఎంతో ఇంపార్టెన్సు ఇస్తున్నాము. ఈ ప్రగతికి మనం హర్షించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్రవ్య బాధ్యత, బడ్జెటు నిర్వహణ అనే చట్టం ఉన్నది. దానిని ఎఫ్ఆర్పిఎం లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ద్రవ్యలోటు నియంత్రించడానికి 2004-05, 2005-06 సంవత్సరాలలో నిర్దేశిత లక్ష్యాలని సాధించడంవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 1070 కోట్ల రూపాయలు వడ్డీ రాయితీ లభించింది. అదే విధంగా 1180 కోట్ల రూపాయలు రుణ మాఫీ జరిగింది. అంటే రాష్ట్రం, కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ద్రవ్యబాధ్యత, బడ్జెటు నిర్వహణ చట్టం సరిగా అమలు చేయడంవల్ల అంటే ఆర్థిక క్రమశిక్షణ సరిగా సాధించడంమూలంగా వడ్డీ రాయితీ కాని రుణ మాఫీ కాని మొత్తంగా 2253 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా ఆదాయం వచ్చింది. అది మన రాష్ట్రానికి ఎంతో గర్వకారణం. గతంలో ఎప్పుడు కూడా ఈ రాష్ట్రానికి లభించలేదు. సుమారు 2253 కోట్ల రూపాయలు ఆర్థిక క్రమశిక్షణ సరిగా ఉండడం మూలంగా విజయంగా మనం భావించాలి. ఇటువంటి రాయితీలు కేంద్రం నుంచి సాధిస్తామని సంపూర్ణ విశ్వాసంతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇంకా ముందుకు నడుస్తుంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఉద్యోగస్థులు అందరూ కూడా తమకు జీతం వచ్చే ప్రతి రూపాయి కూడా ప్రజలు చెల్లించే పన్నుల రూపంలో వస్తుందని భావించి వారి యొక్క ప్రతి చర్య ప్రజలకు ప్రయోజనకరంగా చేపించగలిగితే ఉత్తమమైన కృషి చేస్తే పెంచిన బడ్జెటు నిధులను సద్వినియోగం రాష్ట్రానికి ప్రగతిపథంలోకి వేగంగా తీసుకొని వెళ్లడానికి సాధ్యమవుతుంది. ప్రతి ఉద్యోగస్థుడు రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం వారియొక్క కృషి ఎంతైనా అవసరం. ఈ రోజు వివిధ రంగాలకు బడ్జెటు కేటాయింపులు చేశారు. ముఖ్యంగా ఇరిగేషన్ రంగానికి 2006-07 సంవత్సరంలో 10028 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి ఈ బడ్జెటులో 30 శాతం పెంచి 13,002 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇది భారత దేశ చరిత్రలోనే ఒక నువ్వర్ల ఆద్యాయం. రాష్ట్రంలో ఇరిగేషన్ శాఖకు ఇంత పెద్ద కేటాయింపులు జరగలేదు. మన రాష్ట్ర ప్రజల పూర్వజన్మసుకృతంగా భావించాలి. వ్యవసాయ రంగాన్ని, నీటిపారుదల రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని చెప్పి జల యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించి జలయజ్ఞం వృద్ధి అవ్వాలని సదుదేశ్యంతోటి ఒక్క సంవత్సరంలోనే 13 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రజల అదృష్టంగా భావిస్తున్నాము. పుననిర్మాణానికి సుమారు 299 శాతం గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ కేటాయించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం కన్నా ఇందిరమ్మగృహ నిర్మాణానికి 32 శాతం పైగా కేటాయింపులు జరిగాయి. వ్యవసాయ అనుబంధ సర్వీసులు, పూల తోటలు, పండ్ల తోటలు కోళ్ల పరిశ్రమ విషయంలో 2006-07 సంవత్సరంలో 1788 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఈ సారి 20 శాతం పెంచి 2141 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ప్రముఖంగా అందరికీ కావలసిన సంక్షేమ రంగం బడుగుబలహీన వర్గాల అభివృద్ధికి అట్టడుగు వర్గాల వారిని విస్మరించకుండా సంక్షేమ రంగాన్ని గతంలో 3200 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఈ బడ్జెటులో 4057 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. అందులో కేవలం బి.సి. సంక్షేమ నిధులు 37 శాతం పెంచడం జరిగింది. మైనారిటీస్ సంక్షేమానికి రికార్డు స్థాయిలో 78 శాతం పెరిగింది. గత రాష్ట్ర శాసన సభ చరిత్రలో కూడా మైనారిటీస్ పెద్ద పీట ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా వేయలేదు. మొట్టమొదటిసారిగా 78 శాతం కేటాయింపులు పెంచారు. గత సంవత్సరం 69 కోట్ల రూపాయలు మైనారిటీస్కు వుంటే ఈ సంవత్సరం 123 కోట్ల రూపాయలకు కేటాయింపులు పెంచడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది, వారి సంక్షేమానికి గతం కన్నా 11 శాతం పెంచి 1716 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా పెద్దపల్లె తెగలకు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తూ గతంలో కన్నా 6 శాతం

పెంచి 684 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపులు జరిగాయి. గత సంవత్సరం 580 కోట్లరూపాయలు బడ్జెటు ఇస్తే ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో గతంలో కన్నా 72 శాతానికి పెంచి సుమారు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖకు కేటాయించడం జరిగింది. మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖకు అత్యున్నత ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది ఈ ప్రభుత్వమే. మహిళాశిశు సంక్షేమ శాఖకు సంబంధించినంతవరకు అంగన్వాడీ పెంటర్సు కొత్తగా కట్టడం, వారికి జీతబత్యాలు సక్రమంగా ఇవ్వడం కోసం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు అదనంగా కేటాయించడం ఎంతో దోహదపడుతుందని చెప్పి సంతోషిస్తున్నాను. విద్యారంగంలో బడ్జెటులో ఎంతో ప్రాధాన్యత కొనసాగిస్తూ 16 శాతానికి పైగా కేటాయింపులు పెరిగినాయి. విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మిగారు ప్రాథమిక విద్య కోసం రాష్ట్రం అంతా కూడా తిరుగుతూ ప్రాథమిక విద్యను ఇంకా బాగా కొనసాగించాలని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బడులకురండి అంటూ కొత్త కార్యక్రమం ప్రవేశ పెడుతూ ప్రాథమిక విద్యకోసం ఈ రాష్ట్రం ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. దాని కోసం ఫాతశాల విద్య కోసం 17 శాతం, ఉన్నత విద్య కోసం 16 శాతం, సాంకేతిక విద్య కోసం 14 శాతం కేటాయింపులు పెంచాము.

మ.1.30

శ్రీ ఎస్. ఉదయభాను: కం.: ఈ మూడు రంగాలకు వరుసగా పాఠశాల విద్యకోసం 6 వేల 181 కోట్లు, ఉన్నత విద్యకోసం 14 వందల 45 కోట్లు, సాంకేతిక విద్య కోసం 232 కోట్లు కేటాయించటం హర్షణీయం. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం విద్యకు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తోంది. గ్రామాల్లో బడికి వెళ్లాలనుకుంటున్న ప్రతి పిల్లవాడిని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఎక్కడా బాలకార్మికులు ఉండకూడదని, పిల్లలందరూ విద్యను అభ్యసించాలనే ఉద్దేశ్యంతో అధికారులు గ్రామాల్లో తిరుగుతూ పనిచేస్తున్న పిల్లలను బడులలో చేర్చిస్తున్నారు. సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధనలో ఈ రాష్ట్రం ముందుకు వెళుతుందనటానికి నిదర్శనంగా విద్యాభివృద్ధికి ఈ బడ్జెట్లో అనేక కేటాయింపులు జరిగాయి.

బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇంత స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ ఇంకా ఏదో అన్యాయం జరిగిపోయిందంటూ మొసలి కన్నీరు కార్చేవారు ఇది చూసిన తరువాతనైనా తమ ధోరణి మార్చుకోవాలి. కళ్లుండి చూడలేని కబోది మాదిరిగా కాకుండా కళ్లు తెరిచి చూస్తే వాస్తవాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. పచ్చకామెర్లవానికి లోకం మొత్తం పచ్చగా కనిపిస్తుంది. సంక్షేమ రంగానికి 25% బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచడంతో ఉలిక్కిపడ్డవారు ఇంకా అరకొర నిధులు కేటాయించారంటూ గగ్గోలుపెట్టడం విడ్డూరంగా ఉన్నది. సంక్షేమ పద్దుల క్రింద ఇచ్చిన మొత్తాలే కాకుండా ఇతర శాఖల నిధుల్లో ఎస్.సి., ఎస్.టి. ప్రత్యేక ప్రణాళిక క్రింద చేసే ఖర్చుకూడా సంక్షేమం క్రిందకే వస్తుంది. సామాజిక ఫించనకు రూ.800 కోట్లు, ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. వర్గాలవారికి రూ.600 కోట్లు ఖర్చుచేయనున్నాము. అదేవిధంగా గృహనిర్మాణానికి కేటాయించిన 4 వేల 7 వందల 93 కోట్ల రూపాయలలో 3 వేల 600 కోట్లు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. వర్గాలవారి ప్రయోజనం కోసమే అని కూడా గ్రహించాలి. ఇవన్నీ చూసిన తరువాత అయినా సంక్షేమ రంగానికి ప్రభుత్వం పెద్దపీట వేస్తుందన్న వాస్తవాన్ని ప్రతిపక్షాలు గ్రహిస్తాయని భావిస్తున్నాను.

అభివృద్ధి - సంక్షేమం రెండూ ఈ ప్రభుత్వానికి రెండు కళ్ల వంటివి. ఇందులో ఏ ఒక్కటి లోపించినా ప్రభుత్వాలు మసజాలవు. ఇది గత ప్రభుత్వ వనీతీరునుండి మేము తెలుసుకున్న గుణపాఠం. ఈ రెండు రంగాలకు అత్యున్నత ప్రాధాన్యం ఇస్తూ ముందుకువెళుతున్నాము. ఈ బడ్జెట్లో ఒక్క సంక్షేమ రంగానికే 25% నిధులు పెంచటం జరిగింది. ఈసారి సాగునీటి ప్రాజెక్టులతోపాటు గృహనిర్మాణం, విద్య, వైద్యం, ఎస్.సి.,

ఎస్.టి., వెనుకబడిన తరగతులు, మైనారిటీల సంక్షేమానికి పెద్దపీట వేస్తూ ప్రణాళికా కేటాయింపులను పెంచటం జరిగింది.

పింఛన్ల విషయానికి వస్తే ముఖ్యంగా ఏ ఆసరా లేని వృద్ధులు, వితంతువులు, వికలాంగులకు జీవనభృతి కోసం ఇచ్చే ఫించన్ల మొత్తాన్ని మేము అధికారంలోకి రాగానే ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు మొదటి సంవత్సరం రూ.100, రెండవ సంవత్సరంనుండి రూ.200 చేశాము. ఈ సంవత్సరం ఇందిరమ్మ వధకంకేంద్ర రాష్ట్రంలో మూడవ వంతు గ్రామాలలో ఏ ఆసరా లేని నిరుపేదలందరికీ కుల, మత, వర్గ విచక్షణ లేకుండా, పార్టీలకు అతీతంగా అర్హులైన వారందరికీ దాదాపుగా 8 లక్షల 89 వేల మందికి క్రొత్తగా ఫించన్లు ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కతుంది. అందులో 18% పెడ్యూల్డ్ కులాలవారు, 8.5% పెడ్యూల్డ్ తెగలవారు, 49% వెనుకబడిన మరియు మైనారిటీ తరగతులవారు ఉన్నారు.

రాబోయే రెండు సంవత్సరాలలో ఒక్కొక్క సంవత్సరం మూడవ వంతు చొప్పున అందరికీ ఫించన్లు అందించాలని, సమాజంలో ఏ వ్యక్తి నిర్లక్ష్యానికి గురికాకూడదని కలలుకన్న మహాత్మాగాంధీజీ స్ఫూర్తితో ఈ ప్రభుత్వం అత్యంత పారదర్శకంగా అభివృద్ధి మరియు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ఏకకాలంలో చిత్తశుద్ధితో అమలుచేస్తూ ప్రజాదరణతో ముందుకు నడుస్తున్నది. ప్రస్తుతం ఈ రాష్ట్రంలో 30.95 లక్షల మందికి పింఛన్లు ఇస్తున్నాము. ఈ ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కతుంది. కేవలం పింఛన్లకోరకు బడ్జెట్లో రూ.743 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది. ఏప్రిల్ నుండి ప్రారంభంకాబోయే వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో మరొక 10 లక్షలమందికి క్రొత్తగా పింఛన్లు ఇవ్వబోతున్నాము. అర్హత ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ వితంతు పింఛన్లు, వృద్ధాప్య పింఛన్లు, వికలాంగుల పింఛన్లు ఇవ్వాలనే నిర్ణయం తీసుకుని అందుకోసం ప్రత్యేకంగా రూ.200 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది.

స్కాలర్షిప్స్ విషయానికి వస్తే చదువుతున్న ప్రతి విద్యార్థికి స్కాలర్షిప్స్ ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. ప్రస్తుతం ప్రపంచమంతా భారతీయ యువతవైపు చూస్తున్నది. శాస్త్ర, సాంకేతిక, ఆర్థిక వ్యవస్థల రూపురేఖలు మార్చగల శక్తి సామర్థ్యాలు నేటి మన యువతరం సొంతం. ప్రపంచీకరణ ఫలాలను అందుకోవటానికి పరుగులు తీయటం వీరికి ఎంతో ఇష్టం. ఈ పరుగులో బడుగు, బలహీనవర్గాల విద్యార్థులు వెనుకబడకుండా వారికి ఆసరా కల్పించి గట్టి సోటీదారులుగా వారిని తీర్చిదిద్దటానికి కంకణం కట్టుకుని అన్ని రకాలుగా ఈ ప్రభుత్వం వారికి చేయూత ఇస్తున్నది. చదువుకోవాలనే ఆసక్తి ఉన్న ప్రతి పేద విద్యార్థికి హాస్టల్ సీటు, స్కాలర్షిప్ ఇవ్వాలన్నది మా ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందుకోసం 2007-08 బడ్జెట్లో స్కాలర్షిప్స్ కోసం రూ.863 కోట్లు కేటాయించాము. ఇది ప్రస్తుత సంవత్సరపు కేటాయింపులకంటే 63% అధికం. ఇందులో పెడ్యూలు కులాలవారికి రూ.478 కోట్లు, పెడ్యూలు తెగలవారికి రూ.91 కోట్లు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి రూ.214 కోట్లు, అల్పసంఖ్యక వర్గాలవారికి రూ.80 కోట్లు, మొత్తం కలిపి రూ.863 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది.

అంతటితో ఆగకుండా సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్లో విద్యార్థులకు ఇచ్చే మెన్ ఛార్జీలను 25% పెంచటం జరిగింది. రాష్ట్ర చరిత్రలో ఇది చెప్పుకోదగిన పరిణామం. గతంలో ఎప్పుడూ ఇంత శాతం పెంచలేదు. వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఈవిధంగా ప్రభుత్వం ఇస్తున్న చేయూత నిజంగా అభినందనీయం. బాలికల కోసం ప్రత్యేకంగా జిల్లాకు ఒక్కొక్కటి చొప్పున క్రొత్తగా 23 బాలికల వసతి గృహాలను ఏర్పాటు చేయటం

జరుగుతోంది. ఇంతేకాకుండా రాష్ట్రంలో క్రొత్తగా రూ.220 కోట్ల ఖర్చుతో 120 సమీకృత హాస్టల్స్ (Integrated Hostels) నిర్మించటం జరుగుతోంది. ఇందుకోసం స్థలాలను సేకరించటం జరిగింది. స్థలాలు లభ్యమైన చోట వీటి నిర్మాణాలు చేపట్టాలని ఈ ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇంతటి బృహత్తరమైన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టలేదు. ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రజానీకం గమనిస్తోంది.

మ.1.40

అదేవిధంగా అల్పసంఖ్యక వర్గాలకు కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఎంతో పెద్ద పీట వేస్తున్నది. మైనారిటీ విద్యార్థులకు బిసి విద్యార్థులతో పాటు వారితో సరిసమానంగా స్కాలర్‌షిప్స్ కూడా పెంచటం జరిగింది. మైనారిటీ విద్యార్థులు ఒసిలు అయినప్పటికీ మైనారిటీలలో ఎక్కువ మంది పేదలున్నారు. మైనారిటీలలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు గ్రామాలలోనూ, నగరాలలోనూ చాలా మంది పనిచేస్తూ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా వారిని గుర్తించి ఆ విద్యార్థులకు కూడా బిసిలతో సమానంగా స్కాలర్‌షిప్స్ ఇచ్చేదానికి అవకాశం కల్పిస్తోంది. దానివల్ల మూడు లక్షల 50 వేలమంది మైనారిటీ విద్యార్థులకు లబ్ధి కలుగుతున్నది. అదేవిధంగా ప్రతి ఏటా 9600 మంది ఉర్దూ భాషలో కంప్యూటర్, డి.టి.పి. తదితర వాటిలో ఉచిత శిక్షణ కోసం 43 శిక్షణా కేంద్రాలను రాష్ట్రం మొత్తం మీద మైనారిటీ విద్యార్థుల కోసం ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. అదే విధంగా మైనారిటీ విద్యార్థుల సంక్షేమం కోసం కొత్తగా రాష్ట్రంలో 12 వసతి గృహాలను కూడా వారి వారి సంఖ్యను బట్టి అవకాశాలు కల్పించటానికి ప్రత్యేకంగా ఇవ్వటం జరిగింది. వారు ఉన్నత ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన పరీక్షలకు తయారు చేయటానికి గాను కొత్తగా రెసిడెన్షియల్ కోచింగు సెంటర్స్‌ను కూడా ప్రారంభిస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా మైనారిటీ విద్యార్థులు హయ్యర్ స్టడీస్‌కు వెళ్లటం కోసం , అదేవిధంగా వారి ప్రతిభకు సంబంధించిన పరీక్షలు రాయడానికిగాను వారికి అవకాశాలు కల్పించేందుకోసం కూడా ఈ రెసిడెన్షియల్ కోచింగ్ సెంటర్స్ ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయటం ఎంతైనా ముదాపహం. ఈ విధంగా మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖకు సంబంధించిన బడ్జెట్‌ను గతంలో వున్న రూ.69 కోట్ల నుంచి రూ. 123 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చరిత్రలో మైనారిటీ సంక్షేమం కోసం గతంలో ఇంత పెద్ద మొత్తం ఎన్నడూ కేటాయించలేదు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి డా. వై.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఎంతో ధైర్య సాహసాలతో సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకుని ఈ బడ్జెటులో రూ. 123 కోట్ల కేటాయింపులు మైనారిటీల కోసం చేయడం జరిగింది. ఇది వారి చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనమని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మహిళా సాధికారత, పాపలా వడ్డీ విషయంలో రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఆనాడు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు రాష్ట్రం యావత్తు తిరుగుతూ మహిళలకు సాధికారత కల్పిస్తామని, మహిళలకు ఆర్థిక స్వావలంబన కల్పిస్తామని, వారికి ఆర్థిక పరిపుష్టత కలుగజేస్తామని మహిళలకు హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీలను నిలబెట్టుకోవడం కోసం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ప్రత్యేకంగా మహిళల సాధికారత కోసం కృషి చేయడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాక ముందు డ్వైక్రా గ్రూపులకు సంబంధించి ఐదు లక్షల గ్రూపులున్నాయి, వారికి రూపాయి వడ్డీకి రుణాలు ఇవ్వడం జరిగేది. కాని ఈవాళ ఐదు లక్షల గ్రూపుల నుంచి ఆరు లక్షల యాభై వేల గ్రూపులకు పెంచడం జరిగింది. ఆనాడున్న వడ్డీని రూపాయి నుంచి తగ్గించి పాపలా వడ్డీకి రుణ సౌకర్యం కల్పిస్తున్నది. మరియు కొత్తగా డ్వైక్రా గ్రూపులుగా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్న వారికి అనేక అవకాశాలు కల్పిస్తూ, ప్రతి వారికి కొత్తగా గ్రూపులలో సభ్యులుగా చేరిన వారికి గాని, చేర్చే వారికి కూడా ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. డిఆర్‌డిఏ ద్వారా ప్రత్యేకంగా ఈ డ్వైక్రా గ్రూపులకు సంబంధించిన మహిళలకు ప్రత్యేకంగా ట్రాక్టర్ కొనుగోలు కు రూ. 50వేలు సబ్సిడీగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వారు ఎస్‌సి మహిళలైతే రూ. 1.25 లక్షలు సబ్సిడీగా ఎస్సీ కార్పోరేషన్ ద్వారా ఇవ్వడానికి కొత్తగా ఈ బడ్జెటులో రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. అందుకోసం ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు కూడా జరిగాయి. ఇంకా

మిగిలిన గ్రూపులకు కూడా బ్రాక్టర్స్ ఇవ్వడం కోసం వారికి ఎలాంటి ష్యూరిటీ లేకుండా గతంలో వారి పాస్ బుక్స్ లో నమోదు అయిన యాక్టివిటీస్ ను బట్టి వారికి కూడా బ్రాక్టర్స్ ఇచ్చే అవకాశాలు కల్పించడం జరిగింది. అదేవిధంగా మహిళా సాధికారత కోసం, మహిళలు ఆర్థికంగా పరిపుష్టత చెందడం కోసం బ్రాక్టర్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది, ఈ రాష్ట్రంలో ఇంత పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్న కార్యక్రమం ఇదేనని నేను గర్వంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. ఈరోజు సుమారు 80 లక్షల మంది సభ్యులతో ఆరు లక్షల యాభై వేల మహిళా గ్రూపులు మన రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్నాయి. వీరందరికీ కూడా పాపలా వడ్డీకే రుణాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల పాపలా వడ్డీ కార్యక్రమంలో ఎంతోమంది మహిళలు, మహిళా గ్రూపులు లబ్ధిపొందుతున్న మాట వాస్తవం. అయితే ఇది గ్రామీణ ప్రాంతాలకే పరిమితమైనది. కొన్ని మున్సిపాలిటీల పరిధిలో ఈ పాపలా వడ్డీ రుణాలు లభించడం లేదు. కాబట్టి మిగతా మున్సిపాలిటీలలో కూడా పాపలా వడ్డీకే రుణాలు లభించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి సూచన చేస్తున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో దీనికి పట్టణాలలో కూడా అవకాశం కల్పించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో రూ. 2204 కోట్లు ఈ ఆరు లక్షల యాభై వేల గ్రూపులకు రుణాలుగా ఇవ్వడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరంలో రూ. 5వేల కోట్లు అందించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందుకోసం సబ్సిడీగా రూ. 100 కోట్లు ఈ బడ్జెటులో కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా శిశు మరణాలను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా సుఖీభవ పథకాన్ని ఏర్పాటు చేసి అందుకోసం రూ. 20 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా డిఆర్ డిఎ ద్వారా గాని, స్వయం సహాయక బృందాల ద్వారా గాని ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న మహిళా సాధికారత విషయంలో డా. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు ఎంతైనా ప్రశంసనీయం. అదేవిధంగా వైద్య రంగం సంబంధించి రాష్ట్రంలో అవసరమైన కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. ఈ రంగానికి 29 శాతం నిధులు పెంచడం జరిగింది. గతంలో రూ. 2111 కోట్ల బడ్జెటుంటే ఈ సంవత్సరం రూ. 2726 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. ఇది 29 శాతానికి పైగా ఎక్కువ కేటాయింపులు జరిగాయి. అదే విధంగా పేదల ఆరోగ్య భద్రత కోసం రేపు ఏప్రిల్ నుంచి వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం ప్రారంభంలో ప్రయోగాత్మకంగా మహాబూబ్ నగర్, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. దీని కోసం జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య పథకం క్రింద 432 అంబులెన్సులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. గత ప్రభుత్వం హయాంలో చిన్న పిల్లల గుండె ఆపరేషన్ల కోసం ఏమాత్రం పటించుకోకపోయినా, దాని కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రాధాన్యతను ఇస్తోంది. చిన్నారుల గుండె ఆపరేషన్ల కోసం ఈ బడ్జెటులో రూ. 25 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా మెడికల్ కాలేజీలకు కూడా ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు జరిగాయి. కొత్త మెడికల్ కాలేజీల కోసం రూ. 75 కోట్లు, భవనాల నిర్మాణం కోసం మరో రూ. 100 ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు జరిగాయి. పేద వారికోసం రూ. 1.50 లక్షలతో ఆరోగ్య బీమా కల్పించడం జరుగుతోంది. అదేవిధంగా ఇవ్వాలని సిఎం రిలీఫ్ ఫండ్ క్రింద అనేకమంది పేదలకు ఉచితంగా ఆపరేషన్లు చేసేదాని కోసం ఈ రాష్ట్రంలో సుమారు రూ. 131 కోట్లు కేవలం పేదలకు ఉచిత వైద్య సౌకర్యం కల్పించేందుకు, గుండె ఆపరేషన్లు చేసేందుకు నిధులు కేటాయించటం జరిగింది. గతంలో ఏ ప్రభుత్వాలు కూడా రూ. 131 కోట్లు గుండె ఆపరేషన్ల కోసం కేటాయించలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు పార్టీ రహితంగా, పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా అన్ని పార్టీ సభ్యులకు ప్రాధాన్యత నిస్తూ సిఎం రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా ఎంత కావాలంటే అంత ప్రాధాన్యతను బట్టి మరియు రోగి పరిస్థితిని బట్టి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఎంతో గర్వకారణం. ఈ విధంగా సిఎం రిలీఫ్ ఫండు కూడా గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నేను కూడా శాసనసభ్యునిగా వున్నాను. ఎప్పుడూ కూడా ఇంత పెద్ద కేటాయింపులు లేవు. పది మంది అప్లై చేసినా కూడా కేవలం ఒకరికో ఇద్దరికో అదీ కేవలం రూ. 20 వేలు కూడా వచ్చేవి కావు. కాని

ఈరోజు పది మంది అసై చేసినా పది మందికి కూడా కేటాయింపులు ఇవ్వడం కోసం అవసరమైతే ఒక్కొక్కరికి రూ. 40, 50వేల వరకు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు ఎర్రపల్లి దయాకర్ రావు గారికి గత రెండు సంవత్సరాలలో సిఎం రిలీఫ్ ఫండు నుంచి నాకంటే ఎక్కువ కేటాయింపులు జరిగాయి. ఈవిధంగా పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా వారు అన్ని పార్టీల సభ్యులకు అర్హతను బట్టి, రోగి పరిస్థితిని బట్టి కేటాయింపులు చేస్తున్నారు.

మ.1.50

ఇది చాలా చెప్పుకోదగ్గ విషయం . ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో ఉదారంగా పేదల పట్ల స్పందిస్తూ, వారి ఆరోగ్యం బాగా ఉండాలని కోరుకుంటూ ఆవిధంగా నిధులు కేటాయించడం మనందరి అదృష్టంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో వైద్య రంగాన్ని గాడిన పెట్టడానికి ప్రత్యేకంగా హాస్పిటల్స్ సంఖ్యను పెంచాలి. నిబంధనల ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ 1868 ఉండాలి, అయితే మన రాష్ట్రంలో కేవలం 1570 మాత్రమే వున్నాయి. అంటే నిబంధనల ప్రకారం మన రాష్ట్రానికి ఇంకా 300 ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లు రావాలి. కావున ఈ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ల సంఖ్యను పెంచాలని నేను సూచిస్తున్నాను . ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లు మండలానికి ఒకటి గాకుండా పెద్ద మండలమైతే రెండు కావాలి. అలాగే కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లను కూడా పెంచాలి. నిబంధనల ప్రకారం అవి 438 ఉండాలి, కాని కేవలం 291 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. కావున వాటి సంఖ్య కూడా పెంచాలని, దీంతో బాటుగా అవసరమైన డాక్టర్లు, సిబ్బందిని కూడా నియమించడానికి ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇక ఇందిరమ్మ పథకానికి వస్తే - మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలు పొందడం ప్రజల హక్కు . అది ఎవరి భిక్ష, దయాదాక్షిణ్యాలు కాదు. అది ప్రభుత్వంయొక్క కనీస ధర్మం అని మనం భావించాలి. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారి దార్యనికతకు నిదర్శనం ఈ ఇందిరమ్మ గ్రామాల రూపకల్పన చేయడం . పేదల పాలిట పెన్నిధి, ప్రజల గుండెల్లో శాశ్వతంగా స్థానం పొందిన శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారిని స్ఫూర్తిగా తీసుకుని ప్రత్యేకంగా గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో కనీస సౌకర్యాలు, మౌలిక సౌకర్యాల కల్పనకు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన మేరకు రూపుదిద్దుకున్నదే ఈ ఇందిరమ్మ పథకం . గత సంవత్సరం ఈ పథకం దిగ్విజయంగా అమలు జరిగింది. గరీబీ హఠావో, 20 నూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం, బ్యాంకుల జాతీయకరణ, బీడు భూముల సాగు మొదలైన వాటికి శ్రీకారం చుట్టిన ఉన్నత నాయకురాలు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారిని ఆదర్యంగా తీసుకుని ఈ కార్యక్రమం రూపుదిద్దుకుంది. రాష్ట్రంలో ఇందిరమ్మ కాన్సెప్ట్ తెలియని వారెవరూ లేరు. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో రూ. 27 వేల కోట్లు దీని కోసం ప్రత్యేకంగా కేటాయింపులు చేసి ప్రజల సామాజిక అవసరాల తీర్చడంతోబాటు మౌలిక సౌకర్యాల కల్పన కోసం ఇందిరమ్మ పథకాన్ని తొలి దశగా ఏప్రిల్ ఒకటి నుంచి ప్రారంభించారు. అదే విధంగా నివాస యోగ్యమైన ఇళ్లు, మంచినీరు, మరుగుదొడ్లు, మురుగునీటిపారుదల, లింకు రోడ్లు ఏర్పాటు చేయడానికి ఈ ఇందిరమ్మ పథకాన్ని రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. 2006-07 లో పట్టణ ప్రాంతాలలో 2 లక్షల ఇళ్లు కట్టాలని ప్రత్యేకంగా పథకం అమలుపరిచాం . 100 కి 70 శాతం ఇందిరమ్మ కార్యక్రమం విజయవంతం అవుతోంది. రాబోయే సంవత్సరంలో దీనికి ఇంకా కేటాయింపులు ఎక్కువ చేసి మూడో వంతు గ్రామాలలో 17 లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణం జరగబోతోంది. గత బడ్జెటుతో సోలిస్టి, కొత్త బడ్జెటు లో అంటే 2007-08 లో గృహ నిర్మాణానికి 299 శాతం హెచ్చుగా, అదనంగా రూ. 1823 కోట్ల కేటాయింపులు జరిగాయి. కేవలం ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం, ఇందిరమ్మ గృహ నిర్మాణం, గృహ నిర్మాణ సముదాయాల కోసం రెండింటికి కలిపి రూ. 5443 కోట్ల బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయడమన్నది

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఎన్నడూ జరగలేదు, ఇది ఎంతైనా హర్షదాయకమని మనవి చేస్తున్నాను. కేటాయింపుల్లో సుమారు 320 శాతం పెంపుదల జరిగింది. ఈ విషయాలను ప్రతి ఒక్కరు గ్రహించాలి. ఈరోజు సగం మందికి సొంత ఇంటి కల నిజం చేస్తాం, ఇది రాజశేఖర్ రెడ్డి మాట, కాంగ్రెస్ బాట అని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతలలో వ్యవసాయ రంగానికి అతి పెద్ద ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రామీణ ఆర్థిక స్థితి బాగుపడినపుడే రాష్ట్రం ప్రగతి సాధిస్తుందన్నది మనకందరికీ తెలుసు. అందుకే ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి ఇబ్బడి ముబ్బడిగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. రైతుల ఆత్మహత్యల నివారణకు ప్రధాన మంత్రి ప్రత్యేకంగా ఒక ప్యాకేజీ ఏర్పాటు చేశారు. రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ రైతాంగం యొక్క కడగండ్లు తీర్చడం కోసం ప్రధానమంత్రి ప్యాకేజీ అయిన రైతుల ఆత్మహత్యల నివారణ పథకం క్రింద రైతులు గతంలో తీసుకున్న రుణాల మీద వడ్డీని మాఫీ చేయడం జరుగుతుంది, అందులో సగం భాగం ఖర్చును రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తోంది. ఈ వడ్డీ మాఫీ వల్ల రైతులకు రూ. 3వేల కోట్ల వరకు వెసులుబాటు లభిస్తోంది. రాష్ట్రంలో 16 జిల్లాలలో రైతు కుటుంబాలను ఆదుకోవడం కోసం, వ్యవసాయాన్ని పరిరక్షించడం కోసం ప్రధానమంత్రి రైతు ఆత్మహత్యల నివారణ పథకం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రూ. 9650కోట్లు లభించనున్నాయి. కావున రైతాంగం పక్షాన, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజానీకం తరపున ప్రధానమంత్రిగారికి మనం కృతజ్ఞతలు తెలియజేయాలి.

మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి సహాయం చేస్తూ సాగు విస్తీర్ణం 252 లక్షల ఎకరాలు పెంచడం జరిగింది. దీని వల్ల రాష్ట్రంలో 114 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాల స్థూల ఉత్పత్తి పెరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రాగానే 252 లక్షల ఎకరాల సాగు విస్తీర్ణం కొత్తగా పెంచడం వల్ల వ్యవసాయ దిగుబడి పెరిగింది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో సుమారు 1100 విత్తన గ్రామాలను గుర్తించి, ఏటా 10 లక్షల టన్నుల విత్తనాల ఉత్పత్తి చేసి రైతుల అవసరాలను తీర్చడం జరిగింది. అదే విధంగా రైతులను చైతన్యవంతులను చేయడం కోసం, రైతులు పెట్టే పెట్టుబడి తగ్గించి దిగుబడి పెంచడం కోసం, నూతన వ్యవసాయ పద్ధతులు, నూతన శాస్త్ర సాంకేతిక రంగంలో చోటుచేసుకుంటున్న మార్పులను రైతులకు తెలియజేయడం కోసం ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రంలో రైతు చైతన్య యాత్రలు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వ్యవసాయ శాఖకు చెందిన వ్యవసాయ విస్తరణాధికారులు, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు, జాయింట్ డైరెక్టర్లు తమ తమ ప్రాంతాలలోని అన్ని గ్రామాలలో తిరిగి తక్కువ పెట్టుబడి పెట్టి ఎక్కువ దిగుబడి సొందేలా రైతులను చైతన్యవంతులను చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. రసాయనిక ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు తగ్గించి వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల నాణ్యత పెంచడం కోసం, వ్యవసాయంలో నూతన నిర్వహణ పద్ధతులు అవలంబించడం, సేంద్రీయ ఎరువులు ఎక్కువగా వాడడం కోసం రైతులకు సొలం బడి కార్యక్రమంలో శిక్షణ ఇవ్వడం జరిగింది.

వ్యవసాయం చేసుకునే ప్రతి రైతుకూ పంట రుణాలు ఇవ్వాలని, ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుంచి రైతులు అధిక వడ్డీలకు రుణాలు తీసుకోకుండా చేయాలనే మంచి సంకల్పంతో, రైతులందరికీ తక్కువ వడ్డీతో పంట రుణాలు ఇవ్వాలన్నదే ప్రభుత్వ లక్ష్యం. 2006-07 సంవత్సరంలో రైతులకు తక్కువ వడ్డీకి రూ. 14వేల కోట్ల విలువైన పంట రుణాలను అందించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 2007-08 లో ఇంకా 3.75 లక్షల మందికి పంట రుణాలు అందించాలని బడ్జెటులో రూపకల్పన చేశారు. దేశ వ్యాప్తంగా బయట రుణాల కోసం ఎదురుచూస్తున్న రైతులు 30 శాతం అయితే, మన రాష్ట్రంలో ఆవిధంగా 50 శాతం పైగా వ్యవసాయ రైతులు

బయటి అప్పుల కోసం ఎదురు చూస్తున్న తరుణంలో మన ప్రభుత్వం తక్కువ వడ్డీతో వారికి రుణాలు అందించి ఎంతో ఊరట కలిగిస్తోంది. మహిళా సాధికారత కోసం మహిళలకు ఏవిధంగానైతే ముఖ్యమంత్రిగారు పాపలా వడ్డీకి రుణ సదుపాయం కల్పించారో, అదే విధంగా రైతులకు కూడా పాపలా వడ్డీకి రుణాలు అందజేయాలని సంకల్పిస్తున్నారు. రైతులు తీసుకునే సహకార రుణాలలో ఆరు శాతం సబ్సిడీ పోయినా మరో ఆరు లేదా ఏడు శాతం వడ్డీ రైతులు కట్టడం జరుగుతోంది. కాబట్టి మహిళలకు ఇస్తున్న విధంగా రైతుల మీద భారం పడకుండా ఇంకా తక్కువ వడ్డీకి రుణాలు ఇవ్వాలని, అర్హులైన సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులకు పాపలా వడ్డీతో రుణ సౌకర్యం కల్పిస్తే రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంది.

మ .2.00

ఈ రోజు వ్యవసాయం గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సహకార రంగాన్ని బలోపేతం చేస్తే రైతాంగానికి ఎక్కువ మేలు జరుగుతుంది. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో అనేక రకాలుగా సహకార రంగం పూర్తిగా తూట్లు పడి, పూర్తిగా నిర్వీర్యం అయిపోయింది. సహకార రంగం ఇప్పుడిప్పుడే కోలుకుంటుంది. దానికనుగుణంగా వైద్యనాథన్ కమిటీని తప్పకుండా అమలు చేసి, ఈ సంవత్సరం కొత్తగా సహకార రంగంలో రు.100 కోట్లు పొందడానికి అవకాశం ఉందని బడ్జెట్లో తెలిపారు. ఈ కమిటీ ద్వారా సహకార రంగంలో రాబోయే ఖరీఫ్ నుండి పంట రుణాలకు తక్కువ వడ్డీకి డబ్బు ఇచ్చే అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాక జలయజ్ఞం పూర్తి అయితే రాష్ట్ర జిఎస్డిపిలో వ్యవసాయం దాని అనుబంధ రంగాల వాలూ 11 శాతం, పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో 4.5 శాతం అభివృద్ధి సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ దశగా ప్రభుత్వం కూడా కృషి చేస్తుంది. వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా అనేక లక్షల కుటుంబాల వారు గొర్రెలు, మేకలు పెంపకం మీద ఆధారపడ్డారు. గొర్రెలు, మేకలకు ఇన్సూరెన్సు 50 శాతం సౌకర్యాన్ని కల్పించి బడ్జెట్లో రు.15వేల కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. దాని వల్ల చాలా మందికి ఊరట కలిగింది. మత్స్యకారులకు సామూహిక భీమా పథకాన్ని రు.2 లక్షల నుండి రు.4 లక్షల వరకు అవకాశం కల్పించడం జరిగింది.

ఇరిగేషన్ రంగం సుమారు 150 సంవత్సరాల క్రితం సర్ఆర్డర్ కాటన్ మహాశయుడు గోదావరి నది మీద ఎన్నో అద్భుతాలు సృష్టించాడు . మన ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఆయన అడుగుజాడలలో నడుస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్లో అటువంటి అద్భుతాలు సృష్టించాలని , ఈ రాష్ట్రాన్ని హరితాంధ్రప్రదేశ్గా మార్చాలని, అనేక రకాల పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తూ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళుతున్నారు. మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ గారు అనేకసార్లు ప్రాజెక్టుల జరుగుతున్న తీరును రాష్ట్రంలో సాగునీటి రంగానికి ఇచ్చే ప్రాధాన్యతను చూసి ముఖ్యమంత్రిగారిని కాటన్ దొరతో పోల్చడం ఎంతో గర్వకారణం . ముఖ్యమంత్రిగారు నదులను అనుసంధానం చేస్తూ సముద్రంలోకి వృధాగా పోయే నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని ప్రతి ఒక్క చివరి ఎకరానికి నీరు అందివ్వాలని ఇరిగేషన్ రంగాన్ని ముందుకు తీసుకువెళుతున్న సంగతి అందరికీ తెలుసు. ఇందుకుగాను చేపట్టిన ఈ జలయజ్ఞాన్ని చూసి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే దుష్ట సాంప్రదాయాన్ని మానుకోవాలి. శాసనసభలో ఎంతోమంది మహనీయులు ప్రతిపక్ష నాయకులు మొన్న జరిగిన స్వర్ణోత్సవాలలో ప్రత్యేకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించి అనేకమంది ప్రతిపక్ష నాయకులు సిడిలు ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం నిర్మాణాత్మకమైన సలహాలు సూచనలు ఇస్తే బాగుంటుంది. వాటిని రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం పరిగణనలోనికి తీసుకొని కృషి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. జలయజ్ఞం ఇంత ముమ్మరంగా జరుగుతుంటే ,

జలయజ్ఞం మీద అభాండాలు వేస్తూ ఆరోపణలు చేయడం చాలా విచారకరము. ప్రతిపక్షం అంటే కోడిగుడ్డు మీద ఈకలు సీకడం కాకుండా నిర్మాణాత్మకమైన ధోరణిలో చేస్తే బాగుంటుంది.

(శ్రీయు .పురుషోత్తమరెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

అవాస్తవాలను వాస్తవాలుగా చిత్రీకరించడం మానుకోవాలి. విజ్ఞతతో వ్యవహరిస్తూ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి చక్కటి సలహాలు ఇస్తే రాష్ట్ర ప్రజానీకం హర్షిస్తుంది. 2004 మే నాటికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన సంవత్సరానికి సాగులో ఉన్న విస్తీర్ణం 1.28కోట్లు ఎకరాలు మాత్రమే ఉండేది. ఈ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన జలయజ్ఞం పూర్తి అయితే అదనంగా 75.95 లక్షల ఎకరాలు అదనంగా సాగు అవడానికి అవకాశం ఉంది. మరో 22లక్షల ఎకరాలు సేద్యపు నీటి రంగంలో స్థిరీకరణ చేయడం జరుగుతుంది. ఆవిధంగా జలయజ్ఞం వల్ల రైతాంగానికి ఎంతో ఊరట కలుగుతుంది. జలయజ్ఞం యొక్క తొలి ఫలితాలు ఆరు జిల్లాల్లో ఏడు ప్రాజెక్టుల పూర్తి చేసి 12లక్షల ఎకరాలకు కొత్తగా కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే సాగునీరు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ వివరాలలోకి వెళితే

విజయనగరం	---	జంజాపతి ప్రాజెక్ట్
విజయనగరం	---	పెద్దగడ్డ ప్రాజెక్ట్
విశాఖపట్నం	---	పెద్దేరు ప్రాజెక్ట్
తూర్పుగోదావరి	---	సూరంపాలెం ప్రాజెక్ట్
కడప	---	తెలుగుగంగ ప్రాజెక్ట్
నల్గొండ జిల్లా	---	ఎలిమినేటి మాధవరెడ్డి ప్రాజెక్ట్
ఆదిలాబాద్	---	సుద్దవాగు ప్రాజెక్ట్

ఆ విధంగా పై ప్రాజెక్టుల వల్ల 12 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు లభ్యమైందంటే రైతులలో నూతన ఉత్సాహంగా భావించాలి. ప్రతి ఏటా సముద్రంలోకి వృధాగా వెళ్లే నీటిని సద్వినియోగం చేయడానికి నిధులను శాశ్వతంగా నదులను అనుసంధానం చేస్తూ జలయజ్ఞాన్ని చేస్తుంది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వం ఎంతో దన్నుగా నిలవాలి.

రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు 2004 మే నెల రాగానే జూన్ నెల నుండి రాజీవ్ పల్లెబాటను ప్రారంభించారు. గతంలో ఆయన చేసిన సుధీర్ఘ పాదయాత్రవల్ల , ఎన్నికలలో ఏ గ్రామంలో ఏ జిల్లాలో ప్రజానీకం ఇబ్బంది పడుతున్నారో గమనించారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పల్లెబాట ద్వారా 23 జిల్లాల్లో ప్రత్యేకంగా పర్యటించారు. పల్లెబాట ద్వారా అనేక రకాల వాగ్దానాలు చేసి ప్రజలలో మమేకం కావడం కోసం నేరుగా ప్రజల వద్దకు వెళ్లి పల్లెబాట విజయవంతం కావడం జరిగింది. పల్లెబాట సామాన్యులపాలిట వరంగా మారింది. రాజీవ్ పల్లెబాట ద్వారా ప్రజల నుండి 54,523 ధరఖాస్తులు స్వీకరించారు. అందులో 1198 హామీలను ప్రజలకు ఇచ్చారు. ధరఖాస్తులు తీసుకోవడమే కాకుండా ప్రజలకు నేరుగా కొన్ని హామీలు కూడా ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజల, అధికారుల సమక్షంలో 1198 హామీలు ఇచ్చారు.

కం .

మ.2.10

శ్రీ పి. కేశవ్: ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీలు హామీలుగానే మిగిలిపోయాయి.

శ్రీ ఎస్. ఉదయభాను: ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీలలో 96% అమలుచేయటం జరిగింది. ఇది ఒక రికార్డ్. జిల్లా కలెక్టర్లు, ప్రజలముందు ఇచ్చిన హామీలను నిలబెట్టుకోవటమేకాకుండా రాజీవ్ పల్లె బాట - రాజీవ్ నగరబాటలలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తున్న హామీల అమలును పర్యవేక్షించటానికి ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. రాజీవ్ నగరబాట పర్యటనలో భాగంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటివరకు 21 జిల్లాలలోని 68 పట్టణ ప్రాంతాలను సందర్శించి స్థానిక ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకున్నారు.

శ్రీ పి. కేశవ్: అదంతా మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ కోసం.

శ్రీ ఎస్. ఉదయభాను: ఈ పర్యటనల సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన 750 హామీల అమలుకు రూ.4,000 కోట్లకు పైగా ఖర్చవుతుందని అంచనా వేశారు. ఇప్పటివరకు రూ.1200 కోట్లు ఖర్చుచేసి 361 హామీలను ఇప్పటికే అమలుచేశారు. రాజీవ్ పల్లెబాట - నగరబాటలలో ఇచ్చిన హామీలను నిలబెట్టుకోవటమే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రజలతో మమేకం కావటంకోసం, వారి ముంగిటికి ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లటంవలననే ఈ కార్యక్రమాలు విజయవంతం అయ్యాయి.

భూ పంపిణీ విషయానికి వస్తే ఇప్పటివరకు 3 విడతల్లో సుమారు 4 లక్షల 37 వేల ఎకరాల భూమి పేద, బడుగు, బలహీనవర్గాలవారికి పంచిపెట్టటం జరిగింది. వీరిలో షెడ్యూలు కులాలవారు 97 వేలు, షెడ్యూలు తెగలవారు 71వేలు, వెనుకబడిన తరగతులవారు 1 లక్ష 9 వేలమంది ఉన్నారు. గతంలో భూమి మీద హక్కు లేనందున వ్యవసాయ ఋణాలు కూడా లభించేవి కావు. భూపంపిణీ చేయటంద్వారా సాగుచేసుకుంటున్న ఆ వ్యవసాయ భూమి తమది అన్న భావనను కలిగించటం జరిగింది. పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలను కూడా ఇవ్వటం జరిగింది. సుమారు 4 లక్షల 37 వేల ఎకరాల భూమిని పంచటం అంటే అది సామాన్య విషయం కాదు. రాష్ట్రంలో ఒక లక్షా తొమ్మిది వేలమంది పేద రైతాంగం ఉన్నారు. బడుగు, బలహీనవర్గాలకు చెందిన సుమారు ఒక లక్షా తొమ్మిది వేలమందికి భూమి మీద హక్కు కల్పించటం హర్షణీయం. ఎంతో సాహసోపేతమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకుని సమర్థవంతంగా అమలుచేసిన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎంతైనా అభినందనీయం. రే షన్ కార్డల మంజూరులో సాచ్యురేషన్ పాయింట్కు తీసురావాలనేది ముఖ్యమంత్రిగారి అభీష్టం. అర్హులైన పేదవారందరికీ రేషన్ కార్డులు జారీచేయాలన్నది ప్రభుత్వ సంకల్పం. ఐరిష్ ఐ అనే కట్టుదిట్టమైన సిస్టమ్ ద్వారా రేషన్ కార్డులను జారీచేయటం జరిగింది. రేషన్ కార్డుల కోసం గతంలో ఎమ్.ఆర్.ఓ. ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగవలసి వచ్చేది. ఈ రోజు ఆ పరిస్థితి లేకుండా ప్రతి పేదవానికి రేషన్ కార్డు ఇచ్చే అవకాశం కల్పించటమేకాకుండా అంత్యోదయ అన్నయోజన క్రింద కార్డులను జారీచేయటం జరిగింది. ఈవిధంగా ఎన్నో సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలను తీసుకుని బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు జరిపి, రాష్ట్ర ప్రగతికి నడుంకట్టి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ను హరితాంధ్రప్రదేశ్ గా మార్చటానికి శ్రమిస్తున్న రాజశేఖరరెడ్డిగారికి, బడ్జెట్

కేటాయింపులను ఇతోధికంగా పెంచిన ఆర్థికశాఖామంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను, జైహింద్.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గఫూర్: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్, ఆయన మాటల్లో చెప్పాలంటే అత్యుత్తమ బడ్జెట్ అని గౌరవనీయులైన రోజయ్యగారు చెప్పారు. ఇదే అంశపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ గత మూడు సంవత్సరాల్లో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లలో ఇదే చాలా మంచి బడ్జెట్ అని, అత్యుత్తమ బడ్జెట్ అని చెప్పారు. వాస్తవాల ప్రాతిపదికమీద ఆలోచించినప్పుడు వారియొక్క ఈ మాటలను అంగీకరించటానికి నేనుగాని, మా పార్టీగాని సిద్ధంగా లేము. ఈ బడ్జెట్ అంకెల గారడీగా కన్సిస్టుంది తప్ప వాస్తవానికి సమతుల్యాన్ని, సమగ్ర అభివృద్ధిని కాంక్షించే బడ్జెట్ కాదని చెప్పటానికి విచారించుకున్నాను.

శ్రీ పి. కేశవ్: సభలో మంత్రులు లేరు. 10% మంది మంత్రులు కూడా సభలో లేరు.

శ్రీ కె. రోజయ్య: ఇంతకుముందే మీ వైపు ఒక్క దయాకరరావుగారు తప్ప మరొకరు లేరు.

శ్రీ పి. కేశవ్: ప్రభుత్వ వైఫల్యాలమీద, రైల్వే బడ్జెట్లో కేటాయింపులకు నిరసనగా బయట ధర్మా చేస్తున్నారు. ప్రజా కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రోజయ్య: రోజు ఏదో ఒక కార్యక్రమం పేరుతో ధర్మాలు చేస్తూ ఉండే ఫోటోలు మీకు కనపడాలి.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గఫూర్: అభివృద్ధి - సంక్షేమం ఈ రెంటినీ సమతౌల్యంచేస్తూ బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టామని చెప్పారు. అభివృద్ధి అంకెల్లో మాత్రమే కన్పించవచ్చుగాని రాష్ట్ర సమగ్ర అభివృద్ధికి సంబంధించిన అంశాలు ఏవీ ఈ బడ్జెట్లో లేవు. సంక్షేమాన్ని అన్యాయం చేసినవారు సమతౌల్యం సాధించామని ఎల్లా చెప్పగలరు? నేతి బీరకాయలో నెయ్యి ఎంత ఉంటుందో ఈ బడ్జెట్లో సంక్షేమం అంత ఉన్నది. ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వంవారు వారి చివరి రోజుల్లో చెప్పారు. దేశం బ్రహ్మాండంగా వెలిగిపోతోందని చెప్పారు. బహుశా మీకు కూడా అటువంటి భ్రమలు ఏమైనా కలుగుతున్నాయేమో, అటువంటి భ్రమలకు పోతున్నారేమో. దేశం వెలిగిపోతోందని చెప్పిన ఎన్.డి.ఎ. వారికి ఏమి గతి పట్టిందో మనం చూశాము. అటువంటి భ్రమలకుపోకుండా ఆలోచిస్తే మీకు, రాష్ట్రానికి కూడా మంచిది. ఏ ఆర్థిక వ్యవస్థలోనైనా ద్రవ్యోల్బణం ఉంటుంది. ఆదాయంతోపాటు ద్రవ్యోల్బణం కూడా పెరిగింది. పెరిగిన ఆదాయాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించిన కేటాయింపులను చూస్తే సంక్షేమ రంగానికి గవర్నమెంట్ కేటాయింపులను పెంచలేదు, కోత కోశారు. సంక్షేమరంగం నిధులు తగ్గిపోయాయని చెప్పటానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. గౌరవ రోజయ్యగారికి ఈ బడ్జెట్ ప్రతిపాదించినప్పుడే తెలుసు. అంకెల గారడీద్వారా వాస్తవాలను బయటకు రాకుండా చేశారు.

బడ్జెట్కు ఎంత కేటాయించారనేది ఒక అంశమైతే ఎంత ఖర్చుచేశారనేది మరొక అంశం. కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్వారి నివేదికను చదివితే 2005-06 సంవత్సరానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులలో రూ.9,299 కోట్లు ఖర్చుపెట్టలేదని చెప్పారు. ఇది నా మాట కాదు, సి.ఎ.జి. చెప్పిన వాస్తవం. బడ్జెట్లో కేటాయించేప్పుడు చాలా ఘనంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. అచరణలో ఖర్చుపెట్టకుండా

కోతపెడితే ఏమి లాభం? బడ్జెట్ కేటాయింపులను ఖర్చుచేయటానికి చర్యలు తీసుకుంటేనే ఘనంగా ఉంటుంది తప్ప అంకెల్లో చెబితే కాదు. నాకు తెలిసినంతవరకు బడ్జెట్ లో ఫోర్ట్ క్వార్టర్స్ ఎప్పుడూ రిలీజ్ కాదు. ప్రభుత్వం యొక్క రేటింగ్ పెరిగిందని మీరు మీ ఉపన్యాసంలో చెప్పుకున్నారు. క్రొత్తగా ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ తీసుకురాకుండా జాగ్రత్తగా మీరు మేనేజ్ చేస్తున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వ రేటింగ్ పెరిగిందని చెప్పారు. 2005-06 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఈ సభలో గౌరవసభ్యులందరికీ బడ్జెట్ లో కేటాయించిన ఎమ్.ఎల్.ఎ. అభివృద్ధి నిధులలో ఫోర్ట్ క్వార్టర్స్ రిలీజ్ చేయలేదు. మీ రేటింగ్ ఏమోగాని ఎమ్.ఎల్.ఎ.ల రేటింగ్ మాత్రం పడిపోతోంది. వనులు చేసినవారు ఎవరూ మమ్మల్ని గౌరవంగా చూడటంలేదు. బడ్జెట్ లో ఎలోకేషన్ చేసి ఖర్చుపెట్టకుండా కోతపెడితే ఏమి గౌరవం ఉంటుంది?

మ. 2.20

అందుకోసం రోజయ్య గారికి చెప్పదలచుకున్నాను. ఇది ఖర్చుల్లో 3/4th బడ్జెట్ అనుకుంటే మంచిదేమో! ఆదాయం మాత్రం సెంట్ వర్సెంట్ తీసుకుంటారు, ఫోర్ట్ క్వార్టర్స్ ఎప్పుడూ రిలీజ్ చెయ్యరు కాబట్టి, 3/4th బడ్జెట్ అని చెబితే గౌరవంగా ఉంటుంది. ఈ రాష్ట్రంలో అద్భుతాలు జరుగుతాయన్నట్లుగా ప్రభుత్వం చెబుతుంది. భారీ సైజులో అమౌంట్స్ పెంచారు, బడ్జెట్ సైజ్ పెరిగింది, డెవలప్ మెంట్ అంచెలంచెలుగా పైకి వెలిగిపోతుందని చెబుతున్నారు. రోజయ్య గారిని నేను అడుగుతున్నాను. భారతదేశంలో మనం ఒక భాగం. భారతదేశం యొక్క అభివృద్ధితో మనం పోల్చుకుంటే అవరేజ్ డెవలప్ మెంట్ కంటే మనం దేశంలో ముందు ఉంటే, వారు చెప్పిన దానికి నేను అంగీకరిస్తాను. భారతదేశంలో అభివృద్ధితో మనం ఏ స్థానంలో ఉన్నామో దయచేసి ఆలోచించండి. భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అక్షరక్రమంలో పైన ఉన్నా అభివృద్ధి క్రమంలో మనం క్రింద ఉన్నాము. అక్షరాస్యతలో, తలసరి ఆదాయంలో, పేదరిక నిర్మూలనలో మనం దయనీయ పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఎయిడ్స్ లో, ఛెల్స్ లేబర్ లో మనం ముందు ఉన్నాము. ఇటువంటి జబ్బులు నినారించుకోడానికి ఎటువంటి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టి ఉండాలనేది ఆలోచించి ఉంటే మరింత మెరుగైన బడ్జెట్ పెట్టి ఉండేవారు.

సార్, 2003-04 లో వాళ్లు (తెలుగుదేశం పార్టీ) అధికారంలో ఉన్నారు. జి.డి.పి పెరుగుదల చూసుకుంటే, 2003-04 తో పోల్చుకొని ప్రతి సంవత్సరం చూసినా, జి.డి.పి గ్రోత్ రేట్ 12.54 శాతం ఉంది మనం 13.5 శాతంలో ఉన్నాము. 2004-05లో తమరు అధికారంలోకి వచ్చారు. ఆ రోజు జి.డి.పి రేట్ చూసుకుంటే 12.02 శాతం, మన గ్రోత్ రేట్ జి.ఎస్.డి.పి లో 9 శాతం ఉంది. 2006-07 దేశం యొక్క జి.డి.పి పెరుగుదల 13.83 శాతం, మన రాష్ట్రం యొక్క జి.ఎస్.డి.పి పెరుగుదల 11.6 శాతం ఉంది. 2006-07 లో ఎస్టిమేట్స్ చూస్తే, మీరిచ్చిన ఎకనామిక్ సర్వేలో చెబుతున్నదేమిటంటే, దేశం యొక్క అవరేజ్ పెరుగుదల 14.35 శాతం ఉంటే, మనం 12 శాతంలో ఉన్నాము. కాబట్టి దేశం యొక్క ప్రగతితో పోల్చుకుంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రం ప్రగతిలో వెనుకబడిపోతున్నది. మూడు సంవత్సరాల రాజ్యంలో ఇదే దోరణి కొనసాగుతుంది తప్ప దేశం యొక్క సగటు ప్రగతితో పోటీ పడలేకపోతున్నారు. సార్, తలసరి ఆదాయం తీసుకుంటే, దేశానికి, మనకి పోల్చుకుంటే, 2003-04 లో దేశంలో తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల రేటు 10.7 ఉండగా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 12.6 శాతం ఉంది. ఇది ఆర్థిక మంత్రి గారు గమనించాలి. 2003-04 లో తలసరి ఆదాయం, భారత దేశం సగటు కంటే మనం ఎక్కువలో ఉన్నాము. 2004-05 వచ్చేసరికి దేశం యొక్క తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల రేటు 9.6 శాతం ఉంటే, మనది 7.6 శాతం ఉంది. 2005-06లో తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల రేటు దేశంలో 12 శాతం ఉంటే, మనది 10 శాతం, 2006-07 లో దేశం యొక్క తలసరి ఆదాయం

పెరుగుదల 13 శాతం ఉంటే మనం 10.9 శాతంలో ఉన్నాము. ఏ రకంగా చూసుకున్నా మన ఆర్థిక వ్యవస్థ దేశం యొక్క సగటుతో పోల్చుకుంటే మనం ముందుకు పోవడం లేదనేది గమనించాలి. అద్భుతాలు జరుగుతున్నాయని ఎంత భ్రమింప చేసినా వాస్తవాలు సహకరించవు. మనం వెనుకబడిపోతున్నాము, దీని గురించి ఆలోచించాలి.

అధ్యక్షా, రెండవది. ఆర్థిక మంత్రి గారు ఒక క్రెడిట్ తీసుకుంటున్నారు. నేను వన్నులు పెంచడం లేదు, కొత్తగా వన్నులు వెయ్యడం లేదని చెబుతున్నారు. మంచిదే. వన్నులు పెరగకుండా ఆదాయం ఎట్లా పెరుగుతుంది సార్? మనం ఒక సారి చూస్తే, ఏ ఆదాయంలో పెరుగుదల ఉందో దయచేసి ఆలోచించాలి. 2003-04లో సేల్స్ ట్యాక్స్ 9187 కోట్లు ఉంటే ఈరోజు 16 వేల 839 కోట్లు వ్యాట్ ద్వారా మనకు వస్తుంది. అప్పుడు వ్యాట్ లేదు. అంటే ఎంత పెరుగుదల ఉంది? ఎక్సైజ్ డ్యూటీ విషయంలో 2003-04లో 1915 కోట్లు ఉంటే ఈరోజు 3121 కోట్లు సార్. అంటే, 1900 కోట్లు నుండి 3100 కోట్లకు ఎక్సైజ్ ఆదాయం పెరుగుతుంది. రిజిస్ట్రేషన్, స్టాంప్స్ డ్యూటీ విషయంలో 2003-04లో 1112 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం ఉంటే ఈరోజు 2500 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం పెంచుతున్నారు. వన్నులు పెంచడం లేదు. మీరు చేస్తున్నటువంటి మాయాజాలం ఏమిటంటే, వ్యాట్ ద్వారా విఫరీతమైన భారం వేస్తున్నారు. హోటల్ కి వెళ్లి భోజనం చేసినా, మన పిల్లలను స్కూల్స్ లో చేర్పించినా వ్యాట్ వన్ను కట్టవలసిన పరిస్థితి ఉంది. స్కూల్స్ ఫీజుల్లో, మందుల మీద విఫరీతంగా వన్నులు వేస్తున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ, నేను శాసనసభ్యుడిని కాక ముందు, రోజయ్య గారు మధ్యపాన నిషేధానికి అనుకూలంగా ఉండేవారు. అట్లాంటి గౌరవ రోజయ్య గారి నాయకత్వంలో మధ్యపానం ఎట్లా అభివృద్ధి చెందుతుందంటే మూడు బీర్లు ఆరు విస్కీలుగా ఉంది. ఆ విధంగా ఈ రాష్ట్రం వర్ధిల్లుతుంది.

అధ్యక్షా, బెల్ట్ షాపులు వస్తున్నాయి. గ్రామ గ్రామాలలో షాప్స్ పెడుతున్నారు. బార్ అండ్ రెస్టారెంట్స్ విఫరీతంగా ఉన్నాయి. టార్గెట్స్ పెడుతున్నారు. జనాన్ని తాగిస్తున్నారు. ఏమిటి టార్గెట్ రీచ్ కావడం లేదు, టార్గెట్ రీచ్ కాకపోతే నువ్వు ఉండడానికి వీలు లేదు అని చెబుతున్నారు. ఈ రకంగా వెంటబడుతున్నారు. 1915 కోట్ల రూపాయలు ఉండే ఆదాయాన్ని 3120 కోట్ల రూపాయలకు పెంచుతుంటే దీనిని ఏమంటారు? వన్నులు వెయ్యలేదని మీరు చెప్పవచ్చు. తాగుబోతులను తయారుచేసే రాష్ట్రంగా మారుస్తున్నారా? మధ్యపానాన్ని నిషేధించాలనే కార్యక్రమం ఏ కోశాన ఉన్నప్పటికీ మధ్యపానం మీద ఇంత వన్నులను వసూలు చేసి ప్రజలను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు.

(అంతరాయం)

మధ్యపాన నిషేధానికి అనుకూలం కాదు అని ఆయన అంటే నేను ఉపసంహరించుకుంటాను. మధ్యపానాన్ని మూడు పువ్వులు, ఆరు కాయలు చేస్తున్నారు. తాగుబోతులను తయారుచేస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. ఆదాయం పెరుగుదల వెనుకాల సామాన్య ప్రజానీకం అదోగతి పాలు అయ్యే అవకాశం ఈ బడ్జెట్ లో కనబడుతుంది. ఇక రిజిస్ట్రేషన్స్ అండ్ స్టాంప్స్ విషయానికి వస్తే, మేము వన్నులు పెంచడం లేదని అంటున్నారు. భూముల రేట్లు పెంచుతున్నారు. భూముల రేట్లు పెంచితే స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ ధరలు ఆటోమ్యాటిక్ గా పెరుగుతాయి. ప్రజల మీద భారం పడుతుంది. ఎవరిని మోసం చెయ్యడానికి ఇది? రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు చేసినట్లుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొదలు పెడితే ఆదాయం కోసం మధ్య తరగతి ప్రజల మీద, భూములు కొనుక్కునే వారి పై భారాన్ని

(అంతరాయం)

సార్ నాకు కనబడుతున్న ఆదాయం చెబుతున్నాను. వాళ్లు చెప్పిన లెక్కలే. కాబట్టి ఈ బడ్జెట్లో ఆదాయం కోసం పన్నులు పెంచము అని చెబుతూనే ప్రజల మీద భారాన్ని పెంచుతున్నారు. సమాజ సంక్షేమం కోసం ఏదైతే చెయ్యకూడదో అది చేస్తున్నారు. ప్రజలలో మధ్యస్థానం లేకుండా చెయ్యడం కోసం కార్యక్రమాలు చెయ్యకుండా, సమాజాన్ని మరింత వినాశనానికి దారి తీసే పద్ధతులలో ప్రతిపాదన పెట్టడాన్ని మా పార్టీ ఖండిస్తున్నాము. ఇక ఖర్చుకు వచ్చేసరికి, గవర్నమెంట్ యొక్క ఖర్చులో ప్రధానంగా ఇరిగేషన్ కి కేటాయించారు. అందులో హాస్యం లేదు. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చెయ్యడమే మా లక్ష్యమని ముఖ్యమంత్రి గారు వదే వదే చెబుతున్నారు. దానిని మేము డిస్ట్ర్యూట్ చెయ్యడం లేదు. అట్లాగే ఈ బడ్జెట్లో హాసింగ్ కి పెంచారు. శరీరంలో అన్ని అవయవాలు బాగా ఉండాలంటే, తగిన రక్తప్రసరణ జరగాలి. అన్ని అవయవాలకు తగినటువంటి రక్త ప్రసరణ జరిగితే మనిషి ఆరోగ్యంగా ఉన్నట్లు లెక్క.

మ.2-30

కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి కొన్ని అవయవాల మీద బాగా మోజు ఉంది. ఆ అవయవాలను బాగా పెంచుకుంటూ పోతే మిగతా అవయవాలకు రక్త ప్రసరణ ఆగిపోతుంది. ఈ ప్రభుత్వ విధానం ఎట్లా ఉందంటే మనిషి ఆరోగ్యకరంగా ఉండే పద్ధతిలో కాకుండా సన్నటి కాళ్లు, బాన కడుపు, బలహీనపడిపోయి నడవలేని స్థితిలో కడుపు మాత్రమే బాన కడుపుగా చేస్తున్నారు. మీరు అవయవాలన్నీ సక్రమంగా, ఆరోగ్యంగా ఉండాలనే పద్ధతిలో చేయడంలేదు. అన్ని శాఖలలో సంక్షేమాన్ని పట్టించుకోవడంలేదు. ఒక్క రంగాన్ని మాత్రమే పెంచుకుంటూ పోవడంవల్ల మిగతా రంగాలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఆ రకంగా కాకుండా సమతుల్యమైన అభివృద్ధి అన్ని రంగాల పట్ల ఆవిధమైన దృష్టి లేదని చెప్పదలచుకొన్నాను. ఆర్థిక మంత్రిగారు మేం సంక్షేమ రంగానికి బాగా చేస్తున్నామని వదే వదే చెబుతున్నారు ఇంతకు ముందు గౌరవసభ్యులు శ్రీ భానుగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ తో పోల్చుకుంటే ఈ బడ్జెట్లో 81 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నామని చెప్పారు. గత బడ్జెట్ కన్నా ప్రస్తుత బడ్జెట్ ఇరవై ఐదు, ముప్పై వేల కోట్లవరకు పెరిగింది. బడ్జెట్ సైజ్ పెరిగినపుడు వివిధ శాఖలకు గత సంవత్సరం కేటాయించిన మొత్తంతో పోల్చి చూసుకుంటే, ఆ విధంగా పర్సంటేజీ పెంచుకుంటూ పోతే మీరు ఏరకంగా సంక్షేమానికి కేటాయించలేదని అంకెలతో సహా చెప్పడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను.

సాంఘిక సంక్షేమానికి గత సంవత్సరం 1544 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు, ఈ సంవత్సరం 1719 కోట్లు కేటాయించారు. మామూలుగా అయితే పర్సంటేజీ లెక్కలు తీసుకుంటే గత బడ్జెట్లో 2.43 శాతం కేటాయించారు. ఆ విధంగా ఈ సంవత్సరం 1968 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసి ఉంది కానీ మీరు కేటాయించింది 1719 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. సుమారు 250 కోట్ల రూపాయలు కోత పెట్టారు. గిరిజన సంక్షేమానికి గత సంవత్సరం బడ్జెట్లో 1.05 శాతం అనగా 570 కోట్ల రూపాయలు. ఆ శాతం ప్రకారం లెక్క వేస్తే ఈ సంవత్సరం సుమారు 850 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి ఉంటే గత సంవత్సరం కేటాయించినంత అవుతుంది. గొప్పగా పెంచినట్లు కాదు, గానీ మీరు ఈ సుమారు 719 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అంటే దాదాపు 131 కోట్ల రూపాయలు గిరిజన సంక్షేమంమీద కోతపెట్టారు. బీసీ సంక్షేమంకోసం గత సంవత్సరం 388 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అది గత బడ్జెట్లో 0.6 శాతం . ఆ

నిధంగా చూస్తే ఈ సంవత్సరం 526 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసి ఉంది. ఇక్కడ మాత్రం 530 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఈ మొత్తం దాదాపు ఒకటే. గత సంవత్సరంలాగానే కేటాయిస్తున్నారు. ఈ మొత్తాలను చూస్తే మీకు సాంఘిక సంక్షేమంపట్ల నిబద్ధత లేదు. సాంఘిక సంక్షేమంలో పెరుగుతున్న ప్రజాపనరాలను మీరు దృష్టిలో పెట్టుకొనడంలేదు.

పెరిగిన ద్రవ్యోల్బణాన్ని కూడా లెక్క వేయడంలేదు. పెరిగిన ద్రవ్యోల్బణం ప్రకారమైనా కేటాయింపులు పెంచుట లేదు. ఆ వివరాలు మీకు తరువాత చెబుతాను. ఈ బడ్జెట్లో ముఖ్యమైన ఇంకొక విషయమేమంటే గౌరవనీయులు ఆర్థిక మంత్రిగారికి వ్యవసాయ కార్మికుల పట్ల కనీస సానుభూతి లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న కోటాసుకోట్ల వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమాన్ని గురించి వారికి అమలుచేయాల్సిన కార్యక్రమాల గురించి, వారి జీవనప్రమాణాలను పెంచే విషయాల గురించి ఒక్క మాట కూడా ఈ బడ్జెట్లో రాలేదు.

మీరు ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు, నీరు ఇస్తున్నారు, భూములలో పంటలు పండవచ్చు, కాదనను కానీ కోటాసుకోట్ల వ్యవసాయ కార్మికులు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. వారి శ్రమను దోచుకొనే విషయాలు గమనించి, వారి సంక్షేమం గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోతే సమతుల్యత ఎట్లా వస్తుందని ఆర్థిక మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చి వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అట్లాగే ఈ రాష్ట్రంలో కోటిమంది వరకు అసంఘటిత కార్మికులున్నారు. దినసరి కార్మికులు, ఇండ్లలో పనిచేసేవారు, భవన నిర్మాణ కార్మికులు, ఆటోకార్మికులు, ట్రాన్స్పోర్ట్ రంగంలో హూమాలీ కార్మికులున్నారు. రకరకాల ప్రైవేట్ రంగంలో కావచ్చు, చిన్న చిన్న పరిశ్రమల్లో కావచ్చు మొత్తం కోటి మందికి పైగా అసంఘటిత రంగంలో కార్మికులున్నారు. వారిగురించి ఒక్క మాట కూడా ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పలేదు. వీరి సంక్షేమంగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా? మీరు బెక్స్ టైల్ పార్కులు, ఫ్యాబ్ సిటీ తెస్తాం లేకుంటే ఐటీ కేంద్రాలు పెడతామని మీరు చెబుతున్నారు. ఇండస్ట్రియలైజేషన్ గురించి మీరు మాట్లాడుతున్నారు. కానీ ఇండస్ట్రియలైజేషన్ మా పార్టీ తరపున మేం వ్యతిరేకించడంలేదు. కానీ ఆ ఇండస్ట్రియలైజేషన్కు బలైపోతున్న కోటాసుకోట్ల కార్మికుల సంక్షేమానికి, వారికి కనీస వేతనాలు అమలుచేయడానికి , అందుకు అవసరమైన యంత్రాంగం ఏర్పాటుచేస్తామని, సంక్షేమ పథకాలు ప్రకటిస్తామని లేదా టూర్ డిపార్ట్మెంట్ పటిష్టపరుస్తామని కానీ ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. కార్మిక మంత్రిగారు సభలో లేరు. కార్మికశాఖ నిర్వహ్యమైపోయింది. ఒక్క ఫిర్యాదు కూడా పట్టించుకొనే నాథుడు లేడు. కోటాసుకోట్ల కార్మికులు దోపిడీకి గురవుతున్నారు. దానిగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించడంలేదు.

వ్యవసాయ కార్మికుల గురించి, అసంఘటిత రంగ కార్మికుల గురించి మాట్లాడకుండా రాష్ట్రంలో ప్రజా సంక్షేమం గురించి పెద్ద పెద్ద ఉపన్యాసాలు చెబితే ప్రయోజనం ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వం చాలా ప్రతిష్టాత్మక పథకంగా జలయజ్ఞం కార్యక్రమం చేపట్టింది. కానీ జలయజ్ఞానికి సంబంధించి వదే వదే మేం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాం . ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ విబేధాలు పెరుగుతున్నాయి, ప్రాంతాల మధ్య అసమతుల్యం పెరుగుతున్నది, ప్రాంతీయ విబేధాలు వస్తున్నందున దయచేసి మీరు ఈ రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాలు, జిల్లాల మధ్య తగాదాలు తెస్తున్నారు కాబట్టి మీరు ఈ రాష్ట్రంలో నీటివనరులు ఏమిటి, జిల్లాలలో కూడా ఏవి జిల్లాలకు ఎంత నీరు ఇస్తారు. ఆ జిల్లాలో సాగుభూమి ఎంత? ఆ సాగుభూమిలో ఎంత శాతానికి నీరు ఇస్తున్నారు. ఎంత సాగుభూమికి కొత్త ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీరు ఇస్తున్నారనేది మీరెప్పుడైనా ప్రకటించారా? ఆ రకంగా సమగ్రమైన జల విధానం ప్రకటించకపోతే కరవు ప్రాంతాల పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ రోజు చాలా ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు అనంతపురం జిల్లాకు నీరెలా ఇస్తున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలోని పడమటి

ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో కొన్ని ప్రాంతాలు నీటిచుక్కకు నోచుకోవడంలేదు. అలాగే ఉత్తరాంధ్రలో చాలా జిల్లాలకు నీరు ఎట్లా ఇస్తారు? తెలంగాణాలోని మెదక్ జిల్లా, అదిలాబాద్, రంగారెడ్డి, నల్గొండ జిల్లాలకు ఎంత నీరు కేటాయిస్తున్నారు? మీ జలయజ్ఞం ప్రజలందరూ ఆమోదించాలంటే , మద్దత లభించాలంటే సమగ్రమైన జల విధానం ప్రకటించండి అని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఆమోదించారు. ఎందుకండీ, సూర్యారావుగారు రాజమండ్రిలో బాగా కష్టపడి వచ్చారు. ప్రజల ఆమోదం బాగా ఉందని వారు చెబుతున్నారు. సూర్యారావును రాజమండ్రిలో బాగా ఆమోదించారు. ఈ ప్రభుత్వం మరో రెండు సంవత్సరాలలో జనం దగ్గరకు పోతున్నారు. ప్రజలు ఆమోదిస్తారో, లేదో అప్పుడు తెలుస్తుంది. మీరు ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు. మిగతా డిపార్టుమెంట్లను మాడ్చి ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఇంత డబ్బు మీరు ఖర్చుపెట్టి మీరేమి చేస్తున్నారంటే ప్రజలమధ్య తగాదాలు పెడుతున్నారు. ఒక ప్రాజెక్టు కడుతుంటే ఇంకొక ప్రాంతంవారు మాకు అన్యాయం చేస్తున్నారని తిరగబడుతున్నారు. ఈరకమైన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది?

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఎవరైనా ఒకరు మాట్లాడితే నాకు అభ్యంతరమేమీ లేదు. కానీ ఈ విధంగా కేకలు వేయడం గౌరవం కాదు, సభ్యత కాదు. సమగ్రమైన జల విధానం ప్రకటించండి. అన్ని జిల్లాలకు మీరే పరిపాలకులు. ప్రభుత్వం కూడా మీదే. ప్రభుత్వం మీదైనప్పటికీ ఒక జిల్లాకు అన్యాయం చేస్తున్నామనే అవప్రద ఎందుకు? సమగ్రమైన జల విధానం ప్రకటించండి. ఏ ప్రాంతానికి, ఏ జిల్లాకు ఎంత నీరు ఇస్తారో ప్రకటించండి. సాగునీటి విషయంలో దామాషా పద్ధతిలో ప్రకటించండి. ఆ ధైర్యం మీకెందుకు లేదు. అలా ప్రకటిస్తే మీలో తిరుగుబాటు వస్తుంది. అందువలన అలా ప్రకటించడానికి మీకు ధైర్యంలేదు. జలయజ్ఞం అంటున్నారు తప్ప మీకు జలవిధానం ఉంటే ఇటువంటి పరిస్థితులు రావు. ఇప్పటికైనా సరే సేను కోరేది సమగ్రమైన జలవిధానం ప్రకటించండి. ఆ విషయాన్ని జిల్లాలవారీగా తేల్చండి. మీ గౌరవం కూడా పెరుగుతుంది. గౌరవ ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రాజెక్టులకోసం ఇరవై ఐదు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెప్పారు. గత మూడు సంవత్సరాలలో కేటాయించింది ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలు కూడా లేదు. మొదటి, రెండు సంవత్సరాలలో కేటాయించిన మొత్తాలలో అరవై శాతానికి మించి ఖర్చు పెట్టలేదు. ఇరవై ఐదు వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినట్లుగా 12.5 లక్షల ఎకరాలకు నీరిచ్చినట్లుగా ఎందుకు అవాస్తవాలు చెబుతారు. సత్యదూరమైన సమాచారాన్ని ఈ సభలో చెప్పడం ద్వారా మీ గౌరవం పెరగదు. ఎన్టీయే హయాంలో లాగా వెలిగిపోతున్నట్లు భ్రమల్లోకి వెళ్లవద్దు. అది వాస్తవం కాదు. నెట్ ఏరియా ఇరిగేటెడ్లో వెల్వేద్వారా పెరిగింది తప్ప కెనాల్ ద్వారా పెరగలేదని మీ అకడమిక్ సర్వే చెబుతుంది. అట్లాగే ప్రొడక్షన్లో కూడా ఇంతకు ముందు చాలా మంది సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గిపోతున్నది.

మ 2.40

ఇవన్ని ఎందుకు మీరు ఆలోచించరు? కానీ దానిని ఆపే పరిస్థితులు చేయకండి. వ్యవసాయం గురించి సేను చెప్పదలచుకున్నాను. వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం 2004-2005 బడ్జెట్లో 5.8 శాతం కేటాయించి ఉన్నారు. 2005-2006 లో 4.26 శాతం అయింది. 2006-2007 బడ్జెట్లో 3.4 శాతం కేటాయించారు. ఇప్పుడు 2007-2008 బడ్జెట్లో 2.32 శాతం. మనం పైకి పోతున్నామా? క్రిందికి వస్తున్నామా దయచేసి పరిశీలించాలి. వ్యవసాయం లేకుండా ఇరిగేషన్ ఎంత పెంచుకున్నా ఏమీ లాభం? రాష్ట్రంలో 70

శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ వ్యవసాయం గురించిన మీ ప్రాధాన్యత ఏమిటి? వ్యవసాయానికి ఇచ్చే కేటాయింపులు ఈ రకంగా తగ్గితే మీకు ఏమి గౌరవం? వ్యవసాయంలో రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయి. కరవు ప్రాంతాలలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. దానికి మీరు ఒక కమిషన్ వేశారు. చాలా సంతోషం. జయతి ఫోర్స్ కమిషన్ రిపోర్టు ఇచ్చింది. ఈ రిపోర్టులో ఆర్థిక అంశాలకు సంబంధించి ఏ ప్రతిపాదన కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఆమోదించడం లేదు. ఎంతసేపూ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు రాస్తామని, రిజర్వ్ బ్యాంక్ కు రాస్తామనే పద్ధతిలో యాక్షన్ టేకెన్ రిపోర్టులో ఉంది. జయతి ఫోర్స్ గారు చెప్పారు. ఆ కమిషన్ చెప్పింది. అయ్యా మీరు కరవు ప్రాంతాలలో రైతులను ఆదుకోవడం కోసం ఒక నిధి ఏర్పాటు చేయండి. ఫార్మర్స్ డిస్ట్రెస్ ఫండ్ ఏర్పాటు చేసి ఈ నిధి ద్వారా డిస్ట్రెస్ లో ఉండే రైతాంగాన్ని ఆదుకోండి. ఇంత పెద్ద బడ్జెట్ 81 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారే మీరు. రైతుల కోసం డిస్ట్రెస్ ఫండ్ ఏర్పాటు చేయలేరా? దానికి మీకు చేతులు రావా? దానికి మీ కేటాయింపులు జరగవా? వ్యవసాయంలో రైతులు ఎట్లా బాగుపడతారు? ఇక రెండవది ఏమి చెప్పారు? ఇప్పుడు మార్కెటింగ్ కు సంబంధించి రైతుల యొక్క వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు వారు పండించిన తరువాత కొనే దిక్కు లేకుండా రైతులు మార్కెట్ లో భేరున విలసిస్తున్నారు. కొనుగోలు దగ్గరకు పోతే కొనే దిక్కు లేకుండా పోతున్నది. ఇవే పంటలు మూడు మాసాల తరువాత మనం కొనాలంటే కొనే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి వినియోగదారుడు బాధపడుతున్నాడు. రైతు బాధపడుతున్నాడు. దాని కొరకు మార్కెట్ స్టెబిలైజేషన్ నిధిని ఏర్పాటు చేయమని చెప్పి జయతిఫోర్స్ కమిషన్ చెప్పింది. మార్కెట్ రేట్లను స్టెబిలైజ్ చేయండి. రైతులను ఆదుకోవడానికి మీరు ఎందుకు ముందుకు రారు అని అడుగుతున్నాను. రైతుల మీద ప్రభుత్వం రుణ భారం ఎలా తగ్గిస్తారు? దానికి మీ ప్రోగ్రామ్ ఏమిటి? ఎప్పుడు చెప్పినా ప్రధానమంత్రి గారు ప్రకటించిన ప్యాకేజీ గురించి చెబుతారు. ప్రధాన మంత్రి గారు ప్రకటించిన ప్యాకేజీ గురించి మీరు ఎంత కాలం కాపాడుకుంటారు? దాని రక్షణ ఎంత కాలం పెట్టుకుంటారు? మీ ఆలోచన ఏమిటి? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఏమి కేటాయిస్తున్నారు? రైతులను రుణ విముక్తులను చేయడానికి మీ కార్యక్రమం ఏమిటి? అది చెప్పాలి తప్ప మీ బడ్జెట్ లో ప్రధానమంత్రి గారి ప్యాకేజీ తీసుకుని దానిలో వడ్డీ రాయితీలు ఇస్తున్నాము అని మీ బడ్జెటులో చెబుతుంటే అది ఏమి ఉపయోగం? అది న్యాయం జరగదు. మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 400 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. నేను గత ప్రభుత్వం బాగా చేసింది అని చెప్పడం లేదు. గత ప్రభుత్వంలో కూడా మేము ఆందోళన చేశాము. రైతుల ఆత్మహత్యలను పట్టించుకోలేదని, వ్యవసాయాన్ని ఆదుకోలేదని చెప్పాము. కానీ మీరు ఏమిటి? 400 మంది ఎందుకు చచ్చిపోయారు మీ రాజ్యంలో? ఈ 400 మంది చనిపోవడం వెనకాల మీరు కేసు స్టడీ చేశారా? దాని కోసం కారణాలు అన్వేషించారా? అలా కాకుండా మేము ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తున్నాము, ఏదో చేస్తున్నాము అయినా కూడా చచ్చిపోతే మేము ఏమి చేయాలా అనే పద్ధతిలో చెబితే ఎట్లా? మీకు బాధ్యత ఉంటుంది. రైతులను ఆదుకోవడానికి తోడ్పడదు. మీరు కూడా రైతులను గురించి ఎన్నికలు ముందు చెప్పిన మాటలు ఒక్కసారి గుర్తు చేసుకోండి. ఈ రోజు రైతులను విస్మరిస్తున్నారు. మీరు మనుషులను విస్మరిస్తున్నారు. లేదా బడ్జెటులో విస్మరిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వంలో రైతులను గురించి బడ్జెటులో విస్మరించిన తరువాత రైతులు ఏ మాత్రం క్షమించరు అని నేను గౌరవ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను.

ఇంకో విషయం. మీరు బడ్జెటు బాగా కేటాయించింది గృహనిర్మాణం గురించి. గృహనిర్మాణానికి సంబంధించి గౌరవ ఆర్థికమంత్రి గారిని నేను కోరుతున్నాను. మీ ఎకనమిక్ సర్వేలో రూరల్ హౌసింగ్ మీ టార్గెట్ 16.21 లక్షలు. కానీ మీ అచీవ్మెంట్ 7.64 లక్షలు అంటే గ్రౌండింగ్. అంటే 47 శాతం. రూఫ్ లెవల్ 1.16 లక్షలు అంటే 7 శాతం. తమరు పెద్ద వారు. తమకు కూడా తెలుసు. మీకు చాలా అనుభవం ఉంది.

గ్రౌండింగ్ ఇంజనీర్స్ రాసుకుంటారు. రూఫ్ లెవల్ కు వచ్చిందంటే సిన్సియర్ గా కన్స్ట్రక్షన్ జరిగినట్లు. రూఫ్ లెవల్ వచ్చింది 7 శాతం మాత్రమే. అర్బన్ హౌసింగ్ లో దయచేసి ఒకసారి పరిశీలించండి. మీ లార్గెట్ పోయిన సంవత్సరం 2.24 లక్షలు. గ్రౌండింగ్ అయింది 26 వేలు. కానీ రూఫ్ లెవల్ కు వచ్చింది 4404 అంటే పర్సెంటేజ్ ఎంత? గ్రౌండింగ్ 12 శాతం అయితే రూఫ్ లెవల్ ఒక్క శాతం మాత్రమే వచ్చింది. మీరు ఇప్పుడు రు.4700 కోట్లు ఖర్చు పెడుతాము అంటున్నారు. స్టీలు, సిమెంటు, ఇసుక ధర పెరిగింది. రు.25 వేలతో ఇల్లు కట్టుకోమంటే ఎట్లా కడతారు? మా నాయకుడు మొన్న చెప్పారు. రామలింగని పిల్లి పారిపోయినట్లు ఇళ్లను చూసి జనం భయపడి పారిపోతున్నారు. వారు ఇళ్లు కట్టుకోలేరు కాబట్టి మీరు కేటాయింపులు చేశారు. ఈ కేటాయింపులను ఖర్చు పెట్టరు. చాలా ఉదాత్తమైన ఆశయంతో ఉన్నామని చెప్పుకోవడానికి మీ కేటాయింపులు పనికి వస్తాయి తప్ప నిజంగా మీకు సిన్సియారిటీ ఉంటే యూనిట్ కాస్ట్ పెంచండి. పెరిగిన ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకుని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రు. 40 వేలకో, 45 వేలకో పెంచండి. అర్బన్ ఏరియాస్ లో రు.60 వేలకో, 70 వేలకో పెంచండి. అప్పుడు ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి ఎవరైనా ముందుకు వస్తారు. అప్పుడు రు.4700 కోట్ల యొక్క ఫలం ప్రజలకు దక్కుతుంది తప్ప ఇంకొకటి కాదు.

దయచేసి సాంఘిక సంక్షేమం గురించి ఆలోచన చేయమని నేను ఆర్థిక మంత్రి గారిని కోరు తున్నాను. దళితుల వట్ల నిన్నా, ఈరోజు మేము ఆందోళన చేశాము. రాజకీయంగా మీ మీద దుమ్మెత్తి పోయా లనో, బురద చల్లాలనో ఉద్దేశ్యంతో కాదు. ఈనాటికి కూడా దళితులు వివక్షతకు గురవుతున్నారు. ఈనాటికి కూడా అంటరానితనం గ్రామగ్రామాలలో ఉంది. ఈనాటికి కూడా బాణామతి పేరుతో దాడి చేస్తే దళితులు గురవుతున్నారు. దాడులు, అత్యాచారాలు సర్వసాధారణంగా జరుగుతున్నాయి. దయచేసి ఆలోచించండి. పున్నయ్య గారి కమిషన్ ఒకసారి చదవండి. దానికోసం ఏమి చేయాలో మీరు కార్యాచరణ రూపొందిస్తే నిజంగా మీకు పద్ధతి ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేయండి. మీరు అలా చేయడం లేదు. మేము స్పెషల్ కాంపొనెంట్ ప్లాన్ గురించి అడుగుతున్నాము. నా దగ్గర అంకెలు ఉన్నాయి. గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఆలో చించండి. తప్పు ఉంటే సరిచేయండి. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఈ వివరాలు అన్నీ కూడా మీకు ఇచ్చి ఉన్నాము. డైవర్షన్ ఎట్లా జరుగుతుంది? లాస్ట్ గవర్నమెంట్ కూడా డైవర్షన్ జరిగింది. వారికి కేటాయించిన డబ్బు స్పెషల్ కాంపొనెంట్ ప్లాన్, ట్రైబల్స్ సబ్ ప్లాన్ కానీ అమలు చేయకుండా ఆ డబ్బులను డైవర్షి చేస్తున్నారు. మీ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాత మూడు సంవత్సరాల సంగతి చెబుతున్నాను. 2004-2005 సంవత్సరానికి వచ్చినప్పుడు రు.812 కోట్లు డైవర్షి అయింది. 2005-2006 లో రు.1522 కోట్లు డైవర్షి అయినట్లుగా అంకెలు చెబుతున్నాయి. దయచేసి మీరు స్పెషల్ కాంపొనెంట్ ప్లాన్ ఇంప్లిమెంట్ చేయండి. దానికోసం నోడల్ ఏజెన్సీ ఏర్పాటు చేయమంటున్నాము తప్ప వేరే ఏమీ లేదు. గౌరవ మంత్రి గారు అంగీకరించారు. సంతోషం. దానిని స్ట్రీక్ట్ గా ఇంప్లిమెంట్ చేయండి. మేము కొత్తగా కోరడం లేదు.

అలాగే బి.సి సంక్షేమం. జనాభాలో 50 శాతం బి.సి లు ఉన్నారు. వారికి రు. 533 కోట్లు కేటా యించారు. ఇంత పెద్ద జనాభాకు కోటాను కోట్లు ఉండే ఈ రాష్ట్రంలో వీరికి ఈ రకంగా తక్కువ కేటా యింపులు చేస్తే వారిని ఎట్లా ఆదుకుంటారు? మీరు ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తాము అంటారు. మా నోముల నర్సింహయ్య గారు గట్టిగా మాట్లాడితే గౌరెల ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేయాలి అంటారు. ఏర్పాటు చేయవచ్చు కానీ డబ్బులు లేవు దానిలో. మీ బడ్జెట్ సంగతి నాకు తెలుసు. డబ్బులు లేవు.

ఈ రోజు నేత కార్మికులు - గౌరవ రోజయ్య గారికి నేత కార్మికుల పరిస్థితి బాగా తెలుసు. ఆయనకు కూడా గుంటూరు జిల్లా, ప్రకాశం జిల్లా గురించి బాగా తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువరాత కూడా 200 మంది నేత కార్మికులు ఆత్మహత్యలకు గురయ్యారు. ఎందుకు ఇది జరుగుతున్నది. నేత కార్మికులను ఆదుకోవడానికి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళిక ఏమైనా ఉందా? మీరు ఎంతసేపు ఆస్కొకు రు.3 కోట్లు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. ఆస్కొకు మూడు కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చినంత మాత్రాన నేత కార్మికులు బాగుపడిపోతారా? ఇప్పుడు టెక్స్టైల్ పార్కులు పెడుతున్నారు. టెక్స్టైల్ పార్కులాగా నేతవారికి సంబంధించి ఏమైనా పెడుతున్నారా? చేతి వృత్తులను ఆదుకోవడానికి మీరు ఏమైనా కార్యక్రమం పెడుతున్నారా? వారికి కావలసిన యార్స్ కానీ, వారికి కావలసిన రంగులు కానీ సరఫరా చేయడానికి మీ దగ్గర కార్యక్రమం ఏమైనా ఉందా? అలాగే వారు బట్టలు నేస్తున్నారు. వాటిని కొనుగోలు చేయడానికి మీరేమైనా పెడుతున్నారా? ఎక్కడెక్కడైతే వెయ్యి, రెండు వేల కుటుంబాలు ఉన్న చోట కొనుగోలు కేంద్రాలు పెడుతున్నారా? అటువంటి దానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేదు. అటువంటి దానికి ప్రణాళికలు లేవు.

మ . 250

మత్స్య కార్మికులు, గీత కార్మికులు, గొర్రెల పెంపకం దార్లు, మేకల పెంపకందార్లు, క్షురక వృత్తుల వారు, రజకులు, యింకా యితర వృత్తుల వారు వున్నారు. బిసి కార్పొరేషన్లో వేతనాలు కూడా లేవు. పని చేసే వారికి వేతనాలు లేకపోతే , పాత అప్పులు పనులు చేసి వేతనాలకు సర్దుకోండి అని పై అధికారులు చెబుతున్నారు. ఇక పేదలకు ఆ సంస్థ ద్వారా సహాయం ఏమి దొరుకుతుంది? బిసి కార్పొరేషన్ ఎండిపోయిన తరువాత నిధులు ఎక్కడి నుండి వస్తాయి? నాయీ బ్రాహ్మణ్ ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేశారు, నిధులు లేవు. రజకుల ఫెడరేషన్, గొర్రెల ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేశారు కానీ డబ్బు లేదు. ఈ మధ్య గౌరవ సభ ముందు ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. దోబీ ఫూట్స్ కొరకు వున్న అప్లికేషన్స్ ఎన్ని అని అడగడం జరిగింది. వేల అప్లికేషన్స్ పెండింగ్లో వున్నాయి. క్షురక వృత్తి వారికి, వాద్య కళాకారులకు డబ్బు కేటాయింపకుండా బిసిల సంక్షేమం గురించి మాట్లాడడం న్యాయం కాదు. మీరు బిసిలకు అన్యాయం చేస్తున్నారు.

గిరిజన సంక్షేమానికి సంబంధించి మీరు చేసిన కేటాయింపులు చూద్దాము. వారి నుండి కిలో 8 రూపాయలకు చింతపండు కొంటున్నారు. బయట మార్కెట్లో అదే చింతపండు కిలో రు. 60 కి అమ్ముతున్నారు. ఇది న్యాయమా? పోయిన సంవత్సరం రు. 12 కి చింతపండు వారి నుండి సేకరించగా ఈ సంవత్సరం సేకరణ ధర రు. 8 మాత్రమే. ఐడిఎ లకు డబ్బు లేదు. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ ప్రోగ్రామ్ ఎక్కడుంది? ఫంక్షనింగ్ ఎక్కడ వుంది? దయచేసి ట్రైబల్స్ను ఆదుకోండి. వారు నోరు లేనివారు. వారిని గురించి పట్టించుకోండి. వారిని ముంచడానికి, వారి కల్చర్ నాశనం చేయడానికి ఆసక్తి వుంది తప్ప వారి శ్రేయస్సు పట్ల మీకు ఆసక్తి లేదు. వారి నుండి భూములను లాక్కొని జిందాల్ లాంటి వారికి అప్పచెబుతున్నారు.. యాక్ట్ వన్ ఆఫ్ 70 అమలు చేయడమే కాకుండా గిరిజన సంక్షేమం కోసం నిధులు పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

పౌర సరఫరాలకు సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వం మంచి మాట చెబుతున్నది. 36 లక్షల ఐరిస్ కార్డులు యిచ్చామని అంటున్నారు. కానీ పోయిన సంవత్సరం వున్నంత బడ్జెట్ మాత్రమే ఈసంవత్సరం కూడా వుంది. బడ్జెట్ పెంచకపోతే అన్యాయం జరుగుతుంది. బడ్జెట్ సైజ్ పెరిగింది. కానీ కేటాయింపు పర్సెంట్ తగ్గింది. కొత్తగా 36 లక్షల ఐరిస్ కార్డులు యిచ్చారు. బడ్జెట్ పెంచకపోతే రేషన్ ఎక్కడి నుండి వస్తుంది? ప్రపంచబ్యాంకు చెప్పిందో మరెవరు చెప్పారో తెలియదు గాని , దీనికి జవాబు రోజయ్యగారే చెప్పాలి. ఆహార

సబ్సిడీని కుదిస్తున్నారు, కోత పెడుతున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. కోత పెడితే పేదల సంక్షేమం కుంటుపడుతుంది. పేదలు రెండు ముద్దలు అన్నం కూడా తినకుండా చేసే దుర్మార్గం తగదు అని చెబుతున్నాము.

విద్యకు సంబంధించి బడ్జెట్ కేటాయింపులు తగ్గాయి. పోయిన సంవత్సరం రు. 6777 కోట్లు కాగా, ఈసంవత్సరం రు. 7842 కోట్లకు పెంచారు. కానీ వర్సెంటేజ్ తీసుకుంటే పోయిన సంవత్సరం 10.60 శాతం కాగా ఈ సంవత్సరం 9.6 శాతం వుంది. దానివల్ల విద్యలోనే రు. 214 కోట్ల కోత విధించబడింది. కాన్సెప్ట్ స్కూల్స్ పెడతామని అంటున్నారు. అంటే ఏమిటి? ప్రైవేట్ అండ్ గవర్నమెంట్ పార్టీసిపేషన్ తో వారిద్దరూ కలిసి 300 స్కూల్స్ పెడతామని అంటున్నారు. ఈ బడ్జెట్ కూడా డైవర్ట్ అవుతుంది. మనం విద్యలో వెనుకబడి వున్నాము. అక్షరాశ్యతలో వెనుకబడి వున్నాము. మారుమూల గ్రామాల్లో కూడా స్కూల్స్ పెట్టాలి. చాలావరక రేషనలైజేషన్ పేరుతో స్కూల్స్ క్లోజ్ చేస్తున్నారు. ఇక ఎడ్యుకేషన్ ఎలా పెరుగుతుంది? డియన్ సి రిజల్ట్స్ ఎనాన్స్ చేసినప్పటికీ యింకా టీచర్స్ ను ఎపాయింట్ చేయలేదు. జనాభా పెరుగుతోంది. దానితోబాటు వర్సెంటేజ్ ఆఫ్ లిటరసీ కూడా ఎంతో కొంత పెరుగుతున్నప్పుడు జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాలలు మీరు పెంచారా? గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ మీరు యిచ్చారా? మీరు గ్రాంట్ యిన్ ఎయిడ్ కోతపెట్టారు. కాలేజెస్, స్కూల్స్ మూతపడుతున్నాయి. అభివృద్ధికి విద్య మూలం అని అమర్త్యసీన్ చప్పినట్లుగా మీరు చెబుతున్నారు. సమాజ ప్రగతికి సంబంధించి , పేదల విద్యకు సంబంధించి మీ విధానం ఏమిటి? పేదలు చదువుకోవద్దా? కాలేజెస్ లో సెల్స్ ఫైనాన్స్ కోర్సులు పెడుతున్నారు. జనరల్ ఎడ్యుకేషన్ లేకుండా చేస్తున్నారు. దయచేసి ఆలోచించండి. స్టూడెంట్స్ కు మెస్ ఛార్జెస్ పెరుగుతున్నాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతూ వుంటే, మెస్ ఛార్జెస్ పెంచకపోతే వారికి పోషకాహారం ఎలా వస్తుంది? వారు ఎలా అభివృద్ధి చెందుతారు?

వైద్యానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం యూజర్ ఛార్జెస్ పెట్టడం కోసం జీవో యిన్యూ చేశారు. వైద్యాన్ని ప్రైవైజేజ్ చేస్తామని అంటున్నారు. రఘువీరారెడ్డి గారి కాన్స్టిట్యూయెన్సీలోనే పిహెచ్ సి ప్రైవైజేజ్ అయింది. వారే సమాధానం చెప్పాలి.

(బెల్)

సియంఆర్ యఫ్ ద్వారా రు. 113 కోట్లు యిచ్చినందుకు సంతోషం . పేదవారు ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరకు వెడితే యిస్తున్నారు. నేను దాన్ని తప్పుపట్టడం లేదు. కానీ యివన్నీ మీరు కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ కు యిస్తున్నారు. దాని బదులు మరి కొంచెం డబ్బు యాడ్ చేసి టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ ను పెంచండి. బడ్జెట్ పెంచకుండా కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి కమిటీలకు అప్పచెబుతున్నారు. యూజర్ ఛార్జెస్ విషయంలో రూల్స్ ఫ్రీమ్ చేస్తామని అన్నారు. యూజర్ ఛార్జెస్ విషయంలో ఆనాడు ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఎంత ఆందోళన చేశారో చూశాము. అటువంటి రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం యూజర్ ఛార్జెస్ పెట్టడం కోసం రూల్స్ ఫ్రీమ్ చేయడం, హెల్త్ ప్రైవైజేషన్ తమ పాలసీ అని చెప్పడం, నిధులు కేటాయింపకపోవడం యిదంతా ఏమిటి? వైద్యానికి సంబంధించి న్యాయం జరగడం లేదు. అంటురోగాలు పెరుగుతున్నాయి. జబ్బులు పెరుగుతున్నాయి తప్ప మందులు పెరగడంలేదు. డాక్టర్స్ సరిపడినంతగా లేరు. పారా మెడికల్ స్టాఫ్ లేరు. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది.

యువతకు సంబంధించి చెప్పదలచుకున్నాను. రాష్ట్రం బాగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఆ అభివృద్ధిలో యువత భాగస్వామ్యం ఏమిటి? ఎంప్లాయ్మెంట్ కు సంబంధించి సేషనల్ ఏవరేజ్ , గ్రోత్ రేట్ తీసుకుంటే 1993-94 నుండి 1999-2000 సంవత్సరం వరకు సేషనల్ ఏవరేజ్ 1.07 శాతం కాగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏవరేజ్ 0.35 శాతం వుంది. ఇది వారి రాజ్యంలో. మీరు వచ్చిన తరువాత ఈరోజు సేషనల్ గ్రోత్ రేట్ 4.43 శాతం కాగా రాష్ట్రంలో 2.65 శాతం వుంది. దయచేసి ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్రోత్ గురించి ఆలోచించండి. ఎంప్లాయ్మెంట్ లేకపోతే యూత్ ఎలా బాగుపడతారు? యూత్ అండ్ ఎంప్లాయ్మెంట్ కు సంబంధించి మీరు కోత పెట్టారు. ఇది పరిశీలన చేయండి.

లోకల్ బాడీస్ కు సంబంధించి నిధులు, విధులు యిస్తే బాగుంటుంది. స్థానిక సంస్థలు, స్థానిక పరిపాలన బాగుండాలని అందరూ అంటూ వుంటారు. కానీ నిధులు యివ్వరు. విధులు అప్పచెప్పరు. నిధులు యివ్వకుండా, విధులను అప్పగించకుండా స్థానిక సంస్థల భాగస్వామ్యం పెరగాలంటే ఎలా పెరుగుతుంది? పంచాయతీరాజ్ కు నిధుల కేటాయింపుకు సంబంధించి పోయిన సంవత్సరం రు. 2980 కోట్లు కేటాయించగా ఈ సంవత్సరం రు. 2848 కోట్లు కేటాయించారు. అంటే 4.6 శాతం నుండి 3.5 శాతానికి తెచ్చారు. రు. 950 కోట్ల కోత పెట్టారు. గ్రామ పంచాయతీలకు కానీ, మండలాలకు కాని, జిల్లా పరిషత్తులకు గాని యంయన్సి యివ్వడం లేదు. ఇందిరమ్మ వధకం ద్వారా కేటాయిస్తామని అంటున్నారు. కానీ యిందిరమ్మ గ్రామాలకు కూడా కొత్తగా నిధులు యివ్వడం లేదు. అందువల్ల లోకల్ బాడీస్ కు నిధులు యిచ్చి, విధులను అప్పగించండి. కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్ రాష్ట్రాలలో స్థానిక సంస్థలకు బడ్జెట్ లో నిధులు కేటాయించిన విధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా కేటాయించండి. స్థానిక సంస్థలను మీరు బలపరచండి, మిమ్ములను మేము బలపరుస్తాము.

(బెల్)

నగరబాట ద్వారా మునిసిపాలిటీలకు కోట్లకు కోట్ల రూపాయలు యిచ్చామని అంటున్నారు. ఈమధ్య పత్రికల్లో కూడా వచ్చింది మునిసిపాలిటీలలో జీతాలు యివ్వడంలేదు అని. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ' మీరు వన్నులు వసూలు చేసి అందులో నుండి జీతాలు యివ్వండి' అని అన్నారు. వన్నులు వసూలు చేసి జీతాలు యిస్తే యిక అభివృద్ధి ఏవయం ఏమిటి? చాలా మునిసిపాలిటీలలో త్రాగు నీరు లేదు. రోడ్స్ వేయడానికి డబ్బు లేదు. గవర్నమెంట్ బిల్డింగ్స్ కొరకు మీరు మునిసిపాలిటీలకు చెల్లించవలసిన రు.200 కోట్ల ప్రావర్షి ట్యాక్స్ మీరు చెల్లించడం లేదు. మీరు గోళ్లూడగొట్టి వన్నులు వసూలు చేస్తారు. కానీ మునిసిపాలిటీలకు కట్టవలసిన వన్ను కట్టరు. ఇదేమి న్యాయం? ఈ అంశాన్ని పరిశీలించండి.

మన రాష్ట్రానికి రు. 80 వేల కోట్లకు పైగా అప్పు వుంది. ఇప్పటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఆనాడు ప్రతిపక్ష నాయకునిగా వున్నప్పుడు రాష్ట్రాన్ని అప్పులమయం చేస్తున్నారని, అప్పుల ఊబిలో ముంచుతున్నారని నిమర్శించారు. ఆరోజు ఆ నిమర్శ సరియైనదే. దాన్ని సరిచేయడానికి యిప్పుడు మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? అధికారికంగా అప్పు రు. 1 లక్ష కోట్లకు చేరవచ్చునని ఆర్థికవేత్తలు చెబుతున్నారు. ఇంత పెద్ద అప్పుల భారాన్ని రాష్ట్రం నెత్తిన పెట్టి సంవత్సరానికి రు. 8 వేల కోట్ల వడ్డీ భారం రాష్ట్రం మీద వేస్తున్నారు. ఈ రకమైన బడ్జెట్ మీరు పెడితే ఈ బడ్జెట్ మేము బలపరచము. ఇది ప్రవంచబ్యాంక్ ముద్ర వున్న బడ్జెట్. అనేక పరతులను ప్రవంచబ్యాంక్ పెట్టింది. ఆ పరతుల పరిధిలో బడ్జెట్ ను తయారు చేశారు .

మ..3.00

కాబట్టి ప్రజాసేవకు అన్యాయం జరుగుతుంది. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వ నిధానాలు మార్చుకోండి. నిర్వాసితుల గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పలేదు. చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది.

ఉదయభానుగారు మాట్లాడుతూ మైనారిటీలకు రు.123కోట్లు పెంచారని అన్నారు. ఆర్థిక మంత్రిగారు ఒకసారి పరిశీలించండి. స్కాలర్షిప్స్కు రు.80కోట్లు కేటాయిస్తే మిగిలిన రు.43కోట్లు మాత్రమే పది శాతం మైనారిటీలకు కేటాయించడం జరిగింది. రు.43కోట్ల బడ్జెట్తో ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్, వక్స్ బోర్డు, ఉర్దూ అకాడమీ బ్రహ్మాండంగా నడవాలని కోరుకుంటున్నారు. వారికి ఎక్కువ బడ్జెట్ కేటాయించామని అంటారా? వారిని మోసం చేయడమే కదా. సచారీ కమిటీ నివేదిక ఒకసారి చదవండి, మైనారిటీల ఆస్తులను కాపాడండి. వక్స్ ఆస్తులు 1 లక్షా 86 వేల ఎకరాలు గవర్నమెంట్ కబ్జాలో ఉన్నాయి. వాటిని కాపాడడానికి యంత్రాంగం లేదు. వక్స్ బోర్డు వద్ద డబ్బులు లేవు. గ్రాంటు పెంచండి. రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్, వక్స్ బోర్డు కలిసి రీకన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. వక్స్ ఆస్తులు కాపాడితే ఈ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుంది. దానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేవు. మైనారిటీ ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్కు డబ్బులు లేవు. మైనారిటీలు ఎడ్యుకేషన్లో వెనుకబడి ఉన్నారు. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్మెంట్కు నిధులు లేవు. ప్రజాస్వామ్యం బ్రతకాలంటే ఏకపక్షంగా పరిపాలన సాగించకూడదు. ప్రజాస్వామ్యంలో అధికారపక్షం అత్యధిక స్థానాలు ఉన్న పార్టీలు మైనారిటీ పార్టీల యొక్క అభిప్రాయాన్ని గౌరవించి వారిని కలుపుకొని పోతేనే ప్రజాస్వామ్యం పరిరక్షించబడుతుంది. మేము కూడా శాసనసభ్యులుగా ఎన్నిక అయ్యాము. మా మీద కోపం ఉంటే మాకు పర్సనల్ వసులుంటే చేయవద్దు. కాని ప్రతిపక్ష పార్టీల యొక్క శాసనసభ స్థానాలలో ఉండే ప్రజలను శిక్షించే అధికారం ఎలా ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది? ఇందిరమ్మ వార్డులు, గ్రామాలు అడగడానికి లేదు. వాటిని ఇన్ఛార్జ్ మంత్రిగారు కేటాయిస్తారా? నిన్ను మా నియోజక వర్గం నుండి ఒక మెసేజ్ వచ్చింది. సబ్స్టిట్యూట్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేశారు. మెంబర్లును ఇన్ఛార్జ్ మినిస్టరుగారు వేస్తారట. హడ్కోలోన్ను ప్రతిపక్ష పార్టీల వారికి రావు. ఇదెలా ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది. మీరు ఇవ్వకుంటే మీ విజ్ఞతకే వదలి పెడుతున్నాము. గవర్నమెంట్లో డిప్యూటీ డిప్యూటీ డిప్యూటీ పెరుగుతున్నాయి. అది ఏ గవర్నమెంట్కు మంచిది కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజా ఆందోళనల వల్ల, ప్రజా ఉద్యమాల వల్ల సహనంగా ఉండాలి. ప్రజలు కోరుతున్న కోరికలను వినే ఒపిక ఉండాలి. పరిష్కారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కాని ఈ రోజు పోలీసు నిర్బంధం పెరుగుతుంది. ప్రజా ఉద్యమాల వల్ల పోలీసుల యొక్క సహనం కారణంగా హరించిపోతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా ఆదేశిస్తున్నారు. మీరు మెత్తగా ఉన్నారు, ఉద్యమాల వల్ల చాలా కటువుగా ఉండాలని పేపర్లో చూశాను. గంగవరంలో, భద్రాచలంలో, దుమ్ముగూడెంలో తాడివల్లిలో కాల్పులు జరిగాయి. ప్రజా ఉద్యమాల వల్ల ఎందుకు పోలీసులను సపోర్టు చేస్తారు? రేపు మీ గతి కూడా అదే అవుతుంది. ప్రజా ఉద్యమాల వల్ల ఆ ప్రభుత్వం సహనంగా లేదు. ఉద్యమకారుల మీద కాల్పులు జరిపారు. మీరు కూడా కాల్పులు జరిపే పద్ధతిలో పోతున్నారు. ప్రజాఉద్యమాల వల్ల సహనం అవలంబించండి. ప్రజా సమస్యలను పరిష్కారం చేయడం కోసం మీరు చొరవ తీసుకోండి. అప్పుడే గౌరవం మిగులుతుంది. ఇది ప్రజలకు దూరమైన బడ్జెట్. ప్రపంచ బ్యాంకుకు దగ్గరైన బడ్జెట్. రాష్ట్రాన్ని అప్పులలో ముంచే బడ్జెట్. కాబట్టి ఈ బడ్జెట్ను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శశిధర్ రెడ్డి (మెదక్): స్పీకర్ సర్, బడ్జెట్పై అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ నెల 19వ తేదిన మన రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. భారతదేశ చరిత్రలోనే ఏ ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా ఇన్నిసార్లు బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టిన ఘనత ఎవరికీ రానిది రోశయ్యగారికి

రావడం జరిగింది. ప్రజారంజక బడ్జెట్ ఇది. రైతు సంక్షేమ బడ్జెట్. అన్ని వర్గాల బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది. నేను , నాతోపాటు ఈ సభలో ఉన్న ప్రతి ఒక్క సభ్యులు హర్షించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అయినా అక్కడక్కడ వెనుకబడిన ప్రాంతాలైన తెలంగాణా ప్రాంతానికి విద్య, వైద్యం , ఇరిగేషన్ విషయంలో కొంచెం ఎక్కువ కేటాయిస్తే బాగుండేదని మా యొక్క ఆశ, మా ఆకాంక్ష కావాలన్నదే మనందరి లక్ష్యం . ఈ బడ్జెట్ అట్టడుగు అణగారిన వర్గాలకు ముఖ్యంగా తాడిత, పీడిత, బాదిత, బడుగు వర్గాల, ఆర్థిక సామాజిక, సాంస్కృతిక విద్య వ్యాపారం వ్యవసాయ రంగాలకు తోడ్పడుతుందని మేమందరం ఆశిస్తున్నాము. సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరూ దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న వారికి ఆహారం, ఉపాధి, విద్య, వైద్యం, గృహం వంటి కనీస సౌకర్యాలు అందించి వారి ఆర్థిక కార్యక్రమాలలో వారికి సమానమైన భాగస్వామ్యం కల్పించవలసిన అవసరం ఈ బడ్జెట్ ద్వారా ఉందని విదితమవుతుంది. మూడు సంవత్సరాల కాలంలో రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థను రాతి యుగం నుండి స్వర్ణయుగంలోకి చేర్చడానికి తీసుకు వచ్చిన రోజయ్యగారు విజయం సాధించారని చెప్పకతప్పదు. అయినా 2003-04 సంవత్సరంలో దాదాపు రూ.3వేల కోట్లు రెవిన్యూ లోటును 2007-8 వచ్చే వరకు ఆ లోటును పూర్తిగా నివారించి మిగులు సాధించే దిశగా బడ్జెట్ ప్రవేశపెడితే, అంత పెద్దమనిషిని క్లర్క్ గా, అకౌంటెంట్ గా అభివర్ణించడం అనేది మీ విజ్ఞతకే వదలిపెడుతున్నాను. దేశం అంతా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ వైపు చూస్తున్నది. ముఖ్యంగా 1983 నుండి 2004వరకు కేవలం మధ్యలో ఐదు సంవత్సరాలు మినహా పూర్తిగా తెలుగుదేశం పార్టీ ఏలిన విషయం మరొక్కసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ ఏలిన టైములో పూర్తిగా మీ యొక్క నిర్లక్ష్యం వల్ల ఆర్థికవిధానాల వల్ల రైతులు పూర్తిగా బజారున పడిపోయారు. కరువుకాటకాలు ఏర్పడ్డాయి. పంటల ఉత్పత్తి పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

మ.3.10

అనాడు ఉన్న ఉత్పత్తి తగ్గడానికి ప్రధానమైన కారణం మీరేనని ముమ్మాటికీ ఇది నిజమని మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఈ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చేక వ్యవసాయ రంగానికి ముఖ్యంగా నీటిపారుదల రంగానికి ప్రాధాన్యత నిస్తూ బడ్జెటులో దాదాపు రూ.60 వేల కోట్లు వ్యయం చేస్తూ, 41 ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలని ఈ బడ్జెటులో పొందుపరచిన విషయం మీకు గుర్తుండేవుంటుంది. రాష్ట్రంలో రూ.40 కోట్లకు పైగా జలవనరుల ద్వారా 2,748 టిఎంసిలో సుమారుగా 1700 టిఎంసి నీటిని మాత్రమే మనం వాడుకుంటున్నాం. దాదాపు 1200 టిఎంసి నీరు సాగరంలోకి కలిసిపోతూ వుంటే, వాటిని వ్యవసాయ రంగానికి ముఖ్యంగా reach to the unreach అనే సిద్ధాంతంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పని చేస్తూ, నీరు అందించే ప్రధాన ఉద్దేశ్యం, లక్ష్యంతో, రైతు శ్రేయస్సే ప్రధానంగా రాజశేఖర రెడ్డి గారు చేస్తున్న విషయం మరొకసారి మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో నీటిపారుదల రంగానికి ప్రభుత్వం పెద్ద పీట వేసిన సంగతి చెప్పక తప్పదు. భారతదేశం మొత్తం లో 13 వేల చెరువులు ఉంటే కేవలం తెలంగాణాలోనే 10 వేల గొలుసుకట్టు చెరువులు ఉన్నాయి. వీటి మరమ్మత్తులకు ఈ బడ్జెటులో ఇందిరమ్మ చెరువుల కార్యక్రమం కింద రాష్ట్రం వాటాగా 10 శాతం అంటే దాదాపు రూ.166 కోట్లు కేటాయించడం సర్వత్రా హర్షనీయం. దీని ద్వారా రూ.1660 కోట్ల విలువైన పనులతో దాదాపు 20 లక్షల మందికి ఉపాధి కల్పించింది ఈ బడ్జెటు. పోయిన సంవత్సరం రూ.50 వేల కోట్లు దాటిన ఈ బడ్జెటు ఈ రోజు రూ.75 వేల కోట్లు దాటింది. ఈ బడ్జెటులో ఎలాంటి కొత్త టాక్సులు లేవు. అలాంటి బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన దానిని మనం స్వాగతించాలి.

ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేక అనేక సంవత్సరాలు కరువు కాటకాలతో ఉన్న టైములో వలసలు పోకుండా నివారణకై కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో ఎన్ఆర్ఇసి ని ప్రవేశపెట్టారు. దాని ద్వారా అనేక మంది వలసలను ఈ రోజు ఆపగలిగామని మనవి చేస్తున్నాను. సంక్షేమం విషయానికి వస్తే రూ.4,057 కోట్లు సంక్షేమానికి బడ్జెటులో పొందుపరచి, అందులో ఎస్సి లకు రూ.1716 కోట్లు, ఎస్టి లకు రూ.684 కోట్లు, బలహీన వర్గాలకు రూ.533 కోట్లు మరీ ముఖ్యంగా మైనారిటీల సంక్షేమానికి గతంలో రూ.41 కోట్లు ఉంటే అది రూ.61 కోట్లుకు రావడం, దాదాపు రూ.123 కోట్లు మొట్టమొదటి సారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో బడ్జెటులో పెట్టారని తెలియజేస్తూ, ఈ ప్రభుత్వం - వారి విద్య, ఉద్యోగ విషయాలలో రిజర్వేషన్లు గురించి ఆలోచన చేస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇందిరమ్మ వధకం కింద ఈ రాష్ట్రంలో అనేక సంవత్సరాలుగా స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకూ గాలికి పదిలి వెళ్లిపోయిన అనేక గ్రామాల సర్వతోముఖాభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆదర్శ గ్రామాలను చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇందిరమ్మ వధకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దానిలో మొట్టమొదటిది పింఛనులు ఇవ్వడం. చిన్నతనంలోనే భర్తను కోల్పోయిన వారికి, 65 సంవత్సరాలు దాటి, దిక్కులేని వారికి, గంజినీళ్లకు నోచుకోని వారికి, గత ప్రభుత్వం కేవలం రూ.50, రూ.75 పింఛను ఇస్తే దానిని ఈ రోజు గర్వంగా రూ.200 లకు ఈ ప్రభుత్వం పెంచిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. గతంలో పింఛను రావాలంటే గ్రామాలలో కాళ్లకు చెప్పులరిగేలా ఎమ్మార్వో ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగాల్సి వచ్చేది. కాని ఇప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీ కాదు, టిడిపి కాదు, టిఆర్ఎస్ కాదు, సిపిఐ కాదు, సిపిఎం కాదు, బిజెపి కాదు, బిఎస్పి కాదు, ఏ పార్టీకి చెందిన వారైనా సరే అర్హులైన వారందరికీ పింఛను ఇందిరమ్మ వధకంలో ఇచ్చే విధంగా పొందుపరచిన విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. అదే విధంగా తొలి చూలుకు 90 అంకెలు, మలి చూలుకు మళ్లీ ఏమీ ఉండదని, గతంలో ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉంటే ఆ పార్టీ వారికి ఇళ్లు ఇస్తూ వుండేది. కాని ఇందిరమ్మవధకంలో అర్హులైన ప్రతి వారికి పక్కా ఇల్లు కట్టించాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. గత ప్రభుత్వ హయాంలో పాత గోడలకు పూత రేకులు అన్నట్లు, ఇళ్లు కట్టకుండానే బిల్లులు వేశారు. బూట్ పాలిష్ చేసి బిల్లులు వేశారు. ఈ గవర్నమెంటు వచ్చేక ప్రతి ఒక్కరికి ఇల్లు కట్టించాలనే ఉద్దేశ్యం. అదే ఇందిరమ్మ వధకం. ముఖ్యంగా ఎస్సి కాలనీలలో, బిసి, మైనారిటీ కాలనీలలో రాబోయే 2008 సంవత్సరంలో ప్రతి ఒక్క గ్రామాన్ని ఆదర్శవంతంగా తీర్చిదిద్దాలన్నది ప్రభుత్వ ప్రధాన లక్ష్యం. ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, భూ పంపిణీ కార్యక్రమం. 1969 నుంచి 2004 వరకూ దాదాపు 8 సార్లు భూ పంపిణీ చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేక 2004 నుంచి 2006 వరకూ 3 సార్లు భూ పంపిణీ చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. కేవలం భూ పంపిణీ చేయడం మాత్రమే చేసి చేతులు దులుపుకోవడం కాదు, పంపిణీ చేసి, బంజరు భూములలో బంగారు పంటలు పండించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇందిరమ్మ ప్రభ కార్యక్రమం పెట్టింది ఈ ప్రభుత్వం కాదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూపుల కింద పాపలా వడ్డీకి రూ.3,500 కేటాయించి, ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో పొందుపరచిన విషయం మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను.

కల్లగీత పారిశ్రామికలకు, గొర్రెలు మేకల కాపర్లకు అందరకూ ఏప్రిల్ 1 నుంచి ' ఆరోగ్య శ్రీ బీమా' వధకాన్ని ప్రవేశ పెట్టిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. ముఖ్యంగా విద్యార్థులలో చదువుకోవాలన్న ఆసక్తి ఉన్న ప్రతి విద్యార్థికి హాస్టల్లో సీటు వసతి కల్పించాలని, స్కాలర్షిప్పులకు రూ.863 కోట్లు కేటాయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ట్రాన్స్పోర్టేషను చాలా ముఖ్యం. ఆ విషయంలో దాదాపు రూ.1750 కోట్లు 2007-08 సంవత్సరానికి బడ్జెటులో పొందుపరచడం హర్షనీయం. ఏప్రిల్, మే నెలల్లో

తీవ్రమైన కఠింతు కోతను ఎదుర్కోడానికి, వంట పొలాలను రక్షించడానికి విద్యుత్ కొనుగోలు కార్యక్రమం కోసం రూ. 1250 కోట్లు హిస్టరీలో మొట్టమొదటిసారిగా బడ్జెటులో ప్రవేశపెట్టడం గుర్తు చేస్తూ, రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను.

రేషన్ కార్డుల విషయంలో చాలా అన్యాయం జరుగుతూ వుండేది. 2004 వరకూ పేద వారికి ఇంటికి తలుపు తట్టి రేషను కార్డు ఇవ్వాలనే లక్ష్యం గవర్నమెంటుకు లేకుండేది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేక అర్జులైన వారెవరూ ఎమ్మార్వో, ఆర్డివో ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగనక్కర లేకుండా వాళ్ల ఇంటికే వచ్చి, రేషన్ కార్డులను ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. పేద ప్రజల జీవితాలలో వెలుగు నింపాలన్నది ఈ ప్రభుత్వ బడ్జెట్ సారాంశం. అందుకే ముఖ్యమంత్రి గారు సాహసోపేతంగా గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధిని ప్రవేశపెట్టి, దాని ద్వారా దాదాపు 45 వేల మందికి ఇప్పటి వరకూ రూ.131 కోట్లు కేటాయించిన ఘనత, ఇండియా చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. అదే విధంగా రాజీవ్ నగర బాట, రాజీవ్ పల్లెబాట విషయంలో డైరెక్టుగా ముఖ్యమంత్రి ప్రజలతో మమేకమై అనేక పిటిషన్లు దాదాపు 95 శాతం పూర్తి చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది అని గుర్తు చేస్తున్నాను.

ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో దాదాపు రూ.7858 కోట్లు కేటాయించడం, మరీ ముఖ్యంగా 3 యూనివర్సిటీలను రాష్ట్రంలో తీసుకురావడం దేశంలోనే అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన, ప్రపంచంలోనే 2వ స్థానంలో ఉన్న ఐ.ఐ.టి.ని తీసుకువచ్చిన ఘనత ఈ ముఖ్యమంత్రి గారిది కాదా?

తెలంగాణాలో పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు లేవు. మా మెదక్ జిల్లాలో మేజర్ ప్రాజెక్టు ఒకటి. అదే మా ప్రాణం, గమ్యం. ప్రాణహిత చేసెళ్ల. తెలంగాణాలో దాదాపు 4 జిల్లాలు ఈ యొక్క బంజరు భూములన్నిటినీ సాగులోనికి తీసుకు వచ్చేది, ప్రాణహితను చేపట్టడం.

మ. 320

దాని గురించి ముఖ్యమంత్రి గారికి అదే విధంగా ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. మెదక్ జిల్లాలో కేవలం ఒకే ఒక ప్రాజెక్ట్, సింగూరు ప్రాజెక్ట్ వుంది. ఆ ప్రాజెక్ట్ కు ముఖ్యమంత్రిగారు రు. 100 కోట్లు కేటాయించడం అంటే అది తెలంగాణా అభివృద్ధి కాదా అని అడుగుతున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను గత ప్రభుత్వం దత్తత తీసుకొని ఏమీ చేసిందో తెలియదు గాని ఈ ముఖ్యమంత్రి దత్తత తీసుకోకుండానే తెలంగాణాలో వెనుకబడిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు రు. 1500 కోట్లు కేటాయించడం గొప్ప విషయం కాదా?

ఉర్దూ స్కూల్స్ లో, ఉర్దూ కళాశాలల్లో టీచింగ్ స్టాఫ్ చాలా తక్కువగా వుంది. ఆర్థిక మంత్రి రోజయ్య గారు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసి టీచింగ్ స్టాఫ్ ను రిక్రూట్ చేసే విషయం ఆలోచన చేయాలని తెలియజేస్తూ ఈ బడ్జెట్ పూర్తిగా సమర్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. వీరయ్య (ములుగు): అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర బడ్జెట్‌ను గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి రోశయ్య గారు ప్రవేశపెట్టినందుకు ధన్యవాదాలు. ఇది భారతదేశ చరిత్రలోనే ఒక మంచి బడ్జెట్ అని గుర్తు చేయక తప్పదు. ముఖ్యంగా ఈ బడ్జెట్ పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల అభివృద్ధికి తోడ్పడే విధంగా, అన్ని రంగాలకు సంబంధించి సమతుల్యత పాటించే బడ్జెట్‌గా తయారు చేయడం రోశయ్య గారికే సాధ్యమైందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేయక తప్పదు. అంతే కాకుండా మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మన ముఖ్యమంత్రి గారు గతంలో పాదయాత్రల సందర్భంగా ఆయా ప్రాంతాలలో తాము గమనించిన సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలను సమతుల్యతతో చూస్తూ, ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రతి పేద వానికి న్యాయం చేకూరే విధంగా చేశారు. అందుకుగాను వ్యవసాయ రంగాన్ని, నీటి సౌకర్యం రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే మంచి వుద్దేశంతో ఈ కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వాలు 17 ప్రాజెక్టులను కట్టినట్లయితే, ఈ రాష్ట్రంలోని నీటి వనరులను సద్వినియోగం అయ్యే విధంగా మళ్లించినట్లయితే ఈనాడు రైతాంగానికి ఏవిధమైన యిబ్బందులు వుండేవి కాదు. ఈయొక్క పరిపాలన తీరును బడ్జెట్ మెరుగుపర్చడమే కాకుండా, అన్న దాతను ఆకలి చావుల నుండి, ఆత్మహత్యల నుండి మళ్లించడానికి, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగానికి పెద్ద పీట వేసి, వ్యవసాయ రంగంలోని యిబ్బందులను తొలగించాలనే మంచి వుద్దేశంతో రూపొందించడం జరిగింది. నీటి సౌకర్యం రంగానికి వేల కోట్ల రూపాయలు యివ్వడం అనేది భారత దేశ చరిత్రలోనే అపూర్వమని, ఒక చక్కటి మైలు రాయి అని చెప్పక తప్పదు. మన బడ్జెట్ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరుస్తూ వుంది. రు. 81 వేల కోట్లతో దేశం లోని ఏ రాష్ట్రంలోను లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో బడ్జెట్ రూపొందించడం జరిగింది. అంతే కాకుండా రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం ఈ ప్రభుత్వం నిరంతరం శ్రమిస్తూ వుంది. జలయజ్ఞం విజయవంతం కావడం కోసం ప్రపంచబ్యాంకు వంటి ఆర్థిక సంస్థల మీద ఆధారపడితే ప్రాజెక్టుల పనులు ఆలశ్యం అవుతాయనే వుద్దేశంతో రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో అత్యధిక నిధులను కేటాయించి ప్రాజెక్టులను శరవేగంతో ముందుకు తీసుకుపోతూ, ఒక మంచి వుద్దేశంతో మన ప్రభుత్వం డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి నాయకత్వంలో ఈ రాష్ట్రాన్ని సర్వతోముఖాభివృద్ధివైపు తీసుకుపోతోంది. ఒక మంచి వుద్దేశంతో ఈ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అంతే కాకుండా రాష్ట్రం మొత్తం మీదనే అత్యధికంగా వెనకబడిన ప్రాంతంగా వుండడమే కాకుండా స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుండి సాగు నీటి రంగంలో నిర్లక్ష్యానికి గురియగుచున్న తెలంగాణ ప్రాంతానికి రు. 48 వేల కోట్లు కేటాయించి తెలంగాణ అభివృద్ధి పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వున్న చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవడానికి యింతకంటే మంచి ఉదాహరణ మరొకటి లేదని తెలియజేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా గత ప్రభుత్వ పాలనా కాలంలో ఎక్కువలో ఎక్కువ రు.3 వేల కోట్లు కూడా కేటాయించని సాగు నీటి రంగానికి ఈ ప్రభుత్వం ఒక్క ఏడాదిలో దాదాపు రు. 13 వేల కోట్లు కేటాయించడం అనేది రాష్ట్ర చరిత్రలో ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిగా చెప్పక తప్పదు.

అంతే కాకుండా జలయజ్ఞానికి ఎన్ని నిధులను కేటాయించినా సంక్షేమ రంగాన్ని విస్తరించకుండా రాష్ట్రాన్ని సంక్షేమం వైపు నడిపిస్తున్న రాష్ట్రం మనది. ఈ బడ్జెట్‌లో సంక్షేమ రంగానికి నిధుల కేటాయింపు గణనీయంగా వుంది. అంతే కాకుండా రు. 1462.30 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడమే కాకుండా స్కాలర్‌షిప్స్‌ను 25 శాతం పెంచడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం అనేది పేద మరియు మధ్య తరగతి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించినట్లు అవుతోంది. గత ప్రభుత్వం ఏనాడూ ఒక్క రూపాయి స్కాలర్‌షిప్ పెంచిన సాపాన పోలేదు. ఈ బడ్జెట్‌లో రోశయ్య గారు స్కాలర్‌షిప్స్ 25 శాతం పెంచి పేద విద్యార్థుల భవిష్యత్తును తేజోమయం చేస్తున్నారు. వారు విద్యావరంగా ముందుకు పోవాలనే మంచి వుద్దేశంతో స్కాలర్‌షిప్స్ పెంచడం

అనే ఒక మంచి చారిత్రాత్మక నిర్ణయం తీసుకోవడం హర్షించదగ్గ విషయంగా ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అంతే కాకుండా ప్రత్యేకంగా ' ఇందిరమ్మ ' అనే ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టి రెండు సంవత్సరాలయింది. గతంలో ప్రభుత్వాలు వారి కార్యకర్తలకు , నాయకులకు, వారి అనుయాయులకు మాత్రమే ఇళ్లు యిచ్చేవారు. ఒక్కొక్కరు నాలుగైదు ఇళ్లు తీసుకున్న సందర్భాలు కూడా ఆ నాడు వున్నాయి. ఈనాడు అలా కాకుండా నిజమైన పేదలు, అనుభవించడానికి కావలసిన అర్హతలు కల వారికి , పార్టీలకు అతీతంగా, తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్, బిజెపి, సిపిఐ, సిపియం అంటూ ఈ రకమైన పార్టీల తారతమ్యం లేకుండా అన్ని వర్గాల పేదలకు ఇళ్లు యివ్వాలనే మంచి వుద్దేశంతో ఇందిరమ్మ కార్యక్రమం తీసుకోవడం గర్వించదగ్గ విషయంగా ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మా ములుగు నియోజకవర్గంలో గతప్రభుత్వంలో టోటల్ గా 1520 ఇళ్లు కూడా యివ్వలేదు. ఈనాడు 20 వేల ఇళ్లు యిస్తున్నారు. మారుమూల గ్రామాల పేదలకు , గిరిజనులకు, యస్సీ, యస్టీ, బిసి, మైనారిటీస్ కు కూడా యివ్వడం అనేది ఒక మహత్తర కార్యక్రమం . ఇంత మంచి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆర్థిక శాఖా మాత్యులకు, ముఖ్యమంత్రిగారికి మరొకమారు నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

(బెల్)

ఇందిరమ్మ గ్రామంలో వున్న స్కూల్ బిల్డింగ్స్, అంగన్ వాడీ బిల్డింగ్స్, విద్యుత్ సమస్యలు, యిందాక నా మిత్రుడు శశిధర్ రెడ్డి చెప్పినట్లుగా వికలాంగులకు, వితంతువులకు, ముసలివారికి పెన్షన్స్ యివ్వడం అనేది మహత్తరమైన విషయం . ప్రతి గ్రామంలోని వారు తమ గ్రామాన్ని యిందిరమ్మ గ్రామంగా తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ముందుకు వస్తున్నారు. ఇందిరమ్మ గ్రామంలో అన్ని సౌకర్యాలు వుంటాయనే మంచి ఆలోచనతో ప్రజల నుండి చక్కని రెస్పాన్స్ రావడం జరుగుతోంది.

మ.3.30

అంతేకాకుండా, కేటాయింపుల్లో దాదాపు 4,994 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. మన ప్రభుత్వానికి ఇది ఒక గర్వ కారణంగా చెబుతున్నాము. గత ప్రభుత్వం ఎన్నడూ బీదలపట్ల, వారి అభివృద్ధి పట్ల చిత్తశుద్ధి చూపలేదు. ఇన్నివేల కోట్లు ఇవ్వలేదు. ఈ ప్రభుత్వం గ్రామీణాభివృద్ధి కోసం గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా రు.2,800 కోట్లు కేటాయించి వారికి ప్రాధాన్యతను ఇచ్చింది. పట్టణాభివృద్ధికి రు.1,842 కోట్లు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు రు.1,877 కోట్లు కేటాయించి మొత్తం రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి దిశలో పయనించేటట్లు చేస్తోంది. ఈ బడ్జెట్ ఎంతగానో ఉపకరిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు.

అంతేకాకుండా, బీడు భూములలో రైతులు పంటలు పండించాలనే ఆలోచనతో, రాష్ట్రంలో వృధా అవుతున్న నదీ జలాలను సద్వినియోగం చేసుకొని కరువు ప్రాంతాలకు తాగు, సాగునీరు అందించి బీడు భూముల్లో బంగారు పంటలు పండించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధతో 'జల యజ్ఞం ' చేపట్టింది. గత పాలకులు సాగునీటి, వ్యవసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయటంవల్ల గోదావరి, కృష్ణా నదులలో ఏలా సరాసరి 4 వేల టియంసి, నీరు వృధా అవుతోంది. వృధా అవుతున్న వరద నీటిని కరువు ప్రాంతాలకు మళ్లించి అటువరదలను అదుపు చేయటంతోబాటు ఇటు కరువు పరిస్థితులను నివారించాలని ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్.

రాజశేఖరరెడ్డి నిర్ణయించారు. తద్వారా వెనుకబాటుతనాన్ని పారదోలి హరితాంధ్రప్రదేశ్ సాధించేందుకు జలయజ్ఞం చేపట్టారు.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం జలయజ్ఞం కార్యక్రమం ద్వారా లక్ష కోట్ల రూపాయల అంచనా వ్యయంతో రాష్ట్రంలో కొత్తగా కోటి 3 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకురావాలని నిర్ణయించింది. తద్వారా ప్రధానంగా వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతంలోనే 56 లక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకురావాలని ప్రయత్నిస్తోంది. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే 65 వేల కోట్ల రూపాయల అంచనా వ్యయంతో 46 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేపట్టింది. వీటి పనులు చురుగ్గా జరుగుతున్నాయి. వీటి ద్వారా ఆయకట్టు స్థిరీకరణ కాకుండా 69 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకురాదలచింది. అయితే రకరకాలుగా దీనిని అరికట్టాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అది సరయిన విధానం కాదు. పనులను చూసి, ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుందని, ఈ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తే ప్రజలలోనైనా అభిప్రాయం ఉంటుందని ఈనాడు రకరకాలుగా చేస్తున్నారు.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో 31 లక్ష 76 వేల 472 ఎకరాలు సాగులోకి రానుంది. ఇప్పటికే పనులు జరుగుతున్నాయి. సాగునీటి పథకాల ద్వారా తెలంగాణా ప్రాంతంలోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 27 వేల కోట్ల రూపాయలు వ్యయం చేస్తోంది. కోస్తా ఆంధ్రలో రు.9027 కోట్లు , రాయలసీమలో రు.4,913 కోట్ల విలువైన పనులు ప్రస్తుతం జరుగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది బడ్జెట్లో ప్రాధాన్యత కలిగిన ప్రాజెక్టులకు 6,072 కోట్లు కేటయిస్తే అందులో తెలంగాణా ప్రాంతానికి రు.2,654 కోట్లు కేటాయించగా ఈ ఏడాది నవంబర్ నెలాఖరు నాటికే రు.2,811 కోట్లు వ్యయమయింది. మూడు ప్రాంతాల్లోనూ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక ప్రాధాన్యత కలిగిన సాగునీటి పథకాలపై 2007 జనవరి నెలాఖరుకు రు.14,397.76 కోట్లు వ్యయం చేస్తే అందులో తెలంగాణా ప్రాంతంలో రు.8,101.61 కోట్లు, రాయలసీమలో రు.2,570 కోట్లు, కోస్తా ఆంధ్రలో రు.3,726 కోట్లు ఖర్చు అయింది. ఇవన్నీ ఖర్చు పెట్టడం లేదని అధికార పార్టీవారు కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్ముక్కయి జేబులు నింపుకుంటున్నారని రకరకాలుగా ఆరోపణలు ప్రతిపక్షాలవారు వెలిబుచ్చుతున్నారు.

ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న 9 సంవత్సరాల కాలంలో ప్రాంతాలవారీగా ఖర్చు చేసిన వాటిని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో తెలుగుదేశం 9 ఏళ్ల పాలనలో రు.2,325.13 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, 2004 మే నుండి 2007 జనవరి వరకూ రు.3,726 కోట్లు ఖర్చు చేయగా, రాయలసీమలో తెలుగుదేశం 9 ఏళ్ల పాలనలో రు.3,510.93 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, 2004 మే నుండి 2007 జనవరి వరకూ రు.2,507.14 కోట్లు ఖర్చు చేయగా, తెలంగాణాలో తెలుగుదేశం 9 ఏళ్ల పాలనలో రు.4,556.83 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, 2004 మే నుండి 2007 జనవరి వరకూ రు.8,101.71 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మొత్తం మీద చూసినట్లయితే తెలుగుదేశం 9 ఏళ్ల పాలనలో మూడు ప్రాంతాలకు కలిసి రు.10,392.89 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, 2004 మే నుండి 2007 జనవరి వరకూ దాదాపు మూడు సంవత్సరాల కాలంలో మొత్తం రు.14,397.76 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మనకున్న నివేదిక ప్రకారంగా ఈ సందర్భంగా తెలియచేశాను.

గత తెలుగుదేశం పాలనలో ప్రాజెక్టులు తదితర నీటి పనుల క్రింద సాగు విస్తీర్ణం గణనీయంగా తగ్గిపోయింది. ఇంతకన్నా ఇంకోటి లేదు. వీటి కింద కనీసం 45 లక్షల హెక్టార్లు సాగు కావాలి ఉండగా 2003-04 నాటికి రాష్ట్రంలో 36 లక్షల హెక్టార్లు తగ్గిపోయింది. సాగునీటి రంగానికి నామ మాత్రంగానే

నిధులు కేటాయించగా ఆ నిధులు సైతం సక్రమంగా అప్పటి ప్రభుత్వం వ్యయం చేయలేకపోయింది. కేటాయించిన నిధులు కూడా దుర్వినియోగం అయ్యాయి. తెలుగుదేశం పాలన 9 సంవత్సరాల కాలంలో సాగునీటి రంగంపై రు.10,392 కోట్లు మాత్రమే వ్యయం చేశారు. ఏడాదికి రు.1,000 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. రాష్ట్రంలోనే కాదు, దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధంగా వచ్చే ఏడాదికి 2007-08 బడ్జెట్లో నీటి పారుదల రంగానికి రు.13,000 కోట్లు కేటాయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిదే. అందులో వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతానికి అత్యధికంగా రు.4,924.50 కోట్లు కేటాయించగా, కరువు ప్రాంతమయిన రాయలసీమకు రు.2,713 కోట్లు వ్యయం చేసేందుకు మంజూరయింది. ఇక కోస్తా జిల్లాలకు రు.2,856 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దీనినిబట్టి వెనుకబడిన కరువు ప్రాంతాలకు నీటి కేటాయింపులే కాకుండా ఆ నీరు అందే విధంగా పనులు పూర్తి చేసేందుకు ఈ ప్రభుత్వం ఎంత ప్రాధాన్యత ఇస్తుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

ఏర్పాటులో ఉన్నవే కాకుండా తెలంగాణాలో ప్రతిపాదన దశలో మరుకుగా సమగ్ర సర్వే జరుగుతున్న పథకాలకు ప్రాణహిత - చేవెళ్ల, ఇచ్చంపల్లి, కల్వకుర్తి నాలుగో దశ మరో 304 టి.యం.సి., నీటిని ఆయకట్టుకు అందించేందుకు సర్వే జరుగుతోంది. ఈ పనులు త్వరలో ప్రభుత్వం చేపట్టనున్నది. దుమ్ముగూడెం - నాగార్జునసాగర్ టేల్ పాండ్ లింక్ పథకం చేపట్టేందుకు ప్రభుత్వం అధ్యయనం చేయిస్తోంది. కృష్ణా నదిలో వరద నీటి విషయమై ఎన్.టి.రామారావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అధ్యయనం కోసం రాజారావు నాయకత్వంలో నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని ఈసంధర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

మ.3.40

ఆ కమిటీ అధ్యయనం చేసి, ఆనాడు ఉన్న ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇవ్వడం జరిగింది. అది నిర్లక్ష్యానికి గురికావడం వల్ల ఆనాడు ఉన్న బచాపత్ బ్రీబ్యూసల్ గడువు ముగిసే లోపు ఈ ప్రాజెక్టులు కట్టి ఉంటే ఈనాడు ఈ ఇబ్బందులు వచ్చేవి కావని తెలియజేస్తున్నాను. చంద్రబాబునాయుడు గారి పాలనలో మానవాభివృద్ధి అడుగంటింది. 1991లో రాష్ట్ర మానవాభివృద్ధి సూచి 9 ఉండగా, తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పదికి దిగజారిపోయింది. ఆ కాలంలో అభివృద్ధి సూచి దక్షిణాది రాష్ట్రాలన్నింటికన్నా తక్కువకు పడిపోయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన మానవాభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారం మరుగదొడ్డి సౌకర్యాల కల్పన, గత ప్రభుత్వ కాలంలో దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాలకన్నా, దక్షిణాది రాష్ట్రాల కన్నా తక్కువగా ఉందని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. శిశు మరణాలు, అక్షరాశ్యతలో రాష్ట్రం 1991లో 26వ స్థానంలో ఉండగా, 2001వ సంవత్సరం నాటికి పెరగాల్సిందిపోయి 27వ స్థానంకు తగ్గిపోయింది. ప్రజల అవసరాలు, సుపరిపాలన అందించే ఉద్దేశ్యంతో సంస్కరణలను చేపట్టకుండా ఇతర ప్రయోజనాల కోసం చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు సంస్కరణలను వేగవంతం చేశారు. ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండి సేవచేయాల్సిన రాజకీయ వ్యవస్థ, కర్తవ్యాలలో ప్రజా సంక్షేమాన్ని ఆయన తొలగించడానికే అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. ఆ లక్ష్యంతోనే పాలనా సంస్కరణలకు ఆయన వేగవంతం చేశారు. సామాజిక న్యాయాన్ని మరింత సమర్థంగా అమలు చేసేందుకు పాఠా సంస్కరణలు అమలు చేసి ఉంటే ప్రయోజనం ఉండేదని తెలియజేస్తున్నాను. అలా కాకుండా కొందరి ప్రయోజనాల కోసమే పాలనా సంస్కరణలను వేగవంతం చేసి ప్రగతిని తిరోగమనం వెళ్లు మళ్లించారని చెప్పతున్నాను.

వ్యవసాయ సంక్షోభం, రైతుల ఆత్మహత్యలకు బాధ్యుడు ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబునాయుడుని చెప్పక తప్పదు. సంస్కరణలను వేగవంతం చేసే పేరుతో, వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయింపులు, ప్రణాళికా పెట్టుబడులు, వ్యయాలు తగ్గించేయటం వల్ల, వ్యవసాయ రంగం తీవ్ర సంక్షోభంలో కూరుకుపోయిందని చెప్పక తప్పదు. వ్యవసాయ రంగంలో పెట్టుబడులు 1980 ప్రాంతంలో సరాసరిన ఆరు శాతం చొప్పున పెరుగుదల ఉండేది. చంద్రబాబునాయుడు అధికారంలో ఉన్నంత కాలం దీనిని నిర్లక్ష్యం చేయటం మూలాన పెరుగుదల రేటు కేవలం 1.5 శాతానికి పరిమితమయింది. అంటే ప్రగతి ఉండాలింది సోయి 4.5 శాతం తగ్గిపోయింది. వ్యవసాయ వార్షికాభివృద్ధి రేటు 1980దశకంలో 3.5 శాతం ఉండేది. చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి గా ఉన్నప్పుడు, అమలు చేసిన నిర్ణయాలవల్ల అది 2.2 శాతానికి దిగజారిపోయింది. వ్యవసాయరంగం అభివృద్ధికి సాగునీటి వనరు అత్యంత ముఖ్యమైనది. కాని ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ రంగాన్ని ఎంతగా నిర్లక్ష్యం చేశారో అందరికీ తెలిసిందే. దీని గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు.

చైర్మన్:- ముగించండి.

శ్రీ పి. వీరయ్య:- వ్యవసాయ రంగాన్ని, రైతులను గ్రామీణులను రక్షించటానికి ఎంతో శ్రమించాల్సి వస్తోంది. సాగునీటి సౌకర్యాల నిర్వహణ, కల్పన దిగజారిపోవటంతో, గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు అభివృద్ధి చేసిన ఆయకట్టుకు సక్రమంగా నీరు గత ప్రభుత్వ కాలంలో అందించలేకపోవటం వల్ల సాగు విస్తీర్ణం పడిపోయింది. వ్యవసాయోత్పత్తి, ఉత్పాదకత తిరోగమనం పాలయ్యాయి. వ్యవసాయ రంగానికి, వ్యవస్థాగత పరపతి సౌకర్యం ఎంతో కీలకమైనది. రైతుల అవసరాల మేరకు రుణ సౌకర్యాలు మెరుగుపరచాల్సిందిపోయి ప్రతి ఏటా తగ్గించి వేశారు. అంతేకాకుండా ఆయన వేగిరం చేసిన ఆర్థిక సంస్కరణలు వ్యవసాయ రంగాన్ని కుంగదీశాయి. రైతులను సంక్షోభంలోకి నెట్టి ఆత్మహత్యల వైపు ఆయన విధనాలే నెట్టాయని చెప్పక తప్పదు.

చైర్మన్ :- ముగించండి. చాలా సమయం ఇచ్చాను.

శ్రీ పి. వీరయ్య :- ఈ నాడు ఈ ప్రభుత్వం మేలైన సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేస్తోందని తెలియజేస్తున్నాను. మేము శాసనసభలో ప్రస్తావించే అవకాశం తరచుగా రాదు. మాకు వచ్చిన ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొనే అవకాశం మాకు ఇవ్వాలి. మీరు వ్యవధి లేదని అంటున్నందుకు, తక్కువ వ్యవధి ఇచ్చినందుకు నేను ముగిస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

చైర్మన్ :- కిషన్ రెడ్డి గారు మీకు పది నిమిషాల సేపు అవకాశం ఇస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- బి.ఎ.సి. సమావేశంలో, గౌరవ సభాపతిగారు బడ్జెటుపై ప్రసంగించేందుకు నాకు అరగంట పాటు అవకాశం ఇచ్చారు.

చైర్మన్ :- రెండున్నర గంటలు వారు (తెలుగుదేశం) మాట్లాడారు. సభ రోజు అదే విధంగా జరుగుతోందా. సభ రోజు అడ్జర్న్ అవుతూ వస్తుంటే ఎట్లా సమయం వస్తుంది.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి :- గౌరవ సభ్యులకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. ఉత్తరాఖాండ్, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లో జరిగిన ఎన్నికల ఫలితాల్లో బి.జె.పి. విజయం సాధించింది. ఒక బి.జె.పి. శాసనసభ్యునిగా బి.జె.పి. పార్టీగెలిచినందుకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విషయం ఎందుకు చెప్పాల్సి ఉందంటే, రాష్ట్రంలో ఎన్నికలకు కేవలం రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే ఉంది. జాగ్రత్తగా పరిపాలన చేయండి. ఈ రెండు ఫలితాల వల్ల కాంగ్రెస్‌కి ఏ స్థితి వచ్చిందో ఒక్కసారి మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నానే తప్ప మిమ్మల్ని నిమర్శించడం కోసం కాదు. నిర్మాణాత్మకమైన నూచనలు చెపుతాను వినండి.

అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో చాలా మిగులు బడ్జెటు ఉందని, రాష్ట్రం సుభిక్ష స్థితికి చేరిందని గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి చెప్పారు. ఆస్తులను అమ్మినేసి అప్పులు పెంచుతూ ప్రజలకు తాత్కాలికమైన అందాలు చూపించే బడ్జెటు ఈ సంవత్సరం 2007-08 అని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఇందిరమ్మ రాజ్యం అని రాజీవ్ గాంధీ గారి ఆశయాల సాధన కోసం పనిచేసే ప్రభుత్వమని, పదే పదే వల్ల వేసే ప్రభుత్వం, అయిన దానికి, కాని దానికి ఇందిరాగాంధీ, స్వర్ణీయ రాజీవ్ గాంధీ పేర్లు పెడుతున్నారు. ఎన్ని పథకాలకు ఈ పేర్లు పెట్టారో, ఈ రోజు రోజుయ్య గార్ని, ముఖ్యమంత్రి గార్ని అడుగుతున్నాను. కనీసం మంత్రిలు ఏ మంత్రి అయినా రాజీవ్ గాంధీగారి పేరు, ఇందిరా గాంధీ గారి పేరు ఉన్న పథకాల పేర్లు చెప్పితే, వారికి ఆబీడ్స్ చౌరస్థాలో ఉత్తమ ఇందిరా మంత్రి గారు, ఉత్తమ రాజీవ్ మంత్రి గారు అన్న అవార్డులు నేను ఇస్తాను. దేశం కోసం ప్రాణ త్యాగం చేసిన వారి పేర్లు విజయవంతమైన పథకాలకు పెడితే బాగుంటుందే కానీ, వైఫల్యం చెందుతున్న పథకాలకు వారి పేర్లు పెట్టి, వారి ఆత్మకు అశాంతి కలుగజేయవద్దని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ పేర్లు వైఫల్యం చెందాయని అనుకొంటుంటే, క్రొత్తగా ఈ బడ్జెటులో కొత్త పేర్లు రోజుయ్య గారు తీసుకువచ్చారు. జెఫ్రీసాక్, అమార్థ్యసేన్, స్వామీ వివేకానంద వారిని మధ్యలోకి ఎందుకు లాగుతారు. వారి ఆశయాల కోసం నిజంగా మనం పనిచేస్తున్నామా. స్వామీ వివేకానందగారి ఆశయాలకు అనుగుణంగా ఈ బడ్జెటు ఉందా. ఆ రకంగా మనం బడ్జెట్‌ను అమలు చేస్తున్నామా, మీరు గుండెపై చెయ్యి వేసుకొని ఈ ప్రభుత్వ నాయకులు ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. వీరు ఎదో కొత్త పల్లవి ఎత్తుకొన్నారు. నేను అమార్థ్యసేన్ గార్ని ఢిల్లీలో కలిసాను. అమార్థ్యసేన్ గారు ఈ రోజు దేశంలో ఉన్న పేద వారి గురించి మాట్లాడిన వ్యక్తి. వీరు స్వామి వివేకానందగారి గురించి మాట్లాడారు కానీ, నిజంగా మీరు పేద వారి గురించి మాట్లాడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. సంక్షేమ రంగం ఎట్లా ఉందో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

మ. 3.50

అదే విధంగా బడ్జెట్ ఏటా భారీ స్థాయిలో పెంచుతున్నారు. సంతోషం . ఏ రాష్ట్రం అయినా అభివృద్ధి చెందితే, ఆ రాష్ట్ర పౌరుడిగా నేను స్వాగతం వలకుతాను. రెవెన్యూ లోటు, ద్రవ్య లోటు తగ్గముఖం పట్టినదని మంత్రి గారు చెప్పారు. ఆ విషయం నా దృష్టికి రాలేదు. ఇది ఎంతో క్రమశిక్షణతో కూడిన బడ్జెట్ అన్నారు. 2008-09లో ఎంతో క్రమశిక్షణతో రెవెన్యూ లోటును పూర్తిగా నివారించి, జీరో రెవెన్యూ లోటును తగ్గిస్తున్నామని మంత్రి గారన్నారు చాలా సంతోషం. నా అనుమానం ఈ రోజు ఇంతకు ముందు మా కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారు చెప్పారు. పేదలను తొలగిస్తారని. పేదలను తొలగిస్తారా? లేక పేదరికాన్ని తొలగిస్తారా? నిజంగా పేదలను తొలగించినట్లయితే తప్పకుండా జీరో రెవెన్యూ లోటు ఈ బడ్జెటులో వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సంక్షేమానికి దెబ్బ తీసే విధంగా రైతులకు గిట్టుబాటు ధర అన్నది బడ్జెటులో లేదు. ఏ రకంగానూ వారికి న్యాయం జరగలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థ సుభిక్షతకు చేరిందని ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పారు. ఈ భ్రమ అనే కళ్లజోడును పెట్టుకున్న మంత్రి గారిని వాస్తవాలు కన్పించడం లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఆస్తులను అమ్మి, అప్పులను పెంచే తాత్కాలికమైన బడ్జెటును వారు ఇచ్చారు. రూ.23 వేల కోట్లు అప్పులు చేయడం, సుమారు రూ.9 వేల కోట్లు ఆస్తులను అమ్మడం, సుమారు రూ.4 వేల కోట్లు అదనంగా పన్నుల ద్వారా సమకూర్చుకోవడం అంటే అది సుభిక్షత ఎలా అవుతుంది? ఈ బడ్జెటును రూపొందించిన అనుభవశాలి రోజయ్య గారి విజ్ఞతకే నేను వదలి వేస్తున్నాను.

గత కొన్ని రోజులుగా సామాన్య ప్రజానీకానికి బాధ కలగజేసే అధిక ధరల గురించి ఈ రోజు ఒక్క మాట అయినా ఇక్కడ రోజయ్య గారు మాట్లాడలేదు. ఆ విధంగా అడగటం నా బాధ్యత. ఆయన మాట్లాడలేదు. ఒక్క మాట ఇందులో అధిక ధరల గురించి ఉంటే, నేను మాట్లాడకుండా కూర్చుంటాను.

ఈ రోజు పూర్తిగా నిర్లక్ష్యానికి గురవుతున్న ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ గురించి, ఇందులో మీరు పొందుపరచలేదు. ఈ ప్రభుత్వం మధ్య తరగతి వ్యతిరేకతకు ఇది చిన్న ఉదాహరణ. కిరోసిన్ కోత గురించి చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. మీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాక ముందు తెలుగుదేశం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 23 లీటర్ల కిరోసిన్ హైదరాబాదు నగరంలో ఇచ్చేవారు. దానిని చంద్రబాబు నాయుడు గారు 18 లీటర్లకు తగ్గించారు. మీరు ఎన్నికల ముందు మా పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినట్లయితే, కిరోసిన్ కోతా పెంచుతామన్నారు. 18 లీటర్ల నుంచి 23 లీటర్లు చేస్తామన్నారు. కాని అధికారంలోకి రాగానే దానిని 15 లీటర్లు చేశారు. తర్వాత 10 లీటర్లు చేశారు. ఈ రోజు హైదరాబాదు నగరంలో 10 లీటర్లకు తగ్గించారు. దీపం పథకం నెపం పెట్టి, సిలిండర్లు ఎవరికి ఇస్తున్నారు? సిలిండర్లు ధనవంతులకే కాదు పేద ప్రజలకు కూడా అందుబాటులో ఉండాలనే దృక్పథంతో వాజ్పేయి గారు ఈ దీపం పథకం మీద పేద ప్రజలకు కిరోసిన్ ఇవ్వాలని అన్నారు. వంట గ్యాస్ కూడా ఇస్తే, దానిని తీసుకునే బి.పి.ఎల్. ఫ్యామిలీస్ కు వంటగ్యాస్ తీసుకున్నారన్న నెపం మీద కిరోసిన్ 2 లీటర్లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఆ రోజు మేము ఇంటింటికీ తిరిగి, పేద వారికి ఏ విధంగానూ, క్యూలు వెయిటింగ్ లిస్టులు లేకుండా బిపిఎల్ ఫ్యామిలీలు చేయాలని చెప్పడంతో చాలా మంది వంట గ్యాసులు తీసుకున్నారు. ఆ విధంగా అది తీసుకున్న సేరానికి ఈ రోజు జీరో కిరోసిన్ వారికి ఇస్తున్నారు. వంట గ్యాసు వుంటే కిరోసిన్ జీరో అంటున్నారు. రెండు సిలిండర్లు ఉన్నా తెల్ల కార్డులు తీసుకుని, పింక్ కార్డులు ఇస్తున్నారు. పేద వారికి అందరికీ కిరోసిన్ ఇవ్వాలని అది ధనవంతులకు మాత్రమే పరిమితం కాదని కేంద్రం తగ్గిస్తే, ఈ రోజు మనం అందరికీ పనిపెట్టంతు ఇస్తున్నాము. ఇది సంక్షేమ ప్రభుత్వమా? ఇందిరమ్మ ప్రభుత్వమా అని నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా? ఈ రోజు వంట గ్యాస్, కిరోసిన్ ఇవ్వడం లేదు. వంట గ్యాసు బుక్ చేయాలంటే 21 రోజుల తర్వాత బుక్ చేయాలి. బుక్ చేసిన తర్వాత 15 రోజులకు కూడా దానిని ఇవ్వడం లేదు. కిరోసిన్, వంట గ్యాసులు ఎవరికీ సమయంలో దొరకడం లేదు.

హైదరాబాదు నగరంలో ముఖ్యమంత్రి గారి కార్యాలయానికి కూత వేటు దూరంలో, నా నియోజక వర్గం హిమాయత్ నగర్ లో కిరోసిన్, గ్యాసులు లేక జనులు కట్టెల మీద వంట చేసుకున్న పరిస్థితి ఈ రోజు ఉంది. ఈ విధంగా కట్టెల పొయ్యిపై వంట చేసుకునే పరిస్థితో ఉండటం అన్నది పురోగమన పద్ధతా,

తిరోగమున పద్ధతా , ఇది అభివృద్ధి పథమా ఒకసారి తమరు చెప్పండి. గ్రేటర్ హైదరాబాదు నగరంగా పేరు పొందిన నగరంలో ఈ రోజున పరిస్థితి ఇలా ఉంది. నా వెంట ముఖ్య మంత్రి గారిని రావలసిందిగా , వచ్చి చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లేక పోతే మంత్రి గారిని నా వెంట పంపించండి. నేను చూపిస్తాను. మీరు కిరోసిన్ కోత విధించినందుకు , వంట గ్యాసు మీద కోత విధించినందుకు ఈ రోజు కట్టెల పొయ్యిల మీద ప్రజలు వంట చేసుకుంటున్న పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ విషయాలను తమరు ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు కరెంటు సరిగా లేక పంటలు పండక పొలాలు ఎండిపోయాయి. పంటలు ఉన్న చోట దిగుబడి సరిగా లేక, గిట్టుబాటు ధరలు రాని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మీరు ఇది రైతు రాజ్యం అని చెబుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెటులో పెద్దలు రోజయ్య గారు ఒక్క పదమైనా ఎక్కడైనా దీని గురించి రాశారా? రాయలేదు. ఈ రోజు రైతు పండించినటువంటి పంటను గిట్టుబాటు ధరలు రాకపోవడంతో తమ చేతులతో తామే కాల్చుకునే పరిస్థితి ఈ రోజు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వచ్చింది. మీరు కూడా రైతే. రైతులు పంటలను తమ పిల్లలతో సమానంగా చూసుకుంటారు. అటువంటి వారు ఈ రోజు ఆ రకమైన పంటలను ఈ రోజు గిట్టుబాటు ధరలు లేవని తమకు అన్యాయం జరుగుతున్నదనే ఆక్రందనలతో పంటలను కాల్చుకునే పరిస్థితికి వచ్చారు.

అంతేకాదు, ఈ రోజు పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉందంటే, రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. కాంగ్రెసు వారు తాము ప్రభుత్వంలోకి వస్తే రైతుల ఆత్మహత్యలు ఉండవని, తగ్గుతాయిని చెప్పారు. మరి తగ్గాయా? ఆ విషయాలను ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలకు న్యాయం జరగాలి. దేశ చరిత్రలో ఎక్కడా లేని విధంగా నేడు ముఖ్య మంత్రి గారి ఆఫీసు వద్ద ఒక రైతు తనకు ప్రభుత్వం వల్ల న్యాయం జరగడం లేదని , అక్కడే వారి ఆఫీసు ముందే విషం తాగి చనిపోయిన చరిత్ర ఇప్పుడు ఉంది. సెక్రటేరియట్ లో ముఖ్యమంత్రి గారి కార్యాలయం ముందు రైతు విషం త్రాగడం, అతనిని ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి తరలించడం అతను తర్వాత మరణించడం జరిగింది. ఇటువంటి సంఘటన భారత దేశ చరిత్రలో మరెక్కడా ఎప్పుడూ జరగలేదు. ఈ మీ ప్రభుత్వం లోనే జరిగింది. మరి మీరు ప్రజలకు ఏ విధంగా న్యాయం చేస్తున్నారు? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? ఇటువంటి వాస్తవ పరిస్థితులను గురించి మనం ఆలోచన చేయాలి. మీరు గొప్పలు చెప్పుకుంటున్న రైతు రాజ్యంలో సేద్యపు రంగానికి 6.6 శాతం మేరకు తిరోగమున ఉందని ఈ రోజు సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే చెబుతున్నది. రైతు రాజ్యం అని రెండు సంవత్సరాలుగా తమరు హోరెత్తిస్తున్నారు. వాస్తవ పరిస్థితుల గురించి ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే వ్యవసాయ రంగం చాలా క్షీణించింది అని తమకు తెలుస్తుంది.

ఈ రోజు మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, మెదక్, రంగా రెడ్డి జిల్లాలలో సాగు భూమి తగ్గిపోయింది. ఈ రోజు చాలా మంది రైతులు తమ భూములలో సాగు చేయడం లేదు. ఆ భూములను అమ్ముకొనేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. హైదరాబాదు నగరానికి చుట్టుపట్ల గల రైతులు అందరూ తమ భూములలో వ్యవసాయం చేయకుండా ఆ భూములను అమ్ముకునే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. పంటలు లేక భూములు బీడు బారి పోతున్నాయి. ఈ రోజు మీరు ఎస్ ఇజెడ్ అంటున్నారు. అది వస్తుందో రాదో తెలియదు గాని, దాని పేరు మీద ఈ రైతులకు సంబంధించిన భూములన్నీ కూడా కృత్రిమంగా రేటు పెరిగిన కారణంగా అమ్ముకునే పరిస్థితులు వచ్చాయి. అంతకు ముందు ఎకరా భూమి రూ. లక్ష లేక 2 లక్షలు ఉంటే ఇప్పుడు ఆ

భూమి ఎకరా రూ. 20 లేక 30 లక్షల రేటు పలకుతుంది. ఆ విధంగా రేటు ఏ రకంగా పెరిగింది? ఆ రేటు స్వయంగా రాలేదు. మీరు హైదరాబాద్ లో ఒక్కొక్క ఎకరానికి రూ. 13 లేక 14 కోట్ల కు అమ్మడం ద్వారా ఈ రోజు వాళ్లు కూడా ఆ రేట్లకే భూములను అమ్ముకోవాలనుకుంటున్నారు. రైతు కూడా అక్కడ వ్యవసాయం చేయడం లేదు.

ఈ రోజు మీరు సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు కడతామంటున్నారు. వాటిని మనం ఏమి చేద్దాము? ఆ భూములను రైతులు అమ్ముకున్నారు. తర్వాత వేలాది ఎకరాల భూమిని కొనుక్కున్న వారు సాగు నీటి ప్రాజెక్టులను, కట్టుకుని, కాల్వలు పెట్టుకుని ఏమి చేస్తారు? స్నానాలు చేస్తారా? ఆ విషయమై ఆలోచన చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు వ్యవసాయ టెక్నాలజీ మిషనరీ అన్నారు. అది ఎక్కడ ఉంది? ఇది మాటలలో రైతు ప్రభుత్వం తప్ప చేతలలో రైతు ప్రభుత్వం కాదని నేను చెబుతున్నాను. “ రాసు రాసు రాజు గుర్రం గాడిద అయింది ” అన్నట్లు ఇక్కడ ప్రజా సంక్షేమ రాజ్యం ఎక్కడ ఉంది? ఈ రోజు పేదరికం పెరుగుతూ ఉంటే గ్రామీణ చేతి వృత్తుల వారికి ఏ విధంగా న్యాయం జరుగుతుంది? చేతి వృత్తుల వారు నిర్లక్ష్యానికి గురి అవుతున్నారన్న విషయం మీ ప్రభుత్వం దృష్టికి నేను తీసుకు రాదలచుకున్నాను.

హైదరాబాదు నగరం గురించి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఈ నగరంలో రజకులు బట్టలు ఉతుకుతున్నారు. వారికి దోబీ ఫూట్స్ కట్టించి ఇవ్వాలని నేను అనుకున్నాను. నగరంలో వేల మంది రజకులు ఉన్నారు. హైదరాబాదు నగరంలో రజకుల అభివృద్ధి నిమిత్తం సంవత్సరానికి రూ. 2 లక్షలు ప్రభుత్వం ఇచ్చింది అన్నారు. కార్పొరేషన్ రజకులకు అభివృద్ధి నిమిత్తం రూ. 2 లక్షలు ఇస్తే దానితో వారికి ఏమి చేయగలుగుతాము. రజకులను సూపర్వైజ్ చేయడానికి ఆయా ప్రాంతాలకు తిరగడానికే ఆ డబ్బు చాలదు. నా నియోజక వర్గంలో దోబీ ఫూట్స్ కట్టించాలని నేను భావించాను. కానీ కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్ ఆ విధంగా దోబీఫూట్స్ కట్టించేందుకు సరిపడా ధనం తమ వద్ద లేదు అంటున్నారు. ఈ విధంగా రూ. 2 లక్షలు మాత్రమే ప్రభుత్వం రజకులకు కేటాయిస్తే వారి అభివృద్ధి ఏ విధంగా అవుతుందని నేను తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

సా.4.00

చిన్న ఉదాహరణ మాత్రమే నేను చెప్పాను. ఈ రోజు గ్రామీణ చేతి వృత్తులు, దేశంయొక్క జీవన విధానానికి, భారతీయ సంస్కృతికి అద్దంపట్టేటటువంటి ఈ యొక్క గ్రామీణ చేతివృత్తులు రోజు రోజుకు కుచించుకొనిపోయి నిర్వీర్యం అవుతావుంటే ఈ దేశానికి సంబంధించిన 70, 80 శాతం ప్రజానీకం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చేతి వృత్తుల మీద, వ్యవసాయ రంగం మీద ఆధారపడి జీవనం కొనసాగిస్తున్నటువంటి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను రక్షించాల్సిన అవసరం వుందని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ రోజు గీత, చేనేత, మత్స్య, గొర్రెలు, రజక, వడ్డెర, కమ్మరి, కుమ్మరి, కంసాలి, ఏ వృత్తి చూసినా గతం ఎంతో ఘనకీర్తి, వర్తమానం ఎంతో అధోగతి . ఈ రోజు గ్రామీణ చేతి వృత్తుల వారి సమస్యలు ఉన్నాయి. బడ్జెటులో ప్రభుత్వం సంక్షేమం పట్ల నవతిత్తల్లి ప్రేమ కనిపిస్తుంది. ఇరిగేషన్ పట్ల చూపిస్తున్న శ్రద్ధ చాలా సంతోషం . భూములు ఉన్న వారికి సాగునీరు ఇస్తామని అంటున్నారు. పరిశ్రమలు ఉన్న వారికి మనం రాయితీలు ఇస్తామని అంటున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం నిరుపేదలకు ఏమి చేస్తుంది ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. 24 లక్షల తెల్లకార్డులు ఇచ్చారు.

అంతమేరకు రేషన్ కేటాయిస్తున్నారు మీరు ఆలోచించండి. తెల్లకార్డులు ఇస్తున్నామని జబ్బులుచర్చుకోవడం కాదు. అంతమేరకు మీరు కిరోసిన్, రేషన్, పప్పుదినుసులు, నూనె, చక్కర, నిత్యావసర కార్పొరేషన్ ద్వారా ఇస్తున్నారా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. నూరు శాతం ధరలు పెరిగాయి, మెస్ చార్జీస్ 25 శాతం మాత్రమే పెంచాము ఇది ఎట్లా సరిపోతుంది. అర్జులైన ప్రతిఒక్కరికి స్కాలర్షిప్పు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సార్లు చెప్పారు. ప్రక్కనే ఉన్న రోశయ్యగారు టెక్నికల్ గా మేము ఇవి అన్ని శాంక్షన్ చేయలేము అందరికి ఇవ్వలేమని, వారు మొండిచేయి చూపిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తామంటారు. అత్యధికమైన బాల కార్మికులు ఉన్న రాష్ట్రాలలో మనది రెండవ రాష్ట్రం . జనాభా లెక్కల ప్రకారంగా సుమారు 14 లక్షల మంది బాల కార్మికులు ఉన్నారు. బడిమానివేస్తున్న పిల్లల సంఖ్య పెరుగుతావున్నది. పిల్లలు రావడం లేదని వేలాది పాఠశాలలు మూతవేస్తున్నాము. ఈ రోజు 54,730 అధ్యాపకులు అవసరం వున్నదని కాగ్ నివేదికలో చెప్పింది. వాటి గురించి ప్రస్తావించకుండానే కాన్సెప్టు స్కూల్స్ గురించి ప్రస్తావించడం అంటే ఎవరి లాభం కోసం చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల వ్యవహారం కొండకు వెంట్రుక కట్టి లాగినట్లుగా వున్నది. గత 3 సంవత్సరాల నుంచి జలయజ్జం అంటూ పాడిందే పాడుతున్నాము. సరైన నిధులు కేటాయించినప్పటికీ సరైన అజమాయిషిలేక ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు సత్తనడక నడుస్తున్నాయి. మీ ప్రభుత్వ జీవిత కాలంలో ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతాయని నమ్మకం మీకు వున్నదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఆ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలని కోరుకున్నటువంటి వ్యక్తిని నేను. కాని ఏ రకంగా ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తారు? ఆ ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతాయని మనం భూమి సేకరణ చేస్తున్నాము. భూసేకరణ విషయంలో ఎంతో ముందు చూపుతో ప్రభుత్వం వ్యవహరించాలి. ఆ రకంగా చేయడంలేదు. ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయించడం ఏడాది పూర్తి అయ్యేసరికి వేల కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేయకుండా నొక్కిపెడుతున్న విషయం . కేటాయింపులు పేరుకు మాత్రమే మీరు చేస్తున్నటువంటి విషయం అని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం రెండు లక్షల ఉద్యోగాలు భర్తీ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. 70 వేల ఎస్.సి., ఎస్.టి. బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు ఉన్నాయని అన్నారు. వాటి గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. ఈ రోజు వేలాదిమంది నిరుద్యోగులకు ఏ రకమైన ఉపాధి చూపిస్తామనేది ప్రభుత్వం చెప్పలేని పరిస్థితిలో వున్నది. ఈ రోజు 33 శాతం మద్యం అమ్మకాలు పెరిగాయి. సంక్షేమ ప్రభుత్వం అంటునే గత సంవత్సరం 16 వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన మద్యం అమ్మారు, అందులో చీప్ లిక్వర్ విలువ దాదాపు 12 కోట్ల రూపాయలు ఉన్నది. మద్యం అమ్మి డబ్బులు సంపాదించుకోవడంలో ఎంతవరకు న్యాయం ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. గత శాసన సభ ఎన్నికల సందర్భంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళికలో మద్యం అమ్మకాలని నియంత్రిస్తామని, బెల్టుషాపులు రద్దు చేస్తామని దళల వారిగా మద్య నిషేధాన్ని అమలు చేస్తామని తద్వారా మహిళా అభ్యుదయానికి తోడ్పడతామని పెర్కొన్నారు. ఎన్నికల ప్రణాళికలో మధ్యపాన నిషేధానికి సంబంధించి ఒక్క విషయమైన మీరు అమలు చేస్తున్నారా? ఈరోజు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. మనం ముఖ్యమంత్రిగారిని కలవాలని అనుకుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ అవకాశం ఇస్తున్నారు. ఈ రోజు మంత్రులను ప్రజలు కలిసే అవకాశం దొరకడంలేదు. చాలా బిజిగా ఉంటున్నారు, ఎప్పుడు ఫోను చేసిన మంత్రిగారు మీటింగ్ లో ఉన్నారని, ముఖ్యమంత్రిగారితో వున్నారని, ఆఫీస్ లో లేరు, స్నానం చేస్తున్నారు, భోజనం చేస్తున్నారు అంటున్నారు. నిజంగా ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఎప్పుడు కలవాలంటే ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు టైమ్ ఇస్తున్నారు. మంత్రులు మాత్రం బిజిగా వుంటున్నారు. ఈ విషయంలో మంత్రులు ఆలోచన చేసుకోవాలి, ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆదర్శంగా తీసుకుంటామని అంటున్నారు. కాని ఈ విషయంలో ఆదర్శంగా తీసుకోవడం లేదు, మిగతా విషయాలలో ఎదురుదాడి విషయంలో ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్నారని తప్ప ప్రజలను కలిసే విషయంలో, శాసన సభ్యులను కలిసే విషయంలో, ముఖ్యమంత్రిగారికి

ఉత్తరం వ్రాస్తే వెంటనే జవాబు వస్తుంది. ఒక్క మంత్రిగారి దగ్గర నుంచి కూడా నేను రాసిన ఉత్తరాలకు జవాబు రాలేదు. కనీసం ఉత్తరం చేరింది అని కూడా రాయలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు రాస్తారు, మంత్రులు ఎందుకు రాయరు. మేము జవాబుదారితనంతోటి నా మంత్రివర్గం పని చేస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మంత్రివర్గ సమావేశములో అయినా సమీక్షించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. ఈరోజు ప్రతి సాధించామని అంటున్నారు. ఏ విషయంలో ప్రతి సాధించారు. ఈ రోజు ఇరిగేషన్ కుంభకోణం జరిగింది. భూములు అమ్మకాలలో కుంభకోణాలు జరిగాయి. భూముల స్వాధీనంలో కుంభకోణం జరిగింది. వోక్స్ వ్యాగెన్ కుంభకోణం జరిగింది. అసైండ్ భూములలో కుంభకోణం జరిగింది. టీచర్లు ఉద్యోగాలలో కుంభకోణం జరిగింది. ఈ యొక్క అవినీతి రాజకీయాలకు మనం చరమగీతం పాడాల్సిన అవసరం వున్నది. రాజకీయాలు కలుషితం అవుతున్నాయి. మనం ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటికీ కూడా రాజకీయంగా వ్యతిరేకం కావచ్చుతప్ప వ్యక్తిగతంగా ఎవరం వ్యతిరేకించం . ఒక వ్యక్తికి ముఖ్యమంత్రి వేషం వేసి చెప్పాలతో కొట్టినటువంటి విధానం ఇది కొత్త సాంప్రదాయం .రాజకీయల ఊరేగింపులలో కుక్క,వంది, గాడిద, పశువులను తీసుకొచ్చి వాటికి ప్రతిపక్ష నాయకుడి పేరు, ముఖ్యమంత్రిగారి పేరో ఇంకో పార్టీ పేరోతో ఊరేగింపు చేయడం వల్ల మనం ఎక్కడికి పోతున్నాము రాజకీయాలలో ఉన్న వాళ్లు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఇది నైతిక విలువలతో, రాజకీయ క్రమశిక్షణతో కూడినటువంటి రాజకీయం ఉండాలి. ఇప్పటికే రాజకీయం అన్నా రాజకీయ నాయకులన్నా పూర్తిగా అసహించుకుంటున్నారు. మన రాజకీయాల రోజు రోజుకి దిగజారుతున్నాయి అన్న దానికి చిన్న ఉదాహరణ మాత్రమే చెప్పాను. ఇది చాలా విచారకరం . ఇక్కడ రాజకీయాలకు అతీతంగా అన్ని పార్టీల వాళ్లు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి పదవిని, ప్రతిపక్ష నాయకుడి పదవిని దిగజార్చడం వంటి లేకపోతే రాజకీయాలను దిగజార్చడం, మంత్రులను దిగజార్చడం విషయాలలో సిద్ధాంతపరంగా పోరాటాలు వుండాలి తప్ప ప్రజలు అసహించుకొనే విధంగా రాజకీయాలలో ఉండకూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

సా.4.10

శ్రీ బి. కిషన్ రెడ్డి: కం. : ప్రభుత్వానికి ఒక సూచన. వారు అద్దాల మేడలో కూర్చున్నారు. అన్ని విషయాలపై ఆలోచనచేసి పరిపాలన చేయండి తప్ప అద్దాలమేడలో కూర్చుని బయటవారిపై రాళ్లువేస్తే మీ ఇంటికి ఉన్న అద్దాలు ముందుగా పగులుతాయి. మీరు వేస్తున్న రాయి ఎదుటివాడికి తగులుతుందో, లేదోగాని మీ అద్దాలమేడ గ్లాసులు మాత్రం పగులుతున్నాయి. ఆ విషయం ఆలోచన చేయాలి. మూడు సంవత్సరాలు అయినది. ఇప్పటివరకు కేబినెట్ ఎక్స్ పాన్షన్ జరగలేదు. మీకు సహాయకారిగా ఉండటానికి డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవి కూడా లేదు. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం ప్రకారం డెప్యూటీ స్పీకర్ గా ప్రతిపక్షాలవారికైనా ఇవ్వండి. డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవిలో మేము ఉంటామని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణా విషయంలో ఈరోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ వెయ్యి నాల్కల ధోరణి అవలంబిస్తోంది. ఎన్నో మాటలు చెప్పారు. గడియకొక మాట, పుటకొక మాట, మనిషికొక మాట, గల్లీనుండి ఢిల్లీదాకా అందరూ తెలంగాణాపైన తలా ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఎన్నో రకాలుగా మోసం చేశారు. కమిటీలు, జి.ఓ.లు, తీర్మానాలు, విధానాల పేరుతో ఎంతోమందిని బలితీసుకున్నారు. ఎన్నో కమిషన్లు వేశారు. ఎన్నో నివేదికలు ఇచ్చారు. ప్రణావ్ ముఖర్జీ కమిటీవేశారు. అది మార్చి సెకండ్ ఎస్.ఆర్.సి. అంటున్నారు. రేపు ఇంకొక విధానం అంటారు. ఈరోజు తెలంగాణా విషయాన్ని ఏ రకంగా ప్రావోక్ చేస్తున్నారో చూడాలి. ఇది బాధ్యతగల ప్రభుత్వమా? ఈ

ప్రభుత్వంయొక్క స్పష్టమైన వైఖరిని ముఖ్యమంత్రిగారు అసెంబ్లీలో చెప్పాలని ఈ సందర్భంగా డిమాండ్ చేస్తున్నాను. అనేక విషయాలను వాయిదా వేస్తున్నారు. తెలంగాణా విషయాన్ని నిరవధికంగా వాయిదా వేశారు.

దళితులకు సంబంధించిన ఎ,బి,సి,డి కేటగరైజేషన్‌ను, డెవ్లూప్‌మెంట్ స్కీమ్ పదవిని, మంత్రివర్గ విస్తరణను వాయిదా వేశారు. ప్రతి ఒక్క సమస్యను వాయిదా వేస్తున్నారు. ఇది సమర్థ పాలనా లేకపోతే మరేమంతాలో మీరే చెప్పాలి. జి.ఓ.938 గురించి ఉదయం జీరో అవర్‌లో మాట్లాడాను. ఇది వారికి తెలియకుండా వచ్చిందని అన్నారు. జి.ఓ.5 విషయంలో కూడా అది ఉత్పత్తి జి.ఓ. అన్నారు. గౌరు వెంకటరెడ్డి ఫైలును చూడకుండా సంతకం పెట్టామని అన్నారు. ఇది బాధ్యతగల ప్రభుత్వానికి సబబా? మీ ప్రభుత్వంలో ఎన్ని విషయాలపై ఉదయం ఒక రకంగా సాయంత్రం మరొక రకంగా ఆదేశాలు వచ్చాయి. మంత్రిగారికి తెలిసి ఎన్ని వచ్చాయి, మంత్రిగారికి తెలియకుండా ఎన్ని వచ్చాయి, ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలిసి ఎన్ని వచ్చాయి, ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకుండా ఎన్ని వచ్చాయి, సి.ఎస్.గారికి తెలిసి ఎన్ని వచ్చాయి, సి.ఎస్.గారికి తెలియకుండా ఎన్ని వచ్చాయి, డిప్యూటీ జి.ఓ.లు ఎన్ని వచ్చాయి, ఓరిజినల్ జి.ఓ.లు ఎన్ని వచ్చాయి, ఉత్పత్తి జి.ఓ.లు ఎన్ని వచ్చాయి, నకిలీ జి.ఓ.లు ఎన్ని వచ్చాయి? ప్రభుత్వంలో ఏమి జరుగుతుందో ఎవరికీ అర్థంకాని గందరగోళ పరిస్థితి ఈ జి.ఓ.ల విషయంలో వచ్చింది. గవర్నమెంట్ ఆర్డర్స్ ప్రైవేట్ ఆర్డర్స్ గా మారాయని అంటున్నారు. ఇప్పటివరకు ఉత్పత్తి జి.ఓ.లు ఎన్ని విడుదలయ్యాయి, ఎన్ని వెనక్కు తీసుకున్నారు? సి.ఎమ్.గారికి తెలిసి ఎన్ని వచ్చాయి, తెలియకుండా ఎన్ని వచ్చాయి? ఎన్ని నిల్డ్రా అయినవి, ఎన్ని కంటిన్యూ అవుతున్నాయి? వీటన్నింటిపైనా సమగ్రమైన వైట్ పేపర్ పబ్లిష్ చేయాలి.

హైదరాబాద్ నగరం గ్రేటర్ హైదరాబాద్ గా మారబోతున్నది. బడ్జెట్ లో హైదరాబాద్ నగరం డ్రోహానికి గురైనది. అడిక్ మెంట్ ప్రాంతంలో 24 గంటలపాటు ఫైలర్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద వాటర్ ఇస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. నిజానికి ఇవ్వటంలేదు. అది నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీ క్రిందకే వస్తుంది. 5 గంటలనుండి 10 గంటలవరకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. దానిని 24 గంటలు అని అంటున్నారు. 24 గంటలపాటు వాటర్ ఇవ్వాలంటే ఎన్నో వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలి, క్రొత్తగా ఫైవ్ లైన్ వేయాలి. అవుట్ ఫ్లోకు సంబంధించి డ్రైనేజ్ వ్యవస్థను ఆధునికీకరించాలి. దానికి సంబంధించి ఏమైనా ప్లాన్ చేస్తారా? రూ.4,000 కోట్లతో అవుటర్ రింగ్ రోడ్డు, ఫై ఓవర్లు, రూ.8,760 కోట్లతో మాస్ రాపిడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ సిస్టమ్, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో రూ.600 కోట్లతో ఎక్స్ ప్రెస్ వే ప్రాజెక్ట్, రూ.4,442 కోట్లతో మురుగునీటి నిర్వహణ ప్రాజెక్ట్ చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఇవన్నీ చెబుతున్నారు. వాటన్నింటికీ బడ్జెట్ లో నిధులు ఇచ్చారా? నిజానికి ఈ బడ్జెట్ లో హైదరాబాద్ నగరానికి మొండిచెయ్యి చూపించారు. రూ.1000 కోట్లతో కృష్ణా వాటర్ మూడవ దశ పనులగురించి బడ్జెట్ లో ఒక్క మాటైనా చెప్పలేదు. గోదావరి నదీజలాలను తెస్తామని చెప్పారు. రాష్ట్ర జనాభాలోని పదవ శాతం జనాభా ఈ హైదరాబాద్ నగరంలోనే ఉన్నది. ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో ఎంత శాతం మాకు ఇచ్చారో ప్రభుత్వమే చెప్పాలి. హైదరాబాద్ నగరం ఒక్క ఈ ప్రాంత ప్రజలదే కాదు. యావత్ రాష్ట్రంనుండి కొన్ని లక్షలమంది ప్రజలు రోజూ ఇక్కడకు వస్తూంటారు. హైదరాబాద్ నగర అభివృద్ధికోసం ఈ ప్రభుత్వం నిర్మాణంగా, ఓపెన్ మైండ్ తో వ్యవహరించాలి. హైదరాబాద్ కు గోదావరి నదీజలాలను తీసుకువస్తామని చెబుతున్నప్పటికీ ఒక్క సయాపైసా కూడా బడ్జెట్ లో కేటాయించలేదు. ఓల్డ్ సిటీ డెవలప్ మెంట్ కోసం మాస్టర్ ప్లాన్ తెస్తామన్నారు. దానికి కూడా డబ్బు ఇవ్వలేదు. నగరానికి బడ్జెట్ లో మొండిచెయ్యి చూపించారు. ఎమ్.సి.హెచ్.కు సరైన కేటాయింపులు జరగలేదు. మెట్రో ట్రైన్, ఎమ్.ఎమ్.టి.ఎస్.ల విషయాలలో హైదరాబాద్ కు మొండిచెయ్యి ఎదురైంది. ఈ బడ్జెట్ వాస్తవాలకు చాలా దూరంగా ఉన్నది. ఈ ప్రభుత్వ చేతలకు మాటలకు పొంతన లేకుండా ఉన్నది.

మాటలు కోటలు దాటుతున్నాయిగాని చేతలు చాలా తక్కువగా చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం బడ్జెట్ విషయాన్ని మరలా ఆలోచనచేసి హైదరాబాద్ నగర అభివృద్ధి కోసం, సంక్షేమం ఫధకాలకోసం, వెనుకబడిన తరగతుల మరియు దళితులకు న్యాయం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ పేద ప్రజల వ్యతిరేక బడ్జెట్ను నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. దీంట్లో సమగ్రమైన మార్పులు జరిపి పునఃప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను.

సా.4.20

SRI AKBARRUDDIN OWAISI : Panel Speaker Sir, first and foremost I would like to congratulate the Hon'ble Finance Minister Sri K.Rosaiah saab for successfully containing the revenue deficit and achieving a net surplus of 25 crores in the ensuing financial year. He has promised to contain the net deficit in the next financial year to Rs.33 crore. Even while stepping up the overall expenditure substantially to Rs. 80,996 crore, including Rs. 48,023 crore under non plan and Rs. 32,973 crore under plan, the revenue deficit would be a mere 0.01 percent of the Gross State Domestic Product. The fiscal deficit would be only three percent of the G.S.D.P.

Out of the total expenditure of Rs. 80,996 crore, the State annual plan outlay has been fixed at Rs.30,018 crore which marks a 53 percent increase over the current year's plan outlay of Rs.19,557 crore. It is a matter of satisfaction that allocations for irrigation projects, housing, education health and the welfare sectors have been increased substantially.

It is the fourth Budget of the Congress Government after it regained power in the State in the 2004 Assembly elections. It is also the fourth Budget presented by the Finance Minister Sri Rosaiah under the stewardship of Hon'ble Chief Minister Dr.Y.S.Rajasekhara Reddy. The successive Budgets since 2004 have been formulated to fulfil the promises set out in the Congress poll manifesto and the priorities set out by the present Government.

The Finance Minister has been quoted as saying by the media after presenting the Budget that I quote " I am not building castles in the air, I am very realistic. It is really a historic and progressive budget. We have not changed the priorities nor neglected any sectors." The Hon'ble Chief Minister has also hailed the Budget for 2007-2008 as "a path-breaking, development-focussed, welfare-oriented and growth-accelerated budget."

It is true that the present Government has successfully managed the State's economy, which has moved from dormancy to the state of prosperity. Although Budget expenditure is increasing every year, the revenue and fiscal deficits have been brought down substantially. More importantly, for the third successive year, the Congress Government has not resorted to any overdraft from the Reserve Bank of India for a single day which is a good sign of fiscal prudence and discipline and sound cash management by the Finance Minister.

In 2007-2008, the Finance Minister has budgeted for total receipts of Rs.81,021 crores and total expenditure of Rs. 80,996 crores, leaving a modest surplus of Rs. 25 crores. However, taking into account, the negative opening balance of Rs.58 crores, the next financial year will close with a deficit of Rs. 33 crores. In other words, the Finance Minister has budgeted for a substantial increase of Rs.19,438 crores in total revenue and Rs. 19,443 crores in total expenditure in the next financial year compared to this year's figures. Revenue receipts alone are expected to go up by Rs. 9,803 crores. So also revenue expenditure is budgeted to go up by Rs. 9786 crores. Similarly, substantial increases are envisaged under the capital expenditure and loans and advances.

It would appear that estimates of revenue receipts by the Finance Minister are on the higher side. Doubts are expressed in some quarters about the ability of the Government to raise additional revenue of Rs. 8700 crores from the sale of Government lands and properties alone. In the current year, the Government has realized Rs. 1350 crores from this source as per revised estimate. I would like the Finance Minister to provide us details as to how he proposes to raise Rs. 8700 crores from sale of lands and the places where the Government seeks to auction the lands and the upset price per acre for the proposed auctions. I am sorry to state that the State Government has turned as a real estate business, selling the lands and generating revenue out of it. But, the question which arises is that previously also lot of precious land of Telangana were auctioned. When the Hon'ble Minister gives reply to my question, I would like to know as to how much extent of Telangana land was auctioned and what was the money generated from that auction and how many of the money was spent on the Telangana region and in particular the Hyderabad and Secunderabad cities. The money is generated by auction but it is so unfortunate that the money is spent again on the prosperous region of the State i.e., the Andhra Region.

Another alarming aspect of the State Budget is the increasing public debt of the State. The public debt is estimated to go up to Rs. 86,464 crores by March 31, 2008 from Rs. 77,952 crores this year, representing an increase of Rs. 8512 crores. At this rate, the State's outstanding public debt is likely to swell to Rs. 1,00,000 crores by 2008-09, if I am wrong, I may be corrected when the Finance Minister gives his reply. When the Congress Government will complete its five years term, it is going to be Rs. 1,00,000 crores also Sir, contemplating to ensure that the State does not slip into a virtual debt trap and the future generations are indebted. Regarding Minorities Sir, I would like to reiterate our position that we believe in playing a healthy opposition role. If there is anything that is against the people of the State, we believe in healthy opposing and playing a healthy opposition role for that. If there is any good and better decision for the betterment of the people, we are here to appreciate that Sir, I would like to come on record and appreciate the allocation which has been made for the Minorities in the present Budget by the Finance Minister.

The allocations for Minorities welfare has been stepped up from Rs. 69 crores in the current financial year to Rs. 123.67 crores in the next financial year including Rs. 120 crores under plan and Rs. 3.67 crores under no plan. The plan allocations include Rs.80 crores for scholarships, Rs. 20 crores for reimbursement of tuition fees, Rs. 10 crores for investment in AP State Minorities Finance Corporation and another Rs. 10 crores for other minorities related bodies including AP State Wakf Board, AP State Minorities Commission and A.P. Urdu Academy. The non plan allocations include 94 lakhs for Minorities Welfare Department at the Secretariat, Rs.159 lakhs for Commissionerate of Minorities Welfare, Rs. 12 lakhs for Minorities Commission, Rs. 3 lakhs for Darut Maarif, Rs.16 lakh for the upkeep of Mecca Masjid and Royal Mosque, Rs.8 lakhs for administration of wakfs and Rs. 33 lakhs for Wakf Tribunal. Now the question that I would like to bring to the notice of the Finance Minister is that the un planned allocation is very less and that is the reason why in spite of having funds and the students applying for scholarships, the scholarships are not being disbursed to the students because there is no infrastructural facilities. For instance Sir, if you take the example of Hyderabad district, the Hyderabad Minority Welfare Corporation Office , i.e., the district Head Office does not have the table and chair. It is such a pathetic state that they do not have the telephone connection. They do not have the computer system also. The money is there, the applications are there, the students are waiting but, the scholarships are not been disbursed until now. As the academic year is coming to the closure and the students are going for the examination but still the scholarships have not yet been

disbursed. The non plan allocation needs to be increased. I hope that the Finance Minister would look into this.

The scholarships and fees reimbursement for minorities at pre and post matric levels have been enhanced to Rs. 100 crores in the next financial year. The allocation for scholarships for minority students would be around Rs. 80 crores and the allocation for reimbursement of fees of minority students would be Rs. 20 crores. It is a long pending demand. Sir, it is my fourth Budget speech. I used to request the Government to bring the Minority scholarships on par with the BC scholarships. I thank the Government that my voice was heard by the four walls of the Government and the Government has taken action in this regard and lived up to the word given by the Hon'ble Chief Minister in this August house i.e., to bring the Minority scholarship on par with BC scholarships. But, at the same time, the non plan allocation should also be brought not on par with BCs but somewhat similar to the BCs because non plan needs to be increased in Minorities. However, out of the Rs. 80,996 crores over all budgetary expenditure, the allocation for Minority welfare at Rs. 123 crores looks so small and insignificant we expected the Hon'ble Finance Minister to be more liberal in earmarking allocations for Minorities welfare but we are constrained to say that our hopes have been believed.

So far as staff strength is concerned, Minorities welfare department has 45 Officers and other personnel Minorities Commissionerate has 79 staffers, Minorities Commission has 15 employees and Wakf Surveys and Wakf Tribunal together have 14 staffers. There is urgent need to augment the staff strength in all these Offices and Organizations so as to ensure their effective functioning and proper monitoring of the schemes and programmes undertaken by different organizations under the Minorities Welfare department.

Coming to Reservation aspect for the Muslims, it is a very good Sir, the Government has promised and in fact, the U.P.A. Chairperson Smt. Sonia Gandhi had also promised 5% reservation would be given to the Muslims in the State of Andhra Pradesh. It is very sad that last Tuesday Hon'ble Chief Minister was there in the Official language Commission and he came on record saying that " my Government is committed to give 5% reservation to the Muslims in the State of Andhra Pradesh" and on the same day the Hon'ble Minister for Information and Public Relations gives the paper statement stating that the State Government is contemplating to reduce the reservations for Muslims from 5% to 4%. The question that arise is that if the privilege of the House is the privilege of all the Members sitting here in this August House when the session is in progress, how can a policy be declared out to the Media? If any policy changes there with the Government, the Government should come in this House and declare that, yes the Government is thinking of reducing. But, as far as the Muslims and my party is concerned we say that it is the responsibility of the Government to fulfil its promise of giving 5% reservations to Muslims, do not know how but, they have to give it. It is their look out to look into how they will provide the 5% reservation.

Going ahead about the Wakf land, I have been mentioning repeatedly and once again I want to come on record, the people here might think what this Akbarruddin Owaisi always keeps on mentioning the same thing. Sir, I need to mention it, need to wake the people, I need the action because it took 3 ½ years for my voice to be heard by the four walls of the Government by bringing the Muslim Minority students scholarships on par with the BC scholarships. Again, I come on record and say that in and around Hyderabad and Ranga Reddy districts more than 10,000 acres of land has been allotted to Multi National Companies and all that land belongs to wakf.

సా.4.30

The Government needs to act. It is not that it is for the sake of saying things I am standing here and saying all these things. This has been proved and the recorded evidence has been submitted to the District Collector. The District Collector, Ranga Reddy had admitted in the meeting of the Committee On Welfare of Minorities. He admitted saying that yes; the Indian School of Business is situated on the Wakf land. He admitted and said that the Microsoft is on the Wakf land. He admitted and said that the Whipro is on the Wakf land. He admitted that the Urdu University is on the Wakf land. He admitted that the LIDCAP is also on the Wakf land. He also admitted that the entire extent of Manikonda Village of Haj admeasuring 1700 acres is on the Wakf land. He also admitted that at Maheswaram where the Fab City is coming up 100 acres is Wakf land of Baba Sharufuddin Sab Quilla Pahad. He also admitted that the Muslim Maternity land is also of Wakf land. I was reading in the Newspapers about Survey No. 84 in the Budget Speech of the Hon'ble Finance Minister and in the Governor's Address. In the Hon'ble Chief Minister's reply it is said that the land at Gachibowli would be auctioned and that also belongs to the Wakf. Wakf deed is there. Legal battle is going on. The Government is now taking action to allot the land to HUDA to auction that land. The same thing has happened if we have to see Darga Isaksa Madina. In the Supreme Court a petition was filed and the case came up for hearing in Civil Appeal No. 4372 of 1985 and judgement was given confirming that an extent of 5,308 acres of Darga Hazarath Isaksa Madina in Vizag taluq and district as Service Inam land. Out of that land of 5308 acres 3,500 acres of land were alienated and allotted to Hindujas, HPCL, NTPC and various other institutions. One thousand acres of land was allotted at the rate of Rs. 2.5 lakhs per acre and the rest of the land was acquired at the rate of only Rs. 25,000/- per acre. The question arises is why one thousand acres of land was acquired at the rate of Rs. 2.5 lakhs per acre and why was the rest of the land acquired at only Rs. 25,000/- per acre and why not the entire land was acquired at the rate of Rs. 2.5 lakhs per acre. If the entire extent of land would have been acquired at the rate of Rs. 2.5 lakhs per acre then the A.P. State Minorities Finance Corporation or the Wakf Board would have got Rs. 78 crores. Instead of Rs. 78 crores only an amount of Rs. 20 crores was given to the Wakf Board. Out of that amount of Rs. 20 crores only the Haj House was constructed and no State financial assistance was provided for construction of the Haj House. Sir, trough you, I request the Government to please look into the matter and release the balance amount. I would like to go on record and mention that I was just going through the Internet on February 19th I got one piece of paper. I would like to know what the Government has acted on this.

Sir, the Ministry of Rural Development, Government of India has revised the IAY guidelines for making provision for earmarking funds for BPL Minorities in each State. An amount of Rs. 581.20 crores has been earmarked for the Minorities during the current financial year under IAY for construction of 2.30 lakh houses. The district-wise allocations and targets are to be decided by each State on the basis of concentration of minorities in the districts. Targets have to be achieved only on the existing allocations. For each district no additional funds are provided. Further, under Sampoorna Grameena Rojgar Yojana an amount of Rs. 290 crores has been provided. Out of that amount some allocation has been made for Andhra Pradesh. In Andhra Pradesh the funds earmarked for minorities under SGRY is Rs. 1090.40 lakhs. Under IAY the amount earmarked for minorities is Rs. 476 lakhs. My question is that what has happened about the Central Government funds. Have these funds been released by the Central Government and whether the funds have been received by the State Government? If the funds have been reached what the State Government has done in this regard? No mention has been made about this. I once again go on record and say that if the Wakf properties are well guarded and if the Wakf properties are well utilized then the minorities would not need any assistance from the Government. They have their ample resources and so much of expensive lands are there. I would like to bring to the notice of the House that a few new lands have been identified as Wakf lands. They have been encroached. Zamia Masjid in Medak district is an example. In Narsapur the extent of

land is 80 acres. It is a graveyard. The Court has also given orders for eviction. But the Wakf Board is not acting upon it. Bus-stand is there on the Wakf land. Junior College is there on the Wakf land. Degree College is there on the Wakf land. It is a Government College. The Government can have a lease agreement with the Wakf Board and give rent to the Wakf Board. In Narsingi in Medak district Jamia Masjid is there. In Narsampally 400 acres of Wakf land is there. For that land pattas have been issued and it is encroached. Jamia Mosque in King Market in Kurnool Town in Kurnool district is another example. The total acreage - you would be surprised - of 500 acres is having encroachers. There some land is available and the Wakf Board and the Government should act immediately and safeguard that land also. In Kurnool district Budda Baddi Masjid is there in Kallur village and mandal and the extent is 89 acres. House plots are being made and the house plots are given. Nizamabad Sarai is there. In Nizamabad beside the Railway Station a very prime property has been encroached. In Visakhapatnam Alamgiri Mosque 2100 acres of Wakf land is there under the resumption of the District Collector for the last 25 years. The question is that when the Supreme Court has given judgement why the Collector is holding these 2100 acres of prime land of Wakf? Isaq Madina Darga is there and 7,000 acres of land is there which I have mentioned. In Aleru where Electronic City is coming up 1300 acres of Wakf land is there. The Government issued orders for acquisition of that land alienating that land to some institutions. This should be stopped. The Wakf property should be best utilized for the welfare of the Muslim minority community and it should also see that what was Mousha of the person who has wakfed that land. In Nalgonda 447 acres of land is there at Choutuppall and pattas are issued in respect of that land. Masjid Almas bit is there. That also needs to be looked into. In Srikakulam also there is a lot of Wakf land. There are lakhs and lakhs of acres of prime Wakf land. But, there is nobody to safeguard and protect those lands. I request through you the Government to please reconstitute the Wakf Board and have some dedicated and committed workers working there so that they can safeguard the Wakf properties.

సా.4.40

Sir, about Urdu Language the State Government declared Urdu as Second Official Language in 15 Districts. 15 posts of District Minority Welfare Officers have been created. But, in actual implementation the situation is very pathetic. Only five posts out of 15 posts have been filled up. In other districts additional charge arrangements have been made with Urdu knowing personnel. They are not all capable of serving the local Muslims. In Urdu schools - I have been repeatedly bringing to the notice of the Government - that a large number of vacancies have been kept unfilled. Consequently, there is no enrolment of students. In the morning hour also I have raised the same issue about the Urdu Junior Colleges and Degree Colleges. The strength of sections is reducing because of the reason that there is no ample teaching staff and because no printed textbooks are available. This needs to be addressed. The Government must take sincere steps to break this vicious circle.

Sir, I would like the Finance Minister to spell out as to which organization will be designated as the nodal agency for disbursement of scholarships and reimbursement of fees to the minority students. Presently, the scholarships are being disbursed to the minority students through the A.P. State Minorities Finance Corporation in Andhra Pradesh Urdu Academy. Sir, sufficient staff needs to be sanctioned for the nodal agency, which will disburse the scholarships and reimburse the fees.

Sir, the 78% increase in the allocation of the Minorities Welfare appears to be impressive at the first look. But, this increase has to be seen in the context of the small pace of allocation for the purpose. Moreover, the allocation for the Minorities Welfare is totally inadequate. The Minorities constitute 11% of the State population. It is a modest increase. I beg for more allocation for the welfare of SC, STs and B.Cs. In terms of percentage the fact is that in absolute terms the increase in the allocation for the next

year comes to Rs. 165 crores for S.Cs, Rs. 38 crores for S.Ts and Rs. 143 crores for B.Cs. Is this the allocation for these weaker sections of society who are provided with statutory reservation? In education and public employment the allocation should be higher. At the same time, we demand that the allocation for the Minorities should be raised at least to Rs. 500 crores for this year so that the Government could re-double its efforts for the social, economic and educational upliftment of the minorities who are stripped in poverty, illiteracy and ill-health.

We welcome the announcement of the Finance Minister of the decision of the Chief Minister for raising the scholarships at the rates on par with B.Cs in the case of minorities. As many as 3.5 lakh minority students would be benefited from the scheme in the next financial year. We also welcome the announcement of the Finance Minister saying that 43 training centres have been established in the State to train 9600 minority youth annually in computer education and desktop publishing in Urdu language.

I also would like to bring to the notice of the Government - is anybody is listening - one thing. The suggestion which I would like to make is that the A.P. State Minorities Finance Corporation owns many number of training programmes like hardware training, software training and motor training and these are all petty. Sir, through you, I request the Government to please help the Minorities Finance Corporation to have some training centres of Gems and Jewelry because we have given land for Gems and Jewelry Park. We have given land for apparel parks. If the Minorities Finance Corporation could set up training centres of Gems and Jewelry or apparels or with regard to Fab City, which is coming it will be useful for the minorities. They should make sure that all the students coming for training in these centres are recruited by the Apparel Park or the Gem & Jewelry Park or by the Fab City. This would generate employment for the minority youth and our people will be very happy if this is accepted by the Government.

The Government is setting up 12 new hostels for the minority students and new residential coaching centres to pay minority students for computer education. I would like to point out that the Hon'ble Chief Minister has promised 36 more hostels for the minority students. I would like the Finance Minister to spell out the time frame when those 36 hostels would become functional. All this is good. But, there is urgent need for the Government to re-double its efforts for the upliftment of the minorities who constitute 1/10th of the State population.

Sir, the Finance Minister mentioned about the projects being taken up in Hyderabad including the Outer Ring Road at an outlay of Rs. 4,000 crores, Express Highway Project at an outlay of Rs. 600 crores and the Mass Rapid Transport System and the Metro Rail Project at an outlay of Rs.. 8760 crores. He also announced a Master Plan for upgrading the Sewerage System in Hyderabad which would be implemented from next year at a cost of Rs. 4442 crores. Sir, in order to ease the traffic congestion the Finance Minister announced construction of Outer Ring Road with an outlay of Rs. 4,000 crores and MARTS at an estimate of Rs. 8760 crores. But, there is no mention as to what is the time frame and what is the yearly budget allocation and what is the State share if it is a Centrally financed scheme. There is however, a budget provision of Rs. 26.22 crores during the current year budget. The question which needs to be addressed and to be replied by the Hon'ble Finance Minister is that according to my information - I may be wrong - the Company will provide 60%, the Central Government will provide 20% and the State Government will provide 20%. When the State Government is going to provide 20%? The 20% of the amount of Rs. 8760 crores would work out to Rs. 360 crores for this year. The allocation should have been Rs. 360 crores. But, Sir, the allocation is only Rs. 26.22 crores. I hope the Finance Minister would give a reply in this regard.

I want to mention about the traffic problems in the Hyderabad City. It is very sad to say that for the last three years this august House has been witnessing a hue and cry. The Hon'ble Members are raising the traffic problems of the City. The statistics are given. But, the Government has never concentrated on this aspect. Hyderabad and Secunderabad Cities have only 6% of roads. Any planned City needs to have at least a minimum of 18% of roads. But, we have only 6% of roads. We have 434 junctions and it is very sad to say that out of 434 junctions only 98 junctions have signals. The staff is retiring. 40% of the staff has retired. New staff has not, yet, been appointed. New, new shadikanas are coming up. Fly-overs are being taken up. Simply we give the name of flyovers. But, they are not flyovers. They are just over-bridges going from here to there. Fly over means you are flying in the air and going in different directions. But, it is not happening. We need to have proper planning.

During the monsoon whenever we have a little bit of down-pour what we see is that Hyderabad City is converted into a City of temporary lakes at each and every cross-roads and chowrastas because the drain system has totally collapsed. Nobody is taking any initiative. In Bangalore the infrastructure has collapsed. If the multi-nationals are turning and looking towards Hyderabad because of the reason that the infrastructure has collapsed in Bangalore. Now, if we do not look into the aspect of providing a free passage on the roads and free movement of traffic and the Police signaling and management of the City infrastructure then I think the multi-nationals would like to go away from Hyderabad to some other place. I hope the Government will address this issue on the same line as they have addressed the irrigation projects of the State.

Sir, about Greater Hyderabad our Party opposes the action and the proposal of Greater Hyderabad. The people should not think that we are opposing it because politically the MIM would be at loss. No, Sir. At present, in the MCH when we see the percentage of the minorities, SCs, STs and BCs the strength of the Muslims and the MIM is just the same when Greater Hyderabad is going to come into force. As of now, 38% of Muslims are there. If Greater Hyderabad comes the population is going to be 41%. I am sure it is not going a political loss. But, it is going to be a loss and the collapse of the infrastructure. The question arises is that when I was elected for the first time for the Assembly I used to sit here and I had heard Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy speaking against the proposal of Greater Hyderabad when the TDP Government wanted to bring in Greater Hyderabad. I fail to understand that when a leader sitting here has a different policy and different programme and when the leader goes there the policy and the programme and thinking automatically change. The TDP regime at that time said it was right and again they understood and withdrew it. The Congress Party, which opposed Greater Hyderabad, wants Greater Hyderabad now. What happened about Greater Delhi? Smt. Sheila Dixit, in a conference, went on record and said that Greater Delhi concept has failed and it has not served the purpose the Government thought and the Delhi Government is thinking of withdrawing Greater Delhi. About Mumbai Municipality what happened? Navi Mumbai has been made another municipality. They again broke Greater Mumbai concept. With regard to Bangalore what we are seeing? The infrastructure is totally collapsing. The greater concept is failing. The same thing is going to happen with regard to Greater Hyderabad also. We want to make the present Hyderabad great not bringing in others and trying to give the name of 'great'. Whatever we have now we should use the resources. We have a staff, which is very less and again going ahead the Finance Minister has made an allocation to the Municipal and Urban Development Department. The budget has been increased to Rs. 2438 crores.

The Hon'ble Chief Minister has recently announced a special package for the Old City of Hyderabad with an outlay of Rs. 2235 crores for the next three years. I would like the Finance Minister to spell out the various heads of accounts and schemes under which allocations have been made for the Old City package in the next year's budget. Why I am saying this is because a month back a leading Newspaper quoted that a

special package has been declared but the package will not be implemented. The Paper went on record and said that if the Government starts one work or allocated hundred crore of rupees for the Old City it would give sweets to the whole of the Old City. The people think that it is a package just on paper. It will not be practically implemented, Sir.

సా.4.50

Now about JNNURM. Lot of funds have been allocated as State share. Out of that State share, I would like the Hon'ble Finance Minister to spell out as to how much would be given to the Municipal Corporation of Hyderabad for the implementation of Old City package. The State Budget has also earmarked Rs.7.84 crore including Rs.2.84 crore for salaries and administrative expenses for Quli Qutub Shah Authority and an amount of Rs.5 crore for capital works, which is woefully inadequate, I would say. I would like to make a suggestion with regard to Old City special package announced by the Hon'ble Chief Minister. Hyderabad District Collector, Municipal Corporation of Hyderabad and Hyderabad Urban Development Authority are overburdened with work of implementation of various schemes and programmes. Therefore, for effective implementation and monitoring of the Old City special package, the Quli Qutub Shah Urban Development Authority should be strengthened by conferring the statutory status of an Urban Development Authority. Adequate staff, powers and financial allocations should be made to QQSUDA for overseeing the implementation of the Old City Special package.

Sir, I would like to draw the kind attention of the Hon'ble Finance Minister to the serious problems being faced by the poor people in the Old City of Hyderabad. In the last few years, particularly during the Telugu Desam rule, Discom officials had put the residents of the Old City to lot of harassment on the pretext of power pilferage. Hundreds and thousands of cases were booked against the Old City consumers on flimsy grounds like broken seals on meters, faulty meters or alleged pilferage. Also, huge fines were imposed on these poor consumers for alleged violations. This way, even though the consumers in the Old City paid their power bills, the penalties and fines imposed on them for alleged violations mounted with penal interest. So, the so-called arrears of power bills have reached several crores of rupees.

Sir, I may recall the agitation taken up by the Congress, MIM and other parties against the then Telugu Desam Government when the power tariff was hiked exorbitantly in the year 2000. In the name of power sector reforms the previous Government placed huge burden on power consumers and put them to hardships. After coming to power, the Congress Government waived the power arrears of farmers to the tune of Rs.1200 crore, apart from providing free power to agricultural pump-sets. Recently, the State Government has waived the power arrears of SC/ST colonies in the State.

I, therefore, request the Hon'ble Finance Minister to consider waiver of electricity bill arrears of the poor consumers in the Old City of Hyderabad and also withdraw the thousands of cases booked against them.

(Bell)

Sir, I have done lot of preparation. I am not giving a political speech. I am only giving facts and figures.

CHAIRMAN: I perfectly understand. I just request you to kindly conclude.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, it takes lot of time to prepare. We put in lot of efforts to prepare. I humbly request you to give some time.

Sir, a detailed analysis of the budget papers shows that the Government has provided Rs.68.73 crore to the Municipal Corporation of Hyderabad towards salaries, payment of property tax on Government properties compensation towards vehicle tax, octroi and property tax concessions, urban community expenditure and proceeds of profession tax. Besides, the plan allocations of Rs.31.22 crore include Rs.5 crore for MMTS and Rs.26.22 crore for Metro Rail.

According to press reports, there is no comparison between the amount due to MCH and the amount actually paid. Last year a sum of R.107.50 crore was due to MCH, but in effect a sum of Rs.32 crore only was paid. This year also a sum of Rs.67.99 crore was allotted. I therefore, request the Finance Minister to release the entire amount allocated to the MCH to implement their expansion programme. The Government should also follow the norms of allocation from the tax collections.

The Hyderabad Urban Development Authority gets budgetary allocation of R.99.15 crore including Rs.80 crore for the outer ring road and Rs.19.15 crore for Megacity project. Similarly, the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board has been provided budgetary allocations of Rs.368 crore, including Rs.130 crore for Krishna water supply scheme, Rs.100 crore for water supply master plan, Rs.20 crore for Musi project and Rs.10 crore for sewerage works.

I would request the Finance Minister to give the details of the allocations made for the MCH, HUDA and other civic agencies, under the centrally sponsored schemes such as Jawaharlal Nehru National Urban Renewal Mission and Swarna Jayanthi Shahari Rozgar Yojana and the state schemes like INDIRAMMA.

Sir, about the drinking water supply to twin cities. The present requirement of water now supplied is 260 mgd. Presently there are certain areas in Old City and other parts of twin cities where there are no pipeline serving. They are 220 such areas and 100 of them are in Old City only. If these areas are also covered, the total estimated requirement would be 356 mgd.

At present the supply is 215 mgd and there is a shortfall of nearly 141 mgd. Because of the poor distribution infrastructure we are not able to draw Krishna water to the full capacity of the 90 mgd in the 1st phase and 90 mgd in the 2nd phase. Another difficulty reported is storage facility. At present there are 80 reservoirs and 13 new reservoirs are sanctioned, but their work has not yet commenced.

The Hon'ble Chief Minister, while replying to Motion of Thanks to Governor's Address, announced that under 3rd phase, Krishna water will not be drawn and that we will tap Godavari waters. The question here is that when there is no Budget allocation for this purpose, even if we bring Godavari water, it may not be sufficient for the twin cities for the present. What would be the fate of drinking water if Hyderabad is made Greater Hyderabad and when the Fab City also comes up? If we compare with other Metro Cities in India, Hyderabad stands at the bottom regarding the daily water supply. For example, it is 4 hours per day in Mumbai, Bangalore and Pune, 12 hours in Chennai and Kolkata, 2 to 24 hours in Delhi, 24 hours in Ahmadabad and 6 hours in Mysore. In Hyderabad we get alternate day water supply, that too not even for one hour. The pressures are also very low. How can we give 24 hours water supply? This is the question, which needs to be addressed. 24 hours water supply means we need 500

mgd. The present reservoirs in the city are 80 in number, the capacity of which is only 200 mld (million liters per day). For this purpose 24 hours supply, Hyderabad Metro Water Supply & Sewerage Board has submitted a proposal for Rs.6200 crores to the Central Government. For 24 hours supply we need Rs.6200 crores. I would like to know what is the allocation made in the Budget for 24 hours water supply. Nothing is made. Only you address on the paper.

(Bell)

సా.5.00

Sir, I just need some time. I am sure the Finance Minister is aware of the poor condition of Government school buildings in the twin cities, more so in the Old City. Most of the schools, particularly Urdu medium schools lack basic facilities like drinking water, sanitation, libraries and laboratories. I would like the Finance Minister to take special care of the needs of the schools in twin cities in terms of basic amenities. Both under Sarva Siksha Abhiyan programme and Kasturba Gandhi Balika Gurukula Vidyalaya Scheme, more educational facilities for the minorities need to be created.

Sir, through I would like to request the Finance Minister to see that in the districts where Urdu has been declared as the second official language, 20% of the amount allocated to Sarva Siksha Abhiyan is compulsorily spent on Urdu medium schools, as it is very necessary to do so.

Sir, the D.S.C. entrance was conducted last year after three years, but till now no appointments are made. In the year 2006, Government identified 60000 vacancies of teachers' posts, but DSC notification was issued for 17000 posts only. The Government has not filled up 20000 posts though more than 80000 sanctioned teacher posts are lying vacant in the State. Approximately in the State nearly 1.50 crore students are enrolled in the schools. As per norms the student-teacher ratio is 1:30, i.e., there should be one teacher for every thirty students. Now in the State of Andhra Pradesh as per norms the number of teachers required is 5 lakhs, whereas the present strength is only 2.20 lakhs. We need 5 lakh teachers according to the present enrolment of the students in various schools. If we see the figures of enrolment for the year 2005 and again 2006, in Government schools the enrolment has risen from 8,99,831 to 9,26,459 and in Zilla Parishad schools it has risen from 76 lakhs. In Municipal schools it was 4 lakhs and the same has risen to 8 lakhs. The total strength of enrolment of students is increasing, but the staff is not increasing.

The State Government is providing pensions for the aged, widows, handicapped and others who are unable to fend for themselves. In the current year about 9 lakh new pensions have been sanctioned under INDIRAMMA scheme. The Finance Minister says that the beneficiaries comprised 18% SCs, 8.5% STs and 49% BCs. I would like the Finance Minister to spell out the proportion of beneficiaries belonging to the minorities, because it has not been spelt out in the Budget speech.

Similarly, under the housing programme also SCs and STs and everything has been mentioned, but minorities have not been mentioned. I would like to know what is the share of minorities.

Under the three phases of land distribution programme undertaken by the Government also the number of beneficiaries of SCs, STs and BCs has been mentioned. Again the minorities' figure has not been mentioned. In the housing also what is the share of minorities has not been spelt out.

Sir, the most important thing, which I would like to mention is land prices. The land prices in the City of Hyderabad and also the State are going up. I would like to draw the attention of the Finance Minister to the longstanding demand for repeal of the Urban Land Ceiling Act, which failed to achieve its laudable objective. I understand that the State Government is contemplating to repeal Urban Land Ceiling Act, almost eight years after the Central Act was abolished by the then NDA Government. Barring five states, Andhra Pradesh, Assam, Bihar, Maharashtra and West Bengal, all others repealed the Act. I request that the Urban Land Ceiling Act should be withdrawn. It should be repealed because it has not served the purpose for which it was brought.

Sir, about the white ration cards. This House would be surprised if I read out the figures. While appreciating the Government action in enumerating all deserving families and seeing to it that every poor family received a white ration card, I would like to draw the attention of the Hon'ble Finance Minister to a press report that there were 1.24 crores of white ration cards which have now been increased to 1.63 crores. A sum of Rs.1051 crore is needed to supply just rice to all these white ration card-holders. The officials say that the present allocation is sufficient for 7 ½ months only. What will happen to these ration card-holders for the remaining 4 ½ months? The budget allocation is so less. Ration cards increased, but ration shops have not increased.

Sir, about the pink-ration cards. I heard Sri Kishan Reddy saying that pink ration card is of no use at all. Yes, pink ration card is getting used for only one purpose, i.e., for bailing out the criminals from the Court. Nothing else. No coupons have been given for the pink card-holders. People are suffering for want of gas cylinders and kerosene. What is the kerosene quota given per family in Gujarat State? What is the per capita share of Andhra Pradesh? I have the figures, but the time is not there.

Sir, regarding the Jalayagnam programme, I would like to remind the Finance Minister that in his first budget, he had pointed out that 26 projects would be completed within five years including eight projects within the first two years. I am afraid there has been a time-override and the Government could not complete the eight projects in two years and it is unlikely to complete them within three years too. There is need for the Government to expedite the work of irrigation projects, more particularly in Telangana region. The need to strengthen the canals and tank system in Telangana is most important because most of the irrigation depends on tanks and canal system

Regarding the Telangana University in Nizamabad, it is lacking basic facilities for its functioning. More allocations should be made for this University. The process of establishing another University in Telangana, either at Nalgonda or Mahbubnagar should be expedited. Jawahar Knowledge Centres were conceived to impart training to the rural based students. The Finance Minister has announced that the JKC concept would be extended to all degree colleges in the future. Before this is done, I would request the Finance Minister to extend the JKC scheme to the minority-run professional colleges all over the State so as to provide gainful employment to students graduating from these colleges.

Sir, as far as Telangana is concerned, Telangana has always been neglected and injustice has been delivered again and again by any Government for the region to the people of Telangana. The sentiments of Telangana are now used for only getting the power. Telangana region, i.e., the erstwhile Hyderabad State was surplus State. After merger into Andhra, the Telangana region became backward region. It has been three years that this House has been witnessing debates on recommendations of Girglani Commission and G.O.No.610. Why is the Government taking so much time to implement G.O.610? It needs to be implemented. Whether it is farmers, it is the farmers of Telangana only who are suffering. Whether it is encounters, again it is the people of Telangana who are suffering. Whether it is atrocities, it is Telangana people who are

suffering. There are two important issues, which need to be addressed by the Government before the end of their term. One is about reservations and the other is injustice given to the people of Telangana. Sir, three years back, to my question as to whether the Regional Development Boards would be formed, Hon'ble Finance Minister said that they would be formed. I would like to know when the Regional Development Boards would be constituted because this year also he said that they would form the said Boards. I want to know when they would be formed. The Government should learn a lesson from the outcome of today's election results. Whether it is Panjab or Uttarakhand, the main cause for the defeat of the Congress has been the price rise of essential commodities. This needs to be taken care. The Government should seriously address this problem. There is a steep rise in prices of even onion, chillies and rice. It is becoming hard and hard day by day for common man to live and this is why the Government is losing power. The Government should see what best can be done.

Sir, about health sector I would like to point out one thing. I appreciate the move of the Government for appointing new doctors, new nursing staff and other technical staff. But the sad state of affairs is that if we see the total allocations made for medicine, previously it was Rs.117.34 crore. But now again it is Rs.117.35 crore. The allocation for medicine needs to be enhanced. It is very less for diet also. It has not been increased, but it has been reduced to 0.36%.

Sir, even the S.E.Z. and power situation are also very bad, which need to be addressed.

Finally about the Home Department. I will go into it when I speak on demands later. In Hyderabad city the crime rate is increasing. I will speak on that later. Only one thing I would like to bring on record now is that for the last 40 years there was struggle by naxalites. It is a social and economic problem. I welcomed the move of the Government when they initiated talks with naxalite leaders. But forty years problem cannot be addressed in just one or two sittings. Through you I request the Government to please bring the naxalites back to the negotiating table and start talks with them.

Sir, before I conclude I would like to point out some disquieting facts about the annual plans. In the four successive budgets presented by him, the Hon'ble Finance Minister has provided record outlays for the State Annual Plans. However, there has been substantial shortfall in the annual plans in terms of actual expenditure. For instance, the Finance Minister had provided Rs.13291 crore for the state plan in the 2004-05 budget as against an outlay of Rs.12790 crore approved by the Planning Commission. The revised estimate was Rs.12825 crore, but the actual plan expenditure was only Rs.11456 crore.

Similarly, during 2005-06, the Finance Minister budgeted a state plan outlay of Rs.15651 crore as against the approved outlay of the same amount. The revised estimate was Rs.13530 crore but the actual expenditure worked out to Rs.13439 crore. Thus, in the first two years of this Government, the approved plan outlay was Rs.28441 crore, the budgeted outlay was Rs.28942 crore, revised estimate was Rs.26356 crore, but the actual plan expenditure was only Rs.24896 crore. There was a shortfall of Rs.4046 crore in terms of actual plan expenditure in these two years.

☞ 5.10

You can imagine what could have been the revenue deficit and fiscal deficit of the State in these two years if the entire budgeted plan outlays were spent. Perhaps, the Finance Minister would have been forced to go in for overdrafts from the Reserve Bank of India for a few days at least to overcome the resource crunch. But by quietly

cutting down on the plan outlays in terms of actual expenditure, the Finance Minister has managed the State Finances.

In the current financial year, 2006-07, the approved plan outlay is Rs. 20,000 crore and the budgeted outlay is Rs. 19,552 crore. The revised estimate is Rs. 19,717 crore. I do not know what the actual expenditure will be since the Finance Department tends to curtail the budgeted plan outlays during the last two months of the financial year to cut down on overall expenditures in view of shortfall in budgeted revenue realisation from different sources.

In the next financial year, the Finance Minister has provided for an outlay of Rs. 30,013 crore, which is said to be the highest in the country, overtaking even Maharashtra. However, the Chief Minister and the Finance Minister are yet to hold the discussions with the Planning Commission to finalise the Plan size. The Planning Commission will approve the plan outlay only after making a realistic assessment of the revenues and resources of a State Government. I hope the Finance Minister will be able to get approval for a Plan size of over Rs. 30,000 crore.

I thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ జె. కృష్ణారావు (కొల్హాపూర్):- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ ప్రభుత్వాన్ని రోజయ్య గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈ సంవత్సరం స్టేట్ ప్లాన్ లో గతంలో ఎన్నడూ ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా రూ. 30 వేల 18 కోట్లు స్టేట్ ప్లాన్ బడ్జెటులో కేటాయించడం జరిగింది. ఇది గత సంవత్సరంతో పోల్చుకుంటే 53 శాతం అధికం. ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఏ రాష్ట్రంలో కేటాయించని విధంగా బడ్జెటు ఇచ్చినా కూడా ఇది కూడా ప్రాధాన్యతా రంగాలు వ్యవసాయ రంగం, ప్రాజెక్టులు, హౌసింగ్ ఇతరత్రా ప్రాధాన్య రంగాలు అన్ని టీకీ కూడా ఎన్నడూ కూడా గత ప్రభుత్వాలు కేటాయించని పద్ధతిలో ఇచ్చినా కూడా ఈ రోజు ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఈ బడ్జెటుకు దశ దిశ లేదని మాట్లాడుతున్నారు. దశ అన్నది గత ప్రభుత్వంలో మాదిరిగా కార్యకర్తల దశ బాగుపడడం కాకుండా ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకం యొక్క దశ మార్చే విధంగా ఈ బడ్జెటును రూపుదిద్దడం జరిగింది. బాధ్యతాయుతమైన ప్రతి వ్యక్తి కానీ ప్రతిపక్షం కానీ సమస్యలు చూపించడం చాలా సులభం. దానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు కూడా చూపించాలి. ఒకవేళ ఈ బడ్జెటుకు దశ దిశ లేకపోతే మీ ఉద్దేశ్యంలో ఏ విధంగా ఉండాలి, దానికి నిధులు ఏ విధంగా తీసుకురావాలి అని సూచన చేస్తే అందరమూ సంతోషించేవారం. ప్రభుత్వం దానికి అనుకూలంగా స్పందించేది. గత ప్రభుత్వం ఒకవేళ బడ్జెటులో ఖజానా మిగిల్చిపోయి అది ఖర్చు పెట్టడం లేదు అంటే బాగుంటుంది. అందుకని ఈ రోజున ఎవరు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో స్వతంత్రం వచ్చి నప్పటి నుంచీ పేదరికానికి ప్రధాన కారణం శాశ్వత ప్రాతిపదికన సగటు మనిషి యొక్క ఆదాయం పెంచని కారణంగానే ఈ రోజు పేదరికం ఉంది. ఈ రోజున శాశ్వతంగా ఈ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధి కావడం కోసం పెద్ద ఎత్తున జలయజ్ఞం కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. కేవలం తెలుగు దేశం పార్టీ వారు అని అనడం లేదు. స్వతంత్రం వచ్చిన 50 సంవత్సరాలలో ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయని విధంగా ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా ఈ రోజు సుమారు 60, 70 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చే పద్ధతిలో ప్రాజెక్టులు రూపొందించి జలయజ్ఞం కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. ఇది జలయజ్ఞం కాదు, ధనయజ్ఞం అని మాట్లాడుతున్నారు. గతంలో కూడా జలయజ్ఞం కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఆ రోజున ఇంకుడు గుంతలు, గుంతలు చుట్టూ గుంతలు, జాలాది గుంతలు తీస్తేనేమో జలయజ్ఞం అన్నారు. యజ్ఞం అన్నా, యాగం అన్నా ఆకాశ గంగను భూమికి తేవడం, పాతాళ గంగను భూమికి తీసుకురావడం అంటే ఇటువంటినాటిని యజ్ఞం, యాగం అంటారు. అంత పెద్ద ఎత్తున ఒక బృహత్పరమైన కార్యక్రమం నదులను అనుసంధానం చేసి గత 40, 50 సంవత్సరాల క్రితం గార్లాండ్ కెనాల్ అని

దస్తూర్ ప్లాన్ ఒకటి ఉంది. గంగా-కావేరి, కృష్ణా-గోదావరి భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి నదులను మొత్తం అనుసంధానం చేసి ఉంటే ఈ రోజు ఈ పరిస్థితి వచ్చి ఉండేది కాదు. ఈ రాష్ట్రంలో దేశానికే ఆదర్శంగా ఉండే పద్ధతిలో నదులను అనుసంధానం చేస్తూ కృష్ణా గోదావరి నదులను అనుసంధానం చేసే కార్యక్రమం చేయడం మూలాన ఒక్క చుక్క నీళ్లు కూడా సముద్రం పాలు కాకుండా పెద్ద ఎత్తున ఈ రోజున ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. నీటి గురించి మాట్లాడినప్పుడు ఎంత సులభంగా, చులకనగా మాట్లాడుతున్నారంటే నీళ్లు లేవు. నిధులు లేవు అని మాట్లాడుతున్నారు. నీటి విలువ ఒకసారి మనం గుర్తిస్తే గత ఒక సంవత్సరం సముద్రంలో కలిసిన నీళ్లు 4000 టి.ఎమ్.సి లు. ఒక టిఎమ్సి 10 వేల ఎకరాలకు పారుతుంది. 4000 టిఎమ్సి లు అంటే 4 కోట్ల ఎకరాలకు సరిపడే నీళ్లు సముద్రం పాలయింది. దాని విలువ ఒక ఎకరానికి పెట్టుబడి పోను పది వేల రూపాయలు రైతుకు ఆదాయం మిగులుతుంది. 4 వేల టి.ఎమ్సి లకు ఈ పది వేల రూపాయల చొప్పున లెక్కగడితే 40 వేల కోట్ల రూపాయలవుతుంది. ఈ రోజు మన రాష్ట్ర బడ్జెటులో 30 వేల కోట్ల రూపాయలు ప్లాన్ బడ్జెటులో పెట్టుకున్నామో దానికంటే అధికంగా ఒక సంవత్సరం ప్రజా ధనం అంటే ప్రజల యొక్క సంపద మనం వాడుకోని కారణంగానే సముద్రం పాలయింది. నీళ్లు సక్రమంగా వాడుకుంటే నాలుగు సంవత్సరాలు వర్షం రాకున్నా మనకు ఉన్న నీటి సంపదను ఎక్కడ వీలైతే అక్కడ, ఎక్కడ అవకాశం ఉంటే అక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. ఎత్తిపోతల పథకాలు తీసుకురావాలి. రిజర్వాయర్స్ కూడా కట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రిజర్వాయర్స్ కట్టుకోకపోతే మనం ఈ యొక్క రాష్ట్ర రైతాంగానికి అదనంగా మేలు జరగాలంటే ప్రతి జిల్లాలో కూడా కనీసం 100 టి.ఎమ్.సి లకు సరిపడే రిజర్వాయర్లు కట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఈ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నందుకు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినవ కాటన్ గా చెప్పక తప్పదు. ఈ రోజు ప్రాజెక్టులు కడుతుంటే పర్యావరణం అని పునరావాసం పేరుపైన రకరకాల సమస్యలు తీసుకు వస్తున్నారు. ఇదే చైనాలో త్రిగార్డెన్ లో ప్రాజెక్టులు తీసుకున్నప్పుడు కొన్ని పట్టణాలు కూడా మునిగిపోయాయి. వాటిని అన్నిటినీ కూడా మనం దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈరోజు ఏ నాయకుడు మాట్లాడినా ఎవరు మాట్లాడినా మొదటిగా పాలమూరు జిల్లా గురించి మాట్లాడాతారు. ఎనలేని ప్రేమను ఒకపోసి మాట్లాడాతారు. ఈరోజున స్వతంత్రం వచ్చినప్పటి నుంచీ ఇప్పటిదాకా ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయని విధంగా పెద్దఎత్తున పాలమూరు జిల్లాకు 9 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చే పద్ధతిలో నాలుగు ప్రాజెక్టులు చేపట్టి వాటిని యుద్ధప్రాతిపదికన పనులు అవుతున్నాయి. ఈ కార్యక్రమం ఇదే విధంగా నిర్విఘ్నంగా కొనసాగితే వచ్చే సంవత్సరం 2008 మార్చి నాటికి బీమా ప్రాజెక్టు అదే విధంగా మహాత్మాగాంధీ ప్రాజెక్టు, కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టులు కూడా మొత్తం పూర్తి అయ్యి 9 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఒకవైపున ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఎన్నడూ జరగని కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేసినప్పుడు ప్రతి ఒక్కరూ కూడా పార్టీలకు అతీతంగా హర్షించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఈ ప్రాజెక్టులను ఏ విధంగా అడ్డుకోవాలని ఒకవైపున కోర్టులకు వెళుతూ రకరకాల సమస్యలు సృష్టిస్తూ మాట్లాడేవారు చాలా మంది ఉన్నారు. మా జిల్లాకు సంబంధించిన నాయకులు కూడా కొందరు కేవలం చదివిన చదువుకు సంబంధించి చదివిన ఎమ్ బి బి ఎస్ పాస్ కావడానికే 8 సంవత్సరాలు పట్టింది కానీ చదవని ఇంజనీరింగ్ గురించి లెక్కల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. విలాసిలీ లనీ, థిక్ నెన్ లనీ మాట్లాడుతున్నారు. Half knowledge is always dangerous అన్నారు. పూర్తిగా తెలిసినా బాగుంటుంది. ఏమీ తెలియకపోయినా బాగుంటుంది. సగం సగం తెలిసి మాట్లాడకూడదు. ఈ ప్రాజెక్టులు కడితే వచ్చే ప్రతిష్ట ఈ ప్రభుత్వానికి రావద్దని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తూ ఈ యొక్క తప్పుడు ఆరోపణలతో ఈ కార్యక్రమం చేస్తున్నారు.

సా .5.20

అధ్యక్షా, మా పాలమూరు జిల్లాకు సంబంధించి ఈనాడు అన్ని రంగాల్లో, పెన్షన్స్ కానివ్వండి, రోడ్స్ కానివ్వండి, రకరకాల కార్యక్రమాలు, శాశ్వతంగా సమస్యలు పరిష్కారం అయ్యే కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా పాలమూరు జిల్లా ప్రజలంతా ఈ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రికి రుణపడి వున్నారు. ముఖ్యంగా మా కొల్టూర్ మారుమూల ప్రాంతం. ఈ నియోజకవర్గంలోని ఒక లక్షా 50 వేల ఎకరాల భూమికి నీరు యిస్తూ, అదేమాదిరిగా హైదరాబాదు నుండి దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు వెళ్లడం కోసం నూతనంగా సోమశిల అండ్ సిద్దేశ్వరం బ్రిడ్జిని రు. 100 కోట్లతో శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. హైదరాబాదు నుండి దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు, రాయలసీమకు సోనాలంటే దీనివల్ల 60, 70 కిలోమీటర్ల దురారం తగ్గుతుంది.

ఈ బడ్జెట్లో వెల్ఫేర్ కు ఏమాత్రం ప్రాధాన్యత యివ్వలేదని, డబ్బు కేటాయింపలేదని విమర్శలను గుప్పిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, వెల్ఫేర్ కార్యక్రమాలంటే విద్యార్థుల స్కాలర్షిప్స్ మాత్రమేనా? అది ఒక్కటే వెల్ఫేర్ కాదు. ప్రాజెక్టులు కట్టడం, పేదలకు బహుశా ఇళ్లు యివ్వడం కూడా వెల్ఫేర్ క్రిందకే వస్తుంది. రాజకీయాలకు అతీతంగా, శాశ్వత ప్రాతిపదికన బహుశా ఇళ్లు యిచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. గతంలో నాలుగైదు సంవత్సరాల్లో కూడా ఒక గ్రామానికి 5, 10 యిళ్లు కూడా వచ్చేవి కాదు. పాలమూరు జిల్లాకు సంబంధించి మరే జిల్లాలో లేనంతటి పేదరికం తాండవిస్తోంది. ప్రతి సంవత్సరం తట్ట నెత్తిన పెట్టుకొని, బిడ్డను చంకన వేసుకొని పాలమూరు కూలీలు దేశం మీదకు పోయే పరిస్థితి వుండేది. ఈ ప్రభుత్వం జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం వల్ల, ప్రాజెక్టుల పనుల వల్ల వలసలు తగ్గాయి. బహుశా, రు. 200 చొప్పున పెన్షన్స్ యిచ్చే కార్యక్రమం కూడా కొనసాగుతోంది. బడ్జెట్ కేటాయింపులను చూసినట్లయితే వెల్ఫేర్ కు రు. 1462 కోట్లు కేటాయింపడం జరిగింది. గతంలో ఎన్నడూ ఈ విధంగా కేటాయింపులు జరగలేదు.

ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి రు. 825 కోట్లు కేటాయించారు. మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యంగా ఆర్థిక మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఈ రెండేళ్ల కాలంలో జలయజ్ఞం పేరుతో లక్షల ఎకరాల భూమికి ఏవిధంగా అయితే నీరు యిస్తున్నారో అదే ప్రాధాన్యతతో విద్యారంగంలో కూడా సమూలంగా మార్పులు తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. గ్రామాలలోని స్కూల్స్ లో, కాలేజీస్ లో సరియగు బోధనా సిబ్బంది లేరు. విద్యా ప్రమాణాలు లోపభూయిష్టంగా వున్నాయి. దీన్ని అధిగమించాలంటే ఒక ఉద్యమ రూపంలో, ప్రాజెక్టులను చేస్తున్న విధంగా చేయాలి. ప్రతి గ్రామంలో యింటర్నెట్ కనెక్షన్ యిచ్చి, ప్రతి స్కూల్ ని, కాలేజీ ని యింటర్నెట్ ద్వారా కనెక్ట్ చేస్తూ, కంప్యూటర్స్ ప్రొవైడ్ చేసి ఇ. ఎడ్యుకేషన్ ప్రొవైడ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు 120 యింటిగ్రేటెడ్ హాస్టల్స్ ను రు. 225 కోట్లతో కట్టించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. బాలికల కోసం 23 కాలేజ్ హాస్టల్స్ కట్టించడం జరుగుతోంది.

చైర్మన్: స్పీజ్ కన్క్లూడ్.

శ్రీ జె. కృష్ణారావు: అధ్యక్షా, ఈరోజు ఆరోగ్యానికి సంబంధించి పేదలకు వర్తించజేసే యిన్సూరెన్స్ పథకం వారి పాలిట వరప్రసాదం లాంటిది. గ్రామాలలోని పేదలు వలసలు పోయినప్పుడు వారికి కొన్ని సందర్భాల్లో యాక్సిడెంట్స్ అయినా వారిని పట్టించుకునే నాథుడు లేడు. అటువంటి వారు హాస్పిటల్ పాలు అవుతే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో సరియైన వసతులు లేని కారణంగా వారు తమ పొలాలు అమ్ముకొని, మంగళసూత్రాలు అమ్ముకొని, రక్తం అమ్ముకొని నానా అవస్థలు పడేవారు. అటువంటి వారికి ' ఆరోగ్య శ్రీ ' యిన్సూరెన్స్ అనేది వరం లాంటిది. ప్రతి ఒక్కరికి రు. 1 లక్షా 50 వేల వరకు యిన్సూరెన్స్ ఏర్పాటు చేసి

కార్యక్రమం గవర్నమెంట్ చేస్తున్నది. దీన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. గతంలో ' ఆపద్బంధు ' పథకం క్రింద జిల్లాకు కోటాను కేటాయించేవారు. ఏ వంద మందికో 105 మందికో లబ్ధి చేకూరేది. మా జిల్లాలో సంవత్సరానికి 500 మందో 600 మందో చనిపోయేవారు. కోటా అయిపోతే అక్స్ బర్ రెండు తరువాత చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం వచ్చేది కాదు. చనిపోయిన ప్రతి వ్యక్తికి ఆపద్బంధు క్రింద రు. 50 వేలు యిచ్చే కార్యక్రమం నేడు చేస్తున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఆపద్బంధు మాదిరిగా ఫ్యామిలీ బెనిఫిట్ ఫండ్ విషయంలో ప్రతి మండలం నుండి కొన్ని వందల మంది నుండి వచ్చిన అప్లికేషన్స్ పెండింగ్ లో వున్నాయి. అనారోగ్యం కారణంగా చనిపోయిన వారి కుటుంబానికి రు. 5000 చొప్పున యిచ్చి వారిని ఆదుకోవలసిందిగా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎంప్లాయ్ మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ లో మనం బడ్జెట్ లో కేటాయించి ప్రతి జిల్లాకు యిచ్చే రు. 100 కోట్ల, రు. 200 కోట్ల సంపూర్ణంగా ఖర్చు కావడం లేదు. గ్రామాలలో వుండే వడ్డెరలకు , తాపీ మేస్త్రీ వారికి, కార్పెంటర్స్ కు కూడా పని కల్పించవలసిన అవసరం వుంది కాబట్టి గైడ్ లైన్స్ ను రిలాక్స్ చేస్తూ వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం వుంది. ప్రధానంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు సంబంధించి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు కట్టినప్పుడు 72 గ్రామాలు మునిగిపోయాయి. ఇప్పటికి 25 సంవత్సరాలు గడిచిపోయింది. ఇప్పుడు కట్టే ప్రాజెక్టుల క్రింద ముంపుకు గురయ్యే గ్రామాల పునరావాసానికి సంబంధించి గగ్గోలు పెడుతున్నారు. వనపర్తి, కొల్హాపూర్, అలంపూర్ నియోజకవర్గాలలో 25 సంవత్సరాలు గడిచినా నష్టపరిహారం యివ్వడం లేదు. లోక్ అదాలత్, హైకోర్ట్ లు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని యిచ్చిన జడ్జ్ మెంట్ మీద పెట్టిన అప్లికేషన్స్ పెండింగ్ లో వున్నాయి. కోర్టుల నిర్ణయానుసారం నిధులు యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

చైర్మన్: స్టివ్ కన్క్లూడ్.

శ్రీ జె. కృష్ణారావు: అధ్యక్షా, ఈనాడు ప్రభుత్వం ఫ్రీ పవర్ యిస్తోంది. గత మాసంలో వారం రోజులు కరెంట్ సమస్య వస్తే దాన్ని భూతద్దంలో పెట్టి చూసి ప్రభుత్వం ఫ్రీ పవర్ యివ్వడం లేదంటూ మాట్లాడడం జరిగింది.

(బెల్)

1983 వరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగా ఈ రాష్ట్రం పవర్ సెక్టార్ లో సర్ప్లస్ రాష్ట్రంగా వుండేది. 1983 నుండి 2004 వరకు 18 సంవత్సరాల కాలం టిడిపి పరిపాలనా కాలంలో ఎపి జెన్ కో, యితర సంస్థల ద్వారా కరెంట్ ఉత్పత్తి చేయని కారణంగా కొరత సమస్య ఏర్పడింది.

ఈరోజు మహిళలకు సంబంధించి పావలా వడ్డీకి రుణాలు యివ్వడం అనేది వారి పాలిట వరప్రసాదం లాంటిది. 2006- 07 సంవత్సరంలో బ్యాంకుల ద్వారా రు. 2200 కోట్లు రుణాలు యిప్పించారు. ఈ సంవత్సరం రు. 5000 రుణంగా కేటాయించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. దీన్ని అభినందిస్తున్నాను.

సా.5.30

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఇందిరమ్మ గ్రామాలు, పెన్షన్ల పథకం, ఇండ్ల నిర్మాణం మొదలైన కార్యక్రమాలు పూర్తయితే ఈ ప్రభుత్వ పరిపాలన ఈ రాష్ట్రంలో ఇదే విధంగా కొనిసాగుతుంది, భవిష్యత్తులో

ఈ రాష్ట్రంలో పేదరికం అనేది లేకుండా చేయగలము. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లుతున్నందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను.

ఇందాక కివన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఉత్తరాదిలోని రెండు రాష్ట్రాల్లో బి.జె.పి. పార్టీ గెలిచినందుకు అసెంబ్లీలో శుభాకాంక్షలు చెప్పారు. గతంలో ప్రధానమంత్రి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిపాలన గురించి మెచ్చుకోవడం జరిగింది. ఆ రెండు రాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రులు మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆదర్యంగా తీసుకుని ప్రాజెక్టులు, ఇళ్లు కట్టించి ఉండి ఉంటే ఈ పరిస్థితి వచ్చి ఉండేది కాదు. ఇక్కడ మాత్రం అటువంటి పరిస్థితి రాదని తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్య (ఇల్లందు) : అధ్యక్షా, 19వ తేదీన ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ గురించి ఈ రోజు మనమందరం మాట్లాడుకుంటున్నాము. చాలా ఆశ్చర్యకరంగా, అస్థవ్యస్తమైన పరిస్థితుల్లో, ప్రజా వ్యతిరేకమైన పరిస్థితుల్లో ఈ బడ్జెట్ ఉందనే విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. కారణం ఏమిటనే విషయానికి వస్తే, అన్నీ బాగున్నాయి, అంతా బాగా లేదు. ఈ విధంగా నేను ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధిని శంకిస్తున్నాను. మనం ఇప్పుడు రెండు వైపుల నుండి వింటున్నాము. అధికార పక్షం వైపు నుండి భలే బాగుందని, ప్రతిపక్షం వైపు నుండి, వామపక్షాల నుండి లోపాల్ని, లోసుగుల్ని ఎత్తిచూపడంతోపాటు, కేటాయించిన కేటాయింపులు ఎట్లా సరిపోతాయి, ఎట్లా సరిపోవు అనే విషయాల్ని చాలా కూలంకషంగా సభ ముందు ఉంచారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వెళ్లారు. ఈవేళ పరిస్థితిని చాలా జాగ్రత్తగా పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వం జన్మభూమి అని, నీరు-మీరు అని, ఇంకుడు గుంతలు అని, పనికి ఆహార పథకం అని ఇలా రకరకాల పేర్లు పెట్టుకుంటూ ఆ ప్రభుత్వ కాలం గడిచిపోయింది. ఈవేళ ప్రజా పథం అని, రాజీవ్ పల్లెబాట అని ఈ విధమైన పేర్లు పెట్టుకుంటూ ఈ గవర్నమెంట్ పరిపాలన కొనసాగుతోంది. ఇందిరమ్మ అనే పేరు విషయానికి వస్తే, ఇందిరా కాంతి పథం అని, ఇందిరా ప్రభ అని, ఇందిరమ్మ గ్రామాలు అని ఈ విధమైన పేర్లతో మన రాష్ట్రం ప్రజల్లో నాసుతున్నది.

ఇందిరమ్మ గ్రామాల విషయానికి వస్తే, గవర్నమెంట్ ఒక పాలసీని తీసుకుని వచ్చింది. మూడు దఫాలుగా గ్రామాల్ని, గ్రామ పంచాయితీల్ని ఎంపిక చేసి, అక్కడ అన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడతామని చెప్పింది. అయితే ఆ గ్రామాలను ఎక్కడ నుండి తీసుకోవాలి అనే విషయానికి వచ్చేసరికి కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు మా జిల్లాను తీసుకుంటే, మా ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోని చాలా పేదరికంతో మగ్గుతున్న ఆదివాసులు నివసించే గ్రామ ప్రాంతాల నుండి ముందు మొదలు పెట్టాలి. కాని అటువంటిది అక్కడ జరగడం లేదు. గవర్నమెంట్ కు సంబంధించిన పార్టీల నాయకులు మైదాన ప్రాంతాల్లో ఉన్న గ్రామాల్ని, రోడ్డు దగ్గరగా ఉన్న గ్రామాల్ని, ఇప్పటికే అభివృద్ధి చెందిన గ్రామాల్ని తీసుకుంటున్నారు. అసలు ఎంపిక ఏ విధంగా జరుగుతున్నది అనే విషయానికి వచ్చేసరికి, మండలం నుండి ప్రపోజల్ అడుగుతారు. మండలం నుండి వచ్చిన ఆ ప్రపోజల్ ను కలెక్టరుకు పంపితే, కలెక్టరు జిల్లా ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ కు పంపుతున్నారు. ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ వాటిని ఫైనలైజ్ చేసి పంపిస్తున్నారు. అయితే ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ దగ్గరే మండలం నుండి వచ్చిన ప్రపోజల్స్ తారుమారవుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ నాయకులు ఏ గ్రామాలనైతే సెలక్టు చేసి, ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ కు ఇస్తున్నారో, వాటినే చివరకు ఆమోదించడం జరుగుతున్నది. ఇందిరమ్మ గ్రామాల పథకాన్ని మొదలుపెట్టి సంవత్సరం పూర్తి కావస్తున్నా, ఇంకా మా ఏజెన్సీ ఏరియాలోని అనేక గ్రామాలు వెనుకబడే ఉన్నాయి. అదేమిటి ఇట్లా జరుగుతున్నది అని అడిగితే, చివరికి వచ్చేసరికి అన్ని గ్రామాల్ని తీసుకుంటామని

మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. బాగానే ఉంది. కాని ఒక ప్రక్క అభివృద్ధి అయిన గ్రామాల మీదనే మీరు దృష్టి పెట్టి, చివరకు ఆది వాసులు నివసించే గ్రామాల ప్రజల చేతికి చిప్ప ఇచ్చేటట్లుగా కనపడుతున్నది. అభివృద్ధి విషయానికి వస్తే, ఇందిరమ్మ గ్రామాల్లోని వారికి ఇళ్లు కట్టిస్తామని, వృద్ధాప్యపు ఫింబిల్లు మంజూరు చేస్తామని, వాటితోపాటుగా ఇంటర్నల్ రోడ్లు, లింక్ రోడ్లు, సైడ్ డ్రైయింగ్ల వంటి సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెపుతున్నారు.....

చైర్మన్ : బడ్జెట్ మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్య : ఇండ్ల మంజూరు విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా, సర్వేలు ఎట్లా జరుగుతున్నాయో అంతుపట్టడం లేదు. ఒక్కొక్క గ్రామంలో పూరి గుడిసెల్లో ఉంటున్న వారి కోసం 100,150 ఇండ్లు ఫైనలైజ్ చేసి, పంపిస్తే, అందులో 50 ఇళ్లను అవాయిడ్ చేస్తున్నారు. అటువంటి వారందరూ మా దగ్గరకు వచ్చి మా సంగతి ఏమిటి, మాకు ఎప్పుడు ఇస్తారు అని మమ్మల్ని నిలదీస్తున్నారు. ఇక వితంతువుల ఫింబిల్లు విషయానికి వస్తే, కాంగ్రెస్ నాయకులు సిఫార్సు చేసిన వారికే మంజూరు అవుతున్నాయి. గ్రామ పంచాయితీ సెక్రటరీ, సర్పంచులు ప్రతిపాదించిన వారికి మంజూరు కావడం లేదు. ఇందులో అనేక అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని అనేకసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చాము. దీనికి సంబంధించి కేటాయింపులు చూస్తే చాలీ చాలనంతంగా ఉన్నాయనే విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. పోయినసారి కూడా ఇట్లాగే నిధులు కేటాయించారు.

మా సత్తుపల్లి ఎమ్.ఎల్.ఎ.గారు నాకు గుర్తు చేశారు. నీటి వనరులకు సంబంధించి, నీటి అభివృద్ధి గురించిన విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా, ఈ గవర్నమెంట్ అధికారంలోకి రాగానే బయ్యారం అనే పెద్ద చెరువుకు గండి పడింది. బయ్యారం చెరువు, గార్ల చెరువు రెండింటినీ కలుపుకుంటే, మొత్తం 35 వేల ఎకరాల వరకు మాగాణి పొలం సాగు కిందకు వస్తుంది. కాని రెండు సంవత్సరాల నుండి ఆ భూమి అంతా బీడు పడి ఉంది. మీ గవర్నమెంట్ ఏమి చేస్తున్నది ఇప్పటి వరకు? ఎందుకు నిధులు కేటాయించలేకపోయారు? దానిని పూడ్చడానికి ఎందుకు మీరు ఆలోచించడం లేదు? ఈ విషయమై టెండర్లు పిలిచాము, ప్రాసెస్లో ఉందని అధికారులు చెపుతున్నారు. ఆ ప్రాసెస్ ఎప్పుడు పూర్తి కావాలి, ఎప్పుడు పనులు మొదలు పెడతారు, ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? వచ్చే సీజన్ కన్నా రైతులకు సాగునీరు అందిస్తారా లేదా, ఆయకట్టుకు నీరు ఇస్తారా లేదా కూడా చెప్పాలి. బయ్యారం చెరువు యొక్క సామర్థ్యాన్ని పెంచి, నిర్వహణ చేయాలంటే ఖచ్చితంగా రూ.30 కోట్ల వరకు అవసరమవుతుంది. కాని మీరు బడ్జెట్లో కేవలం 10,11 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే కేటాయించి, మంజూరు చేశామన్నారు. అయితే పనులు ఇంకా మొదలు కాలేదు. పనులు మొదలు పెట్టడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకుంటామని అంటున్నారు. కాని ఒక వైపు ఆన్లైన్ ద్వారా ఒకే ఒక కంట్రాక్టరు టెండరు దాఖలు చేశాడని, ఒక్కరే వేశాడు కాబట్టి ఆ టెండరును అలా చేయమని, రెండవసారి పిలుస్తామంటున్నారు. లేదా నామినేషన్ పద్ధతిలో ఇస్తామంటున్నారు. ఈ విధంగా ఆలస్యం చేయడం వల్ల, వచ్చే సీజన్లో కూడా అక్కడి రైతులకు అన్యాయం జరిగే పరిస్థితి ఉంది....

చైర్మన్ : నర్సయ్యగారూ, బడ్జెట్ మీద మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్య : అధ్యక్షా, ఇళ్ల మంజూరు గురించి చెప్పాను. ఇక ఇళ్లు కట్టుకునే విషయానికి వస్తే, మనం వెలుగు ప్రాజెక్టు నుండి రూ. పది వేలు ఇస్తున్నాము. ఐజెఎస్ నుండి రూ. మూడున్నర వేలు

ఇస్తున్నాము. ప్రభుత్వం రూ. 25 వేలు ఇస్తున్నది. ఇవన్నీ కలుపుకుంటే, 31,32 వేల రూ.లు కంటే ఎక్కువ కాదు. కాబట్టి లబ్ధిదారుడు తన చేతి నుండి ఇంకొక 30,40 వేల రూ.లు ఖర్చు పెడితే గాని ఆ ఇల్లు పూర్తి కావడం లేదు. ఎందుకంటే, ఈనాడు, స్టీలు, సిమెంట్, ఇసుక రేట్లు పెరిగిపోయాయి. కాబట్టి లబ్ధిదారుడు 30,40 వేల రూ.లు అదనంగా తన జేబు నుండి ఖర్చు పెట్టుకుంటే కాని పూర్తి కావడం లేదు. కాబట్టి, గవర్నమెంట్ ఈ స్కీమ్ను రూ. 50 వేలకు పెంచి, ఇతరత్రా సౌకర్యాలు కల్పించే దానికి ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇక ఆదివాసుల, గిరిజనుల సంక్షేమ విషయానికి వస్తే, పోయిన సంవత్సరం లెక్కలు, ఈ సంవత్సరం లెక్కలు పోల్చిచూసినపుడు, ఈ సంవత్సరం లెక్కలు ఎక్కువగా కనపడుతున్నాయి. కాని పోయిన సంవత్సరంతో పోలిస్తే చాలా తక్కువగా ఉన్నట్లుగా కనపడుతోంది.

సా.5.40

ఆర్థిక మంత్రి గారికి లెక్కలు అర్థం కాకనా, లేకపోతే ఈ విషయంలో వారి అభిప్రాయం ఏమిటో ఆలోచన ఏమిటో తెలియదు. కాని గిరిజన సంక్షేమానికి చాలినంత కేటాయింపుకపోవడం మాత్రం చాలా విచారకరమైన విషయం అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

భూమి, వ్యవసాయం, రైతు, ప్రాజెక్టులు. ఈ నాలుగు మిశ్రితం చేసి ఉంటాయి. వీటన్నింటినీ కలిపి చూడాలి అవసరం ఉంది. రైతు సంక్షేమం కావాలంటే నీటిపారుదల అభివృద్ధి కావాలి. రైతు సంక్షేమం కావాలంటే దున్న గలిగేవాడి వద్ద భూమి ఉండాలి. కాని దున్నడం చేతకాని వాడివద్ద, మిషన్లతో దున్నే వాడి చేతిలో భూమి ఉంది. భూమి దున్ని పంట పండించే రైతు వద్ద భూమి లేదు. ఈ భూమిని పేదలకు ఎప్పుడిస్తారు? ఆ భూమిని ఇవ్వాలంటే ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు? ఉన్న వాడి వద్ద నుండి కొని ఇవ్వాలా? గవర్నమెంటు స్వాధీనం చేసుకుని ఇవ్వాలా? ఇది చాలా అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. అసర్థంగా ఉంది. పేదవాడిని ఆదుకునే విషయం బడ్జెటులో కనబడటం లేదు. అదే సమయంలో ప్రాజెక్టుల విషయానికి వస్తే, ఇప్పటికి సాగవుతున్న భూములు, మెట్ట ప్రాంతాల భూములు చాలా మిగిలి ఉన్నాయి. వీటికి పుష్కలంగా నీరు అందించి, ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రి గారి మాటలను మేము చాలా గౌరవించాము. ఆ విషయంలో ఆశతో ఉన్నాము. అయితే ఈనాడు చాలా తక్కువ కేటాయించారు. పోయినసారి కేటాయింపుల్లో సగానికి సగం ఖర్చు పెట్టలేదు. ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేదో అర్థం కాదు.

ఈ సారి కేటాయింపుల్లో చాలా విచిత్రంగా ఉంది. గోదావరి బేసిన్కు రూ.1700 కోట్లు కేటాయింపు చారు. అట్లాగే దుమ్ముగూడెంకు రూ.280 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే దీనిని నేను తప్పు పడుతున్నాను. బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన తెల్లారి, 3వ నాడు ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ఒక ప్రకటన చూశాము. అందులో తేడా వచ్చింది. దుమ్ముగూడెంకి రూ.600 కోట్లు ఇస్తామన్నారు. అక్కడ మా జిల్లాలో ఎమ్మెల్యేలు, కాంగ్రెసు పార్టీ వారు మా ముఖ్యమంత్రి గారు వెయ్యి కోట్లు ఇచ్చారని అన్నారు. బడ్జెటులో రూ.280 కోట్లు చూపిస్తున్నారు. 3వ రోజు రూ.600 కోట్లు అంటారు. మొత్తం గోదావరి బేసిన్ మీద రూ.1700 కోట్లని రూ.2 వేల కోట్లు చేశారు. అది సరిపోతుందా? సరైన అవగాహనతో అది జరిగిందా? అసలు ప్రభుత్వం చెబుతున్న మాటలకు అర్థం కనిపిస్తోందా? అర్థం కనిపించడం లేదు.

పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు కట్టాలనే డిమాండుతో ఎప్పటి నుంచో ఆందోళన చేస్తూ వుంటే, ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టుల జోలికి పోకుండా ఫ్లైవోవర్లు, హైటెక్ సిటీలు కట్టుకుంటూ పోయిందని ఎద్దేవా చేస్తూ ప్రాజెక్టులే మా ప్రాణం అని చెప్పిన ఈ ప్రభుత్వం కూడా 2 సంవత్సరాలలో 10 ప్రాజెక్టులు, మిగిలినవి 3 ఏళ్లలో కడతామని చెప్పి, ఇంతవరకూ ఏ ప్రాజెక్టునూ మొదలు పెట్టి, డబ్బులు ఇవ్వలేదు.

గిరిజనులకు భూములు కావాలి. వారి అభివృద్ధి కావాలి. గిరిజనులకు కేటాయించిన బడ్జెటు గురించి చూస్తే, కనీసం భూమి అయినా పంచుతారా లేదా అనేది మా అభ్యర్థన. విషయం ఏమిటంటే, 1962-63 నుండి వాళ్లు పోడు భూములను సాగు చేసుకుంటున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బిల్లు తెచ్చింది - ఆదివాసీలకు అటవీ భూముల హక్కుల బిల్లు. 1982 నుంచి కటాఫ్ డేట్లు పెట్టుకుంటూ 2005 వరకూ వచ్చింది. ఇప్పటికైనా పోడు భూములను సాగు చేస్తున్న వారికి పట్టాలు, హక్కులు కల్పిస్తారా లేదా? వాళ్ల ప్రాంతంలో ఉన్న నీటివనరులను పోడు భూమి సాగుకు అందిస్తారా లేదా? అటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తారా? అదేమీ బడ్జెటులో కనిపించలేదు.

విద్య, వైద్యం కేటాయింపుల గురించి చూస్తే, మీ కేటాయింపులు వాళ్ల జీతభత్యాలకు సరిపోతాయి. కాని గిరిజన పిల్లలకు, వెనుకబడిన వారి పిల్లలకు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ హాస్టల్స్లో కావలసిన వసతులను మెరుగుపరచే పరిస్థితి గాని, చదువు గాని బడ్జెటులో లేదు. దానికి కావలసిన కేటాయింపులు లేవు.

భూమిలేని పేదలు బాండెడ్ లేబర్లుగా కూలి పని చేసుకుంటున్నారు. అసలు కనీస వేతన చట్టం ఉందా? దానిని అమలు చేస్తున్నారా? వారికి దక్కే కూలీ మినిమం వేజెస్ నిర్ధారించిన కూలి కంటే తక్కువ ఉంది. రూ.85 ఇవ్వాలని గవర్నమెంటు ప్రకటించింది. అది కొంతమందికేనా అందుతోందా? సగం మందికి పని లేని, పని దొరకని పరిస్థితి. రూ.25 నుంచి 30 వరకూ ఇస్తున్న పరిస్థితి. కనీస వేతన చట్టాన్ని సవరించి, దానికి కావలసిన మినిమం వేజెస్ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా అంటే మన బడ్జెటులో అది కనబడలేదు.

ప్రజలకు సంక్షేమ పథకాలు అవసరం. నిరుద్యోగులు సిఎంఆర్వై, పిఎంఆర్వై, బీసీ కార్పొరేషన్, ఎస్సీ కార్పొరేషన్ వంటి చోట్లకు వెళ్లి లోన్లు కావాలని దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే వాళ్ల ఆఫీసుల చుట్టూ, బ్యాంకుల చుట్టూ తిప్పించుకుంటున్నారే తప్ప సహాయం అందించే విషయంలో సవతి తల్లి ప్రీమ చూపిస్తూ, గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు తప్ప ఏ మాత్రం ప్రయత్నం చేయడం లేదు. వారి కడుపు నింపే ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఇది చాలా విచారకరమైన పరిస్థితి.

ప్రభుత్వం ప్రజల మీద ఆధారపడి నడుస్తోంది. ప్రజలను మాత్రం అది నిస్మరిస్తోంది. ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతోందని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తూ, ప్రజలకు సంబంధించిన విషయంలో ఓట్ల నాడు వాళ్లను దేవుళ్లుగా చూసి, తర్వాత వారిని మరిచిపోతారు. సంక్షేమం మరిచిపోతున్నారు. అందుకనే దీక్షా శిబిరాలు పెట్టి, ఆందోళన చేయవలసి వస్తోంది. రేపు 5వ తేదీ నాడు అసైన్డ్ భూముల విషయంలో మా పార్టీ నాయకత్వంలో హైదరాబాదుకు ఊరేగింపుగా రాబోతున్నాం. అసైన్డ్ భూముల విషయంలో ఎంత భూమి ఉంది? ప్రభుత్వం చేతికి ఎంత వచ్చింది? ఎంత సేకరించింది? పేద వారికి ఆ భూమిని పంచుతారా అన్న విషయం బడ్జెటులో పెట్టకపోవడానికి కారణం అర్థం కాదు.

ప్రజలు నమ్మకంతో ఆదరిస్తారు. అనువైన పద్ధతులలో పరిపాలన ఉండాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం సేవ చేయాలనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తూ నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

CHAIRMAN : I have an announcement to make. The general discussion on the Budget will continue tomorrow .

The House is adjourned to meet again at 8.30 am tomorrow the 28th February, 2007.

(Then the House adjourned at 5.48 pm to meet again at 8.30 am tomorrow the 28th February, 2007)